108STE JAARGANG No. 35453

ALGEMEEN HANDELSBLAD

AVONDBLAD

Abonnementsprijs p. kwart. f 5.40
buiten Amsterdam f 0.20 p. maand
extra voor bezorging

GIRO GEM. AMSTERDAM
H 3000 — POSTGIRO 80
TELEF. INTERC. R 0423

Dit nummer bestaat uit vijf bladen

Directeur A. HELDRING

Vrijdag 18 October 1935

Hoofdredacteur
D. J. von BALLUSECK

Uitgave van het „Algemeen Handelsblad" N.V.
N.Z. Voorburgwal 234-240, Amsterdam (C).

PROCLAMATIE van STARHEMBERG

Vice-kanselier zal met kracht optreden.

EENHEID DER HEIMWEHREN NAGESTREEFD

WEENEN, 18 Oct. (D. N. B.) Gisteravond werd per radio een proclamatie van vice-kanselier Starhemberg verspreid.

Hij verklaart daarin allereerst, dat tot het nieuwe vereenigde weerverbond de Heimatschutz, de Ostmärkische Sturmscharen, de Chr. Duitsche Turners, de Vrijheidsbond en de Burgenländische Landesschützen zullen behooren.

Verder zegt hij: Ik ben vast besloten de beteekenis van de Oostenrijksche Heimatschutz in het politieke leven van Oostenrijk te handhaven en te bewijzen, dat hij de hem gestelde taak waardig is. Ik zal zoo noodig meedoogenloos optreden tegen degenen, die zijn discipline in gevaar brengen, hen uit de gelederen verwijderen en eventueel niet terugdeinzen voor de ontbinding van bepaalde groepen. De door de groepen te volgen politieke richtsnoeren bepaal ik zelf, evenals het tempo, waarmee wij ons doel, den christelijken corporatieven staat, naderen. Ongewenschte elementen gelieven den Heimatschutz ten spoedigste te verlaten, om mij de moeite te besparen, hen er uit te verwijderen.

BERLIJN IS VERRAST

Starhemberg's positie zeer versterkt.

(Van onzen Berlijnschen correspondent.)

Berlijn, 18 October.

De veranderingen in het Oostenrijksche kabinet beteekenen voor Berlijn een verrassing. Dat is wel een van de oorzaken waarom de pers zich hier in de meeste gevallen nog bepaalt tot het afdrukken der officieele berichten en eenige details over de afgetreden en nieuw benoemde ministers. In de spaarzame commentaren komt tot uitdrukking dat men hier de wijziging beschouwt als een verrassende versterking van de positie van Starhemberg en van de pro-Italiaansche invloeden in de regeering. De „Berliner Börsenzeitung" gaat daarop eenigszins nader in en merkt op, dat tusschen verschillende persoonlijkheden in het Oostenrijksche kabinet reeds geruimen tijd wrijvingen bestonden waarop sterke invloeden vanuit het buitenland nog ingewerkt hebben.

De positie van Starhemberg is niet alleen versterkt door het overboord zetten van majoor Fey, maar ook door het aanblijven van Berger-Waldenegg, terwijl de vice-kanselier niet alleen in Von Bahrenfels, maar ook in den nieuwen minister dr. Draxler twee absolute aanhangers bezit en door het ontslag van den minister van landbouw, Reither, een van zijn machtigste vijanden schaakmat gezet heeft.

Het „Berliner Tageblatt" ziet in het tweede kabinet-Schuschnigg een consolideering van de tegenwoordige verhoudingen in Oostenrijk. De „Deutsche Allgemeine Zeitung" meent, dat majoor Fey blijkbaar afgezet is, omdat deze met zijn bond bijzondere doeleinden nastreefde, die hem reeds vroeger met Starhemberg in conflict hebben gebracht. Samenvattend zegt het blad:

„De politieke situatie in Oostenrijk wordt gekenschetst door de onzekerheid der algemeene politieke toestanden en hun terugwerking op de verhouding van Oostenrijk tot Italië. Dit gevoel der onzekerheid zal stellig de reconstructie van de regeering bespoedigd hebben."

HANDELSACCOORD MET DENEMARKEN

Principe van ruilobjecten gevolgd. Bollen tegen rundvleesch, koffie voor cement.

(Van onzen correspondent.)

's-Gravenhage, 18 October.

Naar wij vernemen, zijn de handelsbesprekingen tusschen vertegenwoordigers van de Nederlandsche en de Deensche regeering welke te Kopenhagen werden gehouden, thans geëindigd.

Op verschillende onderdeelen is het principe van ruilobjecten gevolgd. Zoo is overeengekomen, dat Nederland een hoeveelheid bloembollen in Denemarken zal mogen invoeren, waar tegenover Denemarken het recht krijgt, rundvleesch naar Nederland te exporteeren. Dit punt is van bijzondere beteekenis, omdat vooral de invoer van bloembollen in Denemarken den laatsten tijd ernstige moeilijkheden ondervond.

De besprekingen hebben voorts ook geleid tot een overeenkomst ten aanzien van Indië. Denemarken zal een zekere hoeveelheid koffie uit Indië betrekken tot een totale waarde van ongeveer 1½ millioen kronen, daartegenover zal Denemarken 50.000 vaten cement naar Indië exporteeren.

De handelsbesprekingen tusschen ons land en Denemarken hebben aanvankelijk een uiterst moeilijk verloop gehad. Hoewel ons op het oogenblik nog geen nadere bijzonderheden bekend zijn, mag worden aangenomen, dat de besprekingen ten slotte toch nog gunstiger resultaat hebben afgeworpen, dan waarop aanvankelijk gerekend mocht worden.

HET GIRO-VERKEER MET ITALIË

Voorloopig gestaakt.

Ingevolge een van de Italiaansche postadministratie ontvangen mededeeling is het giro-verkeer tusschen de postrekeningen, aangesloten bij genoemde administratie en die bij den Post-, Chèque- en Girodienst, voorloopig gestaakt.

Zooals reeds is medegedeeld, is een verzoek van dien aard door het bestuur van de Italiaansche Posterijen gedaan.

Opgemerkt zij, dat het postgiroverkeer tusschen Nederland en Italië slechts weinig te beteekenen heeft.

Beroep van Roosevelt op de openbare meening

President vraagt Amerika hem te steunen bij zijn vredespolitiek.

NEW YORK, 17 Oct. (Reuter.) President Roosevelt heeft een beroep gedaan op de openbare meening in Amerika om hem te steunen in de door hem gevolgde vredespolitiek.

De taak eener moderne regeering, verklaart hij, is veeleer een oorlog te bezweren dan de brokstukken na de verwoesting te verzamelen.

Ik heb mij voorgenomen mijn plicht te vervullen en de Vereenigde Staten buiten de verwikkelingen te houden, die tot een oorlog leiden.

Ik wensch echter steeds het gevoel te hebben, dat ik daarbij word gesteund door het gezond Amerikaansche verstand.

Een der burgerplichten bestaat in het niet aanmoedigen der tweedrachtzaaiende elementen.

President Roosevelt had deze rede persoonlijk voor de radio willen uitspreken aan boord van den kruiser „Houston", waarmede hij op het oogenblik een tocht maakt door de wateren van Midden-Amerika. Zij werd evenwel door mevrouw Roosevelt voor de radio voorgelezen.

LUIT. H. L. VAN BOVEN VEROORDEELD

Hoog Militair Gerechtshof bevestigt vonnis inzake „De Zeven Provinciën".

Het Hoog Militair Gerechtshof heeft heden sententie gewezen in de zaak tegen den 32-jarigen luitenant ter zee tweede klasse H. L. van Boven, laatstelijk dienende aan boord van Hr. Ms. „De Zeven Provinciën", die in hooger beroep was gekomen van het vonnis, op 14 Augustus door den Krijgsraad te Willemsoord gewezen — waarbij hij was veroordeeld tot drie maanden gevangenisstraf, met aftrek van één maand preventieve hechtenis, ontslag uit den militairen dienst, zonder ontzetting van de bevoegdheid om bij de gewapende macht te dienen — in verband met de muiterij op genoemd schip.

Het Hoog Militair Gerechtshof heeft, met vrijspraak van een ondergeschikt punt, het vonnis voor wat de straf betreft, bevestigd.

Voor de overwegingen, op grond waarvan sententie is gewezen, zie men onder Laatste Berichten op blz. 17.

MR. J. P. GRAAF VAN LIMBURG STIRUM, de Nederlandsche gezant te Berlijn, heeft gisteren, vergezeld van baronesse Van Heeckeren van Molecaten, hare dochter en generaal M. Ridder van Rappard, een bezoek gebracht aan de Philipsbedrijven te Eindhoven. De begroeting van het gezelschap door ir. F. J. Philips.

OPMARSCH DER ABESSINIËRS NAAR HET NOORDEN

Honderdduizend krijgslieden van den Negus hebben heden Addis Abeba verlaten. — De Italianen verwachten een tegenaanval op het Noordelijk front.

GEVAAR VOOR ITALIAANSCHE FLANK GEDUCHT

Regen op Zuidelijk front houdt aan.

ADDIS ABEBA, 18 Oct. Reuter.) **De troepen zijn den opmarsch naar het Noorden begonnen.**

De soldaten worden voorzien van proviand, munitie, medicamenten. Over het algemeen zullen de soldaten gevoed worden in de dorpen, die zij op hun weg passeeren. In verband hiermede zijn orders gegeven, voor het doortrekken van de 100.000 man in de verschillende plaatsen toebereidselen te treffen. Ras Moeloegeta, de minister van oorlog, is niet, zooals oorspronkelijk de bedoeling was, aan het hoofd zijner troepen naar Dessié vertrokken. Waarschijnlijk zal hij zich morgen per vliegtuig daarheen begeven.

Hij tracht den Negus te bewegen, de hoofdstad niet te verlaten, aangezien zijn aanwezigheid daar het contact met de drie verschillende fronten vergemakkelijkt.

De „Messagero" verneemt, dat de regens, welke bij Harrar weer zijn gevallen, den opmarsch van de troepen van generaal Graziani stuiten. Vermoedelijk zullen de regens tot November duren. De Italiaansche troepen hebben zich op het zuiderfront intusschen meester gemaakt van Gerlogoebi.

De „Popolo di Roma" verneemt, dat dertig Italiaansche missionarissen van de „Consolata", waarvan het moederhuis te Turijn is, uit Addis Abeba zijn gebannen en een andere groep nonnen, woonachtig te Kaffa, eveneens. Onder escorte werden de missionarissen naar den Blauwen Nijl aan de grens van Soedan gebracht.

Italiaansche oorlogscorrespondenten melden, dat een afdeeling van de strijdkrachten van generaal Graziani onder voortdurende gevechten uit Italiaansch-Somaliland oprukt. Het is de bedoeling dezer afdeeling, de karavaanwegen langs de grens van Britsch-Somaliland te bezetten en de militaire voorraden af te snijden, die de Abessinische legermacht in Ogaden, uit Britsch-Somaliland ontvangen.

GEEN BOMBARDEMENT VAN ADDIS ABEBA

Ook Diredaoea zal niet worden gebombardeerd.

ROME, 17 Oct. (Reuter.) Naar aanleiding van het verzoek der vertegenwoordigers van eenige te Addis Abeba vertegenwoordigende mogendheden om geen bommen te willen werpen op Addis Abeba en Diredaoea, heeft de Italiaansche regeering de verzekering gegeven dat schikkingen in den gewenschten geest zijn getroffen. Natuurlijk zullen de beide steden niet als bases gebruikt mogen worden voor de concentratie van troepen of oorlogstuig.

De Italiaansche kolonie te Porto Alegre heeft, naar gemeld wordt, besloten alle Britsche producten te boycotten.

Ras Koeksa krijgt slechts geringe bevoegdheid.

Reuter verneemt uit Rome dat aan Ras Koeksa bij zijn benoeming tot Ras der provincie Tigré niet het bestuur van deze provincie is overgedragen doch slechts het commando over de inboorlingen-troepen dezer provincie.

Het bestuur der provincie bevindt zich in handen van den gouverneur-generaal van Italiaansch Oost-Afrika, de Bono, en zal ook voortaan in Italiaansche handen blijven.

Ongekende bedrijvigheid te Suez en Massaoea.

SUEZ, 17 Oct. (Reuter.) De stad Suez is thans de stad in Egypte waar het leven het duurst is, daar zij de beste haven is voor den handel met Eritrea.

De dienst tusschen Suez en Massaoea wordt door een twintigtal schepen maandelijks onderhouden. Men klaagt algemeen over de hooge prijzen van levensmiddelen, kleeren enz. en verklaart dat Suez door Eritrea is leeggepompt. De prijs van het vleesch steeg met vijftig procent. Honderden autovrachtwagens, waarvan het chassis te Suez werd vervaardigd werden naar Massaoea verzonden. Ook uit Kairo kwamen er zooveel dat de woestijnweg die geheel vernield was door het zware verkeer, daarvoor werd gesloten.

De petroleum-raffinaderijen te Suez, de grootste in het Nabije Oosten, ontvangen groote bestellingen uit Eritrea, doch voeren deze slechts tegen contante betaling uit.

Te oordeelen naar berichten die hier ontvangen zijn, is Massaoea herschapen in een ware vesting. Batterijen verdragend geschut zijn aan de Noordzijde van de stad en op de eilanden bij den ingang van de haven opgesteld. Sommige der Italiaansche bommenwerpers hebben een actie-radius van drie tot vierhonderd km, zoodat zij het Zuidelijke deel van de Roode Zee geheel bestrijken.

Het lossen der schepen te Massaoea ondervindt groote moeilijkheden. Vlak tegen elkaar aan liggen de vrachtschepen over een afstand van bijna 2 km en wachten tot zij aan de beurt komen om te worden gelost.

De manschappen die te Massaoea aankomen worden zooveel mogelijk terstond vervoerd naar Asmara waar de hygiënische toestand veel gunstiger is. Te Massaoea is de prijs van drinkwater gestegen tot tien shilling per ton.

(Zie verder onder Buitenland pag. 4)

25-JARIG PROFESSORAAT VAN PROF. DR. E. VAN EVERDINGEN. — Prof. dr. J. A. Barrau, waarnemend voorzitter van de faculteit der wis- en natuurkunde der Utrechtsche Universiteit wenscht den jubilaris en zijn echtgenoote geluk.

PHILIPS' GLOEILAMPENFABRIEKEN

Italiaansche debiteuren grootendeels gedekt.

In de heden gehouden algemeene vergadering van Philips Gloeilampenfabrieken, werd allereerst een verklaring afgelegd betreffende het uitstel der dividenddeclaratie.

Op een desbetreffende vraag deelde dr. A. F. Philips mede, dat het meerendeel der productie te Eindhoven afzet vindt in eigen land, terwijl de export steeds minder wordt. Wat de debiteuren in Italië betreft heeft de mij. het meerendeel kunnen dekken. De uitvoer naar Italië gaat slechts door middel van compensatie.

(Voor volledig verslag zie Beurs, pag. 13).

EUWE GEEFT OP

Er zijn voor hem geen kansen meer in deze partij.

STAND: ALJECHIN 4, EUWE 1

Naar wij vernemen heeft dr. Max Euwe na rijp beraad en langdurig analyseeren de zevende partij opgegeven.

Er waren geen kansen meer voor hem: de partij ging toch verloren.

De stand is thans: Aljechin 4 punten, Euwe 1 punt (remises tellen niet mee).

Zondagavond om half zeven wordt de achtste partij gespeeld in de Militiezaal te Amsterdam.

ONTSLAGNEMING VAN REG.COMMISSARISSEN

De heeren Van Rhijn en Bückmann bedanken.

ZUIVEL, PLUIMVEEHOUDERIJ, VISSCHERIJ EN TURF.

In ons avondblad van eergisteren wezen wij er, onder het hoofd: „Secretaris-generaal, directeur-generaal en minister Deckers" nog eens op, dat mr. Van Rhijn, secretaris-generaal van „Landbouw" en ook van „Handel en Nijverheid", tevens drie regeeringscommissariaten bekleedt (turf, pluimveehouderij en visscherij), benevens het voorzitterschap van het College van Regeeringscommissarissen en de leiding van den Crisis-accountantsdienst, en van het Landbouwcrisisbureau.

Thans wordt ons officieel gemeld, dat mr. Van Rhijn den minister heeft verzocht, hem te ontheffen van genoemde drie regeeringscommissariaten, opdat hij zich uitsluitend aan zijn taak als secretaris-generaal der beide departementen en als voorzitter van het College van Regeeringscommissarissen zal kunnen geven". Het ontslag is bereids aanvaard.

Tevens wordt medegedeeld, dat de heer Bückmann, Regeeringscommissaris voor zuivelaangelegenheden, eveneens ontslag heeft gevraagd. Zijn arbeid zal (tijdelijk?) worden overgenomen door den heer S. L. Louwes. De heer Bückmann zal in een andere functie echter werkzaam blijven.

NOODKREET VAN HET ROODE KRUIS IN ABESSINIË

Het hoofdbestuur van het Nederlandsche Roode Kruis maakt bekend, dat blijkens een spoedbericht van het Comité International te Genève het Ethiopische Roode Kruis telegraphisch den navolgenden noodkreet aan genoemd comité heeft gericht:

> Ten behoeve van het Ethiopische Roode Kruis verzoeken wij u met het oog op den ongeëvenaarden nood dringend een beroep te doen op de Roode Kruisorganisatie over de geheele wereld.
>
> Lambie,
> Secretaris Uitvoerend Comité.

In verband daarmede wekt het hoofdbestuur van het Nederlandsche Roode Kruis een ieder, die dat nog niet gedaan heeft, nogmaals op een gave onder het motto Abessinië te storten op zijn postgironummer 22120 of wel op de rekening van het hoofdbestuur bij een van de navolgende banken: de Bank-Associatie te 's Gravenhage; de Nederlandsche Handelmaatschappij te 's Gravenhage; de Rotterdamsche Bankvereeniging, kantoor Bezuidenhout te 's Gravenhage; de Twentsche Bank te 's Gravenhage.

K. L. M.-DIRECTEUR TERUG NAAR NEDERLAND

Vertrekt 25 October uit New York.

Naar wij vernemen zal de heer A. Plesman, directeur der K.L.M., die met den heer P. Güilonard een commercieel bezoek aan Amerika heeft gebracht, Vrijdag 25 Oct. a.s. uit New York naar Nederland vertrekken.

HET WEER VOOR MORGEN

Verwachting van het K. N. M. I. te De Bilt van heden tot morgen 18 à 19 uur: Afnemende tot matige, later weer toenemende Noordwestelijke tot Zuidwestelijke wind, tijdelijk opklarend, later toenemende bewolking met kans op regen, iets zachter.

(Zie ook blz. 2.)

BEURZEN

Amsterdamsche Beurs. De beurs was kalm en goed prijshoudend. Voor suikeraandeelen bleef redelijk goede belangstelling bestaan. Voor de toonaangevende soorten trad weder een koersverbetering in van eenige procenten. Indische bankaandeelen weinig veranderd. Beleggingswaarden waren vast. Op de geldmarkt trad een verdere verruiming in, in sympathie met de nieuwe daling van de wisselkoersen. — Blz. 14.

Parijsche beurs. Er ontwikkelde zich een onregelmatige stemming, koperaandeelen waren vast. Kon. Petr., Philips en Rubber Cult. Mij. Amsterdam waren gunstig. — Blz. 13.

Berlijnsche beurs. De stemming was beter en zoowel de beroepshandel als het publiek plaatsten orders, zoodat de koersen van een aantal fondsen opliepen. Gevraagd waren vooral kunstzijdewaarden. — Blz. 13.

Londensche Beurs. De stemming was uiterst gereserveerd en de meeste fondsen lagen flauwer in de markt. Het £ was zwakker gestemd. — Blz. 13.

OP ANDERE BLADZIJDEN:

FOTO-PAGINA — Blz. 8
LAATSTE BERICHTEN — Blz. 17
Binnenland — Blz. 2
Radio-nieuws — Blz. 2
Buitenland — Blz. 4
Buitenlandsche Beurzen — Blz. 5
Handelsberichten — Blz. 5
Kunst — Blz. 9
Onderwijs — Blz. 10
Kerknieuws — Blz. 10
Amsterdam — Blz. 11
Dagelijksch Feuilleton — Blz. 12
„Elck wat Wils" — Blz. 12
„Voor Jonge Oogen" — Blz. 12
Beurs — Blz. 13
Officieele Prijscourant — Blz. 14

ARTIKELEN:

Van Wijsneus — Blz. 2
Economisch éénrichtingsverkeer — Blz. 3
In Kort Geding — Blz. 3
I. I. Brants: Het boek in Engeland — Blz. 3
Recht en Onrecht: Privilege van een „Peer" — Blz. 3
Starhemberg's machtspositie versterkt — Blz. 4
Uit het leven van Jean Baptiste Jules Bernadotte — Blz. 11
De Korte Golf: S. Ladal: „Het Zelfportret" — Blz. 12

5 Uur Bittertijd bij
DIKKER & THIJS
AMERICAN BAR
Het Charmante Weener Orkest
RUDI LAUFER.
(Advertentie.)

BOTER WORDT EXTRA DUUR GEHOUDEN

Tekort aan geld en aan boter.

De boteraccijns is heden vastgesteld op 85 cents per kilo.

In veertien dagen tijds is de boterprijs gestegen van 58 op 71, dus met 13 cents, doch de accijns slechts verlaagd van 95 tot 85 cents, dus met 10 cents.

Daarvóór steeg de boterprijs van 41 op 58, dus met 16 cents, doch de accijns werd toen slechts verlaagd van 100 op 95, dus met 5 cents.

Summa summarum staat dus tegenover een boterprijsstijging van dertig cents een accijnsverlaging van vijftien cents. Dit beteekent derhalve, dat de boterprijs in het binnenland drie stuivers per kilo te duur wordt gehouden, vergeleken bij den steeds gevolgden opzet, n.l. een binnenlandschen groothandelsprijs van ± *f* 1.40 (toen de marktprijs 30 à 32 cent was, bedroeg de accijns dan ook *f* 1.10).

Hier wreken zich de tekorten van het Landbouworisisfonds (zonder welke tekorten de accijns evenveel verlaagd had kunnen worden als de boterprijs steeg), benevens de door geforceerden en zwaar verliesgevenden uitvoer (naar Engeland) ontstane binnenlandsche boter-schaarschte in een jaar met maximale melkproductie!

UITVOERVERBOD VOOR WAPENS NAAR ITALIË

OSLO, 18 Oct. (Reuter.) De regeering heeft een uitvoerverbod van wapenen naar Italië uitgevaardigd.

(Ingezonden Mededeeling.)

BINNENLAND

VEILIGHEIDSWEEK VAN DE K. N. A. C.

„Verkeerspaedagoog" ingesteld; wegverkeersdag in den Dierentuin.

De komende week zal, onder auspiciën van de K.N.A.C., evenals verleden jaar in een dergelijke periode geschiedde, het karakter van een veiligheidsweek dragen. De K.N.A.C. lichtte dit als volgt toe:

Vooral aan het onderhoud van de moderne verkeersmiddelen dient aandacht te worden besteed. Men zal zich herinneren, hoe de tournee met de „veiligheidslaan" het vorige jaar nuttig materiaal heeft opgeleverd.

Ook de mensch is niet onfeilbaar. Een kleine handelingsfout kan oorzaak zijn van een groot ongeluk. Daarom dient ieder zich in te spannen om steeds oplettend te zijn voor de gevaren, welke anderen en hemzelf kunnen bedreigen. Dit geldt voor den automobilist, maar zeker niet minder voor den wielrijder, den voetganger den voerman met paard en wagen, den bestuurder van een handkar, de vrouw met den kinderwagen, enz. Zij allen moeten de verkeersregels kennen en deze te allen tijde op den weg in acht nemen. Wanneer een wielrijder zich niet kan realiseeren, dat een hem achteroprijdende auto een bepaalden afstand noodig heeft om tot stilstand te worden gebracht en dus niet aan het simpele uitsteken van een arm het recht mag verleenen, plotseling een weg over te steken, en wanneer de juffrouw met den kinderwagen onverwacht de baan van het groote rijverkeer opzwenkt, dan mankeert er het een en ander aan hun bewustzijn van het gevaar, dat het moderne verkeer met zich brengt op den gemengden weg.

Juist in dezen tijd van vallende bladeren, van regen en mist is voorzichtigheid geboden voor allen, die op den weg verkeeren. Plotseling remmen op gladde straten en wegen kan veel spoediger tot ongevallen leiden dan wanneer deze droog zijn.

In de komende veiligheidsweek zal opnieuw, door middel van pers, radio en film, waarschuwend werk worden verricht. De automobilisten zullen worden attent gemaakt op hun plicht om te zorgen, dat remmen, verlichting, banden enz. van hun wagen in orde zijn, en een speciale reclameplaat, over het geheele land verspreid, zal op suggestieve wijze de aandacht van allen vestigen op deze veiligheidsweek van de K.N.A.C. Verschillende ondernemingen zullen propaganda-materiaal uitreiken en de groote benzine-maatschappijen zullen haar voertuigen voorzien van door de K.N.A.C. verstrekte doeken, welke op de motorkap worden bevestigd en welke spreuken bevatten, betrekking hebbende op het veiliger verkeer.

Het succes, dat de K.N.A.C. met haar veiligheidstournee heeft mogen boeken, heeft haar doen zoeken naar een middel om opnieuw op origineele wijze weer aandacht te vestigen op de Veilig-Verkeersgedachte. Ditmaal heeft het gedrag van den weggebruiker de attentie van de K.N.A.C. gevraagd en als gevolg daarvan is, op initiatief van den heer Van Goor, de z.g. „verkeerspaedagoog" ontstaan.

Deze „verkeerspaedagoog" is een rijdende verkeersopvoeder. Hij waarschuwt, of beter verzoekt, alle weggebruikers, zich te houden aan de orde van het verkeer. De bediener van het apparaat zit naast den bestuurder en kan met een eenvoudige schakeling het te richten verzoek te voorschijn brengen en verwisselen. Hij kan bijv. iemand doen lezen, dat deze meer rechts dient te houden, dan wel dat hij op slipgevaar moet letten of meer stilte in acht behoort te nemen. Het verzoekbord zal des avonds verlicht zijn, zoodat te allen tijde de verkeerspaedagoog zijn wijze lessen kan geven.

Een dergelijke paedagogische strekking heeft ook de wegverkeersdag, welke door de K.N.A.C. op Woensdag 23 dezer wordt georganiseerd in den Dierentuin te Den Haag en waar niet minder dan vijftien sprekers van naam op verkeersgebied het woord zullen voeren, elk hunner met een korte inleiding over eenig onderdeel van het groote verkeersvraagstuk, terwijl tot slot, in een soort verkeerscollege, alle inleiders op vragen uit de vergadering zullen antwoorden.

Ten slotte hebben weder zeer vele automobielzaken in ons land, voor zoover zij in het bezit zijn van apparaten ter onderzoek van remmen, wielsporing lampen enz., zich bereid verklaard, automobilisten tijdens de veiligheidsweek in de gelegenheid te stellen, gratis hun wagens door middel van deze toestellen te doen onderzoeken.

GELD IN PLAATS VAN IJZER

Smokkelaffaire aan Duitsche grens.

(Van onzen correspondent.)

Venlo, 18 Oct.

Aan de Nederlandsch-Duitsche grens te Tegelen is men een smokkelcomplot op het spoor gekomen. Toen daar n.l. door een expediteur, die geregeld met Duitschland zaken doet, een paar kistjes voor invoer werden aangegeven, controleerden de Nederlandsche beambten de zending en kwamen tot de ontdekking dat één der kistjes ongeveer 74.000 mark aan Duitsch geld bevatte.

Aan den expediteur was de zending opgegeven als ijzerwaar. Daar de Duitsche douane inmiddels van een en ander op de hoogte was gebracht, werd een onderzoek ingesteld naar het adres van den afzender. Toen men dit adres achterhaald had en aan diens woning te Keulen aankwam, bleek de vogel gevlogen.

VERKEERSEXAMEN OP SCHOLEN

Op verzoek van de Vereeniging voor Veilig Verkeer 's-Gravenhage en aangrenzende gemeenten heeft de K.N.A.C. zich bereid verklaard de kosten op zich te nemen voor het doen vervaardigen van 20.000 exemplaren van een schriftelijke les, welke als examenvraag aan alle kinderen der hoogste klassen der lagere scholen in de gemeente 's-Gravenhage tijdens de Veiligheidsweek der K.N.A.C. zal worden voorgelegd. De Vereeniging voor Veilig Verkeer zal het door de kinderen afgeleverde werk beschouwen als onderdeel van haar examens, waarvoor aan de jongelui na met goed gevolg afgelegd practisch examen een diploma met het Veilig Verkeersspeldje zal worden uitgereikt.

Zooals men weet heeft genoemde Vereeniging in Rijswijk en Voorburg reeds ongeveer 3000 kinderen geëxamineerd.

CIJFERS TEGENOVER CIJFERS

De urgentie van Rijnvaartpremies.

In „Economisch Statistische Berichten" komt een artikel voor van den heer W. van Looveren, waarin met uitvoerige statistische gegevens wordt betoogd dat, in tegenstelling met den twijfel daaromtrent onlangs door minister Colijn geuit, mag worden aangenomen dat de Rijnvaartpremies ook vóór de devaluatie van den Belgischen franc het havenverkeer reeds schaadden.

In 1934 zijn er door de N.W. Europeesche havens evenveel kolen verscheept als in 1929. In 1929 gingen er 80 %, in 1934 50 pCt. over Rotterdam.

Rotterdam verwerkt een millioen ton kolen minder, Antwerpen 0.75 millioen ton meer dan voor de crisis.

De Rijnvaartpremies zijn ingesteld in 1931. Van 1931 tot 1934 bedroeg de teruggang van de te Antwerpen aangekomen scheepstonnage 1½ millioen, te Rotterdam slechts 100.000 ton, heeft minister Colijn geargumenteerd.

De heer Van Looveren betwijfelt of men 1931 als vergelijkingsjaar kan nemen. Immers de transporthaven Rotterdam had in 1931 reeds in zeer hooge mate een crisisjaar, terwijl de lijnvaarthaven Antwerpen dit in veel geringere mate had. Handhaaft men de cijfers voor 1931 als basis voor vergelijking, dan dient in elk geval rekening gehouden te worden met de annexatie van Pernis-Vondelingenplaat in Mei 1934. Tegenover den Antwerpschen achteruitgang met 1.5 millioen ton, staat dan reeds een verlies van 700.000 ton voor Rotterdam. Evenwel is er meer. In 1931 gingen verschillende lijnbooten wegens te hooge havengelden niet naar Rotterdam, maar naar Schiedam. Sedert 1933 is dit veranderd. Wil men vasthouden aan 1931, dan moet men de cijfers nemen van Rotterdam met zijn bijhavens. Doet men dit, dan blijkt voor Rotterdam c.a. in vergelijking van 1931 en 1934 een teruggang van 1.800.000 N.R.T., een verlies, dat niet 15 maal kleiner, maar 300.000 ton grooter is dan dat voor Antwerpen (1.5 millioen). Ten slotte werden de Rijnvaartpremies niet in 1931, doch in 1929 ingevoerd. Men dient dus den achteruitgang voor Antwerpen te stellen op 3.200.000 N.R.T. Sedert het bestaan der Rijnvaartpremies, is Rotterdam derhalve niet minder, maar belangrijk zwaarder getroffen.

Het aandeel van het Belgische Rijnverkeer in het totale verkeer via Lobith zou van 23¼ pct. in 1931 zijn teruggeloopen tot 22¼ pct., terwijl die van het Nederl. Rijnvaartverkeer gestegen zijn van 74.44 pct. tot 75.56 pct. volgens de gegevens aan minister Colijn verstrekt.

Deze percentages zijn berekend op het totale Rijnverkeer, dat voor een kwart bestaat uit verkeer met Belgische en Nederlandsche binnenhavens. Dit valt, evenals het verkeer met de Fransche binnenhavens en het Rijn-Zeeverkeer buiten de concurrentiesfeer der zeehavens.

Werkelijkheid is, dat Antwerpen in 1934 tegenover 1931 een vooruitgang boekte van 450.000 ton, Gent een winst van 185.000, Rotterdam een achterstand van 650.000 ton en Amsterdam een teruggang met 260.000 ton.

Ook hier is 1931 evenwel geen geschikt jaar voor vergelijking. De Rijnvaartpremies zijn reeds in 1929 ingesteld. In vergelijking met 1929 is Antwerpen gelijk gebleven — mede dank zij den kunstmatigen steun in den vorm van premies — terwijl zoowel Rotterdam en Amsterdam nog een derde bij 1929 ten achter waren. Het Gentsche verkeer Rijnopwaarts was ongeveer de helft grooter dan voor de crisis.

In het eerste half jaar 1935 zou volgens den minister niet alleen Rotterdam, maar ook Antwerpen een tonnageverlies van een half millioen ton voor het loopende jaar hebben geleden en dat ondanks den invloed van de devaluatie in het tweede kwartaal.

Deze conclusie van den minister steunt op een onjuiste berekening. Men heeft voor 1935 het Belgische cijfer gebezigd, berekend volgens de nieuwe methode (— 18 pct.) d.w.z. 16.928.000 ton en dit vergeleken met een cijfer voor 1934 berekend volgens de vóór-oorlogsche methode (— 15 pct.) nl. 17.451.000 ton. Zoo ontstond er een verschil van een half millioen, dat evenwel niet het gevolg is van een verminderd scheepvaartverkeer, maar van het feit, dat van de officieele Antwerpsche cijfers voor 1935 3 pct. meer is afgetrokken dan voor 1934. De werkelijkheid is, dat Antwerpen een winst boekte van 100.000 ton.

De verliescijfers voor Rotterdam evenwel zijn nog hooger dan de minister aangaf, omdat hij geen rekening hield met het feit, dat Pernis-Vondelingenplaat eerst van Mei 1934 af bij Rotterdam is geteld. Doet men ter zuivere vergelijking dit cijfer van 1 Jan. tot 1 Mei bij het totaal van 1934, dan komt men tot een verlies van 760.000 netto register ton voor Rotterdam.

De vier punten waarop minister Colijn zijn stelling bouwde, dat Rotterdam door de Belgische Rijnvaartpremies niet nadeelig zou zijn getroffen, komen hiermede dus alle vier te vervallen. Nadere analyse leidt juist tot een tegenovergestelde conclusie, als waartoe de minister kwam, n.l. — zoo betoogt de heer v. Looveren — dat invoering van Nederl. Rijnvaartpremies wel een zaak van urgentie is.

KAATSTRAAT TE UTRECHT WORDT VERBREED

Gemeente leent ƒ 100.000 van Ned. Chr. Landarbeidersbond.

(Van onzen correspondent.)

Utrecht, 18 Oct.

In de gisteren gehouden raadszitting te Utrecht is de door B. en W. voorgestelde grondregeling in de Kaatstraat, waarbij de N. V. Brood- en Meelfabriek Maatschappij „De Korenschoof" voor het afstaan van grond een vergoeding krijgt van ƒ 45.000, goedgekeurd. De Kaatstraat zal nu verbreed worden.

Aangenomen werd verder het voorstel van B. en W. om in vroeger genomen raadsbesluiten, betreffende verlaging van het rentepercentage van de aan particuliere bouwondernemers verstrekte gemeentelijke voorschotten, de bepaling, strekkende tot niet-toekenning van een renteverlaging voor complexen, waarin het in de voorschotakte aangegeven maximumhuurpeil wordt overschreden, te doen vervallen en derhalve in dit opzicht te volstaan met de algemeene voorwaarde, dat de renteverlaging uitsluitend ten goede mag komen aan verlaging van het huurpeil.

Besloten werd tot het aangaan bij den Ned. Chr. Landarbeidersbond van een 4½ % leening, groot ƒ 100.000, met een 5-jarigen looptijd en een koers van uitgifte van 100 %, strekkende ter voorloopige financiering van de grondlasten van het gemeentelijk marktbedrijf.

DE SANEERING VAN HET A. M. F.

Voorstellen betreffende de mijnwerkerspensioenen.

(Van onzen correspondent.)

Heerlen, 17 October.

Zooals bekend, is men sinds eenigen tijd in 't Algemeen Mijnwerkersfonds bezig met pogingen dat fonds te saneeren en tevens de mijnwerkerspensioenen wat te verbeteren. Deze week meldden we ook reeds, dat Maandag 28 October de eindstemming over een en ander in het bestuur van het A. M. F. zal worden gehouden. Worden de verscheiden malen reeds gewijzigde voorstellen van directeur en dagelijksch bestuur dan aangenomen, dan zal tenslotte de algemeene vergadering van het A. M. F. nog de eindbeslissing moeten nemen.

Wat genoemde voorstellen betreft, zij bestaan in hoofdzaak uit 't volgende:

De termijn voor uitkeering van ziekengeld zal van twaalf tot zes maanden worden verkort, maar de buitengewone ondersteuning zal van drie tot negen maanden worden verlengd.

Voortaan zal ook bij ontslag tijdens ziekte over de volle termijnen uitkeering kunnen worden genoten.

Een einde zal worden gemaakt aan den toestand, waarbij, ingeval van ziekte in weken dat verzuimdiensten vallen, meer ziekengeld wordt genoten dan loon.

Een kleine vermindering wordt toegepast op het ziekengeld van ongehuwden als ze in een ziekenhuis worden verpleegd. Een klein bedrag wordt geheven bij verpleging van een kind in het ziekenhuis, evenals bij specialistische hulp.

Voor de ziekenkassen zal slechts bijdrage worden betaald over dagen, dat wordt gewerkt.

Er komt verbetering in de pensioenregeling, waarbij ook is behouden dat een ondergronder onder bepaalde voorwaarden op 55-jarigen leeftijd kan worden gepensionneerd.

Worden deze voorstellen aanvaard — waarop goede kans is — dan zal er ongeveer ƒ 300.000 per jaar voor de saneering van het A. M. F. en pensioenverbetering vrij komen en tevens kunnen dan de door de regeering bij de wet-Verschuur toegezegde ƒ 400.000 per jaar (75 jaren lang) voor genoemde doeleinden worden gebruikt.

NATIONALE VEREENIGING TEGEN WERKLOOSHEID

Prae-adviezen over het vraagstuk der jeugd.

De Nationale vereeniging tegen de Werkloosheid heeft hedenmiddag in „Krasnapolsky" te Amsterdam haar jaarvergadering gehouden. In deze vergadering werden besproken de prae-adviezen, uitgebracht door de heeren J. A. Berger en W. F. Detiger over de vraag: „Welke maatregelen kunnen worden genomen om werkgelegenheid ten behoeve van jeugdige werkkrachten, zoowel handarbeiders als intellectueelen, te bevorderen? Zulks zou kunnen geschieden door ontslag van ouderen (welke categorieën van arbeiders zouden dan in het bijzonder hiervoor in aanmerking kunnen komen en op welke wijze zouden eventueele bezwaren kunnen worden ondervangen?), beperking van arbeidstijd voor ouderen, verlenging van den leerplicht, enz."

In zijn prae-advies stelt de heer Berger, dat in ons land een permanente werkloosheid dreigt te ontstaan, welke dan in de eerste plaats de jeugd bedreigt. Te dien aanzien acht de prae-adviseur uitbreiding van de leerplichtwet tot 16 jaar, van de veelal aangeprezen maatregelen de belangrijkste. Echter stelt hij zich daarbij op het standpunt, dat van afzonderlijke maatregelen voor de jeugd niet veel te verwachten is; getracht zal moeten worden het economische leven zoodanig te stimuleeren, dat daarvan een algemeene opleving het gevolg zal zijn. Het nauwe verband, dat in de bedrijven bestaat tusschen jongere en oudere arbeiders brengt bij een groote opleving ook de jongeren aan het werk, terwijl van de algemeene opleving verwacht kan worden, dat ook de buiten het eigenlijke bedrijfsleven staande groepen daarvan zullen profiteeren.

's Heeren Bergers conclusie is, dat van een afzonderlijk jeugdwerkloosheidsprobleem, in dien zin, dat dit probleem met andere middelen zou moeten en kunnen worden opgelost dan het werkloosheidsvraagstuk in het algemeen, geen sprake is. Wel is de uitwerking van het gedwongen nietsdoen op de jeugdigen een andere dan op de volwassenen, maar de oorzaken van de kwaal en dus de geneesmiddelen zijn voor de jeugd en de volwassenen dezelfde. Afgezien van enkele speciale maatregelen als leerplichtverlenging en vervanging van ouderen door jongeren (vooral van dit laatste is, meent de prae-adviseur, niet veel te verwachten), dient de werkloosheid van oud en jong op dezelfde wijze te worden bestreden, namelijk door een constructieve welvaartspolitiek.

De heer Detiger zegt in zijn prae-advies over boven aangegeven vraag, dat het te betwijfelen valt, of op het gebied van werkloosheidsbestrijding der jeugd iets zou zijn te bereiken met algemeene vervanging der 60-jarigen en ouderen door jongeren. Vervanging van ouderen dient toch gepaard te gaan met pensionneering of andere verzorging der ontslagenen.

Verlenging van den leerplicht, meent deze prae-adviseur, zal geen opluchting van beteekenis brengen. Van den tegenwoordig algemeen aangeprezen maatregel verwacht de heer Detiger niet veel. Als bruikbare lapmiddelen zou hij ze echter niet willen verwerpen, maar dan moeten ze niet worden ingevoerd als algemeenen maatregel bij overheidsbesluit, want dan wekt men bewust meer verwachtingen dan vervuld kunnen worden, doch deze maatregelen moeten dan het gevolg zijn van incidenteel vrijwillig overleg.

DE MISDADENREEKS TE OSS

Bekentenis van een gedetineerde.

(Van onzen correspondent.)

Nijmegen, 18 October.

J. M. den Brok, thans gedetineerd in het huis van bewaring te 's-Hertogenbosch wegens den overval met roof te Zevenbergen, heeft voor de gemeente-politie te Oss zijn medeplichtigheid bekend aan tal van andere misdrijven, in totaal wel een veertig diefstallen en inbraken. Hierbij waren drie overvallen met roof, één brandstichting en een twintigtal kippendiefstallen. In den loop van den tijd had hij tweehonderd kippen ontvreemd.

Den Brok heeft o.a. bekend, deelgenomen te hebben aan den diefstal van zilver bij pastoor Bloem te Oss, aan de inbraken bij Van Heumen te Berghem en bij Voss en Van Ieperen, Van Ussem te Oss en aan den roofoverval bij Christiaansen te Heesch. Vele gevallen kunnen nog niet worden genoemd in verband met nog op handen zijnde arrestaties.

KOMENDE EN GAANDE STATIONSCHEFS

Met ingang van 16 dezer is tot stationschef 1e kl. A te Winterswijk benoemd de heer C. W. K. Mueller, onderstationschef 1e kl. te Utrecht.

De stationschef 1e kl. te Arnhem, A. v. d. Vlugt, is met ingang van 15 October eervol ontslagen wegens leeftijd, terwijl de bureaureferent te Amersfoort, L. J. H. Bekker met ingang van 15 October eervol ontslagen is wegens invaliditeit.

ROTTERDAM'S NIEUWE ELECTRISCHE CENTRALE

Het indrukwekkende gebouw aan de Galileïstraat heden officieel in gebruik genomen.

SCHOORSTEENEN VAN HONDERD METER.

(Van onzen correspondent.)

Rotterdam, 18 October.

De Commissaris van de Koningin in Zuid-Holland heeft hedennamiddag de nieuwe electrische centrale aan de Galileïstraat geopend — officieel dan, want zij was reeds eenige jaren, hoewel nog niet tot haar volle vermogen, in bedrijf.

* * *

In 1928 heeft het gemeentebestuur een crediet van ƒ 16 millioen aangevraagd voor den bouw dezer inrichting. Het voltooiingsproces is wat trager verloopen dan men zich toen gedacht had door den geld- en credietnood, veroorzaakt door den loop der tijden.

In het stadsbeeld zijn de twee 100 m hooge schoorsteenen der centrale al lang een vaste verschijning geworden. Zelfs 's avonds in dikke duisternis kunnen we ze ontdekken aan de roode lichten terzijde van de schoorsteenen, die de vliegtuigen, die op die hoogte, van en naar Waalhaven, de rivier oversteken, moeten waarschuwen deze gevaarten te mijden.

Ook de machinehal heeft een respectabele hoogte en kijkt ver boven de omgevende bebouwing uit. Zij imponeert meer door haar geweldige afmetingen dan door haar uiterlijk, dat niet al te schoon verzorgd is. 28 m. is deze hal hoog, 28.5 m. breed en 60.5 m. lang.

In 1893 reeds ving de gemeente Rotterdam de electriciteitslevering aan. In 1912 werd de vuilverbranding in dienst gesteld, die thans 7500 K.W. electriciteit levert aan de electriciteitsfabriek Maashaven.

De fabriek Keilehaven, door stoom van de gasfabriek gedreven, met een vermogen van 2550 K.W. kwam in 1927 in dienst.

De twee machines van de nieuwe fabriek Galileistraat hebben een normaal vermogen va 67.200 K.W. (maximaal 84.000 K.W.), dat kan worden uitgebreid tot 200.000 (maximaal 250.000) K.W.

In het ketelhuis staan vier stoomketels opgesteld, die ieder ruim 250 ton wegen. Er wordt gestookt met poederkool, hetwelk voor een electrische centrale een economische brandstof is. De kolen, die de molens zijn gepasseerd gaan door een zeef met 40.000 openingen per vierkante Engelsche duim.

Bij een maximale belasting van den ketel worden 10 ton kolen per uur (1200 zakken) verstookt. De rookgassen worden door de zuigtrekventilatoren afgezogen uit den vuurhaard. Daarna buiten het ketelhuis door de zweefstofvangers, waar de fijnere aschdeeltjes, welke zich in den gasstroom bevinden, uit het gas worden gewasschen.

De schoorsteenen ter hoogte van 100 m en met een diameter van 4.4 m, voeren de gassen af in den dampkring.

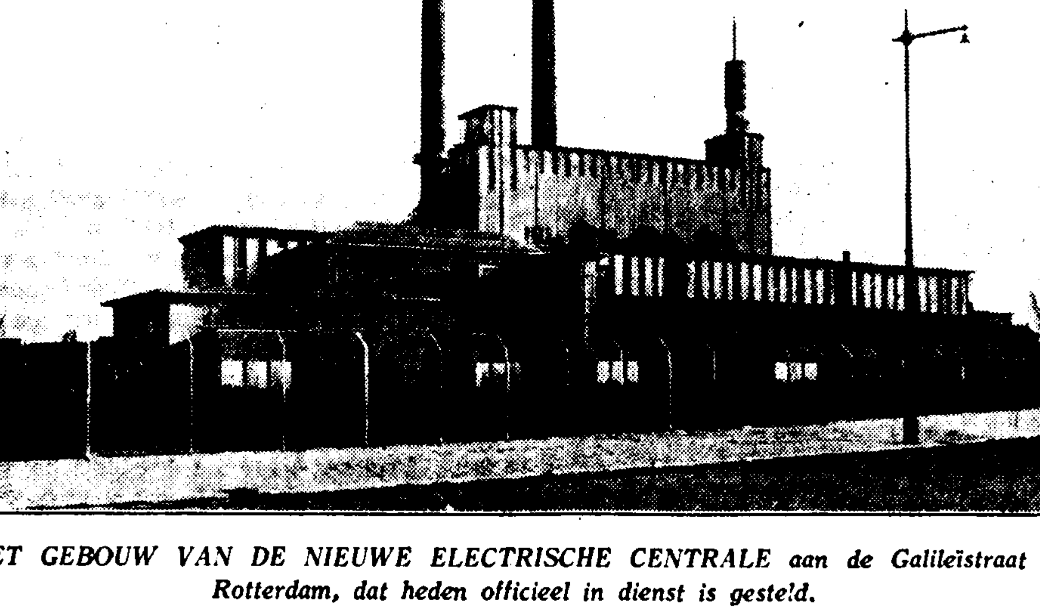
De vier molens voor het vermalen der kolen hebben een capaciteit varieerende van 110 p.k. tot 135 p.k. De kolen worden uit bunkers via een verdeelingsschijf naar de molens gevoerd. Niet minder dan 2600 palen dragen het ketelhuis. Onder iederen schoorsteen staan 535 palen. In het geheel dragen 16.000 palen het complex.

Voor den bouw is 4500 ton constructieijzer gebruikt..

De brandstof (kolen) kan per schip of spoor aangevoerd worden. Schepen (hetzij binnenschepen van max. 3000 ton of kleine zeeschepen max. 5000 ton) nemen ligplaats aan het kolenopslagterrein aan den mond van de Keilehaven. De verrijdbare brug met kraan voor de kolenlossing heeft een capaciteit van 150 ton per uur.

Er is 8.000 à 10.000 m^3 opslag mogelijk.

Per spoor aangevoerde kolen worden via kippers, die een capaciteit hebben van 10 spoorwagens van 20 ton per uur, in bunkers gelost.

HET GEBOUW VAN DE NIEUWE ELECTRISCHE CENTRALE aan de Galileïstraat te Rotterdam, dat heden officieel in dienst is gesteld.

VAN WIJSNEUS

OORLOGSCORRESPONDENTIE UIT OOST-AFRIKA

(Van onzen specialen correspondent.)

ADDIS-ABEBA, 18 Oct. — Abessinië heeft ook zijn Rassen-quaestie. Maar hier zijn het individueele Rassen, die den politieken mond vullen. Was niet de Negus eertijds Ras Tafari? En dateert uit zijn rastijd niet de haat jegens hem van Ras Koeksa, die nu de beschavende legers van generaal De Bono tegemoet is gejild met open armen, vermoedelijk ook met open handen en daar benoemd is tot Ras Tigré? En dat nog wel nu wijlen Ras Tafarie zijn schoonvader is? Een soort schoonvader-complex.

En dan is er Ras Sejoem, die eerst Adoea verdedigde, en die daarna Adoea, volgens de telegrammen uit Addis Abeba, driemaal weder veroverde — wat ook driemaal onjuist bleek — en die nu weer omtrekkende bewegingen maakt met legers, die 100.000 man groot zijn als zij de Italianen bedreigen en 100 als hij eens mocht overloopen.

Door dat bergland, zoo hoog als de Engadin en honderd maal grooter, zwerven nog tal van Rassen met volgers van allerlei rassen achter zich, niet zeker wetende welke zijde zij kiezen zullen, daar het nemen van een „ras" besluit hun vreemd is — (zou de heer Marchant zeggen of liever schrijven) en zij liever eens willen afwachten of de reclame-bombardiers van Mussolini (Ciano en andere Vermouth-namen) nog wat meer kunnen doen dan weerlooze leemhutbewoners en hun geiten verschrikken.

Wij spreken hier het meest over de figuur van Ras Koeksa — de naam reeds proeft naar sukade. Men weet wat hij daar vertellen gaat: Hij voelt zich Italiaan, hij wil den slavenhandel, die hem steeds volkomen antipathiek geweest is, afschaffen — hij is zelfs bereid een zwart hemd aan te trekken, ware het niet, dat het uittrekken van zijn wit hemd hetzelfde effect op den toeschouwer zal sorteeren. Een en ander tot het leger van generaal De Bono in de versukkeling mocht raken, in welk geval Ras Koeksa zich zal afvragen „a che Buono"? en weder den Negus zal bijvallen, hem komende vertoonen de noodige oorlogsresultaten, in den vorm van in den rug gestoken Italianen. In elk geval iemand met een gave van „aanpassen" die u, Nederlanders, nog afgunstig zou maken.

Maar De Bono zal dat wel begrijpen, tenzij voor hem tevergeefs de Borgia's en tal van andere groote middeleeuwers hun politiek van verraad, vergif en dolken in den rug hebben bedreven — en Machiavelli zijn „Il Principe" tevergeefs heeft geschreven. Daarom blijft Ras Tigré (feu Koeksa) een dier vrienden, die men ongaarne als rugdekking heeft. — En hier in Addis Abeba is hij tot Ras Ploert gepromoveerd en het confisqueeren van zijn geiten, vrouwen en leemhutten is hier een der topics, die de afwachtende bevolking bezighouden naast het ontraadselen van den Gioconda glimlach van Vinci, den gezant, die om onbegrijpelijke redenen zoo stoelvast is als een bittertafelgast op uw Haagsche Plein. (Ras Plakstra).

Nu Ras Koeksa Ras-Italiaan geworden is, troost men zich hier in Addis Abeba met Ras Kassa. De naam van dezen veldheer klinkt natuurlijk sympathiek. (Had men bij u in Nederland den Ras titel, dan zou mr. Trip in aanmerking komen voor Ras Kassa). Inderdaad speelt de kassa in al die oorlogen een groote rol en zal Mussolini in Italië wel eens angstig turen naar den bodem van de zijne.

RAS DAZA.

(World copyright Simple Truth Service en Alg. Handelsblad.)

NEDERLANDERS IN BELGIË ONDERSCHEIDEN

(Van onzen correspondent.)

Brussel, 18 October.

Naar wij vernemen heeft de Belgische Regeering aan mr. Verschuur, commissaris-generaal van de Nederlandsche deelneming aan de wereldtentoonstelling te Brussel, het grootkruis van de Koninklijke orde van den Leeuw toegekend. Onze consul-generaal, mr. Van Romburg, die adjunct-commissaris-generaal van de Nederlandsche deelneming is, werd benoemd tot grootofficier in de orde van Leopold II.

SLACHTOFFER HERKEND

De wielrijder, die gisteravond onder Oegstgeest door een vrachtauto is gedood, blijkt te zijn geweest de 47-jarige landarbeider A. Moerman uit Valkenburg (Z.-H.).

NIEUWE UITGAVEN

Antilia, een gids door de Caribische Wereld, door mr. W. J. van Balen (Van Hoekema en Warendorf, Amsterdam).

„Uw reismakker naar West-Indië," staat er tusschen haakjes, achter den titel. En dat is een heel juiste qualificatie. Er is waarschijnlijk niemand in ons land die Zuid-Amerika — héél Zuid-Amerika — zóó goed kent als mr. Van Balen die het met alle mogelijke communicatiemiddelen heeft doorkruist en niemand kan er met zooveel gezag over schrijven. Maar tevens ook met zooveel grondigheid van kennis en... zoo onderhoudend. Een boekje als het „Handbook for South America" is een voortreffelijk soort „Baedeker" en bevat heel wat meer economische en financieele gegevens dan een Baedeker maar het bemoeit zich schier uitsluitend met het tegenwoordige en maakt geenerlei aanspraak op onderhoudendheid. Het is een uitstekende reisgids. Maar de boeken van mr. Van Balen zijn inderdaad reismakkers. Zij praten met u, niet alleen over het tegenwoordige maar ook over het vroegere en zij toonen u zoodoende telkens den cultureelen ondergrond en den historischen achtergrond van het heden. Wat hebben wij, op onze reis langs en door de oostelijke kuststrook van Zuid-Amerika, niet een pleizier beleefd van mr. Van Balen's „Zuid-Amerika," dat altijd weer kader en ruimte, afstand en leven gaf aan de gegevens van het „Handbook"!

En zoo heeft hij nu ook weer een door den vorm waarlijk boeiend en door den inhoud belangwekkend boekje geschreven met dit „Antilia", dat de Antillen behandelt (de Archipel dien de oude Spanjaarden Ante ilba waanden, d.w.z. een voorpostengroep van het groote eiland Japan) en de kusten van de Caribische Zee. Dus ook onze Antillen èn Suriname. Wie niet op een boot van de K.N.S.M. kan stappen om naar West-Indië te reizen, die wordt er, als hij dit boekje leest (met goede foto's er in) door mr. Van Balen in verbeelding toch heengeleid. En wie er in werkelijkheid heentrekt, die neemt in het vervolg... mr. Van Balen mee. In deze papieren gedaante.

Want dan heeft hij den best mogelijken „reismakker."

(Ingezonden Mededeeling.)

EERSTE AMSTERDAMSCHE RADIOTOESTELLENVERHUURCENTRALE
VIJZELSTRAAT 62 — TEL. 30101
PHILIPS en KOLSTER BRANDES
HUUR 75 CENT PER WEEK.
Nooit reparatie- of lampenkosten.

WEERBERICHT.

Vrijdag 18 October

De zoo actieve secundaire depressie, die gisteren over Schotland lag, trok snel naar Zuid-Scandinavië en ligt hedenmorgen als afzonderlijke en diepe kern over de Bothnische Golf met laagsten stand 736.9 te Vaasa. Zij veroorzaakte langs haar baan zwaren regen: Lerwick had 18, Hernösand 16, Kinn 15 en Stornoway 13 mm. De hoofddepressie is ondieper en ligt nog vóór de Noorsche kust. Ook in ons land is de barometer onder den invloed van de eerstgenoemde depressie en een zuidelijk daarvan liggende secundaire, die thans over Duitschland ligt, gedaald. De wind nam hierbij tot krachtig of stormachtig toe, terwijl de hooge druk uit Duitschland verdween. Het maximum op den Oceaan tusschen de Azoren en Frankrijk nam daarentegen in beteekenis toe en een rug van hoogen druk over de Britsche Eilanden brengt opklarend weer in ons land. Hoogste standen 773.3 te Horta op de Azoren en 773.1 te Clermont. De luchttoevoer uit het noorden achter de wegtrekkende depressie bracht in het noordwesten en ook over Denemarken en Noord-West-Duitschland afkoeling, waarbij de temperatuur over IJsland tot onder het vriespunt daalde, maar reeds is een nieuwe en vrij diepe depressie tot bezuiden IJsland doorgedrongen, waardoor de toevoer uit het koude noorden spoedig wordt afgesneden. Een uitlooper van dit minimum ligt bewesten Ierland en zal waarschijnlijk het weer bij ons ongunstig beïnvloeden. Op het vasteland en om de Oostzee en Bothnische Golf is de temperatuur te hoog en gemiddeld over het geheele waarnemingsgebied 1.1 gr. C. De barometer stijgt bij ons op den voormiddag, maar zal waarschijnlijk spoedig weer gaan dalen.

Stormwaarschuwingsdienst geseind 17 October te 20 u. aan de posten van Delfzijl tot Hoek van Holland: „Weest op uw hoede".

Hoogste temp. 17 gr. C. (63 gr. F.) te Genua en Triëst.

Laagste temp. —4 gr. C. (25 gr. F.) te Isafjord.

Waarnemingen van hedenmorgen 7 uur:

Plaatsen	Barometer: Stand in m.m. 700 +	Barometer: Veranderd sinds gisteren	Wind: Richting	Wind: Kracht	Toestand van de lucht	Temp.: In gr. Celsius	Temp.: Bov. + norm. Ond. —	Regen in m.m.
Gron.	62 4	— 6.3	w.n.w.	5	l. bewolkt	9	+ 1	2
Helder. .	61 5	— 4.4	n.w.	8	bew.	12	+ 2	0
A'dam 8u.	65.6	— 4.0	w.n.w.	6	zw. bew.	12	+ 3	-
De Bilt.	65 4	— 4.3	„	4	bew.	11	+ 3	-
Vlissing	67 5	— 3.0	n.n.w.	4	zw bew	12	+ 2	0
Maastr. . .	67 8	— 3.3	west	3	betrokken	11	+ 3	-

Thermometerstanden a/h Stadswaterkantoor.

18 Oct.
6 uur 54 gr. F.
8 uur 55 gr. F.
10 uur 56 gr. F.
12 uur 56 gr. F.
13 uur 57 gr. F.

BELGISCHE REISPROPAGANDA

Inlichtingenbureau bij Nederlandsche grens.

Aan het z.g. „Witte Huis", aan de grens te Eysden in Zuid-Limburg, wordt vanwege de Belgische Touringclub of met haar medewerking een groot, modern bureau gebouwd voor het uit Nederland komende toerisme. Inlichtingen worden er kosteloos verstrekt. Het bureau zal, tegen vergoeding, ook diensten bewijzen inzake douane- en grensformaliteiten.

RECTIFICATIE

Door een verschrijving deelden wij gisteravond, in onze aanteekening bij de boterprijsstijging, mede, dat de Deensche export op 't oogenblik slechts 85 % bedraagt van dien van vorig jaar in dezen tijd en de Australische en Nieuw-Zeelandsche zelfs 30 %.

Men zal hebben begrepen, dat deze laatste export niet tot, doch met 30 % is gedaald, vergeleken bij vorig jaar in dezen tijd.

RADIO-NIEUWS.

VERKEERSGEVAREN.

De voorzitter van de K. N. A. C., mr. J. Linthorst Homan, zal op Dinsdag 22 dezer des avonds van 19 uur 15 tot 19 uur 30 voor den A.V.R.O.-microfoon een lezing houden over de gevaren van het wegverkeer.

PROGRAMMA'S VOOR ZATERDAG 19 OCT.

Hilversum, 301,5 m. V. A. R. A. 8 u. Gramofoonmuziek

Hilversum. V. P. R. O. 10 u. Morgenwijding.

Hilversum. V. A. R. A. 10.15 Hetty Beck draagt voor. Orgelspel door Joh. Jong. Coos en Polly Speenhoff Jr. Gramofoonm.; 12 u. en 1.15 Trio Sam de Gorter; 12.45 Gramofoonm.; 2 u. Hoe de Toonkunst groeide, Richard Wagner; 2.20 Dubbel X o.l.v. Cor Steyn, m.m.v. Bert van Dongen, zang; 3.15 „De haven van Rotterdam" door J. Brautigam; 3.30 Platen der maand; 4.05 Gramofoonm.; 4.20 „De Concurrentie-positie van Nederland" door Tees Gulden; 4.40 Gramofoonpl.; 5.40 Letterkundig overzicht; 6 u. Nederl. instrumentale muziek uit de 17e eeuw. V. A. R. A.-orkest. Blokfluiten-Ensemble. Het geheel o.l.v. Dr. Ernst Hermann Meyer; 7 u. Veluwsche uitzending m. m. v.: Joh. Wesselink, causerie. R. J. Gort en Joh. W. Meill, beiaardiers. G. Karreman, liedjes; 7.40 Zino Francescatti, viool en Daaf Wins, piano; 8.03 Nieuwsberichten; 8.12 Wij vragen uw aandacht voor...; 8.15 Avond Bonte Kunst. Medew. Zino Francescatti, viool; Daaf Wins, pianobegeleiding; Jo Hekkert-v. Eysden, zang; Joh. Jong, pianobegeleiding; Rosa Spier, harp; Louis Sjouwerman, fluit; Sandor Sipos, cymbaal; Isja Rossican, piano; Claire Feldern, parodiste aan den vleugel; G. Dumont, liedjes bij de luit; Jan Musch, voordracht; Gijs Grutieskloppper en zijn wijf. C. Woudenberg, toespraak; 9.55 en 11 u. Men vraagt en wij draaien......; 10.15 V. A. R. A.-Maandrevue; 11.30 Orvitropia o.l.v. Jan v. d. Horst.

Hilversum I. 1875 m. K. R. O. 8 u. Morgenconcert; 10 u. Gramofoonm.; 10.30 Muziekuitzending voor fabrieken; 11 u. Gramofoonm.; 11.30 Godsdienstig halfuurtje door Pastoor L. H. Perquin; 12.15 Gramofoonm.; 1 u. Het K. R. O. Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud; 1.50 Gramofoonmuziek; 2 u. Halfuurtje voor de rijpere jeugd; 2.30 Sporthalfuurtje door P. Olthoff; 3 u. Kinderuurtje; 4.15 Gramofoonm.; 5.30 Esperantonieuws door P. Heilker; 5.45 De KRO-Boys o.l.v. Piet Lustenhouwer; 6.20 Journalistiek weekoverzicht door Paul de Waart; 6.45 Gramofoonm.; 7.15 Katholieke Radio Volksuniversiteit; 7.35 Marialiederen; 7.50 Esperantopraatje door A. v. Weerhorst; 8 u. Nieuwsberichten; 8.05 Actueele aetherflitsen; 8.20 Bont om en om programma, met een hoorspel-intermezzo. Medewerkenden: Het K.R.O. Orkest o.l.v. Marinus van 't Woud. De KRO-Boys van Piet Lustenhouwer.

Boedapest. 550 m. 8.45 „Hochzeit im Fasching", opera van Poldini.

Droitwich, 1500 m. 8.50 Jack Payne's Radio-Party.

Parijs, 1648 m. 9.05 Concert o.l.v. Eugène Bigot.

Ter completeering van Uw toilet.

De snufjes van 't nieuwe seizoen blijven niet beperkt tot het gebied van Mantels, Japonnen of Hoeden; elk kleedingstuk past zich aan bij de algmeene richting die de Mode dit najaar volgt.

Al onze Mode-afdeelingen specialiseeren zich op dit belangrijke Mode-terrein - en steeds zult U er het nieuwste en het mooiste op Mode-gebied vinden.

Om U slechts een paar voorbeelden te noemen:

★

HANDSCHOENEN

van heerlijk soepele leersoorten, onberispelijk gesneden, bijzonder elegante creaties, natuurlijk uitgevoerd in de nieuwe najaarskleuren marine, bruin en grijs.

ZIJDEN KOUSEN

zoowel in natuur- als kunstzijde, prachtige fijne weefsels, zuivere pasvorm, mooie najaars-tinten

TASSCHEN

aparte karakteristieke modellen van bijzonder mooie leersoorten en suède, ieder model 'n juweeltje van vorm en stijl.

NOUVEAUTÉ'S

Exclusieve modellen in kragen en pellerines. Shawls in de meest moderne kleuren en dessins. En natuurlijk ook iets heel bijzonders in knoopen, gespen en ceintuurs.

LINGERIES

De basis van Uw verschijning! Zijden lingeries geweven van de allerfijnste kunstzijden garens, volmaakt van pasvorm, in prachtige lingerie-tinten, ook hierin steeds de nieuwste snufjes.

SCHOENEN

Fraaie vlotte modellen, uiterst fijne leersoorten in tinten passend bij de nieuwe najaars-mode.

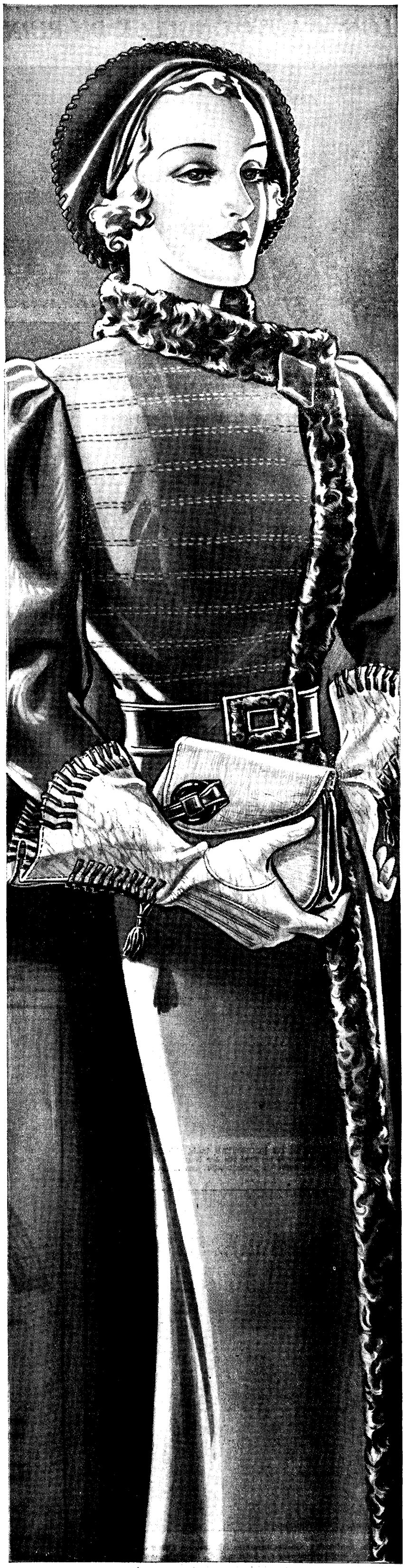
PARFUMERIEËN

Een zeer gespecialiseerde afdeeling kan U elk gewenscht Parfum of Poeder verstrekken.

★

HEERENMODE

Laat ons op deze Mode-pagina toch de Heeren der Schepping niet geheel vergeten. Onze speciale Heeren-zaak kan al hun Mode-wenschen bevredigen.

V&D is MODEHUIS

Hier viert de Mode hoogtij! Alle afdeelingen, alle etalages – kortom heel ons huis spreken tot U de taal der Mode. Hier wordt de Mode op elk gebied in tallooze variaties aan U voorgesteld. Een persoonlijke kennismaking zal U overtuigen van de juistheid van onzen aanhef: „V & D is Mode-Huis".

Begint eens met een bezoek aan de „MODE-PARADE". a.s. Zaterdag, Maandag, Dinsdag en Woensdag zullen een aantal mannequins U de Mode vóór-dragen – iederen middag vanaf half 3, in onze zaken Kalverstraat en Damstraat.

Zij dragen géén speciaal vervaardigde toiletten, maar elk kleedingstuk – 't zij mantel of japon, hoed, tasch of handschoenen – elk stuk is uit onze eigen collectie en kan U op aanvrage direct worden verstrekt.

Er zijn geen toegangskaarten noodig – er is ook geen speciale Showruimte, de „Mode-Parade" volgt haar weg door alle Mode-afdeelingen. Voor iedere bezoekster van de „Mode-Parade" hebben wij een kleine verrassing.

★

„In het verleden ligt het heden"

Zoo ooit, dan is deze spreuk zeker bewaarheid in de hedendaagsche Najaars-mode, waarop de Renaissance-Stijl 'n overwegende invloed uitoefent.

MANTELS

Hierin domineert de klassieke lijn; royale lange modellen, zeer vele met bont gegarneerd of groote bontkragen. Soepele, warme bouclé en velours stoffen, prachtige najaarskleuren. Wij noemen b.v.:
Velours mantel, met mooie Canadeesche roodvos shawl.
Bouclé mantel, met Persianer kraag.

Maar ook in 't practische en degelijke genre kunnen wij U iets zeer modieus bieden; B.v. een prachtige Duffel mantel met fluweelen kraag in vele nieuwe kleuren.

BONTMANTELS

Groote zorg is er besteed aan het samenstellen van onze collectie, die dan ook zeer vele soorten omvat, zooals: Seal, Chevrette, Ambros, Veulen en Bisam, zoowel in kort, driekwart als lang.

Speciaal maken wij U attent op onze afd. „BONTMANTELS NAAR MAAT" die aan al Uw wenschen omtrent pasvorm, model, kwaliteit en prijs kan voldoen.

DAMESHOEDEN

Een voorname factor in Uw garderobe vormt zeer zeker Uw hoed.
Zonder twijfel zal de meest verwende smaak bevrediging vinden in één der tallooze snufjes die onze collectie omvat.

JAPONNEN

Juist door haar eenvoud van lijn. eischt de nieuwe mode 'n onberispelijke coupe. Buitengewoon mooie stoffen, zooals Cloqué's, Taffets en Angora's, accentueeren de uitgesproken moderne richting.
Voor Sportieve en Wandeljaponnen noemen wij U b.v. 'n Angora Tricot-japon.

Voor meer gekleede Namiddag- en Bridgejapon komt in aanmerking: 'n Zijden Cloqué japon met klassieke goud-ceintuur garneering.

Verlangt U een bijzonder elegant Avond-toilet, 't zij in Taffet Changeant, Cloqué of Moiré, dan brengen wij iets heel moois.

STOFFEN

Naast de meer gebruikelijke genres in Wollen en Zijden Stoffen, zijn het vooral de laatste snufjes en nouveauté's die onze stoffen-afdeeling tot zulk een belangrijk centrum der mode maken.
Een persoonlijke kennismaking zal U ongetwijfeld tot een geregelde bezoekster maken.
Onze Bont-afdeeling, die hieraan verbonden is kan al Uw wenschen op het gebied van Bont-garneering bevredigen.

Onze speciaal gebouwde Mode-etalages zijn 'n bezichtiging zeker meer dan waard.

★

Het kost minder bij V&D
VROOM & DREESMANN
AMSTERDAM

Nieuwe Amsterdamsche Courant
ALGEMEEN HANDELSBLAD

RESTAURATIE VAN CARILLON - AUTO-ONGELUK BIJ RUINEN

AVONDBLAD VAN
VRIJDAG 18 OCTOBER

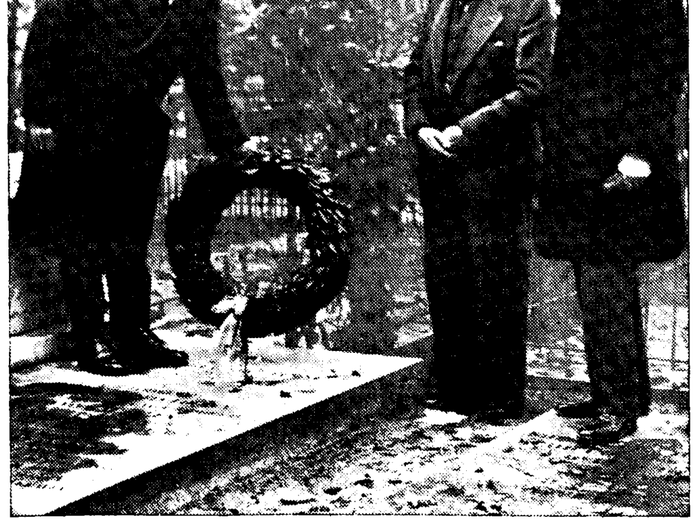
ONDER LEIDING VAN DEN HEER J. VINCENT, den beiaardier van het Koninklijk Paleis te Amsterdam, wordt het carillon van den St. Lebuinustoren te Deventer gerestaureerd.

DE PAARDEN, DIE DE KOETS ZULLEN TREKKEN waarin de Hertog van Gloucester en zijn bruid, Lady Alice Scott, over eenige weken naar Westminster Abbey zullen rijden, worden thans gewend aan de muziek van de militaire kapel.

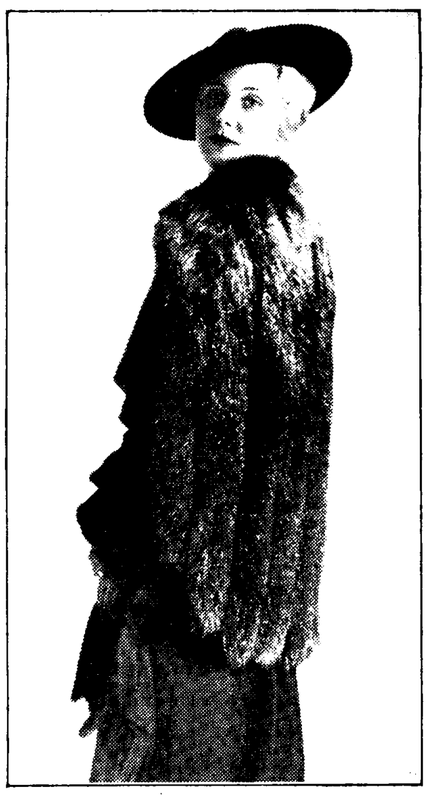
DE TOTAAL VERNIELDE TRUCK MET DEN NAGENOEG ONBESCHADIGDEN AANHANGWAGEN van den vrachtautodienst Wildervank-Groningen-Amsterdam na de botsing bij Ruinen, waardoor twee inzittenden werden gewond. De derde bleef ongedeerd.

DE NAAR DE ITALIANEN OVERGELOOPEN RAS KOEKSA (links) in gezelschap van den gouverneur-generaal van Italiaansch Oost-Afrika De Bono, die hem tot Ras van Tigré heeft benoemd.

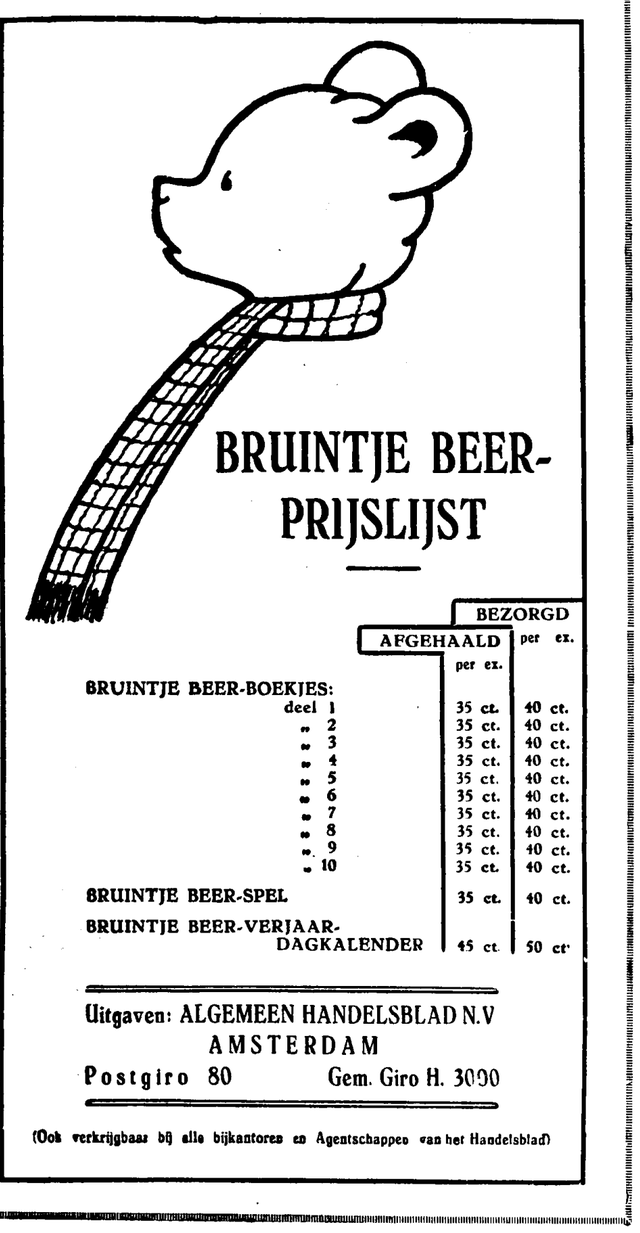
TE ZWEISIMMEN IN ZWITSERLAND heeft een koe haar eigenaar verblijd met de geboorte van drie kalveren. Moeder en kinderen bevinden zich in den besten welstand en laten zich de zorgen van den boer gaarne welgevallen.

DE BONTEN CAPE van skunksvellen, bedekt uitsluitend rug en schouders. Aan de voorzijde is de japon van crêpe Marocain geheel vrijgelaten.

EEN WINKELIER IN DE HOOFDSTAD tracht zich de belangstelling voor de geheurtenissen in het land van den Negus ten nutte te maken door zijn koffie als „Abessinische" aan te bevelen.

OP DE BEGRAAFPLAATS OUD-EIK-EN-DUINEN TE 'S-GRAVENHAGE is gisteren een krans gelegd op het graf van de ontdekkingsreizigster Freule Alexandrine Tinne. V. l. n. r.: de heeren P. Metzon (voorz. herdenkingscomité), Wm. Sutherland, secretaris, en prof. ir. C. L. v. d. Bilt.

VOOR HET VERKEER OP DEN WEG was het gisteren een ongeluksdag. Op den beruchten dijk tusschen Zwolle en Hasselt raakte een vrachtauto met aanhangwagen, hoog beladen met hout bestemd voor een kuipenmakerij, tengevolge van uitwijken voor een tegenligger, op den berm van den weg met bovenafgebeeld gevolg. De inzittenden bleven ongedeerd.

TE HUUR

FLATS met Centrale Verwarming en Warmwatervoorziening aan de mooie NOORDER- en ZUIDER-AMSTELLAAN en het MERWEDEPLEIN
HUURPRIJZEN BILLIJK

Te bevragen bij den Portier van den Wolkenkrabber
Daniël Willinkplein No. 45 — Telefoon 23937

STOFZUIGERS 50 ct. PER WEEK zonder voorafbetaling
PHILIPS RADIO OOK PER WEEK
HAARDEN 75 ct. PER WEEK zonder voorafbetaling
JAC. FRED. ter SCHIPHORST Hzn
VAN WOUSTRAAT 31 TELEF. 26150

Voor het drukken van nieuw uit te geven
TIJDSCHRIFTEN
wende men zich tot
N.V. Drukkerij JACOB VAN CAMPEN
O Z Voorburgwal 87 89 - Telef 32983 - 32721 - 33721
Uitstekende service - Billijke prijzen

WIJ WILLEN U OOK DIENEN
„Eenhoorn - Apotheken"
AMSTERDAM

„SCHIPHOL"
Taxatie. Hypotheken. Makelaar H. A. TEN CATE, RIJK, Haarlmeer, LANDHUIZEN met garage te huur à f 6.40 per week. 10 minuten gaans van ingang Schiphol.

Haarlemstede's Woningb.
CORNS. L. KWAK
Inlichtingen en Woninggids gratis bij aanvrage.

GERARD B. RIJKE Jr.
BINNEN-ARCHITECTUUR.
COMPL. MEUBILEERING.
Keizersgracht 559 — Tel. 30559, Amsterdam.

BRUINTJE BEER-PRIJSLIJST

	BEZORGD AFGEHAALD per ex.	BEZORGD per ex.
BRUINTJE BEER-BOEKJES:		
deel 1	35 ct.	40 ct.
„ 2	35 ct.	40 ct.
„ 3	35 ct.	40 ct.
„ 4	35 ct.	40 ct.
„ 5	35 ct.	40 ct.
„ 6	35 ct.	40 ct.
„ 7	35 ct.	40 ct.
„ 8	35 ct.	40 ct.
„ 9	35 ct.	40 ct.
„ 10	35 ct.	40 ct.
BRUINTJE BEER-SPEL	35 ct.	40 ct.
BRUINTJE BEER-VERJAARDAGKALENDER	45 ct.	50 ct.

Uitgaven: ALGEMEEN HANDELSBLAD N.V
AMSTERDAM
Postgiro 80 Gem. Giro H. 3090

(Ook verkrijgbaar bij alle bijkantoren en Agentschappen van het Handelsblad)

Economisch één-richtingsverkeer

In het beheer der werkloosheidslasten en verdere overheidsbemoeiïng

Tot de belangrijkste onderwerpen van het tegenwoordige staats- en gemeentebestuur, waaraan de Tweede Kamer nu allereerst in het spoedig te verwachten Voorloopig Verslag over de regeeringsvoorstellen, zooals deze in het algemeen in de Millioenennota zijn voorgedragen, aandacht zal moeten geven, behoort stellig de centrale regeeringszorg voor de meest economische en de meest deugdzame bestrijding van de werkloosheid.

Bij de bestrijding der werkloosheid gaat het om de beste wijze van financiering door rijk en gemeenten tezamen, en tevens om de beste wijze van de organiseering van de steunmaatregelen en de daarbij passende overheidsmaatregelen. Over de wijze van financieren weten wij nu wat de regeering wil. In allerlei vorm zal het Rijk over 1936 aan de werkloosheidsfinanciering ten koste leggen een bedrag van 57.5 millioen. Dit bedrag wordt voor een deel gevonden uit n i e u w e rijksmiddelen, welke worden gestort in het Werkloosheidssubsidiefonds, maar het zijn ten slotte toch algemeene landsmiddelen, welke ten behoeve der werkloosheidsvoorzieningen worden aangewend. Rijk en gemeenten zullen daarbij elk ongeveer de helft der kosten tot bestrijding der werkloosheid dragen.

Maar nu de organisatie van de steunverleening en de „contrôle op den steun". Voor de Tweede Kamer is dit nog belangrijker onderwerp. De financiering kan nu eenmaal niet worden geweigerd. En of de middelen van het rijk naast de middelen der gemeenten nog wat kunnen worden „verschoven", moge zeer interessant zijn voor de financieele verhouding tusschen Rijk en gemeenten, hoofdzaak is of het beheer der totale gelden goed is geregeld.

Helaas, hieraan mankeert nog veel. De regeering heeft de over 1935 gemaakte fouten erkend en nu over 1936 krijgen de gemeenten bij die financiering meer f i n a n c i e e l belang. In een request heeft de Vereeniging van Ned. Gemeenten echter reeds geprotesteerd tegen de wijze, waarop de regeering nu over 1936 de gemeenten gaat „stimuleeren" om zuinig te zijn. In een afzonderlijke circulaire heeft de regeering immers medegedeeld op welke wijze (door het gedeeltelijk inhouden van subsidiebedragen), zij dit wil bereiken. Maar de Ver. van Ned. Gemeenten schijnt hierin niet veel vertrouwen te stellen.

Toen de regeering, het eerst over 1933 (uit het crisisfonds) 75 millioen beschikbaar stelde om de gemeentelijke werkloosheidsvoorziening m e d e te financieren, werd de werkloosheidsvoorziening-politiek eigenlijk geheel rijkszaak. Uit één centraal punt werden norm en wijze van ondersteuning vastgesteld. Dat m o e s t aanvankelijk gebeuren, maar thans, nu een ruime ervaring is verkregen, ook met de contrôle, moet op de gemeenten een beroep worden gedaan om de kosten omlaag te helpen brengen. De generale contrôle moet en kan blijven bestaan, maar de gemeentelijke invloed op de wijze van ondersteuning kan worden hersteld, mits het doel zij: een zuinig en logisch tot arbeid prikkelend beheer, geleid door een centrale gedachte.

Met de werkloosheid-politiek bemoeien zich op dit oogenblik: rijksambtenaren, provinciale ambtenaren, gemeente-ambtenaren, commissies zonder tal en vertegenwoordigers van vakbeweging. Maar zonder voldoende coördinatie. Het wordt dan ook werkelijk tijd, dat het beheer van het Werkloosheidssubsidiefonds niet slechts zij een financieel-technisch beheer, maar dat het beheer der overheidsgelden tot bestrijding der werkloosheid, aanwezig op de rijksbegrooting en op de gemeentelijke begrootingen, wordt overgebracht naar één nationaal-deskundig orgaan, waarin ook de provincie en de gemeente zijn vertegenwoordigd.

Het administratief beheer van het Werkloosheidssubsidiefonds is aangewezen om op die wijze over te gaan in een financieel sociaal-economisch beheer. De beheersinstantie zal tegenover den minister, met de uitvoering van de wet op het Werkloosheidssubsidiefonds belast, een adviseerend karakter moeten hebben, maar haar feitelijke invloed kan beslissend zijn.

Betere samenwerking der verschillende instanties, welke bij het beheer der werkloosheidsuitgaven optreden, zou ook een betere verhouding kunnen teweeg brengen tusschen de methoden van werkloozensteun eenerzijds en die van bedrijfs-stimuleering en prikkel tot arbeid anderzijds. Voor het stimuleeren van werkgelegenheid is de breede, logische aanpassingspolitiek noodig, die een goedkoopere productie in de hand kan werken. Maar bij de productiekosten speelt naast de materiaalkosten en de vaste lasten, de loonfactor (globaal op 50 % gesteld) een belangrijke rol. De overheid, die de middelen tot steun aan werkloozen moet opbrengen, dient dus ook haar invloed aan te wenden om daar, waar te hooge loonpeilen de werkloosheid zouden bevorderen, naar vermogen in te grijpen. Zij doet dit echter niet steeds, of niet in voldoende mate. In het jongste nummer van de „Ned. Werkgever" vinden wij daarover opnieuw enkele aanwijzingen.

„Zoo wordt bij de vaststelling van het loon waarvoor door het Werkfonds gefinancierde werken zullen worden uitgevoerd, teveel met contractloonen rekening gehouden, waardoor vooral in het westen van het land, de loonen op hoog peil blijven. In het ambacht zijn de loonen (voor verfwerk e.d.) ook veel te hoog, hetgeen er toe leidt dat er minder werk wordt verricht dan bij lager loonpeil het geval zou zijn. Verschillende gemeenteraden werken dit in de hand door te eischen dat patroons, die voor de gemeente werden, georganiseerd moeten zijn, wat practisch beteekent, dat zij contractloonen moeten betalen aan hun werklieden. Dergelijke besluiten van gemeenteraden behooren te worden vernietigd. Dat ligt trouwens in de lijn van de politiek door het rijk gevolgd, om in de bestekken voor openbare werken n i e t gebiedend voor te schrijven dat men zich moet houden aan collectieve contracten."

„Speciaal treft de Overheid het verwijt, dat zij nalatig is in die vakken, waarin men nog te hooge loonen aantreft, de extra subsidie aan de werkloozenkassen te doen vervallen en zich tot de normale bijdrage te beperken, zooals Minister Slotemaker de Bruïne ten aanzien van de bouwvakarbeiders een tijd lang heeft gedaan. Inderdaad, wanneer de loonen hoog blijven, mag men aannemen, dat de betrokken kassen zelf kapitaalkrachtig genoeg zijn om het zonder extra bijdrage te stellen en dat deze arbeiders ook niet als crisiswerkloozen te beschouwen zijn, wanneer zij buiten werk geraken, hetgeen tevens medebrengt, dat zij ook niet als crisiswerkloozen in de steunregeling vallen."

Tusschen loon-aanpassing en werkloosheid bestaat nu eenmaal een onmiskenbaar verband, en de overheid die voor de eene helft moet zorgen kan zich niet van de andere helft desinteresseeren. Maar ook het loonvraagstuk staat natuurlijk niet op zichzelf. De kosten van levensonderhoud komen daarbij in het geding, en de overheid moet er voor waken, dat zij ook daar met een onverstandige lastenpolitiek geen noodzakelijke aanpassing tegenhoudt. Zoo grijpt het een in het ander. Met dien verstande dat in laatste instantie de steun-lasten en tekorten steeds weer op de overheid — d.w.z. op hen, die de inkomsten van de overheid opbrengen — worden afgewenteld, hetgeen weer nieuwen, verlammenden druk op producenten en consumenten beteekent. De herstelbeweging moet echter juist den anderen kant op. In haar geheel en al haar onderdeelen.

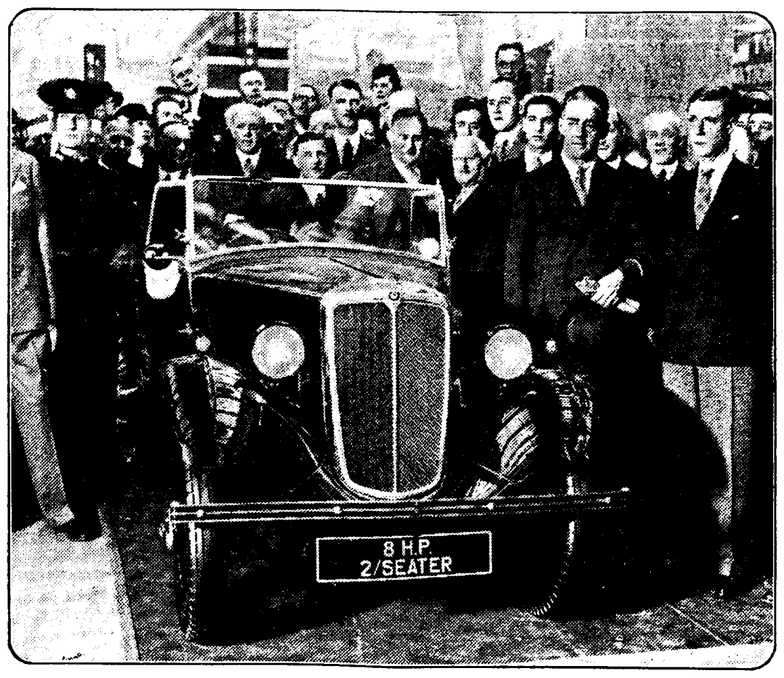
In kort geding:

Kenterende opvattingen

DE geweldige overwinning der Liberale Partij bij de jongste verkiezingen in Canada, in een periode waarin de liberale gedachte, in een wereld waar eerbied voor zelfstandigheid en geestelijke vrijheid van vele kanten in toenemende mate wordt belaagd, zorgelijke tijden doormaakt, is een bemoedigend verschijnsel. Zelfs wanneer men in aanmerking neemt dat de zetelwinst niet in rechte verhouding staat tot de stemmenwinst, en zelfs al was in Canada, waar slechts twee groote partijen, liberalen en conservatieven, het politieke leven eigenlijk beheerschen, de liberale partij na vijf jaar conservatief bewind, de meest aangewezen beneficiante van het gros der in de moeilijke crisisperiode gewekte onbevredigdheid. Toch waren er onder den druk der crisis-omstandigheden grootere winsten voor d e r d e n denkbaar geweest. Maar de socialistische „Cooperative Commonwealth Federation" die 170 candidaten stelde, wist slechts 8 zetels te halen, en de verleidelijke nieuwe „Social Credit Party", die met denkbeelden als verdeeling van „nationaal dividend" werkt, 17. Met ruim 170 zetels in een Huis van 245 hebben de liberalen het pleit echter schitterend gewonnen. Zij, die in de wereld de liberale gedachte zoo gaarne en zoo veelvuldig voor morsdood verklaren, zullen het met smart vernemen.

De beteekenis der liberale overwinning in Canada is echter ook nog om een andere reden van meer dan plaatselijke beteekenis. De liberale campagne is daar niet alleen tegen een toenemende neiging tot autocratische bestuursvormen gevoerd, maar ook, en zeer in het bijzonder, tegen een politiek van voortschrijdende handelsbelemmering, zooals die ook in de bekende inter-imperiale overeenkomsten van Ottawa tot uiting is gekomen. De liberale overwinning is door den liberalen leider, mr. Mackenzie King, dan ook geïnterpreteerd als een veroordeeling van Ottawa, en als een demonstratie van den wensch naar bevrijding van den buiten- en binnenlandschen handel, naar afschaffing van overdreven invoerrechten, en naar een herziening der overeenkomsten betreffende de rijks-voorkeursrechten, die desnoods hadden mogen leiden tot verlaging van inter-imperiale tarieven, maar niet tot voortdurende verhooging der tarieven voor buitenlandsche goederen.

Het is nog te vroeg om te kunnen bepalen **wat deze liberale overwinning practisch zal beteekenen voor de inter-imperiale en ook internationale Britsche handelspolitiek.** Maar komend na de Britsche verklaringen in Genève, waaruit een erkenning bleek van het feit, dat de internationale tegenstellingen, ook op politiek gebied, mede door economische factoren worden beheerscht, en dat deze problemen onder het oog moeten worden gezien, kan in den omzwaai in Canada een nieuwe stimulans gelegen zijn, om de onbevredigende verhoudingen, die thans, mede door de Ottawa-overeenkomsten, zijn bevorderd, opnieuw ernstig onder de loupe te nemen. Ook in Engeland hebben liberale leiders, zooals Sir Herbert Samuel, op de internationaal-politieke beteekenis van een bevrijding van het handelsverkeer gewezen. En ook daar staan verkiezingen voor de deur, waarin deze tendenz tot uiting zou kunnen komen. Rijpt het oogenblik voor nieuwe initiatieven?

DE PRINS VAN WALES heeft gisteren in Olympia te Londen de 29ste internationale autotentoonstelling geopend. De Engelsche kroonprins (rechts) met Lord Nuffield, de oprichter van de Morris-fabrieken, bij den stand van deze firma.

De oude tegenstelling

OP regelmatige tijden bestoken de tegenstanders op het verkeersterrein elkaar met goed gedocumenteerde maar veelal eenzijdige publicaties. De tegenstelling tusschen automobiel- en spoorwegverkeer wordt dan meestal toegespitst op een wijze, die den neutralen derde van niet veel anders dan het betrekkelijke aller dingen overtuigt. Voor ons liggen nu weer een open brief aan minister Oud over „Het Spoorwegtekort en de Millioenennota-1936" door S. A. Reitsma, den bekenden hoofdredacteur van „Spoor- en Tramwegen", en een uitvoerig betoog van De Algemeene Nederlandsche Verkeersfederatie over de voorgestelde verhooging van de heffing op benzine. Beide geschriften verdienen de volle belangstelling van verkeersdeskundigen. Beide munten zij uit door een voortreffelijke, logische argumentatie. Beide evenaren zij elkaar in volstrekte eenzijdigheid. De heer Reitsma verdedigt zijn troetelkind — de spoorwegen — met een beroep op de budgetaire klachten uit de Millioenennota. Zijn uitgangspunt — een overschot aan vervoerscapaciteit is gedurende crisisjaren een gevaarlijke luxe — moge onaanvechtbaar zijn. Dat er kanalen in Nederland gegraven zijn, waarvan de aanleg e c o n o m i s c h niet steeds verantwoord was, wie zal het ontkennen? Maar is dat alles een reden om breidels te willen opleggen aan het vooruit strevende motorverkeer? De heer Reitsma klaagt over de moderne en dure auto-wegen. De versnelde bruggenbouw schijnt hem met terzijde-stelling van het werkverruimings-element in een tijd van economischen neergang niet verantwoord. Zijn droom van een machtiging voor de regeering op het moeilijke verkeersterrein is intusschen voor zoover het een vergunningsstelsel betreft, reeds in vervulling gegaan.

Geeft men den heer Reitsma toe, dat de tijd voor de spoorwegen nog geenszins voorbij is, zoo wil het ons toch voorkomen, dat hij op één punt de zaak op zijn kop zet, of tegen den draad in gaat: beide gevaarlijke zaken voor een verkeersspecialist. Niet de hooge lasten op het motorverkeer zijn de grootste „schade" voor den „algemeenen" consument, op wien immers deze hoogere kosten worden verhaald. Maar veel onrechtvaardiger drukken de tekorten van het spoorwegverkeer op den „algemeenen" belastingbetaler, die terecht van den Staat kan eischen, dat tegen integrale instandhouding van een voor sommige doeleinden ouderwetsch verkeersmiddel ten nadeele van het snelle, beweeglijke auto-vervoer, zal worden gewaakt.

Intusschen houdt deze afwijzing van een e e n z i j d i g spoorweg-standpunt geenszins aanvaarding van de eveneens sterk eenzijdige conclusies van de Algemeene Nederlandsche Verkeersfederatie in. Zeker, men kan het betreuren, dat voor versnelden bruggenbouw de verhooging van een halve cent op de benzinebelasting noodzakelijk zal zijn. Men kan het zelfs spijtig vinden, dat in dit geheele bruggenproject elementen van verbetering van het R i j k s b u d g e t hun invloed hebben doen gelden. Maar niet alleen spoorwegen maar ook automobielverkeer, wegen-aanleg en bruggenbouw behooren nu eenmaal te worden gezien in het kader van een groot geheel, in casu het Rijksbudget. Slechts wanneer werkelijk zou blijken, dat door de nieuwe minimale verhooging het motorverkeer onrechtvaardig geremd zou worden, en bovendien de belasting door overschrijding van het fiscale optimum vermindering in plaats van vermeerdering van inkomsten ten gevolge zou hebben, eerst dan kan de nieuwe heffing „onnoodig" of erger worden genoemd. Dat het zoo ver zal komen, wagen wij echter vooralsnog te betwijfelen. En met allen eerbied voor de doorwrochte beschouwingen zoowel van de eenzijdige adepten van den spoorweg als van den auto-weg, gevoelen wij tot nader order het meest, niet voor toespitsing maar voor verzoening der tegenstellingen. Langs den gulden middenweg.

VERZEKEREN EN SPAREN

De *„Arnhem"* biedt U een zeer voordeelige polis, waarin beide toekomst-waarborgen zijn vereenigd. **Voor f. 73.- per jaar kan iemand van 25 jaar zich voor f. 5.000.- bij overlijden verzekeren. Toch ontvangt hij bij leven na 40 jaar alle betaalde premies terug.** Dus de *„Arnhem"* gebruikt alleen de rente voor 'n mogelijke hooge uitkeering.

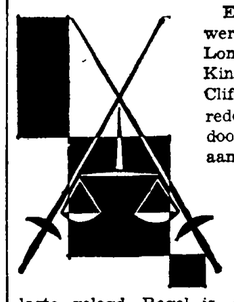
LEVENSVERZEKERING
MY. ARNHEM

TENTOONSTELLING „DE MENSCH"
Bezoekt den stand der HOLLANDIA BRON

RECHT EN ONRECHT
CCCXCII

PRIVILEGE VAN EEN „PEER"

Lord de Clifford beschuldigd van doodslag. — Behandeling voor het Hoogerhuis. — Weinig voorkomende procedure.

Eenige weken geleden werd in de buurt van Londen, op den weg naar Kingston, door Lord de Clifford een man overreden. Een onderzoek door den Coroner bracht aan het licht, dat de auto veel te groote vaart had gehad,en Lord de Clifford werd het veroorzaken van dood door schuld ten laste gelegd. Regel is, dat dergelijke strafzaken worden behandeld door den „Criminal Court". Daar echter Lord de Clifford een p e e r is, moet hij, als hij beticht wordt van een „felony", een zwaar misdrijf, voor medepeers terecht staan.

Dit privilege, dat is ontstaan in tijden, dat de adel dikwijls tegen den Koning opstond en er den edellieden dus veel aan gelegen was, om niet door de door den Koning benoemde rechters, maar door hun eigen standgenooten berecht te worden, komt reeds voor in de Magna Charta van 1215. De peers ontleenen dit voorrecht niet aan het feit, dat zij in het Parlement zitting hebben, maar aan hun adelijke afkomst; een bewering, waarvoor ook pleit dat „peeresses in their own right", vrouwen van peers en minderjarige peers dit voorrecht eveneens genieten. Alleen geestelijke peers hebben dit privilege n i e t. Zij hebben eeuwen geleden van dit voorrecht afstand gedaan, omdat zij door het te aanvaarden de leekenrechtspraak zouden erkennen.

Een peer (niet-geestelijke dus) kan volgens het hedendaagsche recht van zijn voorrecht door zijns gelijken berechtigd te worden geen afstand doen; hij m o e t zich aan deze zeer langzame en door den vorm zeer bezwaarlijke procedure onderwerpen. Is het parlement niet bijeen, dan wordt de beschuldigde voor den „Court of the Lord High Steward" gedaagd, een college van peers, speciaal voor deze gelegenheid bijeengeroepen. De functie van Lord High Steward, in 1399 ingesteld, wordt als regel waargenomen door den Lord Kanselier. Het is echter een groote zeldzaamheid dat dit college zitting houdt; sedert 1686 is het niet bijeen geweest.

Trouwens, ook een procedure voor het Hoogerhuis inzake de vervolging van een peer, die wegens een „felony" terecht staat, is een zeldzaamheid. Het laatste geval deed zich in 1901 voor, toen Earl Russell wegens bigamie werd vervolgd; het geval daarvóór dateert uit 1841, en betrof een vervolging tegen Lord Cardigan wegens een duel met kapitein Tuckett.

De vervolging van een peer wordt eerst ingeleid door de gewone strafcolleges; hij wordt door een gewone „grand jury" in staat van beschuldiging gesteld. De acte van beschuldiging wordt vervolgens aan het Hoogerhuis voorgelegd, dat een „w r i t o f c e r t i o r a r i" opmaakt, een acte, waarbij het beveelt, dat het Hoogerhuis van de zaak in kennis wordt gesteld.

Hoewel geestelijken niet voor het Hoogerhuis terecht kunnen staan, kunnen zij wel aan de berechting deelnemen, maar zoodra het oogenblik is aangebroken dat het „schuldig" of „niet-schuldig" moet worden uitgesproken, moeten zij de zittingzaal verlaten.

Deze onbevoegdheid om een vonnis uit te spreken is een uitvloeisel van den kanonieken rechtsregel, dat geestelijken geen aandeel mogen hebben aan eenig doodvonnis. Bij een behandeling voor den Court of the Lord High Steward worden de geestelijke peers echter niet opgeroepen. Hooger beroep van de uitspraak van het Hoogerhuis of van den Court of the Lord High Steward is niet mogelijk.

* * *

De Lord Kanselier, lord Hailsham, heeft dezer dagen in verband met de rechtzaak tegen Lord de Clifford een circulaire aan alle leden van het Hoogerhuis gezonden, waarin o.m. het volgende staat:

„Uw „Lordship" zal ook wel van tal van ondernemende firma's een circulaire hebben ontvangen in verband met de kleedij, welke een peer bij dergelijke gelegenheden moet dragen."

De Lord Kanselier maakt de leden er dan op attent, dat de peers, die zitting zullen hebben in deze zaak, de peer's toga en den steekhoed moeten dragen. Uit de verdere mededeelingen in deze circulaire gedaan blijkt wel, dat lord Hailsham weinig bekendheid bij de Hoogerhuisleden met de a.s. procedure veronderstelt, hetgeen niet te verbazen is, daar deze zaak de vierde is sedert 1776, toen de hertogin van Kingston wegens bigamie, — waarop toentertijd de doodstraf stond — voor het Hoogerhuis terecht stond.

DOORTREKKING VAN DE MAASKANALISATIE

Hoe Eysden te verbinden met de bevaarbare rivier?

HET PLAN-BONGAERTS.

Eysden, 17 October.

* Bij gelegenheid van een onlangs te Eysden geopende tentoonstelling, heeft ir. M. Bongaerts, oud-minister van Waterstaat, een plan gelanceerd, om dit grensdorp, waarin een zinkwitfabriek is gevestigd, op te nemen in het scheepvaartverkeer. Eysden, gelegen aan de Maas, heeft daarop zekere historische rechten. Van hieruit begon in 1908 immers de actie voor Maaskanalisatie, die ten slotte voor al de aan deze rivier gelegen gemeenten is verwezenlijkt, behalve voor de plaats van waar, wat men noemt, de victorie begon.

Dit plan-Bongaerts had ontegenzeggelijk aantrekkelijke zijden. Het combineerde de aansluiting aan de gekanaliseerde Maas met een havenplan voor Maastricht, dat de moeilijkheden eener kostbare spooraansluiting, gelijk te Limmel noodig is, omzeilt. Het legde de overlaadhaven te Heugem bezuiden en buiten het drukke treinverkeer, terwijl daardoor, voor eventucele kolenverschepingen naar Frankrijk en België, het wat drukke Maaspand te Maastricht, met zijn oude bruggen, weinig behoefde te worden bevaren. Eysden zou met deze haven verbonden worden, niet over de Maas, die een kilometer of wat zuidelijker weer grensscheidend wordt. doch door middel van een geheel op Nederlandschen bodem blijvend steekkanaal.

Behalve de goede zijden van het plan waren echter ook andere. Aan de waterverbinding van Eysden was gekoppeld de aanleg eener haven te Maastricht, waarvoor, gelijk bekend, de Regeering tot nog toe geen gelden beschikbaar stelde. De betreffende terreinen liggen bovendien in het winterbed van de Maas, waarin niet gebouwd mag worden, om den waterafvoer bij hooge rivierstanden niet te hinderen. Was daarop nog wel iets te vinden, ernstiger bleef het bezwaar, dat de nieuwe haven zou komen te liggen aan een riviervak waarop waterstanden, varieerende tusschen 44 m + N.A.P. en 47 m mogelijk zijn, die men te Limmel, achter beveiligende sluisdeuren, niet heeft te duchten.

Ook het steekkanaal heeft zijn bezwaren, als kostbare omleggingen, onttrekking van veel grond aan landbouw- en veeteelt en ten slotte leidde het toch maar tot één werkelijk aanwezig object, de genoemde zinkwitfabriek. Voor doorgaand verkeer was het waardeloos, terwijl het nog vergrootte het bijna verwarrend kluwen van waterwegen rondom Maastricht. Bovendien bracht het de toekomstige, eenmaal toch te realiseeren grootscheepsche verbinding tusschen gekanaliseerde Maas en Albertkanaal geen stap verder. Daarvoor zouden op de Maas toch eens groote werken noodig blijven, die, wanneer men daarvoor een stuw verkiest, Eysden evenzeer uit zijn isolement kunnen helpen, zonder die verbinding onafscheidelijk aan een netelige havenquaestie te koppelen. Bouw van een Maasstuw zal van Belgische zijde wel geen tegenstand ondervinden, daar het „mistpand", stop Lanave, daardoor eventueel toch niet in waarde vermindert.

Het een en ander heeft ertoe geleid, dat men van het plan Bongaerts afziet en de oplossing zoekt langs minder gecompliceerden weg: over de vrije rivier, wat toch nog een lange en moeilijke weg wezen kan.

Het Boek in Engeland

door I. I. Brants.

Igor Schwezoff: „Borzoi". Hodder & Stoughton.

„VOORDAT we ons geld verloren hadden..." Het ligt ze op de lippen bestorven, of ze winkeljuffrouwen zijn, kinderjuffrouwen, chauffeurs, bonnes à tout faire, wat ook. En dan beginnen die sprookjesprinsen en -prinsessen in zwijnenhoeders- en ganzenhoedsterscostuum weemoedig-neerbuigend de verloren landouwen provinciegewijze uit te meten, zoodat ge, volgens meester Bartjens, komt tot afstanden als van hier naar de maan, alles bij elkaar tot astronomische uitgestrektheden, èn glorie... Och, de stakkers, die malkander zitten te kopjeskrauwen, en leven in hun verbeeldende herinnering, te kleuriger naarmate de werkelijkheid onbereikbaarder terug ligt! Maar sympathiek zijn ze niet, deze Tsaristische émigrés, die met verbeten morgue, kwalijk verholen aanmatiging, den dag verbeiden, waarop ze eenvoudig hun onrechtmatige plaats in de samenleving van het „Heilige Rusland" hernemen kunnen zonder iets vergeten, zonder iets geleerd te hebben: de beteren vanzelf niet te na gesproken.

IGOR SCHWEZOFF.

Er is echter nog een tweede categorie, minder parasitair dan de zielige nutteloozen, doch niettemin zoo verknocht aan, zoo vergroeid met de oude orde van zaken, dat ze zich Rusland niet wezenlijk anders konden denken dan ten dage van een Anton Tsjechof, een Tolstoj. deswege a priori niet maar critisch, doch afwijzend staande tegenover al het nieuwere.

Daarmee bedoel ik geenszins een lans te breken voor de terreur van het communistische Caesaropapisme, zelfs niet in vergelijking met die van het vroegere orthodoxe Caesaropapisme (evenmin malsch of heilig!), enkel, hier gelijk elders, onbevangenheid voor te staan. Die nu durf ik slechts verwachten van een ook psychisch deskundige zonder volwassen herinneringen, dus van een Rus in den Sowjetstaat zoo al niet geboren, dan toch getogen. Igor Schwezoff beantwoordt aan deze vereischten, en aan nog andere bovendien: dat hij een rasechte kunstenaar is, een verteller van talent, schrijver vaardig en expressief, linguïst.

Oòk dit laatste, en zelfs v e r b a z e n d: hoe het mogelijk is, dat een jong mensch, nu ja, met ergens in het verleden een Engelsche grootmoeder, doch, ondanks een Engelsche Miss in zijn prilste jeugd, los daarvan, „wild" groot geworden, en dan nog physiek, als danser, niet intellectualistisch, hoe het mogelijk is, dat zoo een zoo maar zulk Engelsch schrijft, naar het heet ongeholpen, in elk geval onvertaald, is mij een raadsel. Voor het onvertaald blijven dezer jeugdbeschrijving zijn mij juist eenige pittige vreemdheden in dit Russische Engelsch borg, dat met dat al toch maar zóó voortreffelijk is, gelijk al het overige der autobiografie, dat deze den duizend pond sterling prijs der uitgevers Hodder & Stoughton alhier heeft kunnen halen...

* * *

Maar nu tot de zaak zelve. Die Igor is een heele vent, — naar „burgerlijk" begrip: een aristocraat! wie hadt het van een émigré anders verwacht? (zie boven). En zijn kinderlijke ervaringen zijn „aristocratisch": stierlijk vervelend cliché, waarmee hij, de zoon en kleinzoon van adellijke hoofdofficiers met (betrekkelijk) groot grondbezit, het begin van zijn boek vult. Doch dan gaat het prentenboek toe, en barst opeens de werkelijkheid los, wanneer het St. Petersburger joch gelukkig nog maar dertien is: de vergeldende revolutie! Ja, eigenlijk was de fijne fleur op zijn tiende jaar al van de aristocraterigheid af geraakt, toen de oorlog van lieverlee de financieele vrijheid der familie beperken kwam; een soort voorbereiding...

Het jongetje dan ziet dadelijk bij het uitbreken der revolutie het familiebezit verdwijnen, een familiepaleis geconfiskeerd worden, al de inboedel weggehaald, zijn heele familie in de verstrooiing. Vreeselijk toch... Ja, maar Igor schijnt het niet eigenlijk zoo erg te hebben gevonden, en zijn wat jonger zusje Irma evenmin. Bij hen overwoog het gevoel van vrijheid, van zelfstandigheid, van ondernemingslust en avontuur. Zoozeer dat ze later na een zeer korte proef hun bekomst hadden van hereeniging met de familie, die toch onder heel wat beter omstandigheden leven kon dan zij, omdat de Sowjet-leiders graag gebruik wilden maken van des vaders militaire kundigheden. Getweeën lieten ze de familie bij haar oud-burgerlijke vooroordeelen, en keerden verlicht terug naar hun „hol", een badkamer, waar zij als te voren op het bad, hij op den vloer sliep, omdat deze kamer de eenige vorstvrije plek bleef in een huis, waar alle ruiten stuk waren geslagen.

Dàt duurde zoo jaren lang. En men mag zich afvragen, of niet vele Russische Russen van vijf-en-dertig en daaronder, zelfs uit de hoogere standen, juist zoo staan tegenover h u n revolutie... Honger hadden de twee veelal, maar ook moed, en meer humor, meer vermaak dan ik, te oordeelen naar de relazen van ongelukkige émigrés en andere ouderen, mogelijk geacht had voor zulke dagen.

Vaak togen ze den boer op, en dreven dan een fantastischen, potsierlijken handel, ruilhandel in allerlei, om versche eetwaar te verwerven. Handel op haar eigen houtje dreef ook Irma, een soort (revolutionnairen, of eenvoudig Russischen??) liefdehandel als kind van vijftien reeds om zich economisch in stand te houden als de eigenlijk incompetente secretaresse van een ingenieur... Haar moeder lag toen op sterven. Haar vader ploeterde ergens ver weg, ver, vèr. En deze Kinderen van het Woud beoefenden de vrijheid!

Maar toen Igor zich zoover vergat, dat hij danser wilde worden — denk u: d a n s e r! — stak de familie uit burgerlijke veralteratie de armen in de lucht: een Schwezoff ging dansen voor loon; hoe onzedelijk. Het gekke is intusschen, dat Igor juist als burgerlijke, als „boerzjoej" bij de pure proletaren in kwaden reuk stond. Let op den zonder meer niet zoo klaren titel van dit boek: „Borzoi". Dat is immers zoo'n spichtig Russisch gedierte, de windhond der steppen. Het was zijn Ljalja, die Igor dezen bijnaam gaf om diens vlugge, vlotte gracie in het vak. Maar, zegt de schrijver, „the similarity between the two words "borzoi" and „boorzhui", the proletarian mispronunciation of „bourgeois", was to cause the name of this tall thin animal to stick to me as a nick name in a sense that was more than damaging". Igor, de revolutionnair kwam met het „Nieuwe Rusland" in conflict, en werd al meer en meer critisch.

Maar het „Nieuwe Rusland" was nog sterk artistiek, en zoo beviel het hem na een dag van broodverdienen zich des avonds aan den dans te wijden; met zulk succes, dat hij na vier jaar, op zijn twintigste dus, rijp gold voor het Sovjetsballet, waar hij het alras bracht tot eersten danser en choregraaf. In deze functie nu was het zijn plicht de U.S.S.R. voortdurend en in alle richtingen te bereizen. Ons neemt hij mee!

Steeds vaker staat hij daarbij tegenover het roode gezag. Kariger wordt de belooning en ongeregelder. Nijpender wordt de nood, wanneer de traktementen der artiesten van het staatsballet maandenlang achterstallig zijn, en dezen bovendien geen costuums kunnen loskrijgen, geen décors. Tot overmaat van ramp, of van ergernis, komt het Arbeiders Comité zeuren. En ik gebruik dit woord opzettelijk, omdat het hier enkel de gewone proletarische bemoeizucht betreft, de bedillende dommekracht, op kunstgebied gelijk elders.

Tenslotte geven Igor en zijn vrienden zoodoende toch maar de brui aan hun „Nieuwe Rusland". Hij krijgt daartoe gelegenheid door een opdracht heelemaal in Wladiwostock, die hem in staat stelt over de grens te glippen van het toen nog Chineesche Mandsjoerije, en zoo naar Charbien te komen, naar Sjanghaj, naar Marseille. Och, neen, zoo maar ging dat niet! Het was een alleravontuurlijkste beweging, een allergevaarlijkste ook, welke wij meer zullen genieten, dan hij het deed..... Ik zwijg er echter hier over, omdat het met Rusland niets meer te maken had.

POSTVLUCHTEN

Tweemaal per week luchtpost naar Indië	HEEN			TERUG		
	Nachtegaal (van Dijk)	Tijster (Fokker)	Overzeevalk (Smirnoff)	Kwak Dumoulin	Sperwer (Blaak)	Kievit Hulsebos
	October.			October.		
Amsterdam	19	16	12		17	
Athene		16	12		16	
Bagdad		17	13		15	
Jodhpoer			14		14	
Akyab						
Rangoon			15		13	
Alor Star						17
Singapore			16			
Medan					12	16
Batavia			17	19	12	16

BUITENLAND

Starhemberg's machtspositie versterkt.

Oostenrijk's pro-Italiaansche oriëntatie geaccentueerd

In een officieele verklaring van de Oostenrijksche regeering wordt verzekerd, dat de kabinetshervorming uitsluitend een gevolg is van overwegingen van binnenlandsch-politieken aard. Dit neemt niet weg, dat de reconstructie plaats heeft op een uiterst kritiek oogenblik in de buitenlandsche politiek, waardoor er nauwelijks aan te twijfelen valt, dat die overwegingen van binnenlandschen aard dan toch in elk geval indirekt sterk beïnvloed zullen zijn geweest door de ontwikkeling in den buitenlandsch-politieken toestand.

De crisis, welke Europa doormaakt in verband met de Ethiopische quaestie en de Volkenbondsactie tot krachtige doorvoering van de collectieve veiligheidsidee, stelt ook Oostenrijk voor de uiterst moeilijke beslissing aan welken kant van de barrière zijn belangen zijn gelegen.

De weifeling bij die beslissing kwam o.m. tot uiting in de diplomatieke wijze, waarop Oostenrijk zich te Genève in de sanctiequaestie partij stelde. De Oostenrijksche regeering kan den Volkenbond niet openlijk voor het hoofd stooten, waaraan zij het economische leven van de republiek te danken heeft. Aan den anderen kant moet Oostenrijk rekening houden met den steun, welken Italië het, zij het dan natuurlijk op grond van overwegingen van eigenbelang, in de crisisdagen van Juli '34, verleend heeft door zijn troepenconcentratie aan den Brenner in reactie op de Duitsche nat.-soc. Putsch-plannen, die in het stadium van verwezenlijking dreigden over te gaan. Oostenrijk acht zich dientengevolge tot erkentelijkheid verplicht en meende de Geneefsche sanctie-actie niet te kunnen onderschrijven.

De gewelddadige, kleine staatsgreep, welke thans te Weenen heeft plaats gehad, heeft deze pro-Italiaansche orientatie geaccentueerd, en heeft prins Starhemberg, den leider van de fascistische Heimwehr, een nog grooter machtspositie verzekerd. Deze groote vriend van Italië, waarheen hij vaak pleegt te gaan om Mussolini's adviezen in te winnen, is thans de feitelijke beheerscher geworden van het geheele machtsapparaat van de Oostenrijksche republiek, n.l. leger, gendarmerie en vrijwillige militie, terwijl hij de noodige volmachten heeft gekregen om een doeltreffende samenwerking van weermacht en militie te verzekeren, in welke militie hij alle vrijwillige schutterijen heeft samengevoegd, met de mededeeling, dat wie zich daarin niet schikt, eenvoudig ontslagen zal worden. Het streven naar samenwerking tusschen leger en militie herinnert sterk aan hetgeen op dit gebied in Italië is voorgevallen, waar thans de beide instituten vrijwel vereend zijn, en dan ook op de Abessinische fronten op gelijken voet tegenover den vijand gebruikt worden. Een samensmelting tusschen het Oostenrijksche leger en de vrijwillige militie lijkt dan ook nog slechts een quaestie van korten tijd.

Het overboord zetten van Fey en de versterking van de dictatoriale positie van Starhemberg beteekent een nederlaag van de pro-Duitsche elementen; het gebeurde zal dan ook wel met gemengde gevoelens te Berlijn worden beoordeeld.

De overwinning van de Heimwehr-invloeden in de Oostenrijksche regeering kan te Rome niet anders dan met voldoening worden ontvangen. Het lijkt trouwens volstrekt niet buitengesloten, dat de Italiaansche politiek op den achtergrond van de Oostenrijksche kabinetscrisis, die zulk een aanmerkelijke machtsverschuiving heeft gebracht ten bate van de pro-Italiaansche Heimwehrgroep, een zekere rol heeft gespeeld.

Het kan toch moeilijk anders of in Italiaansche regeeringskringen moet zekere bezorgdheid heerschen over de toespitsing van de Geneefsche actie en de moeilijkheden, welke de veldtocht in Abessinië ondervindt. De Duce heeft weliswaar met klem betoogd, dat de militaire maatregelen tegen den Negus allerminst afbreuk kunnen doen aan de slagvaardigheid van het Italiaansche leger op het Europeesche front, waar hij een half millioen man gemobiliseerd houdt. De houding van Engeland echter begint een zoodanig dreigend karakter aan te nemen, dat Italië de mogelijkheid onder oogen moet zien, dat het nog met andere tegenstanders dan alleen de Abessiniërs te doen kan krijgen. Zou het in dezen gedachtengang nu niet voor de hand liggen, dat Rome den Oostenrijkschen beschermeling geadviseerd heeft om er rekening mede te houden, dat eventueel de Italiaansche steun wel eens niet meer zóó krachtig zou kunnen zijn als men wel zou wenschen, zoodat het zaak wordt voor Oostenrijk bijtijds voor aanvulling van dien steun te zorgen.

De uitschakeling van de Duitsch-georienteerde elementen en inschakeling op groote schaal van de Italiaansch gezinde, gepaard gaande met een volkomen beheersching door deze laatsten van het machtsapparaat, zou daarin een verklaring kunnen vinden.

Intusschen is door het gebeurde de algemeene toestand wederom ingewikkelder geworden.

De twee met Italië op grond van de protocollen van Rome economisch samenwerkende landen Oostenrijk en Hongarije volgen een politiek steeds meer uiteenloopende oriënteering. Het jongste bezoek van den Hongaarschen premier Gömbös aan Berijn heeft de banden tusschen de twee revisionistische mogendheden nauwer toegehaald. Oostenrijk daarentegen zoekt, voor het oogenblik althans, steeds duidelijker zijn heil in de vriendschap met Italië, waarmede het Frankrijk van Laval, hetwelk nog altijd grooter verwachtingen schijnt te koesteren van Italië's militairen steun tegenover het Duitsche gevaar, dan van samenwerking met Engeland, op goeden voet tracht te blijven. In breede kringen in Frankrijk wordt weliswaar ingezien, welk gevaar men daarbij loopt om tusschen twee stoelen terecht te komen en de vriendschap van het machtige Engeland blijvend te verspelen, met alle gevolgen van dien; maar nog altijd is de beslissende keuze niet gedaan.

Een en ander markeert de groeiende onzekerheid, welke op schier elk onderdeel van de internationale politieke constellatie heerscht, tengevolge van twijfel in hoeverre oude bondgenootschappen nog kunnen geven wat men ervan verwachtte en van het zoeken naar nieuwe groepeeringen, welke den wegvallenden steun zouden kunnen compenseeren.

Engeland vecht uit alle macht voor de collectiviteit, en lijkt daarvoor zelfs ten strijde te willen trekken, terwijl het zich een zoo gunstig mogelijke strategische positie tracht te verzekeren (waarop o.a. ook weer berichten over een regeling met Spanje en Portugal zouden wijzen). Het in het nauw gedreven Italië versterkt de banden met het strategisch zoo belangrijk gelegen Oostenrijk.

Duitschland, als de gevreesde factor op den achtergrond, zwijgt en verbeidt den tijd, dat een willig Engeland zijn belang gelegen zal zien in grooter toenadering.

De verdere ontwikkeling van den politieken toestand in „het Oostenrijksche gat" in den sanctiegordel zal inmiddels niet het minst te Genève met zekere spanning worden tegemoet gezien.

RUSLAND

ZES NIEUWE IJSBREKERS

Voor de Noordelijke doorvaart.

MOSKOU, 17 Oct. (A. N. P.) In verband met de groote uitbreiding van de scheepvaart langs de Noordelijke zee-route heeft men besloten tot den bouw van zes machtige ijsbrekers. Vier zullen worden geconstrueerd volgens het type van de „Krassin" met ruimte voor drie vliegtuigen. Bovendien zullen twee stoomschepen worden gebouwd van het „Tsjeljoeskin"-type.

OOSTENRIJK

WEENSCHE PERS KEURT DE KABINETSWIJZIGING GOED

„Times" acht de nieuwe regeering niet populair.

De Times-correspondent te Weenen schrijft, na er op te hebben gewezen, dat het nieuwe kabinet een versterking van den Italiaanschen invloed beteekent, dat niets minder populair kan zijn, niet alleen bij de vroegere socialisten en de nat. socialisten, maar ook bij menschen buiten die kringen.

Gedurende den avond van gisteren kwamen duizenden Heimwehrmannen uit Neder-Oostenrijk, naar Weenen. Zij waren in allerijl van hun werk weggeroepen en in Weenen van wapens voorzien en ingekwartierd. Hun commandant, Baar Baarenfels, verklaarde, dat hij hen had gemobiliseerd, ten einde duidelijk te maken, dat de reconstructie van de regeering geen verzwakking maar versterking daarvan beteekende. De Weensche Heimwehr die onder commando van den afgetreden minister Fey staat, werd ook opgeroepen.

De „News Chronicle" wijst er op, dat de meeste afgetreden ministers tegen de huidige politiek waren, en van oordeel zijn, dat Italië niet meer bij machte is Oostenrijk militair te steunen.

De Oostenrijksche pers is, aldus meldt Reuter, algemeen van oordeel, dat de kabinetswijziging geen wijziging van systeem of regime inhoudt, doch slechts een vervanging van verdienstelijke mannen, vermoeid van zenuwsloopenden arbeid, door jonge menschen.

De „Reichspost" wijst op de belangrijkheid van de samenvoeging van de Heimwehren.

De officieele „Wiener Ztg." constateert dat Schuschnigg de werkelijke leider van een autoritaire regeering is, en dat hij het roer van het schip van staat weet te sturen.

De „Neue Freie Presse" verklaart dat de nieuwe regeering Schuschnigg ten volle bekwaam is om het succes tot saneering van Oostenrijk in vaste hand te nemen. Ten slotte wijst de „Wiener Tag" er op, dat de koers van Dollfuss niet gewijzigd zal worden en dat de reconstructie niet van invloed zal zijn op de buitenlandsche politiek.

„ABESSINISCHE OORLOG NIET POPULAIR IN OOSTENRIJK"

Uitlating van onder-burgemeester van Weenen.

WEENEN, 17 October. (A. N. P.) In een opmerkelijk artikel in de „Wiener Politische Blätter" schrijft dr. Winter, de onderburgemeester van Weenen, dat het Abessinische avontuur van Italië geen sympathie onder het Oostenrijksche volk vindt. Italië, aldus verklaart hij, is beslist impopulair geworden. Indien de kloof tusschen Italië en Engeland wijder wordt, zoodat deze niet meer te overbruggen is, zal een toenadering tusschen Italië en Duitschland het gevolg zijn, waardoor de Italiaansche garanties voor Oostenrijk waardeloos zouden worden.

BENJAMIN EN JOSEPH MARTIN, de beide oudste zoons van den Abessinischen gezant te Londen, zijn gisteren naar hun land vertrokken waar zij bij de luchtmacht zullen worden ingedeeld. Links: het vertrek van het legatiegebouw; rechts: de broertjes en zusjes wuiven ten afscheid.

ETHIOPISCH CONFLICT

GERINGE ACTIVITEIT AAN BEIDE FRONTEN

Luchtaanvallen hebben demoraliseerenden invloed.

RAS MOELOEGETA OP MARSCH.

(Van onzen bijzonderen correspondent.)

Rome, 17 Oct.

De militaire activiteit is op het oogenblik geheel tot stilstand gekomen. Er worden slechts eenige minder belangrijke schermutselingen ten Oosten van Adigrat gemeld.

Berichten uit Mogadiscio wijzen erop, dat de Italiaansche opmarsch aan het Somalifront en de marsch van Italiaansche afdeelingen naar Gorahai nog steeds door zwaren regenval wordt belemmerd. Men verwacht dat deze regenval nog eenigen tijd zal voortduren.

Niettegenstaande het ongunstige weer worden de luchtaanvallen voortgezet en berichten duiden er op dat zij demoraliseerend werken op de Abessiniërs. Bij operaties in de buurt van Aksoem vonden de Italianen een vrij groot vliegveld. De Italianen lieten geen tijd verloren gaan om van dit veld gebruik te maken en gisteren landde generaal Lanza daar met een escadrille Italiaansche vliegtuigen. Dicht bij het vliegveld werd een opslagplaats met 1500 liter benzine gevonden. Het vliegveld zal als basis voor de Italiaansche luchtmacht gebruikt worden.

(Copyright Alg. Handelsblad. — The Times, Londen.)

Addis Abeba leeft van geruchten.

Het gerucht doet hier de ronde, dat de Italiaansche strijdkrachten tot nabij Makalé genaderd zijn, of zelfs de stad reeds hebben ingenomen.

Hiervan is evenwel geen bevestiging te verkrijgen.

Hier zijn berichten ontvangen uit Eritrea, volgens welke de Italiaansche troepen groote verliezen lijden tengevolge van ziekten.

Ook wordt hier het sensationeele bericht verspreid, dat tusschen Mussolini aan den eenen kant en den Italiaanschen generalen staf en generaal de Bono aan den anderen kant over het langzame oprukken van de Italiaansche troepen hevige meeningsverschillen zijn ontstaan. De Bono zou hebben verklaard, dat het langzame oprukken der troepen veroorzaakt wordt door de ontzaglijke terreinmoeilijkheden, op grond waarvan hij iedere verantwoordelijkheid moet afwijzen. De oneenigheden, zoo wordt hier verder verklaard, zijn zoo hoog geloopen, dat de Bono zijn aftreden zou hebben aangeboden. De Italiaansche koning zou echter bemiddelend tusschen beide partijen opgetreden zijn.

Het bericht, dat Engeland er niet aan denkt zijn vlootstrijdkrachten uit de Middellandsche Zee terug te trekken, is met groote voldoening ontvangen. De Negus gaf te kennen, dat dit voor hem bewijst, dat Engeland begrijpt, dat de vrede niet bereikt kan worden ten koste van de vernedering van een ander lid van den Volkenbond of door verdeeling van Abessinië. De Negus zeide er thans van overtuigd te zijn, dat dank zij de Engelsche traditioneele eerlijkheid de rechtvaardige zaak in het eind zou triomfeeren. „Zoolang één enkel Italiaansch soldaat op mijn gebied staat, zal ik niet over vrede onderhandelen," aldus voegde de keizer hieraan toe.

DUITSCHLAND BLIJFT NEUTRAAL

Maar de spanning te Berlijn stijgt.

(Van onzen correspondent.)

Berlijn, 18 October.

Ten opzichte van den strijd in Abessinië en de verhouding Engeland—Italië houdt de Duitsche pers zich vrijwel zonder uitzondering strikt aan het standpunt der regeering, dat neerkomt op de strengste neutraliteit. Dat is dan ook de reden, waarom men in de Duitsche bladen weliswaar zeer uitvoerige telegrammen uit alle betrokken hoofdsteden, en natuurlijk de oorlogsberichten van beide zijden te lezen krijgt, maar zoo goed als geen eigen meeningen van de redacties. Van de weinige commentaren der laatste edities valt samenvattend te zeggen, dat men in Duitschland op het oogenblik de ontwikkeling der dingen met toenemende spanning volt en aanneemt, dat de beslissing, die in deze dagen te Parijs moet vallen, van historische beteekenis zal zijn, vooral was de naaste toekomst van Europa aangaat.

Aangezien de meeste bladen in hun commentaar uiterst voorzichtig en gematigd zijn, treft des te meer de toon, die in een entrefilet in den radicalen nationaal-socialistischen „Angriff" tegen den Volkenbond aangeslagen wordt. Het blad merkt hoonend op, dat thans te Genève het naakte egoïsme om het woord vraagt. Men wil daar weten op welke wijze men schadeloos gesteld zou worden door het wegvallen van export naar Italië, zoodra de sancties beginnen. Vooral de Fransche automobielindustrie wil zien goedgemaakt wat zij van haar belangrijken export naar Italië zal derven. Alle staten willen van den strijd in Abessinië profiteeren, maar de gevaarlijkste intrigant is Litwinov. Rusland heeft van Engeland geleerd. Het is niet bereid tot eenige prestatie zonder contraprestatie, aldus het blad.

EGYPTE

VERSTERKING BRITSCH GARNIZOEN

Commandant Britsch contingent Saargebied hoofd der nieuwe troepen.

De „Times" meldt uit Kaïro: Wegens de oprichting van een voorloopige basis voor de Middellandsche Zee-vloot te Alexandrië en wegens de aanzienlijke toeneming van de Italiaansche troepen in Libië, is in overeenstemming met de Egyptische regeering besloten, om het Britsche garnizoen in Egypte voorloopig te versterken met een brigade infanterie, welke binnenkort in Egypte zal aankomen.

Brigade-generaal Priestman, die het bevel voert over de nieuwe troepen, was commandant van het Britsche contingent in het Saargebied ter gelegenheid van de volksstemming.

De Britsche luchtmacht in Egypte is eveneens dienovereenkomstig versterkt. De nieuwe brigade zal voorloopig in Alexandrië blijven. Inmiddels worden een Britsch en een Egyptisch bataljon naar Mersa Matroe aan de Westkust gezonden, om het Egyptische bataljon te versterken, dat in normale gevallen gestationneerd is in Sollum aan de grens.

SAMENWERKING MET ENGELAND

Bij de verdediging van Soedan.

KAIRO, 17 Oct. (Reuter.) Koning Foead heeft den gouverneur-generaal van Egyptisch-Soedan, Sir George Stuart, na zijn terugkeer uit Engeland ontvangen.

Stuart confereerde met den Britschen hoogen commissaris over de voorwaarden der eventueele verdediging van den Soedan.

EGYPTISCHE TROEPEN NAAR LIBISCHE GRENS

ALEXANDRIË, 18 Oct. (A. N. P.) Donderdagavond zijn Egyptische afdeelingen infanterie met spoed naar de Libische grens gezonden, waar, zooals gemeld is, de Italianen artillerie, tanks, vliegtuigen en ander oorlogstuig bijeenbrengen.

ZWITSERLAND

GEEN ONDERHANDELINGEN OVER HANDELSVERDRAG MET ITALIË

(Van onzen correspondent.)

Genève, 17 Oct.

Het Journal de Genève bracht vanavond het bericht dat de Zwitsersche gedelegeerde op de conferentie der Volkenbondsstaten Stucki van zijn aanwezigheid te Genève gebruik heeft gemaakt om met eenige Italiaansche gedelegeerden onderhandelingen over een nieuw handelsverdrag tusschen Zwitserland en Italië te voeren.

Vanochtend heeft minister Stucki in de vergadering der economische ondercommissie dit bericht, dat in Volkenbondskringen een zeer pijnlijken indruk gemaakt had met alle beslistheid tegengesproken.

VOLKENBOND

ENGELSCH DREIGEMENT?

PARIJS, 18 Oct. (D. N. B.) De speciale correspondent van de „Jour" te Genève maakt melding van een gerucht, dat in de wandelgangen van den Volkenbond de ronde zou doen, en van de leden der Engelsche delegatie uit zou gaan.

De Engelsche regeering zou voornemens zijn een dezer dagen een verklaring af te leggen dat de toekomstige houding van Engeland tegenover de andere Europeesche staten ingeval van een aanval zich al naar gelang van het standpunt dezer staten in den Italiaansch-Abessinischen oorlog zal richten.

Dit zou beteekenen dat, indien thans een Volkenbondslid weigert militaire maatregelen tegenover Italië toe te passen, Engeland zich eveneens van alle militaire bijstandsverplichtingen tegenover dezen staat ontslagen zal achten.

(Het te Parijs verschijnende „Le Jour" staat niet objectief tegenover Duitschland en dit bericht verdient dan ook wel eenig voorbehoud. — Red.).

(Ingezonden Mededeeling.)

REEDS 1324 WINNAARS

In den grooten Palmolive wedstrijd!

f 500.-, de hoofdprijs voor September, werd gewonnen door den heer H. Rouwenhorst, Tulpenlaan 22, Apeldoorn.

Van 1 t.m 15 October werden 13 Fongers rijwielen, waarde f 39.50, (of f 35.- contant) gewonnen door.

1 Oct. Mej. M. Dekker, Paradijslaan 8, Eindhoven.
2 Oct. F. Westerhoff, N. Hoogebrug 213, Groningen.
3 Oct. P. J. v. d. Wetering, Schoolstr. A 64, Diemen (Gld.)
4 Oct. Mej. Alida Verweij, Ruitenbeck, Leusden (Amersf.)
5 Oct. Mej. Jo Daemen, Julianalaan 209, Bilthoven.
7 Oct. P. J. Siardin, Wielingenplein 13, Utrecht.
8 Oct. Mevr. J. van Dijk, H. Mulierweg 32, Winterswijk.
9 Oct. Mej. T. de Jong, de Wetstraat 12, Huizum (Fr.)
10 Oct. Mej. Lien Oreel, Harlingerstr. 3, Leeuwarden.
11 Oct. Mevr. A. Luyting, Verdronkenoord 97, Alkmaar.
12 Oct. Mej. M. Blatter, Gestelschestraat 5, Eindhoven.
14 Oct. G. Dijkstra, Jac. Maristaan 24, Arnhem.
15 Oct. Mej. A. Couperus, Wijk C 84, IJlst (Fr.)

Wie wint den October prijs van f 500?

Koop **vandaag nog** UW 3 stukken Palmolive en schrijf ons, in 30 woorden of minder, **waarom U Palmolive verkiest!** Alle nadere inlichtingen bij Uw winkelier.

In October 27 Fongers rijwielen en 1350 extra prijzen, en een HOOFDPRIJS VAN F 500.-

VEREENIGDE STATEN

„VLIEGENDE KRUISERS"

Zonder tusschenlanding over den Stillen Oceaan.

NEW YORK, 18 Oct. (Reuter.) Vice-admiraal King, de leider van het aeronautisch bureau van den marinestaf, heeft te Los Angelos een plan uiteengezet voor den bouw van een groote vloot „vliegende patrouilleschepen" voor de Amerikaansche marine. Hij deelde mede, dat te San Diego onmiddellijk begonnen zal worden met den bouw van zestig watervliegtuigen, die de kern zullen worden van een groote strijdmacht „vliegende kruisers", die den Stillen Oceaan zonder tusschenlanding kunnen overvliegen.

Volgens een bericht uit Washington zal op aanwijzingen van den chef van den staf generaal Craig het vijf-jaren-plan tot uitbreiding en moderniseering van de land- en luchtstrijdkracht worden bespoedigd. Het program zal president Roosevelt na zijn terugkeer worden voorgelegd. Het plan voorziet den bouw van een duizendtal vliegtuigen.

BOYCOT TEGEN NAZI'S VERSCHERPT

Besluit van Federatie van den Arbeid.

ATLANTIC CITY, 17 Oct. (Reuter). De federatie van den arbeid heeft besloten, dat de boycot van nationaal-socialistische goederen en diensten door de arbeiders zal worden verscherpt. Alle arbeidersbonden moeten bijdragen aan een fonds ter ondersteuning der uit Duitschland gevluchte leden van vakvereenigingen.

BOYCOT BRITSCHE GOEDEREN DOOR ITALIAANSCHE VRIJMETSELAARS.

BOSTON (Massachusetts), 18 Oct. (Reuter). De in Amerika gevestigde Vrijmetselaarsloge der „Zonen van Italië" heeft eenstemmig besloten tot de boycott van alle Britsche goederen en tot het zenden van 4000 balen katoen naar Italië. Deze loge omvat 140.000 leden.

In de desbetreffende resolutie wordt aan de vijf millioen Amerikaansche burgers van Italiaansche afkomst gevraagd de goederen van het Britsche rijk te boycotten.

ROOSEVELT KEERT MET SPECIALEN TREIN TERUG.

NEW YORK, 18 Oct. (Reuter.) President Roosevelt zal den kruiser „Houston" te Mobile verlaten, in plaats van langs de geheele kust van den Atlantischen Oceaan te varen en met een specialen trein naar Washington terugkeeren.

HET BRITSCHE RIJK

„STAKING ONDER DEN GROND" DUURT VOORT

Sympathiestaking van 1000 mijnwerkers.

LONDEN, 18 October. (A. N. P.) Zooals bekend had de districtsbond der mijnwerkers aanwijzing gegeven voor beëindiging van de staking onder den grond. Het blijkt, dat slechts een deel der stakers daaraan gehoor heeft gegeven. Zoo verblijven in de Nine-Mile-Point-mijn 73 mannen sedert Zaterdag onafgebroken in de diepte. In andere mijnen zijn 300 arbeiders beneden gebleven.

Thans hebben 15.000 mijnwerkers in het Tredegar-dal besloten tot een sympathiestaking. Ongeveer 1000 arbeiders begaven zich in gesloten marschorde naar Newbridge, waar zij 50 mijnwerkers, die hun taak juist wilden beginnen, overreedden zich bij hen aan te sluiten.

Terwijl de stakingsbeweging zich aanvankelijk richtte tegen de ongeorganiseerde mijnwerkers, zijn dus thans ook moeilijkheden tusschen de georganiseerde arbeiders en de vakvereenigingsbesturen ontstaan.

BOYCOT ITALIAANSCHE SCHEPEN EN GOEDEREN IN COLOMBO

COLOMBO (CEYLON), 18 Oct. (Reuter.) Het congres der vakvereenigingen van Ceylon heeft een motie aangenomen, waarin tot de boycot besloten wordt van Italiaansche goederen en schepen in de haven van Colombo. De motie werd gesteund door het bestuur van de arbeiderspartij.

De boycot treedt in werking met inachtneming van een termijn van een week.

HENDERSON'S TOESTAND ERNSTIG

LONDEN, 17 Oct. (Reuter.) Hedenavond laat werd medegedeeld dat de toestand van Arthur Henderson zeer ernstig is.

KORTE BERICHTEN.

— Prins Faroek, de kroonprins van Egypte, is te Londen aangekomen. Hij gaat studeeren aan de militaire academie te Woolwoch. (Reuter.)

— Blijkens een statistiek van de maand September telde Rome toen 1.170.000 inwoners.

STARHEMBERG, DE STERKE MAN

Ernest Rüdiger, Fürst von Starhemberg, wiens positie zeer is versterkt, is evenals zijn tegenstander in de afgetreden regeering, majoor Fey, een man van de daad.

In 1917, toen hij nauwelijks achttien jaar oud was — hij werd op 10 Mei 1899 in Eferding geboren — nam hij als vrijwilliger dienst en ging met het vierde dragonderregiment naar het Russische front, waar hij wegens zijn dapperheid meermalen eervol vermeld werd. Toen de wapenstilstand gesloten werd, was Starhemberg luitenant.

Zijn strijdlust en vooral zijn anti-marxistische geest deden hem deelnemen aan den beruchten Kapp-putsch en aan alle ondernemingen van de Tiroler stormcompagnie van het vrijcorps Oberland in Opper-Silezië. Later beijverde hij zich voor de Heimwehr-beweging, stichtte het jagerbataljon „Starhemberg" en werd leider van de Heimwehren in Opper-Oostenrijk. Op 1 Sept. 1930 werd hij tot Bondsleider van de Oostenrijksche Heimwehr benoemd en op den laatsten dag van diezelfde maand nam Vaugoin hem als ministe van Binnenlandsche Zaken op in zijn kabinet. In November trad hij echter als zoodanig weer af.

VICE-KANSELIER STARHEMBERG.

De toen gehouden verkiezingen brachten hem in den Nationalen Raad, doch ook dit mandaat legde hij na korten tijd neer, evenals in Mei 1931 het leiderschap van de Heimwehr. In zijn plaats benoemde hij dr. Walther Pfrimer, die zich vier maanden nadien compromitteerde door een mislukten putsch. Starhemberg, die leider van de Heimatschutz in Opper-Oostenrijk gebleven was, had echter bevelen van Pfrimer doorgegeven — hoewel met de toevoeging botsingen met de overheid te vermijden — en werd deswege op 14 September 1931 gearresteerd. Ook werd vastgesteld, dat Starhemberg met Steidle en eenige anderen den putsch voorbereid had en dat hij gepoogd had, zich in Amstetten aan het hoofd der Opper-Oostenrijksche en een gedeelte der Neder-Oostenrijksche Heimwehr te stellen, en van plan was direct naar Weenen op te marcheeren en de stad te bezetten.

Onder invloed van de Christ-socialen werd hij echter reeds drie dagen na zijn arrestatie vrijgelaten en nam toen zelf weer de geheele leiding van de Heimwehr in handen.

In Mei 1934 trad hij toen Dollfuss zijn kabinet hervormde, als vice-kanselier op, hij welke gelegenheid Mussolini, die hem reeds een jaar te voren bij een bezoek aan Rome op feestelijke wijze met den eeredolk der militie en het eereteeken van het Romeinsche legioen begiftigd had, Starhemberg een gelukwensch telegram zond, waarin o.a. stond: „Ik ben overtuigd dat de door uwe doorluchtigheid ontplooide energie den nieuwen staat Oostenrijk consolideeren en de betrekkingen met het fascistisch Italië versterken zal".

Fascist kan men Starhemberg noemen, een Hitleriaan is hij zeker niet en in een rede in het begin van dit jaar gehouden heeft hij dit erkend, erbij voegend dat hij op zekere voorwaarden bereid zou zijn met Hitler samen te werken. „Hitler zou moeten erkennen, dat het fascisme in Oostenrijk door de „Heimatschutz" wordt vertegenwoordigd en dat een nationaal-socialistische partij in Oostenrijk overbodig is. Als tegenprestatie zou ik bereid zijn te spreken over de wijze, waarop Oostenrijk in buitenlandsch-politieke relatie de Duitsche regeering zou kunnen steunen."

In een onderhoud met onzen medewerker George Nypels in 1931 heeft Starhemberg zichzelf uitdrukkelijk een Groot-Duitscher genoemd, die echter van een „Anschluss" niets wil weten. Onze correspondent beschreef hem toen in ons blad als een jonge sportieve verschijning met een fijnen aristocratenkop op een stel opvallend breede schouders. Een man met een fijnen neus, een klein mondje, een paar intelligente oogen; maar allerminst een fin de race type. Hij beweegt zich met de aisance van den man van de wereld, en de vriendelijkheid en gemoedelijkheid van den Oostenrijker.

FEY'S BEWOGEN LEVENSLOOP

De afgetredn minister Emil Fey, zoon uit een oude Oostenrijksche familie, was oorspronkelijk beroepsofficier. Hij werd toen de oorlog uitbrak op eigen verzoek in de voorste linies geplaatst en wel aan het Servische- en Italiaansche front, waar hij tot vier maal toe zwaar gewond werd.

Na den wapenstilstand en de ineenstorting, wierp Fey, de man van de daad, zich op de politiek, hij sloot zich aan bij de radicale politieke bewegingen. Hij werd medeoprichter van de Weensche Heimwehr, trad in connectie met Stahremberg; in 1932 werd hij staatssecretaris voor het Veiligheidswezen, een departement dat bij de vorming van het ministerie Dollfuss werd ingesteld. De eerste daad van Fey in deze functie was een betoogingsverbod van alle militante vereenigingen behalve van de Heimwehr.

Toen Dollfuss in September 1933 zijn kabinet reconstrueerde, benoemde hij Fey tot vicekanselier. Hij bleef echter de chef van het Veiligheidswezen, en in die hoedanigheid trad hij ook op bij het onderdrukken van de Februari-revolutie in 1934.

Aan zijn krachtig optreden is het hoofdzakelijk te danken geweest, dat de Putsch in het voorjaar van 1933 en de burgeroorlog een jaar later zoo snel konden bedwongen worden. Fey begaf zich herhaaldelijk naar de meest bedreigde punten, stelde zich midden in tusschen de strijdende groepen. Deze onverschrokkenheid van den minister boezende zoowel het leger als de politie groot ontzag in.

Nadat majoor Fey op 1 Mei 1934 op eigen verzoek als vice-kanselier was afgetreden en prins Starhemberg zijn plaats had ingenomen, werd in Juli van datzelfde jaar de moord op Bondskanselier Dolfuss gepleegd, bedoeld als inleiding tot een nationaal-socialistische omwenteling, die echter in den kiem werd gesmoord. De rol die Fey bij deze gebeurtenissen gespeeld heeft, is nog niet geheel opgehelderd en hoewel hij als lid der regeering gehandhaafd bleef, had zijn prestige bij het Oostenrijksche volk en trouwens in de geheele wereld ernstig geleden. Want het was Fey, die opgesloten met den stervenden Dolfuss en verschillende leden van den ministerraad, benevens het geheele personeel in de Bondskanselarij, van het balcon de onderhandelingen met de buiten staande aanvoerders der regeeringstroepen heeft gevoerd. Men heeft uit zijn mond vernomen dat Dolfuss dood was en tevens dat Rintelen — die later als de aanstichter tot dezen opstand terecht heeft gestaan — Dolfuss als Bondskanselier zou opvolgen. Fey kondigde aan dat hijzelf als vice-kanselier zou optreden.

Deze feiten en ook het zorgvuldig verzwijgen van zijn — Fey's — naam bij de behandeling van het proces tegen Rintelen, hebben de reputatie van den thans afgetreden minister geen goed gedaan.

DE AFGETREDEN MINISTER FEY.

ROEMENIË

POGING TOT TOENADERING TOT POLEN

Bemiddeling van Tatarescoe.

BOEKAREST, 18 Oct. (D. N. B.) De Poolsche gezant is gisteren door ministerpresident Tatarescoe in audientie ontvangen.

Het onderhoud staat mogelijk in verband met het onlangs verschenen communiqué van het ministerie van buitenlandsche zaken over de Roemeensch-Russische onderhandelingen. In welingelichte kringen verluidt, dat de Poolsche gezant wil trachten een verbetering der betrekkingen tusschen de beide ministeries van buitenlandsche zaken tot stand te brengen, en dat ministerpresident Tatarescoe bereid is, tusschen Titelescoe en Beck te bemiddelen. Evenwel zou een dergelijke bemiddelingspoging de naar Rusland gerichte politiek van Roemenië niet willen onmogelijk maken, doch deze slechts zooveel mogelijk in overeenstemming met de eischen van de Poolsch-Roemeensche samenwerking willen brengen.

FRANKRIJK

COMMUNISTEN AANVAARDEN VERANTWOORDELIJKHEID

In event. regeering van het Volksfront.

PARIJS, 17 Oct. (Reuter). In een bijeenkomst van het Volksfront verzekerde de secretaris der communistische partij, Thorez, in verband met de Senaatsverkiezingen van a.s. Zondag, dat de Communistische Partij zoo noodig de verantwoordelijkheid zal aanvaarden in een regeering van het Volksfront.

MONUMENT VOOR FOCH TE TARBES.

PARIJS, 18 Oct. (Reuter.) Op 27 October a.s. zal te Tarbes, de geboorteplaats van maarschalk Foch, een gedenkteeken voor den beroemden veldheer worden opgericht, als een hulde voor zijn werk als generalissimus van de gezamenlijke Fransche, Belgische, Engelsche en Amerikaansche troepen aan het westelijk front in het laatste deel van den wereldoorlog.

De plechtigheid zal met groot militair eerbetoon gepaard gaan, in aanwezigheid van den minister van oorlog, kolonel Fabry, generaal Weygand, den bisschop van Tarbes en Lourdes, alsmede de weduwe en de beide dochters van den maarschalk.

CASINO TE NICE VINDT GEEN KOOPER.

Het Jetée Promenade Casino te Nice, dat in verband met het faillissement van de exploitatiemaatschappij Société Foncière du Nord onder den hamer is gekomen, heeft tot nog toe geen kooper kunnen vinden. De optanten zijn voornamelijk de Société des Bains de Mer de Monaco (dat reeds het Palais de la Méditerranée te Nice onder contrôle heeft), het consortium du Nord en de exploitant Dalcis. Er werd £ 213.000 voor het casino gevraagd. Voor dien prijs waren geen koopers te vinden. Vermoedelijk zal deze prijs thans verlaagd worden tot £ 150.000.

ZWEDEN

VERKEERSVERBETERING TE STOCKHOLM

Werk dat 13 millioen kr. heeft gekost en vier jaar geduurd heeft.

Te Stockholm is dezer dagen met een toespraak van Koning Gustaaf een belangrijke verkeersverbetering officieel in gebruik genomen.

Het betreft hier de verbinding tusschen de door het water gescheiden Noordelijke en Zuidelijke deelen van Stockholm via het op een eiland gelegen oudste gedeelte der stad, waar o.a. het Koninklijk paleis staat, „Staden mellan broarna", de stad tusschen de bruggen. De verbinding aan de Zuidzijde werd totdusver door „Slussen" (de sluis) onderhouden, doch voor het wassende verkeer was zij allengs volkomen onvoldoende geworden.

Vier jaar geleden besloot het gemeentebestuur van Stockholm tot verbetering van den onhoudbaar geworden toestand over te gaan. Er zou een bedrag van 15 millioen kr. mee gemoeid zijn, maar tijdens het werk heeft men ongeveer 2 millioen kunnen uitsparen en bovendien is het nog een half jaar vóór den oorspronkelijk berekenden tijd gereed gekomen.

Het is volgens de beschrijvingen en de afbeeldingen in de Zweedsche pers een ingewikkeld samenstel geworden, drie „verdiepingen" boven elkaar, waarbij kruisend verkeer is vermeden. Er moest niet alleen met het verkeer van auto's rekening worden gehouden, maar ook met het spoorwegverkeer, het verkeer te water en het voetgangersverkeer. Voor het tramverkeer is in de nieuwe „verkeersmachine", zooals de bladen haar noemen, geen plaats. Stilzwijgend wordt aangenomen, dat de tram door de bus zal worden vervangen.

Bij de verbetering van het betrokken stadsgebied heeft het standbeeld van Koning Karel Johan (de vroegere maarschalk Bernadotte, over wien onder „Van Overal" vanmorgen werd geschreven) een andere plaats gekregen. In zijn toespraak getuigde Koning Gustaaf er van, dat het standbeeld van zijn stamvader aldus een wellicht nog mooier en waardiger plaats gekregen had.

(Ingezonden Mededeeling.)

Rheumatische knobbels op de vingers.

„Steeds vermoeid en lusteloos."

Een sprekend voorbeeld hoezeer Kruschen Salts er toe medewerkt urinezuur uit het lichaam te verdrijven, vindt ge in het volgende schrijven, dat wij zoo juist van een dame ontvingen.

„De gewrichten mijner vingers waren opgezwollen, zoowel als de gewrichten mijner teenen; deze zwellingen werden langzamerhand uiterst pijnlijk. Ik voelde mij bovendien lusteloos en steeds erg vermoeid. Rust en een diëet werden mij voorgeschreven; tegelijkertijd begon ik met Kruschen Salts. Dit is nu achttien maanden geleden — ik voelde mij toen inderdaad doodziek. Ik nam Kruschen Salts precies als voorgeschreven, in een glas warm water op de nuchtere maag en U kunt mij gelooven — ik ben nu een geheel ander mensch. U kunt er op rekenen, dat ik niet zal nalaten ook aan anderen het geheim van mijn succes te vertellen." Mevr. W. R. M.

De zes zouten, waaruit Kruschen Salts is samengesteld, sporen ingewanden, nieren en lever aan tot krachtiger werking, waardoor urinezuur en andere afvalstoffen, die de oorzaak kunnen zijn van rheumatiek, jicht en ischias, volkomen uit het lichaam worden verwijderd. Kruschen Salts werkt direct op T bloedsomloop, zoodat frisch, zuiver bloed door Uw aderen stroomt, vermoeidheid en lusteloosheid verdwijnen, en worden vervangen door onvermoeide energie en opgewektheid. Stralende gezondheid voor één cent per dag.

Kruschen Salts is uitsluitend verkrijgbaar bij alle apothekers en drogisten à ƒ 0.90 en ƒ 1.60 per flacon, omzetbelasting inbegrepen. Let op, dat op het étiket op de flesch zoowel als op de buitenverpakking, de naam Rowntree Handels Maatschappij voorkomt.

VOLKENBOND

GEEN EENHEID OVER BRITSCH VOORSTEL

Zonderling bericht in het „Journal de Genève"

(Van onzen correspondent.)

Genève, 18 Oct.

Bij het begin van de vergadering van de Ondercommissie van Veertien, die zich bezig houdt met de in- en uitvoerverboden tegen Italië, deed minister De Graeff aan de commissie een korte mededeeling over het bij de Staten-Generaal reeds ingediende wetsontwerp, dat de Nederlandsche regeering machtigt tot toepassing van sanctiemaatregelen.

In verband hiermee sprak onze minister over een zonderling bericht in het „Journal de Genève" van vanochtend, dat hier terecht algemeene bevreemding had gewekt, daar het volgens dit bericht volstrekt niet de bedoeling van onze regeering zou zijn de maatregelen toe te passen, waartoe de wet de regeering zou machtigen. Minister De Graeff veronderstelde, dat in het bericht van het „Journal de Genève" door een drukfout het woordje „alle" vóór „maatregelen" was uitgevallen. Het wetsontwerp machtigt toch de Nederlandsche regeering tot meer sanctiemaatregelen dan waartoe waarschijnlijk op het oogenblik te Genève zal besloten worden, en het was niet de bedoeling van de Nederlandsche regeering thans reeds tot de toepassing ook van die meerdere maatregelen over te gaan.

Doch, hoe het zij, wat ook de oorzaak van het zonderlinge bericht in de Geneefsche courant zijn moge, minister De Graeff kon aan de commissie de verzekering geven, dat de Nederlandsche regeering vastbesloten is de hier te Genève genomende wordende besluiten in vollen omvang toe te passen.

De commissie van veertien besprak hierop de door de redactie-commissie herziene lijsten van de grondstoffen en sleutelproducten, waarvan de uitvoer naar Italië en de Italiaansche bezittingen, hetzij reeds onmiddellijk, hetzij later, na een eventueel gunstig overleg met de niet-Volkenbondsstaten, zal worden verboden. De lijsten, die deze belangrijke verandering sinds gisteren ondergaan hebben, dat rubber van de tweede naar de eerste lijst verplaatst is, zoodat de uitvoer ook van rubber onmiddellijk verboden zal worden, werden goedgekeurd.

De commissie van veertien zal echter haar besluit over het verbieden van den uitvoer van grondstoffen en sleutelproducten naar Italië nog niet aan de definitieve goedkeuring van de commissie van achttien en van de geheele coördinatiecommissie onderwerpen, omdat de Engelschen er op staan, dat tegelijkertijd met de beslissing over dit Fransche voorstel inzake de uitvoerverboden ook een beslissing zal worden genomen over het Engelsche voorstel inzake de invoerverboden van Italiaansche waren in de Volkenbondsstaten.

De Commissie van Veertien zette vervolgens weer de discussie voort over het gisteren in beginsel aanvaarde Britsche voorstel, dat de Volkenbondsstaten den invoer van alle Italiaansche waren zullen verbieden.

Evenals gisteren bleef ook vandaag de Zwitsersche gedelegeerde, Stucki, zich scherp tegen dit voorstel verzetten met een beroep op de bijzondere omstandigheden, waarin Zwitserland tegenover Italië verkeert.

Hij deed een tegenvoorstel aan de hand, dat de regeeringen zich zullen verbinden de uitvoeren uit Italië uitsluitend met uitgevoerd wordende waren en niet in geld te betalen, zoodat de handelsbalans van alle landen tegenover Italië volkomen in evenwicht zou zijn. Ook zouden de staten zich moeten verbinden, dat de invoeren of uitvoeren in geen geval grooter zullen mogen worden dan die over het afgeloopen jaar.

Dit Zwitsersche voorstel stuitte echter op begrijpelijk verzet bij de Engelschen en vele andere leden der commissie, die het veel te weinig doortastend achten.

Op voorstel van minister De Graeff werd tenslotte besloten de discussie over het Britsche voorstel thans in de commissie van veertien voor gesloten te verklaren en de strijd te verplaatsen naar de geheele commissie van achttien, die voor dit doel morgenochtend zal bijeenkomen.

In verband met de mogelijkheid, dat verschillende delegaties zich deze week nog niet definitief zullen willen binden het Engelsche voorstel inzake de uitvoerverboden aan te nemen, daar zij eerst nog overleg met hun regeeringen daarover moeten plegen, heeft Eden het denkbeeld opgeworpen, dat de conferentie der Volkenbondsstaten voor de sanctiebepalingen zich morgen of Maandag voor een week verdagen zal en dan op 29 October opnieuw zal bijeenkomen voor het nemen van de definitieve beslissingen en daarbij te zorgen voor een gelijktijdige in werkingtreding van de door Frankrijk bepleite uitvoerverboden en van het door Engeland bepleite invoerverbod.

De regeeringen zouden dan tot 26 October tijd krijgen om hun standpunt aan het Volkenbondssecretariaat bekend te maken.

Men uit hier natuurlijk het vermoeden, dat dit door Eden in overweging gegeven uitstel van de definitieve beslissing in verband staat met de diplomatieke besprekingen tusschen Londen, Parijs en Rome, waarvan het resultaat waarschijnlijk de volgende week beter te overzien zal zijn.

TURKIJE

SAMENZWERING TEGEN KAMAL ATATURK

Kamerlid erbij betrokken.

De „Times" meldt uit Istanboel, dat zes personen zijn gearresteerd in verband met een samenzwering tegen Kamal Ataturk.

De regeering heeft de Nationale Vergadering verzocht de immuniteit van den afgevaardigde Ali Saib op te heffen, die van medeplichtigheid wordt verdacht.

BELGIË

WEER BRAND OP DE WERELDTENTOONSTELLING.

In den nacht van Woensdag op Donderdag is opnieuw een brandje uitgebroken op het kermisterrein van de wereldtentoonstelling te Brussel. Twee paviljoens aan de Dikke-Lindelaan werden vernield, twee zwaar beschadigd. De brandweer was het vuur binnen het half uur meester. De brand is ontstaan in de Italiaansche eetgelegenheid Bella Napoli, die geheel uitgebrand is. Beschadigd werden de tent waarin levende monsters te kijk waren gesteld en de tent waar uitzonderlijke menschenfiguren te zien waren. Eenige slangen en krokodillen kwamen in het vuur om. Het groote restaurant „Het witte Paard", dat telkens in de „gevaarzone" ligt, is ook ditmaal gespaard gebleven, al moest de gelegenheid uit veiligheidsoverwegingen ontruimd worden.

ALS EERSTE DIPLOMATIEKE VERTEGENWOORDIGER VAN ABESSINIË IN JAPAN is onlangs te Tokio aangekomen de gezant Daba Birroe. De Abessinische consul, de heer Tsjoesaboeboero Joegawa (links) was ter begroeting aanwezig.

ITALIË

ONRUST BIJ STAMMEN IN LIBIË?

ROME, 18 Oct. (Reuter.) Men is hier van meening, dat het protest van de Britsche regeering tegen de concentratie van Italiaansche troepen in Libië, den toestand op het doode punt heeft gebracht.

Van bevoegde Italiaansche zijde verklaart men: „Het onderscheid tusschen de aanwezigheid van de Britsche schepen in de Middellandsche Zee en van de Italiaansche troepen in Lybië is, dat deze troepen zich daar niet bevinden uit vijandigheid tegen Engeland, maar hoofdzakelijk wegens de heerschende onrust onder de inlandsche stammen. De Italianen zouden eventueel bereid zijn deze troepen terug te trekken, indien de Britsche oorlogsschepen worden teruggetrokken uit de Middellandsche Zee en zoodra de houding van de inlanders het mogelijk maakt.

MILLIONNAIR IN HET KAMP BIJ ADOEA?

MERANNO, 18 Oct. (Stefani.) Onder de 70 prijzen van een loterij is er een van een millioen lire, die is gevallen op een biljet dat zich in handen moet bevinden van een lid van de militaire divisie Gransasso, welke zich thans ophoudt aan het noordelijk front van Abessinië. Zou er zich een millionnair bevinden onder de strijders van Adoea?

NOORD-AFRIKA

GRAAN OVERBOORD GEGOOID

In haven van Mostaganem.

ORAN, 17 Oct. (Reuter). Ongeveer 1500 kolonisten, die hadden vernomen dat een Noorsch stoomschip te Mostaganem was aangekomen met 20.000 centenaar buitenlandsch graan, begaven zich naar Mostaganem; enkelen van hen wisten, ondanks den strengen ordedienst, aan boord te komen, zich van de zakken graan meester te maken en ze over boord te gooien.

KORTE BERICHTEN.

— Volgens verklaringen der verschepers zijn zij er in geslaagd aan de Golf van Mexico de moeilijkheden, die veroorzaakt werden door de havenstaking te overwinnen. In de stad New-Orleans geschiedt de verscheping vrijwel op normale wijze. (A.N.P.)

— Het opruimingswerk in het station te Rio de Janeiro, waar twee treinen van het ondergrondsche net met elkaar in botsing zijn gekomen, is reeds zeer gevorderd door de samenwerking van brandweer en politie. Intusschen heeft men in de overblijfselen nog meer lijken gevonden, zoodat het aantal dooden, dat bij de ramp te betreuren is, tot 15 is gestegen. (A. N. P.)

— Heden wordt de directe spoorwegdienst tusschen Rusland en Roemenië geopend. Een Russische delegatie onder leiding van Roedy, den voorzitter van den wetenschappelijken en technischen raad bij het volkscommissariaat der verkeersmiddelen, is uit Moskou vertrokken naar Tiraspol waar zij zal deelnemen aan de inwijdingsplechtigheden.

— Het Poolsche wetsontwerp betreffende de volmachten, waarover het parlement in de buitengewone zitting van de volgende week moet beslissen, voorziet in een verlenging der volmachten van den staatspresident tot 15 Januari 1936.

— De Roemeensche massa-moordenaar Tcacius, die bekend heeft, 25 moorden te hebben gepleegd, is stervende. Hij had gisteren verklaard, dat in zijn woning te Jassy nog zes onbegraven lijken van zijn slachtoffers lagen. Hij bood de politie aan, den weg te wijzen en poogde onderweg te ontvluchten. Hij werd echter neergeschoten.

VISSCHERIJ

ENKHUIZEN, 17 Oct. Hedenavond hebben 12 vaartuigen hier aangevoerd 650 pond koraal, 400 ponk hoekaal en paling, benevens 150 pond nettenbot. Prijs van koraal 19—15 ct., hoekaal 23—24½ ct., bot 17½—18 ct. per pond.

LEMMER, 17 Oct. Door 2 vaartuigen is heden 30 kg aal aangevoerd en door 8 vaartuigen 95 kg baars.

Voor aal is ƒ 35.40 en voor baars ƒ 21.50—24.90 per 100 kg besteed.

VLAARDINGEN, 17 Oct. Binnengekomen van de haringvisscherij Vl. 89 met 34 last; Vl. 206 met 35 last; Vl. 217 met 42 last; K.W. 26 met 26 last; K.W. 32 met 27 last.

Aan den afslag werd besteed voor volle Engelsche walharing, groen ƒ 9.50; volle haring v. d. Welle ƒ 7.80—7.60; volle haring Zuid ƒ 8.30—7.80; hom- en kuitharing ƒ 8—7.60; volle en ijleharing ƒ 7; ijle haring ƒ 6.10—6.30; steurharing, ongekeurd ƒ 6.20—6.50 per kantjes.

URK, 17 Oct. Door 31 vaartuigen heden hier aan den Gem. Vischafslag aangevoerd: 1480 pond kuilaal, van 20 tot 150 pond per vaartuig, prijs 12—15½ ct. en 100 pond poonen, 4 ct., alles p. pond.

HANDELSBERICHTEN

Amsterdam.	18 Oct.	18 Oct.	17 Oct.	17 Oct.
Koffie.	2 30	10 45	2.30	10.45
October	11⅝	11⅝	11⅝	11⅝
Dec.	11⅜	11½	11½	11½
Maart '36	11⅝	11⅞	11⅞	11⅞
Mei	11⅞	12	12	12
Sept.	12⅜	12⅜	12¼	12¼
Stemming	kalm	kalm	kalm	kalm.

Omzet — bn. Weekomzet 2500 bn.

Amsterdam Suiker Wittekristal p.100kg	18 Oct. Gelat.	18 Oct. Gebod.	17 Oct. Gelat.	17 Oct. Gebod.
Oct.	4¼	4⅛	4¼	4⅛
Nov.	4¼	4⅛	4¼	4⅛
Dec.	4¼	4⅛	4¼	4⅛
Jan.	4⅜	4¼	4⅜	4¼
Febr.	4⅜	4¼	4⅜	4¼
Maart	4½	4⅜	4½	4⅜
April	4⅝	4⅜	4½	4⅜
Mei	4⅝	4½	4⅝	4½
Juni	4⅝	4½	4⅝	4½
Juli	4¾	4⅝	4¾	4½
Augustus	4¾	4⅝	4¾	4⅝

Stemming kalm. Weekomzet 55 x 50 ton.

Peper.	18 Oct.	17 Oct.	16 Oct.	15 Oct.
October	11	11	11	11
Dec.	11	11	10⅞	10⅞
Maart	11	11	11	11
Mei	11	11	11	11
Stemming	kalm.	kalm	kalm	kalm.

Omzet — bn.

ROTTERDAM, Vrijdag 18 October.

Katoen. (Noteering van de Vereeniging voor den Katoenhandel.) (Rotterdam Cotton Association.) Amerik. Middling universal 21¼ c.

Rotterdam.	18 Oct.	18 Oct.	17 Oct.	17 Oct.
Koffie.	2.15	10.45	2.15	10.45
October	11¼	11¼	11¼	11¼
Dec.	11¼	11¼	11¼	11½
Maart '36	11⅜	11⅜	11⅞	11¾
Mei	11⅞	12	12	11¾
Sept.	12⅜	12¼	12¼	12⅜
Stemming	kalm	kalm	kalm	kalm

Omzet — bn.

Tarwe Rott. (Ver. v. d. Termijnh.) per 100 K.G.	18 Oct. vroegk.	17 Oct. slotk.	17 Oct. vroegk.
Nov.	4.70b	4.85	4.67½
Jan.	4 72½ l	4.67½	4.67½
Maart	4 62½ l	4.55	4.57½ l
Mei	4.65l	4.57½	4.60l

b = bieden. l = laten.

Rotterdam Mais	18 Oct. vroegk.	17 Oct. slotk.	17 Oct. vroegk.	16 Oct. slotk.
Nov.	54¾ b	54½	54¾	55¼
Jan.	55¾ b	55½	55¾	56½
Maart	57¼ b	57¼	57½	58¼ l
Mei	57⅝	57⅝	57¾	58½

b = bieden l = laten

AMSTERDAM, 18 Oct. Aardappelen. (Bericht van den makelaar Jac. Knoop.) Zeeuwsche Bonten ƒ 2.90—3.10, id. blauwen ƒ 2.90—3.10, id. bl. Eigenheimers ƒ 2.25—2.40, id. Bonte Star ƒ 2.30—2.40, id. Eigenheimers ƒ 2.20—2.40, id. Eigenh. poters ƒ 1.60—1.80, id. blauwen poters ƒ 1.80—1.90, id. bonten poters ƒ 1.80—1.90, id. Bevelanders ƒ 2—2.20, id. bonken ƒ 1.70—1.80, IJpolder Eigenheimers ƒ 2.20—2.40, id. bl. Eigenheimers ƒ 2.25—2.40, id. Eigenheimer poters ƒ 1.60—1.80, id. Bevelanders ƒ 2—2.20, id. Bonten ƒ 2.80—3, id. Drielingen ƒ 1.90—2, Andijker Blauwen ƒ 2.80—3, id. Bonten ƒ 2.80—3, Anna Paulowna Zand ƒ 2.80—3.50, Hillegommer Zandaardappelen ƒ 2.80—3.50, Noordw. Zandaardappelen ƒ 2.80—3.50 per 70 kg; Drentsche Eigenheimers ƒ 3—3.40 per 100 kg, Flakkeesche Eigenheimers ƒ 2.20—2.40, id. Eig. poters ƒ 1.60—1.80, Spuische Eigenheimers ƒ 2.30—2.50, id. Eig. poters ƒ 1.80—1.90 per 10 kg.

LEEUWARDEN, 18 Oct. Vee. Aangevoerd 219 stieren ƒ 80—225, 549 vette koeien ƒ 90—155, 30—44 ct. per kg; 1452 melk- en kalfkoeien ƒ 90—170, 96 pinken ƒ 40—95, 48 vette kalveren ƒ 20—60, 1318 graskalveren ƒ 15—65; 276 nuchtere kalveren ƒ 2.50—5.50, 576 vette schapen ƒ 9—18, 308 weideschapen ƒ 8—15, 553 lammeren ƒ 7—12, 470 vette varkens ƒ 25—120, per kg 36—44 c., 47 magere varkens ƒ 16—45, 219 kleine biggen ƒ 8—14, 28 bokken en geiten, 29 paarden.

Gisteren werden aan de Rundvee Centrale 130 varkens afgeleverd.

Eieren. Aangevoerd 7000 kg kippen- ƒ 3.50—5; 100 kg eenden- 3½—3¾ c.

Handel in stieren, vette koeien, melk- en kalfkoeien, pinken, graskalveren en vette schapen minder, in vette kalveren flauw, in weide-schapen kalm, in lammeren vaster. Nuchtere kalveren ongeveer prijshoudend, varkens lager.

's-HERTOGENBOSCH, 18 Oct. Boter. (Mijn) Aanvoer 15.675 kg; hoogste prijs ƒ 1.68, laagste ƒ 1.59, midden ƒ 1.63 per kg.

ARNHEM, 18 Oct. Eieren. (Geld. Eierveiling.) Aangevoerd 1.500.000 st. Prijzen: kippeneieren ƒ 3.70—4.70, id. kleine ƒ 2.60—3.60, eendeneieren ƒ 1.80—2.30.

ALKMAAR, 18 Oct. Kaas. Aangevoerd 68 stapels, wegende 131.000 kg; 45 st. kleine fabriekskaas ƒ 23; 1 st. commissie fabriek, blank, ƒ 18; 4 st. kleine boeren- ƒ 19.50, 18 st. commissie boeren- ƒ 21. Handel stug.

UTRECHT, 18 Oct. Kaas. Aangevoerd door 75 wagens 24.800 kg kaas. Prijzen: rijksmerken 1e soort ƒ 23—25, idem 2e soort ƒ 20—22, zwaardere ƒ 26½. Handel matig.

LEEUWARDEN, 18 Oct. Boter. Aangevoerd -/3 en 17/6 vaten; prijs mijn ƒ —, middenprijs ƒ —; laagste prijs ƒ —, veiling hoogste prijs ƒ 1.41, laagste ƒ 1.21 (plus omzetbelasting). Noteering van de commissie ƒ 0.71.

Kaas. Sleutelkaas 9—15 c., nagelkaas 4—10 c., Goudsche 14—38 c., Edammer 19—22 c. Aanvoer 8247 kg Goudsche 20 plus ƒ 18—19, 30 plus ƒ 27—28, 40 plus ƒ 36—38, sleutelkaas 40 plus ƒ 36—38. Edammer 20 plus ƒ 18—19, 30 plus ƒ 27—28, 40 plus ƒ 36—38. Handel kalm.

ZWOLLE, 18 Oct. Boter. Aangevoerd 4/8 en 3/16 vaten, 142 stukken, samen 181 kg. Prijzen 1/8 v. ƒ 31—32, per kg ƒ 1.70—1.80.

Vee. Aangevoerd 1461 runderen, 755 graskalveren, 142 nuchtere kalveren, 334 schapen, 74 vette varkens, 267 schrammen, 533 biggen. Men besteedde voor vette koeien 36—42 c., vette kalveren 50—75 c., vette varkens 40—44 c. per kg; schapen ƒ 8—18.

De handel in neurende, versch gekalfde koeien en vaarzen was minder; in vette koeien slecht; in stieren en kalveren prijshoudend; in schapen redelijk.

ZWOLLE, 17 Oct. Huiden. Gedurende deze week werden de volgende prijzen besteed: ossen- en koehuiden 13 c., stieren 9 c., pinken 13 c., vette vellen 16 c., grasvellen 14 c. per ½ kg. paardenhuiden per stuk ƒ 4.50. De handel was vlugger.

KOFFIE.

SOERABAJA, 18 Oct. Koffie. Ready ƒ 11½ vraag, ƒ 11¾ aanbod. Markt flauwer. (Aneta.)

HAVRE, 18 Oct. (R. B. D.) Koffie. (Open.) kalm. Oct. 114, Nov. 114, Dec. 116, Jan. 116, Febr. 118.50, Maart 118, April 118, Mei 119.25, Juni 119.25, Juli 121.25, Aug. 122, Sept. 122.75.

SUIKER.

LONDEN, 18 Oct. (R. B. D.) Ruwe Suiker (Opening) vast. Oct. 5/2—4/9, Nov. 5/1—4/10, Dec. 5/0¾—5/0½, Jan. 5/1¾—5/1, Febr. 5/2½—5/1½, Maart 5/3—5/2½, April 5/3¾—5/2½, Mei 5/4½—5/3¾, Juni 5/5—5/3¾, Juli 5/5¾—5/4½, Aug. 5/6—5/5½, Sept. 5/6¾—5/5¾, Dec. 5/8—5/7½, resp. verk. en koopers. Gedaan: Dec. 5/0½, 5/0¾, Maart 5/2¾, Aug. 5/5¾, 5/6.

RUBBER.

SOERABAJA, 18 Oct. Rubber. Sheets October 19½ c. en crepe 19¾ c. vraag. Markt stil, doch prijshoudend. (Aneta.)

LONDEN, 18 Oct. (10 u. 45.) Rubber. (Medegedeeld door Wijnand & Keppler.) Loco sheets 6⁵⁄₁₆, Dec. 6⁵⁄₁₆, Jan./Maart 6⁵⁄₁₆, April/Juni 6⁵⁄₁₆, Juli/Sept. 6⅜ k. Stemming kalm.

LONDEN, 18 Oct. Rubber. (11 u. 30). (Medegedeeld door Joosten en Jansen.) (Loco sheets 6¼, Jan./Maart 6¼, April/Juni 6¼, Juli/Sept. 6⅜ koopers. Stemming prijsh.

KATOEN.

LIVERPOOL, 18 Oct. (R. B. D.) Katoen (opening) Amerikaansche prijsh. Oct. 6.13/14 (v. sl. 6.13), Jan. 6.-/6.01 (6.01), Mrt. 6.02 (6.02), Mei 6.03 (6.03). Egyptische Sakell. F. G. F. goed prijsh. Nov. 8.30 (v. sl. 8.28), Jan. 8.13 (8.10). Upper F. G. F. Jan. 6.74 (v. sl. 672), Mrt. 6.77 (6.75).

ALEXANDRIË, 18 Oct. (R. B. D.) Katoen (open.) Sakellaridis Nov. 14.21. Ashmoeni Oct 11.85, Dec. 11.64, Febr. 11.65.

ALEXANDRIË, 18 Oct. (R.B.D.) Katoen (slot) Sakellaridis Nov. 14.20, Jan. 14.04, Maart 14.40, Ashmoeni Oct. 11.87, Dec. 11.70, Febr. 11.72, April 11.82.

HAVRE, 18 Oct. (R. B. D.) Katoen (Open.) kalm. Oct. 235, Nov. 231.50, Dec. 232, Jan. 234, Febr. 234.50, Maart 235.50, April 235.50, Mei 236.50, Juni 236.50, Juli 237.50, Aug. 238, Sept. 238.50.

WOL.

ANTWERPEN, 18 Oct. (R.B.D.) Wol (in pence per lbs.) kalm, omzet 160.000 lbs. Oct. 26¾ (vorig slot 26¾), Nov. 26¾ (26¾), Dec. 26¾ (26¾), Jan. en Febr. 27 (27), Mrt. en April 27¼ (27¼), Mei 27¾ (27¼); in frs. per kg) kalm, omzet 33.750 kg Oct. en Nov. 36 (36), Dec. 36 (36½), Jan. 36½ (36½), Febr. 36½ (36½), Mrt., Apr en Mei 36½ (36¾).

ADELAIDE, 17 Oct. Wol. De heden alhier gehouden veiling kenmerkte zich door levendige vraag, die een algemeen karakter droeg. Bradford toonde de meeste belangstelling, terwijl ook Japan en het Continent goed in de markt waren. De gemiddelde prijs bedroeg 11.75 d., tegen 11.27 d. in de openingsveiling van September.

SYDNEY, 17 Oct. Wol. De veilingen werden heden besloten met een aanbod van 11.136 bn., waarvan bij voortdurend levendigen kooplust 10.051 bn. verkocht werden tot zeer vaste prijzen. Uit de hand werden 694 bn. afgedaan.

CALCUTTA, 17 Oct. (R. O.) Schellak prijsh. Loco Rs. 28 koopers, Oct. 28 idem Nov. 28 waard. Jute kalm. First Grade loco 33¾ verk., Nov 33¾ verk. Lightning loco 29¾ verk., Nov. 29¾, id Tel. Transf. 1/6 3/32.

LONDEN, 17 Oct. Suiker. Binnenlandsch geraffineerd onveranderd. Buitenl. 96 % Centrifugals prijshoudend, verkoopers Cuba Oct./Nov. 5/-, Dec. 5/0¾ cif. Witte Java naar Br.-Indië Oct./Dec. 6/6 k. en vr. verkoopers.

Koffie in loco met tamelijk goede vraag naar Costa Atl. soorten, maar de voorraden worden schaarsch. Voor goede qual. buitenl. gedopt werd 83/- betaald.

Thee. De geveilde 7170 k. Java en Sumatra werden alle verkocht. Bij een kalme stemming liepen prijzen algemeen ¼ d. lager, behalve voor de bladtheeën. Betaald werd voor gebroken Pecco Common tot 9 c. 10 d. à 1/1, O. Pecco Common tot g. c. 11¾ d. à 1/1¾, low medium 1/2½, gebroken O. P. Common tot g. c. 10¾ d. à 1/1¾, low medium tot good 1/2 à 1/7½, O. Pecco en gebroken O. P. fine 1/8 à 2/7½, finest 3/1 à 3/2.

Hennep kalm. Manila J 2 verkoopers Oct./Dec. £ 31, K £ 27 cif. Sisal 5/- lager. No. 1 Afrik. verkoopers Nov./Jan. en Jan./Maart £ 27 cif. Benares No. 1 Oct./Dec. £ 21.15/- cif genoteerd.

Hars. Amerik. B. 12/3, F. 13/2, G. 13/3, WG. 14/6 ex wharf.

GRANEN, ZADEN, OLIËN.

ALKMAAR, 18 Oct. Granen. Aanvoer 1852 hl: 6 hl voertarwe ƒ 5.60, 146 hl rogge ƒ 5.25—6.75, 494 hl gerst ƒ 5.40—5.75, chevalier ƒ —, 578 hl haver ƒ 5.25—7, zaaihaver ƒ —; 378 hl boonen; paardenƒ 5.75—6, bruine, nieuw, ƒ 15—20, oud ƒ 14, citroen- ƒ 18—25, duiven- ƒ 8.40—9.10, witte boonen ƒ 21—24, tuinboonen ƒ —, — hl kanariezaad ƒ —, — hl mosterdzaad (rood) ƒ 25, 58 hl karwijzaad ƒ 22, — hl blauw maanzaad ƒ 15.75—18, — hl spinaziezaad ƒ —; — hl diversen: 19 hl. erwten: kleine groene ƒ 8—9, groote groene ƒ 14—18, grauwe ƒ 15—30, vale ƒ 15—21, witte ƒ —, platte ƒ —, alles per 100 kg. Handel goed.

HOOFDDORP, 17 Oct. Granen & Zaden. (Boerennoteeringen.) Rogge ƒ 6.50—6.90, ch. gerst ƒ 4.80—5.20, wintergerst ƒ 4.50—5, haver ƒ 6.50—6.75, duiveboonen ƒ 8.50—9, paardeboonen ƒ 5.25—5.70, bruine boonen ƒ 12—13, groene erwten ƒ 8—8.50, vale erwten ƒ 15—17, gele mosterd ƒ 10—12, kanariezaad ƒ 10—12, karwijzaad ƒ 22—23.50, blauw maanzaad ƒ 19—20 per 100 kg.

LIVERPOOL, 18 Oct. Granen. (Per tel.) (Opening.) Oct. 6/9½ (vorig slot 6/9½), Dec. 6/5¾ (6/5½), Maart 6/2 (6/2), Mei 6/1½ (6/1½).

BUENOS-AIRES, 17 Oct. Granen. (Tel. van W. van Steeden & Co., Rotterdam.) De Argentijnsche verschepingen gedurende de week van 10—17 Oct. bedroegen van tarwe naar Engeland — ton, voor orders 12.700 ton, Continent 2700 ton, waarin begrepen naar Nederland 700 ton, naar niet-Europeesche landen 20.300 ton, totaal 35.700 ton; mais naar Engeland 5100 ton, voor orders 103.200 ton, naar Continent 18.000 ton, waarin begrepen naar Nederland 4800 ton, niet-Europeesche landen 600 ton, totaal 127.000 ton. De verschepingen van lijnzaad bedroegen totaal naar Engeland 300 ton, voor orders 3700 ton, Continent 5200 ton, waarin begrepen naar Nederland 600 ton, naar de Ver. Staten 6600 ton, Brazilië — ton, totaal 15.800 ton.

ANTWERPEN, 18 Oct. Granen. Tarwe prijsh. Manitoba Pacific no. 4 disp. $ 3.55, id. Atlantic no. 2 disp. 3.65, Bahia Blanca 81 kg disp. 98½, id. 80½ kg disp. 99, Rosafé 99 kg stoom. 102, Baruso 79 kg Oct. 100, Rosafé 80 kg Oct. 102. Gerst kalm. Russische gerst stoom. 70½, Poolsche 74—75 kg Oct. 71, id. 70—71 kg Oct. 73, Plata 64—65 kg Oct. 74½, id. 68—69 kg Oct. 75½. Mais prijsh. Plata gele nwe. oogst disp. 57, id. nwe oogst stoom. 57, id. nwe. oogst 3 laatste 57. Haver prijsh. Inlandsche taxe 2½ ‰ wag. binnenl. oude oogst 96, Plata faq. 46—47 kg Oct./Nov. (oude oogst) 112, id. 46—47 kg 3 v. Febr. (nieuwe oogst) 93½. Rogge prijsh. Poolsche 72—73 kg 66, id. 72—73 kg 66½.

BERLIJN, 18 Oct. (R.B.D.) Granen (slot). Tarwe 76/77 kg vrij Berlijn 202. Rogge 71/73 kg vrij Berlijn 165.

BUENOS AIRES. (Telegram van W. v. Steeden & Co. Rotterdam)

Granen		18 Oct. open	17 Oct. slot	17 Oct. midd.	17 Oct. open
Tarwe	Nov.	8.84	8.90	8.80	8.77
	Dec.	8.67	8.75	8.67	8 64
Mais	Nov.	4.59	4.61	4.59	4.58
	Dec.	4.71	4.73	4.70	4.70
Haver	Nov.	6.75	6.75	—.—	6.85
Lijnzaad	Nov.	13.38	13.43	13.42	13.39
	Dec.	13.48	13.55	13.54	13.52

ANTWERPEN, 18 Oct. (R.B.D.) Lijnzaad kalm. La Plata disp. Oct. 149½, Nov. 149, Dec. 148½.

Lijnkoeken kalm. Amerik. disp. en stoom. in frs 89, Nov./Dec. 91. Binnenl. disp. in frs. 87. Cocoskoeken Java harde 103, zachte 104. Palmpitkoeken 76. Maiskoeken 79.

ANTWERPEN, 18 Oct. (R.B.D.). Oliën kalm. Lijnolie in barr. disp. fob. Antw. 353¾—358¾, id. tamb. id. Antw. 326¼—328¾, id. binnenl., Juli, Oct., Oct./Dec., Jan./April 323¾—26¼, soyaolie geraff. stoom. 490—95, katoenolie Eng. industrie 550—55, maisolie Belg. geraff. in barr. 555—60, id. ruw in tamb. 455—60, ricinusolie 1e persing in barr. 510—15, raapolie in barr. 460—65, id. in tamb. 430—35, cocosolie ruwe in barr. prompt Java 375—80, id. Ceylon in cylinders 355—60, grondnotenolie prompt 320—25, olie v. zeepfabr. in barr. 98-99 disp. 530—35, id. binn. distill. 530—35, id. blanke 630—35.

ANTWERPEN, 18 Oct. (R.B.D.) Petroleum prijsh. Amerikaansche in citerns p. 100 l 190, id. in barrels p. 100 l 121, id. detailprijs p. 1 220/24, gasolie p. 100 kg 70, lichte machineolie per barrel 56, id. 100 kg in tanken 65, Ind. benzine voor auto's in tanken 225, id. p. 200 l 230, id. p. 1 a/d. pompen 1e qual. 235, stookolie (fuel oil) zware volgens gehalte 20—25. Terpentijn prijsh. Amerikaansche bruto disp. 565, Spaansche 17 % tarra 515. Spek en vetwaren vast. Reuzel in caissettes volgens qual. 8.90—9.25, Hollandsche reuzel 8.90—9.25, vet spek 12—12.50, gerookt spek 14—15, doorregen spek 11.50—12.50, inlandsche picnic 9—9.50.

TUINBOUWVEILINGEN

AMSTERDAM, 18 Oct. (N. V. Nederlandsche Veiling van Land- en Tuinbouwproducten „Amsterdam", Centrale Markt) Bloemenveiling 17 Oct. Rozen: Hadley ƒ 2—3.50, Briarcliff ƒ 2—3, Roselandia ƒ 2—2.50, Edith Helen ƒ 2.50—4, Ophelia ƒ 1.50—2, Golden Ophelia ƒ 1.50—2, Butterfly ƒ 1.50—2.50, Hill ƒ 2—3 per 100 stuks. Puling ƒ 8—12, Germe ƒ 6—9, Mont Blanc ƒ 5—8, Rose Day ƒ 8—11, Ada Ellis Rayonanthen ƒ 4—8, Am. Anjers ƒ 4—7, Dahlia's ƒ 0.80—1.60 per 100 stuks, Bouvardia's 20—35, Zinia's 10—15, Zonale 8—12, Chabaud Anjers 8—20, Plumoza 8—20, Sprengerie 8—20, Physalis 8—20, Eikenblad 5—13, Troschrysanthen 10—35 ct. per bos.

Groenten: 18 Oct. Bloemkool I ƒ 12—17, idem II ƒ 4—8, andijvie ƒ 1.20—2.50, sla ƒ 2—3, roode kool I ƒ 8—12.50, idem gele ƒ 7—10.50, groene ƒ 4—7, komk. gele I ƒ 6—7, knolselderij ƒ 6—13 per 100 stuks; tomaten A ƒ 4—6, idem B ƒ 4—7, idem C ƒ 3—4, idem bonken ƒ 2—3, sperciebooncn dubbele ƒ 12—23, idem enkele ƒ 13—20, snijboonen kas ƒ 20—28, spinazie ƒ 10—14, postelein ƒ 8—13 per 100 kg; radijs ƒ 1—1.50, raapstelen ƒ 1.50—2, prei ƒ 4—6, bospeen I ƒ 6—8, selderij ƒ 3—6, peterselie ƒ 3—5 per 100 bos; uien I ƒ 0.40—0.70, idem drielingen ƒ 0.30—0.35 per 25 kg; Hollandsch lof I ƒ 23—25, idem II ƒ 16—18 per 100 kg.

Fruitveiling: 18 Oct. Peren: Bonne Louise 20—34, Triumph de Vienne 20—24, Williams 10—16, Beurré Lebrun 12—17, maagdeperen 10—12, Beurré Durandeau 10—12, Seigneur d'Espère 16—20, Legiponts 16—24, Giese Wildeman 4—6 ct. per kg. Appelen: Signé Phyllis 12—14, Blumee 7—10, Paradijs 6—8, Groninger kroon 8—12, Sterappels 8—14, Oranje Reinetten 8—10, Graham's Jubilee 14—18 ct. per kg. Druiven: Frankenthalers 18—26, Black Alicanten 16—18 ct. per kg.

HOOGEZAND-SAPPEMEER, 17 Oct. In veiling werd heden betaald: Bloemkool 1e qual. ƒ 15—18.20, di 2e qual. ƒ 11.60—15, savoye kool ƒ 5.90—6.50, kropsla ƒ 0.90—1.50, witte kool ƒ 5.60—7.90, roode kool ƒ 1.40—3.40, andijvie ƒ 1.10—2.50; prei ƒ 2.40—5.30, peen ƒ 4.70—5.10 per 100 bos; peen los ƒ 1.10—3.50, spinazie ƒ 1.30—5.70, snijboonen ƒ 9.50—11.10, pronkers ƒ 1.70—4, stamslaboonen ƒ 3.40—8, tomaten A ƒ 1.60—2, id. B ƒ 1.50—1.70, id. C ƒ 1, druiven ƒ 8—10 per 100 pd.

UTRECHT, 17 Oct. (Groenten- en Vruchtenveiling „Utrecht & Omstreken".) Appelen: Benderzoet 3—10, Bellefleur 2—10, Bremley Reinet 5—16, Cox Oranje 5—32, Goudreinetten 3—20, Grom. Kroon 5—18, Jac. Lebel 4—16, Jasappel 3—8, Lemoen 3—17, Notaris 5—17, Oranje Reinetten 4—16, Pippelingen 3—16, Pres. v. Engeland 7—14, Princesse Noble 3—18; Transp. de Cronsel 8—24, Sterappel 5—19. Peren: Beurré Clairgeau 6—28, id. Durandeau 8—14, id. de Mérode 7—11, Clapp's Favorite 7—18, Conference 5—21, Doyenne du Commice 14—34, Emile d'Heyst 4—16, Gieser Wildeman 2—13, Legipont 8—29, Le Lectier 7—21, Maagdeperen 2—12, Nouveau Poiteau 6—15, Soldat Laboureur 7—22, Vendeurperen 2—12, Williams Duchesse 4—17, Winterjannen 2—9, IJsbouten 1—10, Zwijndr. wijnperen 2—12. Elite-fruit. Appelen: Allington Pippin 10—22, Bremley Reinetten 25, Cox Oranje Pippin 39, Goudreinetten 8—33, Gourpermair 30, Gron. Kroon 12—15, Keizer Alexander 25, Lemoen 18—20, Lentsche Roodjes 5—15, Notaris 35, Princesse Noble 7—27, Roem. v. Vianen 12—24, Sterappels 12—25. Peren: Beuré Dhiel 11—14, id. Clairgeau 19—27, Doyenne du Commice 30—36, Eva Baltet 15—22, Legipont 27—30, Nouveau Poiteau 6—16, Soldat Laboureur 11—25, Williams Duchesse 15—33, Zwijndr. wijnperen 10—13. Alles per 100 kg.

BUITENLANDSCHE BEURZEN.

BERLIJN 18 Oct. R.B.D.

	18 Oct.	17 Oct.		18 Oct.	17 Oct.
Een. geld.	3-3¼	3-3¼	Th.Goldsch.	102⅝	102⅛
Part disc.	3	3	Harpener	109¼	108½
Dt A.Auslös			Hoesch Kln	90½	91¼
Dt A.Auslös	112	111⅝	Ilse Bergb.	—	155¼
Allg. D Kr.	73⅛	73¼	Kal. Asch.l.	131⅝	130¼
Berl. Hndg.	111¾	111¼	Kloecknw.	—	89
Com. Pr Bk.	86½	86¼	Kokswerke.	113⅛	113⅜
Dt. Disk. B.	87	86	Laura huett	20¼	20
Dresd. Bnk.	87	86	Mannroeh.	83	82⅛
Reichsbank	172¾	171⅞	Manst.Bgb.	117	117⅛
Allg. Lok. b.	—	117½	Masch.B	69⅝	69
Hamb. Pak.	16¼	16⅜	Ob. Eisenb.	—	—
H. Suedam.	28	—	Orenst.Kop.*	79¼	79⅜
Nord.Lloyd.	18⅛	18¼	Rh. Braunk.	217	217
A.E.G.	37	36⅜	Rheinstahl.	104⅜	104⅜
Bud. Eisen.	99½	99½	Rütgersw.	112¾	112
Charl. Wass.	104¾	104⅞	Salz Detfth.	180	—
C. Gummi.	153	153	S.Berg.Zink	—	—
Daiml. Mot.	93⅝	93⅛	Schuckert	118⅜	117¾
D Erdoel.	104	103½	Schult. Pat.	102⅛	101½
Dyn. Nob.	76⅛	76⅛	Siem.Halsk.	168⅝	168½
El. Liefer.	109¾	109¾	Glanzstoff.	155	152
El.Licht-Kr	128½	128¼	Ver. Stahlw.	80½	80⅝
I. G. Farben	148⅜	148¼	W Alkali	124¼	121¼
Feldmuehle	112½	—	Zells Waldh	110	108
Felt.& Guil.	101¼	101¼	Otavi Minen	18¾	19¼
Ges.f.el.Un.	122⅛	122	D. Petrol	89	—

* ex.

WISSELKOERSEN

BUITENLAND

BERLIJN, 18 Oct. (R.B.D.) Wisselkoersen Slot.

	18 Oct. Bieden	18 Oct. Laten	17 Oct. Bieden	17 Oct. Laten
Buenos Aires.	0.677	0.681	0.677	0.681
Bruss. Antw.	41.81	41.89	41.81	41.89
Rio de Janeiro	0.142	0.144	0.142	0.144
Dantzig	46.83	46 93	46 83	46.93
Londen	12.225	12.255	12.21	12.24
Helsingfors	5.385	5.395	5.38	5.39
Parijs	16.38	16.42	16.38	16.42
Amsterd./Rott.	168.41	168.75	168.36	168.70
Italië	20.24	20.28	20.24	20.28
Weenen	48 95	49.05	48.95	49.05
Zwitserland	80 89	81.05	80.92	81.08
Praag	10 275	10.295	10.275	10.295
Boedapest	—.—	—.—	—.—	—.—
New York	2.486	2.490	2.486	2.490

LONDEN, 18 Oct. (R.B.D.) Wisselkoersen

	18 Oct. open	18 Oct. 10.15 u.		18 Oct. open	18 Oct. 10.15 u.
N. York	4.9206	4.9206	Zweden	19.39¾	19.39½
Parijs	74.66	74.63	Noorw.	19.90½	19.90¼
Berlijn	12.24	12.23¼	Hels.f.	—.—	226.87
Spanje	36.01	36.01	Praag	—.—	118.87
A'dam	7.26¼	7.26¼	Boedap.	—.—	25.75
Brussel	29.26	29.25	Belgrad	—.—	215.—
Italië	60.31	60.31	Sofia	—.—	3 5.—
Zwitsl.	15.12	15 12	Boekar.	—.—	628.—
Kopenh.	22.40	22.40	B. Aires	18.05	18.05

BINNENLAND

AMSTERDAM VOOR 12 UUR

	18 Oct.	17 Oct.
Berlijn	59.30 —59.40	59.35
Londen	7.25¼ — 7.26¼	7.26
Parijs	9.72 — 9.73	9.73
Brussel	24.80 —24.85	24.83
N. Y. Cable	1.47⅛ — 1.47⅜	1.47¹¹⁄₁₆
Kopenhagen	32.40 —32.60	32.42½
Stockholm	37 40 —37 60	37.45
Oslo	36.40 —36.60	36.50
Zürich	48.02½ —48 07½	48.06
Praag	6 10 — 6.15	6.12½
Italië	11 95 —12 05	12.—
Madrid	20.10 —20.20	20.17½
Finland	3.17½ — 3.22½	3.20
Japan (yen)	0.42 — 0.43	0.42½

AMSTERDAM OFFICIEEL

	18 Oct.	17 Oct.		18 Oct.	17 Oct.
N. York	1.47½	1.47¹¹⁄₁₆	Bazel	48.02	48.06
Londen	7.25¼	7.26	Weenen	—.—	—.—
Berlijn	59.35	59.35	Kopenh.	32 40	32.42½
Parijs	9.72	9.73	Stockh.	37.42½	37.45
Brussel	24 80	24.83	Oslo	36.47½	36.50

Koers door de Vereeniging voor den Wisselhandel vastgesteld, ingaande 19/10: Reismarken 38

ROTTERDAM OFFICIEEL

	18 Oct.	17 Oct.		18 Oct.	17 Oct.
London	7 25⅝	7.26	N. York	1.47½	1.47¹¹⁄₁₆
Berlijn	59.35½	59.40	Zwitserl.	48.01	48.05
Parijs	9.72	9.73	Weenen	—	—
Brussel	24.81	24.83	Kopenh.	32.40	32.42½
Madrid	20.17½	20.17½	Stockh.	37.40	37.42½
Milaan	12.05	12.05	Oslo	36.45	36.47½

AANKONDIGINGEN

Verloofd:
HAN VAN DER WIELEN
econ. cand.
en
S. MULLER
ekon. kand.
Amsterdam, 18 October 1935.
Bern. Zweerskade 19 I.
Corn. Krusemanstraat 7 III.
Ontvangdag: Zaterdag 2 Nov., 3.30—5 uur.

In plaats van kaarten.
Verloofd:
TINY SAUR
en
J. M. PIEK.
Rokin 134.
Patroclosstraat 19.
Amsterdam, 19 October.
Geen ontvangdag.

Verloofd:
G. M. S. FRANSEN
DAALMEYER,
litt. Stud.,
en
H. VERHAGEN,
arts.
Egelantierlaan 57, Antwerpen.
Lorentzplein 12, Haarlem.

In plaats van kaarten.
Verloofd:
EGON A. VON PREYSS
en
J. WOLTERA J. LOTSIJ.
Hegel-Haus, Berlin N 24,
den 18 Oktober 1935
Am Kupfergraben 4a.

Kerkelijke Meerderjarigheid
van onzen Zoon
SAMUEL ELIAS
op Zaterdag 26 October 1935.
J. BOS.
M. BOS—SERLUI.
Schubertstraat 42 Zuid.

Geboren:
ANNA LOUISE,
DOCHTER van
H. OORTHUYS—DE BIE.
C. B. OORTHUYS.
Utrecht, 17 Oct. 1935.

De Heer en Mevrouw
H. DE VRIES—NORDEN
geven met blijdschap kennis van de geboorte van hun DOCHTER
YVONNE HENDRIKA.
Amsterdam, 17 October 1935.
Weteringschans 245 hs.

Geboren:
LILLY SAMSON.
Amsterdam, 18 October 1935.
Banstr. 13/St. Annapaviljoen.

Heden overleed, na geduldig lijden, onze lieve Vader, Behuwd- en Grootvader
ABRAHAM DE JONG,
Wedn. van
Dirkje Bouwmeester,
in den ouderdom van 74 jaar.
Namens zijn Kinderen,
Behuwd- en Kleinkinderen:
W. J. M. DE JONG.
Amsterdam, 16 October 1935.
De begrafenis zal plaats vinden Maandag 21 October, op de Oosterbegraafplaats, te 1.45 uur.
Geen bezoek en geen bloemen.

Heden overleed, na geduldig lijden, onze lieve Broer
ABRAHAM DE JONG,
in den ouderdom van 74 jaar.
Namens zijn
Zusters en Broers:
Wed. E. C. LURSEN—
DE JONG.

Heden overleed, na geduldig lijden, de Heer
A. DE JONG Sr.,
voorheen oudste Firmant der Fa. A. de Jong & Zn.,
Langebrugsteeg 6—8,
Amsterdam.
A. DE JONG Jr.

Heden overleed, zacht en kalm, tot onze groote droefheid, onze innig geliefde Vrouw, Moeder, Behuwd- en Grootmoeder,
ALBERDINA MEURER,
geb. MEURSING,
in den ouderdom van 63 jaren.
Amsterdam,
Dr. R. J. Th. MEURER.
Dr. R. Th. MEURER.
Tjinta Radja,
J. A. MEURER.
P. MEURER—
VAN LEEUWEN.
Hilversum,
M. VAN ESSEN—MEURER.
Mr. N. R. H. VAN ESSEN.
Batavia,
N. A. MEURER
en Kleinkinderen.
Amsterdam, 17 October 1935.
Honthorststraat 12.
Bezoeken kunnen niet worden afgewacht.
De teraardebestelling zal plaats hebben Maandag a.s., te 12 uur, op de Begraafplaats „Zorgvlied" (Amsteldijk).
Volstrekt eenige kennisgeving.

Heden overleed, tot onze groote droefheid, onze Zuster en Behuwdzuster
A. MEURER—MEURSING,
Utrecht:
Dr. H. ZEEHUISEN.
's-Gravenhage:
J. UITENHAGE DE MIST—
MEURSING.
Mr. U. O. STIKKER.
FOKKE MEURSING.
J. MEURSING.
E. I. MEURSING—SURIE.
A. M. E. G. MEURER.
Amsterdam, 17 October 1935.

Heden overleed onze beste Zwager
Prof. Mr. J. LOOSJES.
Bussum, 17 October 1935.
Haarlem,
W. E. KNAPPERT—
BRUTEL DE LA RIVIÈRE.
Den Haag,
C. J. E. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.
Utrecht,
S. A. REITSMA.
Deventer,
Dr. J. J. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.
Bussum,
A. L. H. BRUTEL DE LA RIVIÈRE.

ADVERTENTIËN

Gevestigd te 's-Gravenhage:
F. E. van der Gugten
voor Chirurgie en Gynaecologie.
Koninginnegracht 99
Telefoon 556921.
Spreekuur van 1—3 uur en volgens afspraak.

Meubelbazar HAAG
OPGERICHT 1842

Engelsche bank en 2 fauteuils met LOSSE KUSSENS en bekleed met fraaie stof ƒ225
NIEUWE SPIEGELSTRAAT 34-40
AMSTERDAM-C

GRATIS tot 1 November voor wie zich thans abonneert.
LEESINRICHTING LECTURA
Vrije keuze uit 120 Tijdschriften
Moderne Bibliotheek
Portefeuilles vanaf 75ct. p m.
Vraagt prosp. — Heerengr. 489 — Tel. 31108
OOK 'S ZATERDAGS OPEN TOT 17.30

Waarheen met onze Kleintjes?
Vraag de Afd. VOORBEREIDEND MONTESSORI ONDERWIJS der
WILHELMINA CATHARINASCHOOL
WETERINGSCHANS 259—261 bij het Frederiksplein, Telef. 31389.

WILD EN GEVOGELTE
Wij leveren uitsluitend het allerbeste

Soepkippen	v.a. 0.80	p.st.	Kippenpoulet	0.40	p.p.
Ragoutkippen	v.a. 1.—	p.st.	Holl. Heihazen	1.75—2.00—2.25	p.st.
Braadkippen	v.a. 1.—	p.st.	„ Hazenrug	1.25	p.st.
Braadkuikens	v.a. 0.80	p.st.	„ Hazenbouten	0.40	p.st.
Holl. Poulardes	v.a. 1.50	p.st.	„ Hazepeper	0.30 en 0.40	p.p.
Bruss. Poulardes	v.a. 2.—	p.st.	„ Duinkonijnen	0.60—0.70—0.80	p.st.
Bred. Capoenen	v.a. 2.—	p.st.	Fazante hanen	1.50	p.st.
Prima gem. ganzen	v.a. 0.55	p.p.	Fazante hennen	1.—	p.st.
Canetons (gem. tamme eenden)	v.a. 1.20	p.st.	Jonge patrijzen	1.—	p.st.
Jonge duiven	v.a. 0.45	p.st.	Stoofpatrijzen	0.50	p.st.
Kalk. hanen	v.a. 4.50	p.st.	Wilde eenden	1.—	p.st.
„ hennen	v.a. 3.50	p.st.	Reeruggen	6.—	p.st.
Tamme konijnen	v.a. 1.25	p.st.	Reebouten	3.50	p.st.
			Reevoorbouten	1.—	p.st.

F. B. Burgers Jr. N.V. MODERN POELIERSBEDRIJF Beethovenstr. 100/102, Tel. 91115 (3 lijnen)

Extra aanbieding.

Kalfsborst	ƒ 0.70 p.p.
Kalfsborst gev.	ƒ 0.60 p.p.
Kalfsnierstuk	ƒ 0.70 p.p.
Kalfsrollade	ƒ 0.70 p.p.
Kalfsfricandeau	ƒ 0.90 p.p.
Kalfs bl. vinken	ƒ 0.70 p.p.

Vraagt s.v.p. volledige prijscourant.
N.V. MODELVLEESCHHOUWERIJ
F. B. BURGERS JR.
BEETHOVENSTRAAT 100/102
Tel. 92115 (5 lijnen)

BELASTINGZAKEN
M. H. MAX BOLLE
BELASTINGCONSULENT
TULPSTRAAT 17, TEL. 51111

FRANK EN CO TEL: 35923 REPAREEREN ALLES

S. SPIJER JUWELIER
KONINGSPLEIN 1, AMSTERDAM
OCCASIONS
INKOOP RUILING

Van groot belang

is het dat een corset, corselet of bustehouder past, doch dit is
NIET VOLDOENDE
Deze belangrijke kleedingstukken moeten ook het figuur
SIERLIJK EN NAAR DE MODE VORMEN
Ski artikelen doen dat
Probeert zonder verplichting in onze paskamers.
Prijzen billijk.
Van Duren
AMSTERDAM Kalverstr. 136 Leidschestr. 78 Rozengracht 60
UTRECHT - NIJMEGEN
HAARLEM - BREDA - TILBURG

Zeer apart model van prima haarvilt, verkrijgbaar in zwart, marine, bruin en groen
4.90
Opgeslagen model van soepel vilt met 2-kleurige ribslintgarnering, in zwart, marine, bruin en groen
2.90
Gerzon's
MODEMAGAZIJNEN

Onze merken A, B en C zijn reeds overbekend om hun volle aroma en steeds gelijkblijvende kwaliteit.
U kunt thuis een heerlijk kopje koffie serveeren; zuiver en vol aroma. Maar daarvoor moet U **Alex Meijer's „Wiener Melange"** nemen (zwart en bruin door elkaar). Ook dit nieuwe merk is uiterst voordelig in 't gebruik en kost slechts 45 ct. per half-ponds pakje. Vraagt nog heden bij Uw winkelier een pakje Alex Meijer's Wiener Melange.
ALEX MEYER'S Wiener Melange
IEDEREN DAG OPNIEUW EEN TRACTATIE!

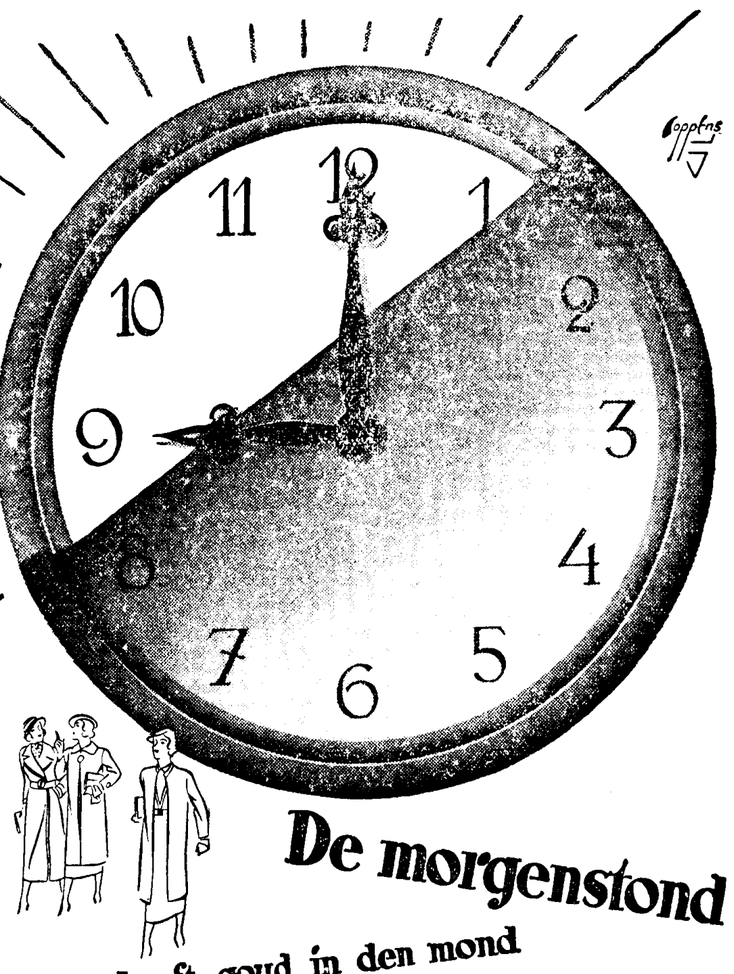
ER KOMT VEEL TE VEEL STOF IN UW KAMER
(DOOR VEROUDERDE HAARDCONSTRUCTIE)

VULHAARDEN met luchtverversching en stofdichte afsluiting. Veel kachels en haarden noodzaken den heelen dag tot stof afnemen, door hun hoog kolenverbruik en sintelvorming. Een **hermetisch afgesloten Pookluikje** maakt een eind aan **al dit onnoodige werk.**

WARMWATER-RADIATOREN Weet U dat er nu een verwarming bestaat, waarbij niet meer gestookt behoeft te worden, die zóó rustigjes en zuinig doorverwarmt dat men er verstomd van staat; die onverslijtbaar en veilig is; die hoewel met gas, **niet dóór** gasverwarmt, maar door warm water? **Eén knop** regelt elke gewenschte temperatuur.

CENTRALE-VERWARMING Een nieuwe geconstrueerde Vulhaard bereikt uitnemend resultaat door **met één haard** Uw geheele woning verder centraal te verwarmen.

MEYJES & HÖWELER
DE ETALAGE MET DE ONZICHTBARE RUIT
DAMRAK 19-22

De morgenstond heeft goud in den mond

U moet heusch den tijd er voor nemen om eens rustig te kunnen bekijken, wat wij dit najaar voor moois brengen!

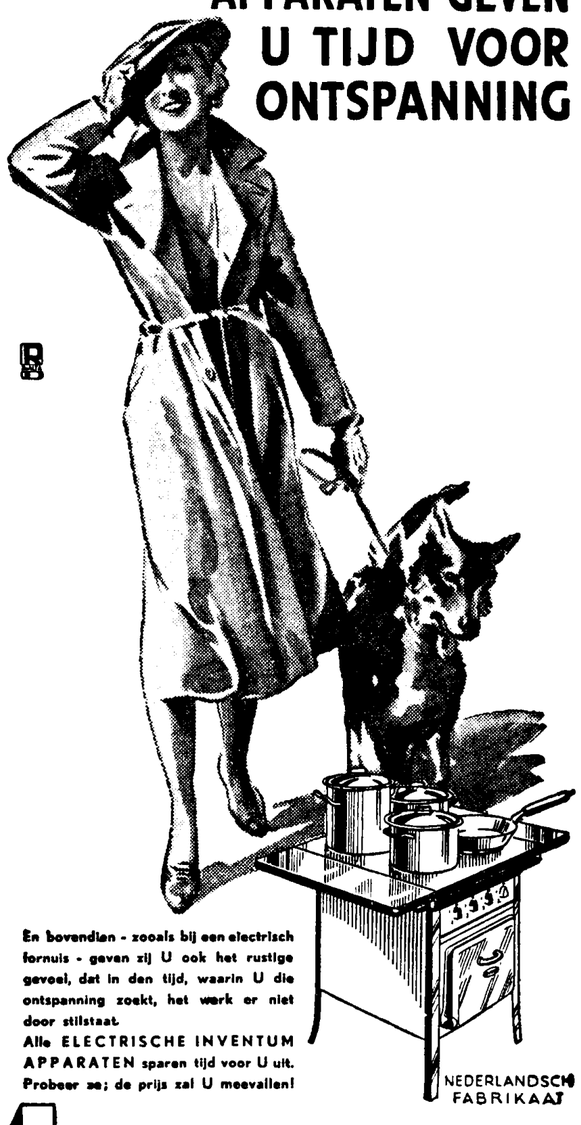
Deze mode heeft een uitgesproken vrouwelijk cachet, prachtige stoffen en fluweelen in tinten van helder tot diep warmen Italiaanschen gloed. Garneeringen, schalks en coquet, die jeugdig maken, mits goed toegepast.

Daar zit 't hem; U koopt bij ons geen kleedingstuk, U koopt charme en jeugd! Ons principe is U te dienen, U te laten profiteeren van wat U staat. Maar komt dan in Uw eigen belang in de morgenuren! Dan profiteert U eerst recht van:

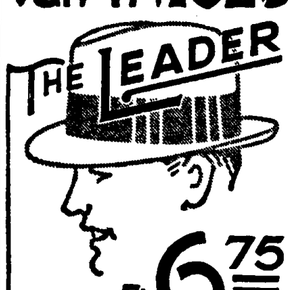
Natuurlijk Eerst kijken bij Lampe
AMSTERDAM — ROTTERDAM — UTRECHT

GEUNIEERDE LOGE VAN THEOSOFEN
Vondelstraat 24
ZONDAG a.s. 11 uur
OPENBARE VOORDRACHT
Onderwerp:
„LICHT IN DE DUISTERNIS"
TOEGANG VRIJ.

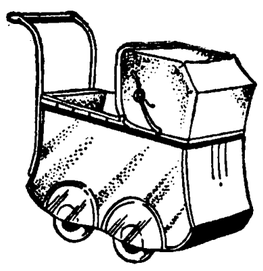
PERRIEUX est un cognac pour vous

ELECTRISCHE HUISHOUD-APPARATEN GEVEN U TIJD VOOR ONTSPANNING

En bovendien - zooals bij een electrisch fornuis - geven zij U ook het rustige gevoel, dat in den tijd, waarin U die ontspanning zoekt, het werk er niet door stilstaat.
Alle ELECTRISCHE INVENTUM APPARATEN sparen tijd voor U uit. Probeer ze; de prijs zal U meevallen!
NEDERLANDSCH FABRIKAAT
Inventum
ELECTRISCHE APPARATEN
KONINKLIJKE FABRIEK INVENTUM - BILTHOVEN

DIAMANTZETTER
TEL. 53783
A. POLAK - SARPHATISTR. 69

'n KEI van 'n HOED

Fl. 6.75
beantwoordt aan de hoogste eischen!

DE RIDDER & ZN N.V.
KONINGSPLEIN

KINDERWAGENS
COMMODES
LEDIKANTJES
KINDERSTOELEN
SPEELGOED
WIEGEN
REPARATIËN
TEL. 32525 - 35354
PLAATST TREFFERS

HET WOORDENBOEK DER GASTVRIJHEID
KRUIDERIJ: stof welke gebruikt wordt om voedsel smakelijk te maken. Het voornaamste is tafel-zout, welk altijd zuiver, droog en vrij stroomend moet zijn; b.v.
Cerebos Zout

NOG SLECHTS 2 WEKEN
OCTOBER....
KOOPJES AANBIEDING
bij de „WERELD-BEKENDE"
VAN DAM
WETTIG GEDEPONEERD
KALVERSTRAAT 172
NAAST... NAAST... NAAST... de HEMA
Mantelstoffen alle mod. weefsels van 6.25 tot..... 99 ct per meter
Japonstoffen 130 cm breed, nieuwste genres v. 4.25 tot 89 ct per meter
Zijde en Velourschiffons Buitengew. sorteering Nouveauté's in Cloqué, Changeant, Métal, Plissé, Moiree enz.
Bij aankoop boven f 5.— Knippatroon naar maat cadeau

KUNST

CONCERTGEBOUW

Inzet der serie C. — Mozart's „Kronungsmesse" en Symphonie in Es. — Koorwerken. — Met medewerking der „Wiener Sängerknaben", leden van „Bel Canto", Philipp Massalsky en Otto Couperus. Dirigenten: Bruno Walter en Leopold Emmer.

De eenige jaren geleden ingestelde serie C der abonnementsconcerten van het Concertgebouw is tot dusver min of meer een experiment geweest, omdat men daarmee iets wil geven, dat afwijkt van het traditioneele schema der orkestconcerten meestal met, bij uitzondering zonder solist en dan gelaten moet afwachten, hoe het publiek er op reageert. Nu zijn er twee kostbare dingen, die experimenten krachtig kunnen helpen slagen: intuïtie en ervaring. Maar intuïtie is een zeer persoonlijke eigenschap; zij kan haar werk doen, indien één persoon de beslissing en organisatie in handen heeft, hetgeen echter bij een concertinstelling doorgaans niet het geval is. En wat de ervaring betreft, heeft men hier te doen met de inzichten, den smaak, de sympathieën en antipathieën van de massa. En die zijn in den regel onberekenbaar.

Of nu de gisteravond ingezette serie C zal slagen en een gunstiger onthaal zal vinden dan bij voorbeeld die der klein orkest-concerten en der opera-concerten? Een eventueele, onverhoopte teleurstelling zou nog geenszins een rechtvaardige veroordeeling beteekenen. In elk geval was de belangstelling voor dit begin zoo niet overweldigend, dan toch ook niet ontmoedigend. En het succes, vooral aan het slot, zelfs zeer bevredigend.

De medewerking van het ensemble der „Wiener Sängerknaben" gaf gelegenheid tot een zeer bijzondere samenstelling van het programma. „Pièce de résistance" was een der missen van Mozart uit zijn Salzburgschen tijd, de mis in C (K. V. 317), algemeen bekend als de „Kronungsmesse". In het programma staat, dat de herkomst van dien naam onbekend is en zoo beweert Von Köchel het in zijn „Thematisches Verzeichnis" van Mozart's werken ook; maar de vroegere secretaris van het Mozarteum te Salzburg heeft al sinds lang uit een kroniek weten op te diepen, dat Mozart deze mis heeft gecomponeerd voor een plechtige herdenking van de kroning van een Mariabeeld in het dicht bij Salzburg gelegen bedevaartsoord Maria am Plain. Hoe het zij: deze mis is uit Mozart's Salzburgsche periode en dat geeft een genoegzame verklaring van karakter en factuur der muziek. Een verklaring, die voor ons publiek volstrekt niet overbodig is; men heeft gisteravond wel degelijk

BRUNO WALTER.

kunnen merken, dat het er veelszins vreemd tegenover stond. En wel in de eerste plaats omdat deze muziek een allure heeft en een toon laat hooren, die zich volstrekt niet laat vereenigen met hetgeen de Nederlander verstaat onder het begrip religieus, gewijd of iets dergelijks. Vooral geen blijmoedigheid! Nu denken echter de zuidelijke volken er heel anders over; hun typische mentaliteit in deze vindt haar weerklank niet alleen in Mozart's missen, en wanneer men deze vergelijkt met het gros der mismuziek-literatuur uit de zuidelijke landen en uit dien tijd, komt men eerst recht tot de conclusie, dat die van Mozart er ver boven uitgaat. Men bedenke wel: hier spreekt een geloof zonder enige problematiek. In de tweede plaats schreef Mozart voor de Salzburgsche hofkapel; vandaar de betrekkelijk eenvoudige bezetting en ook de simpele, homophone factuur; de toenmalige aartsbisschop van Salzburg, Hieronymus von Colloredo, eischte bondigheid en eenvoud; vandaar oook het gemis van de anders gebruikelijke fuga's aan het slot van Gloria en Credo. Eenigszins begrijpelijk is, dat men zich verwondert over een opera-achtig Benedictus, of over het feit dat het eerste Agnus Dei frappante overeenkomst heeft met de aria der gravin „Dove sono" in „Le nozze di Figaro". Doch de mismuziek verkeerde toen nog altijd sterk onder Napolitaanschen invloed en — de hofbeambte Mozart kon er nog niet onderuit komen. Doch men moet desondanks erkennen, dat als geheel deze „Kronungsmesse" een manifestatie is van in pure muziek gereflecteerd kinderlijk blijmoedig en waarachtig geloof. En met iets als b.v. het „Et incarnatus est" verheft zij zich ver boven de gebruikelijke verklankingen van dat tekstdeel uit dien tijd.

Hetgeen voorts de zuivere waardeering van Mozart's mis-muziek heel moeilijk heeft gemaakt was — de uitvoering. In zuiver technisch opzicht mocht een en ander dan goed verzorgd zijn — de verkeerde klankverhoudingen deden het effect daarvan weer vrijwel te niet. Het orkest was stellig veel te luid en drukte met zijn dik en zwaar volumen den broos-getimbreerden klank der jongensstemmen (waarbij zich de leden van „Bel Canto" goed aansloten) in de forti totaal weg. Ook was er tusschen de solostemmen van de twee jongens eenerzijds en die van den tenor Massalsky en Otto Couperus anderzijds geen sprake van eenig verband. Misschien werkte het milieu ook weinig mee. Maar in elk geval waren de klankverhoudingen stellig gedisproportioneerd en dit gaf van de muziek vaak een scheef beeld. Trouwens — iets dergelijks ondervond men ook bij de uitvoering van de Symphonie in Es (K V. 343), die aan de mis voorafging. In zooverre, dat Bruno Walter de forte-passages sterk aandikte en bovendien het rhythmisch element extra forsch aanzette met het gevolg, dat er een contrastwerking ontstond, die de lijn telkens afbrak. Virtuoos ging het zeker bewonderenswaardig toe — maar zóó is, dunkt mij, toch niet de geest van dit eerste deel uit Mozart's onvergelijkelijken symphonischen epiloog.

Wat de „Wiener Sängerknaben" op hun best kunnen presteeren, heeft men dan ook eigenlijk na de pauze gehoord. Eerst twee prachtig gezongen koren a cappella van Da Vittoria en Gallus; magnifiek van expressieven klank en muzikale voordracht. Dan, met orkestbegeleiding Psalmen van Schubert en Brahms. Waarvan Schubert's verrukkelijke Psalm 23 innig gevoelig vertolkt en subliem gemusiceerd, wel het ontroerende hoogtepunt vormde. Met hun leider Leopold Emmer werden de jongens uitbundig gehuldigd, zoodat men nog Schubert's „Ständchen" extra kreeg.

En het is dan toch een in menig opzicht belangwekkende inzet van de serie geworden.

H. R.

NIEUWE NEDERLANDSCHE BOEKEN

„Kristal. Letterkundige productie 1935". De Spieghel, Amsterdam, — N. V. Het Kompas, Antwerpen.

DE uitgeverij „de Spieghel" te Amsterdam heeft, te zamen met „het Kompas" te Antwerpen, een letterkundig jaarboek in het licht gegeven. Sinds het laatste in 1930 verscheen waren dergelijke publicaties achterwege gebleven. Den samenstellers van het jaarboek 1935 is echter gebleken, „dat in grooten kring het verlangen aanwezig is wederom in een bundel een overzicht te bezitten van hetgeen in onzen tijd op letterkundig gebied leeft." Deze ontdekking dan heeft hen tot de onderneming doen besluiten en zij bieden nu het Nederlandsche publiek een bundel aan met nog niet tevoren gepubliceerde werkstukken van een zestigtal auteurs. Men zal er echter niet alle dichters en prozaschrijvers van beteekenis vertegenwoordigd vinden.

„Wij noodigden voornamelijk die auteurs uit, — zeggen de samenstellers — „welke voor dit tijdperk kenmerkend zijn; daarom meenden wij in dit verband geen bijdragen te moeten vragen van schrijvers als Van Schendel, Henriëtte Roland Holst enz., daar deze hun stempel reeds drukten op een tijd die achter ons ligt."

Welke zijn dan de voor dit tijdperk kenmerkende schrijvers? De lezer zal misschien eenigszins verbaasd opzien als hij onder de namen van hen, die geacht worden op d e z e n tijd te stempelen, auteurs aantreft van wier bestaan hij nooit heeft gehoord. Wij vinden niets van Henriëtte Roland Holst, maar wel van vele anderen die nog het bewijs moeten leveren, dat hun werk kenmerkend is, voor dit tijdperk of voor een ander. Daarnaast natuurlijk werk van schrijvers van beteekenis, doch ook wat deze groep betreft missen wij namen die in een bloemlezing niet behooren te ontbreken. Het is waar, dat dit misschien niet aan der goeden wil der samenstellers te wijten is. Dat enkele auteurs geen werk van kleiner omvang hadden liggen werd oorzaak, zeggen zij, dat wij van sommigen die wij gaarne vertegenwoordigd hadden gezien, geen bijdrage ontvingen.

Hoe het zij, ook om deze reden kan deze uitgave bezwaarlijk worden beschouwd als een spiegel van de hedendaagsche literatuur of als het kompas waarmede men, in het gebied onzer letteren wegwijs worden kan.

Zij wordt ten overvloede ontsierd door een aantal portretteekeningen die, wanneer zij door de samenstellers „kenmerkend voor dit tijdperk" worden geacht, geen hoogen dunk van dit tijdperk kunnen geven. Men moet maar durven!

U.

„Een zakkennaaier grijpt naar het geluk", door Cor Bruijn; — N.V. Uitgeversmij. C. A. J. van Dishoeck, Bussum.

DEN Parsifal-achtigen arbeider, die op de titelplaat van dit boek is afgebeeld met een teere, witte bloem in zijn vereelte werkhanden, en die blijkbaar bedoeld is als symbool van den naar het geluk grijpenden zakkenmaaier, hebben wij in dezen roman van den Zaankant niet kunnen terugvinden. Jaap Prins mag iets van een droomerigen idealist hebben, en het geluk, dat hem in de gedaante van de stoere arbeidersmeid Bet Voorn eerst ontvluchtte, moge eenigen tijd ongrijpbaar vèr geschenen hebben — het slot is toch een hypergezond huwelijk met veel kinderen, waarbij elke gedachtenassociatie met teere, witte bloemen vèr te zoeken is. In het milieu van de Zaanarbeiders in het begin van deze eeuw, zooals Cor Bruijn het in dit boek teekent, en zoo duidelijk en markant teekent, komen fijna psychologische reacties en delicate scrupules niet zoo in de eerste plaats. Dit doet het geheele boek mank gaan, wat jammer is. Cor Bruijn heeft goed de kunst verstaan het leven en werken van de arbeiders aan de rijstmolens van den Zaan uit te beelden: de sfeer van hun zwoegen, hun pretjes, hun verzet tegen harde arbeidsvoorwaarden, hun schamel geluk, trilt van werkelijkheid in een groot deel van zijn boek. Hij schetst zijn figuren met strakke, hoekige lijnen, en doet ze opleven als echte menschen, als ware arbeiders van den Zaankant. Het is een leven van zweet en bier, van ruwe taal en vechtpartijen, van morrende ontevredenheid en onderlinge aanhankelijkheid. Zóó was het aannemelijk voorgesteld. Plots worden het injecties van verfijnde romantiek toegediend: de zakkennaaier vertrouwt zijn — om hem van haar man weggeloopen — liefje toe, dat hij bang is hun broze geluk stuk te stooten; Kobus, vader Kobus, de stoere arbeider, dien wij al zoo'n man uit één stuk beginnen te vinden, begint te droomen en te peinzen als een oude baron in een roman over de negentiende-eeuwsche aristocratie.

Neen, het geluk van deze zakkennaaiers is geen teere witte bloem. Gelukkig niet. En als zij het grijpen, houden zij het niet omzichtig in het holletje van hun vereelte handen. Hun geluk kan misschien stil zijn, in elk geval echter is het bloedwarm, zoo stevig en materieel als.... Cor Bruijn het zelf in dit boek beschreven heeft, maar dan zonder de onredelijke aanlenging met een vla-achtige saus van in dit milieu misplaatste zieleroerselen en gewetensconflicten.

S.

De Wiener Sängerknaben.

„De vrouwen Baccalare", — door A. van Hoogstraten— Schoch; Uitg.: H. A. van Bottenburg N.V., Amsterdam

DE vrouwen Baccalare, moeder en dochter, heeten eigenlijk in heel gewoon Nederlandsch Kabeljauw. Giuseppina is als jong meisje met een familie uit Italië naar Nederland gekomen, waar zij den jongen hotelportier Kabeljauw leerde kennen en huwde. Haar eerste twee kinderen zijn, evenals de vader, echte nuchtere Noorderlingen, het derde, Guilia, aardt meer naar de moeder. Tot bepaalde conflicten komt het niet bij de familie Kabeljauw, maar het is toch met leede oogen dat Jacopo, zooals zijn vrouw hem noemt, zijn dochter Guilia naar Italië ziet vertrekken voor een studiereis. Spoedig volgt de moeder, die diep in haar binnenste al jaren lang ernaar snakte haar geboorteland terug te zien. Als in een roes leeft zij eenigen tijd aan gene zijde van de Alpen, maar zij is toch blij dat Jacob onverwacht opdaagt om haar weer terug te halen.

Dit is de korte inhoud van een novelle welke mevrouw Van Hoogstraten—Schoch eenvoudig en zonder veel kleur vertelt, en welke niet verfraaid wordt door wat naïve penteekeningen van Henk van Bottenburg.

S.

HAN SAU KAN, SCHILDER EN GLOBE-TROTTER

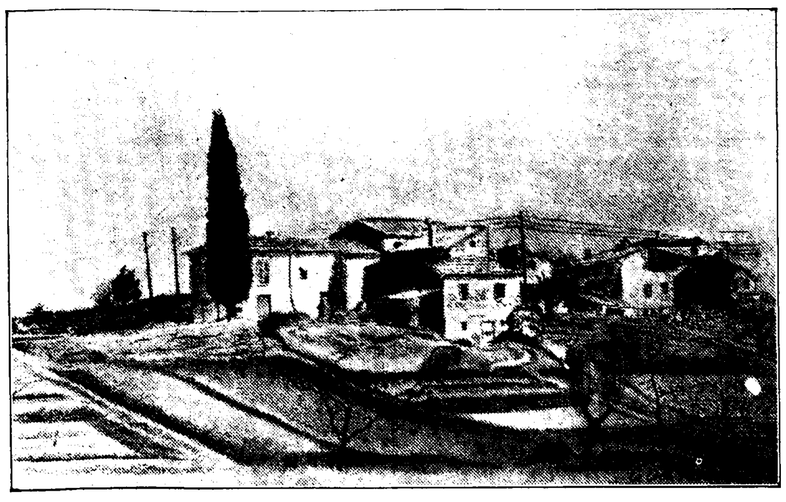
Tentoonstelling Kunstzaal Vecht.

Han Sau Kan is een jonge Chineesche schilder, die de wereld bereist. Hij studeerde aan de School voor Schoone Kunsten te Sjanghai, was als teekenleeraar te Moekden, Charbin en Tsitsihar werkzaam en besloot toen den aardbol rond te trekken. In 1930 ging hij over Siberië naar Parijs, hij bezocht Fontainebleau, bleef een jaar te Lyon, vertoefde te Nice; dan opnieuw te Parijs, vervolgde zijn zwerftocht over Zwitserland, Italië, Duitschland, België, Polen, Rusland en kwam, op weg naar Engeland, in Januari 1935 te Amsterdam, waar hij thans nog verblijft. Blijkens de door hem geteekende kaart, waarop hij keurig zijn route uitstippelde, heeft hij dus nog een heel stuk van zijn wereldreis voor den boeg en hij zal, als hij in hetzelfde tempo als tot nu toe doorgaat, wel als een vergrijsd man in zijn vaderland terugkeeren.

Al deze bijzonderheden zijn op zich zelf van niet veel belang, daar men vermoedelijk, na zijn vertrek, hier van Han nooit meer iets zal zien noch als kunstenaar ooit meer over hem zal hooren. Maar zij geven een kijk op een manier om het klaar te spelen, zonder pecunia de wereld rond te reizen. Beziet men Han's werk als een middel van den globe-trotter om in zijn onderhoud te voorzien en weer verder te kunnen trekken, dan is zijn tentoonstelling zeker curieus. Inderdaad vraagt men zich, haar bezoekende, af, of het Han niet méér om de wereld te zien dan om te schilderen te doen is.

In deze gezichten, vele met water, uit Amsterdam en omstreken, en stillevens met vruchten of bloemen herkent men ternauwernood de hand van een zoon van het Hemelsche Rijk. Andererzijds heeft zijn verblijf in Europa, en in het bijzonder in het centrum der hedendaagsche kunst, Parijs, Han niet het begrip van de groote uitingen der Westersche beschaving geschonken. Zijn helderkleurige, gemakkelijk, vlot en breed, in een impressionistischen trant buiten geschilderde stadsgezichten en landschappen, die slechts hier en daar een persoonlijk accent vertoonen, zijn portretteekeningen, o.a. die waarop hij zichzelf lachend voorstelde, en de gevoelige van den Chineeschen tooneelschrijver Shiung, zijn stellig niet onverdienstelijk. Maar er werken in Nederland tientallen schilders, die over evenveel of méér talent beschikken.

v. D.

OTTO DE KAT: Landschap met cypres.
(Kunstzaal Van Lier.)

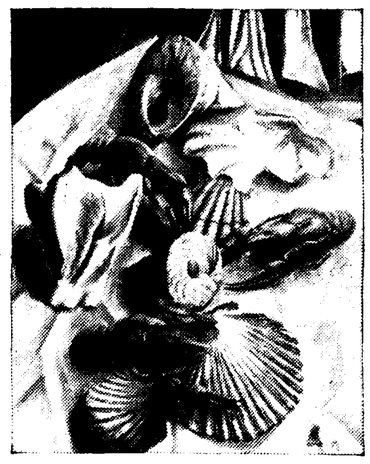
HOLLANDSCHE KUNST TE PARIJS

Tentoonstelling G. van Eck.

(Van onzen correspondent.)

In een kleinen kunsthandel op Montparnasse, 222 Boulevard Raspail, houdt de Hollandsche schilder G. van Eck, die al sinds een aantal jaren te Parijs woont, een tentoonstelling van recent werk.

In de stillevens die hij er vertoont zijn goede qualiteiten. Het talent van Van Eck lijkt ons meer dat van den teekenaar dan van den schilder te zijn, 'en dit geeft aan zijn schilderijen het vaste stevig geconstrueerde dat ze onderscheidt. Met zorg en liefde zijn deze groepen van voorwerpen, steenen, emmers, groenten, schelpen, weergegeven, en in alle onderdeelen verantwoord. Men krijgt echter den indruk dat de schilder nog niet voldoende boven zijn werk staat; men ziet er nog iets in van het moeizame zoeken en tasten, en zou hem toewenschen, dat zijn verblijf in Parijs hem wat meer gemak en luchtigheid mocht bijbrengen. Toch is bijvoorbeeld het hierbij gereproduceerde stilleven van de kreeften met de verschillende soorten van schelpen een zeer verdienstelijk schilderij geworden.

G. VAN ECK: Kreeften en schelpen.

Met groot genoegen zagen wij eenige eenvoudige zwart-en-wit-schetsen van Van Eck uit een bergstreek, waarin evenveel zekerheid en vastheid van bouw is als in zijn doeken, maar die luchtig en vlot gehouden zijn. Ze toonen aan wat men van hem verwachten mag — als hij het zich niet opzettelijk moeilijker maakt dan noodig is.

HOOGESCHOOL DER LIEFDE

Vijftigste voorstelling in het Centraal Theater.

Een vrij talrijk publiek heeft gisteravond in het Centraal Theater het dappere troepje, dat zich „Het blijspelgezelschap" noemt, hartelijk toegejuicht tijdens en na de vijftigste voorstelling van „Hoogeschool der Liefde" net soms wat gewaagde blijspel, waarin af en toe — speciaal in het laatste bedrijf — een gevoelige noot doortrilt. Mien van Kerckhoven—Kling speelde de rol van het Montmartremeisje, dat aanzien wint, maar het geluk verliest, weer met volle toewijding. Zij, en alle andere medespelenden kregen bloemen.

ITALIAANSCHE OPERA

Gebouw voor Kunsten en Wetenschappen, Den Haag.

Onder groote belangstelling van de Italiaansche kolonie, diplomatieke kringen en van een zeer talrijk opgekomen publiek, heeft de Italiaansche Opera thans ook in Den Haag op succesvolle wijze haar speelseizoen ingezet met een voorstelling van „Otello" van Verdi. Voor de bespreking van werk en vertolking verwijzen wij naar het verslag van de Amsterdamsche uitvoering, in het avondblad van j.l. Woensdag.

Na elk bedrijf, maar vooral aan het slot, werden Sara Scuderi, Biasini en Breviario, de hoofdpersonen, met geestdrift toegejuicht.

(Is reeds in een gedeelte van onze vorige editie geplaatst.)

WIENER SÄNGERKNABEN.

De „Wiener Sängerknaben" geven Zaterdagavond 26 October een concert in de groote zaal van het Concertgebouw. Het programma bevat o.m. liederen van Schubert, walsen van Johann Strauss en volksliederen. Voorts een opvoering (in costuum) van Haydn's „Der Apotheker".

AMSTERD. KUNSTKRING „VOOR ALLEN".

De Amsterdamsche Kunstkring „Voor Allen" opent Dinsdag 22 October zijn seizoen met een pianoavond van Arthur Rubinstein in de groote zaal van het Concertgebouw. Het programma bevat werken van J. S. Bach, Beethoven, Chopin en De Falla.

(Ingezonden Mededeeling.)

VICTORIA-WATER
NEDERLANDSCHE MIJ

EEN PARIJSCHE SOWJET-BIOSCOOP

Poesjtko's marionettenfilm „De Nieuwe Gulliver".

(Van onzen correspondent).

Parijs, 16 Oct.

Habent sua fata... cinemata. Ook bioscopen hebben hun lotgevallen. De „Cinéma du Panthéon", die tot dusver dezelfde leiding had als de „Studio de l'Etoile", en evenals deze Oostenrijksche films te zien gaf, is als een ontrouwe planeet aan de attractiesfeer van dit middelpunt ontsnapt, en draait nu om de rijzende zon van Moskou.....

Dat is om den drommel geen heimelijke bekeering gebleven, want de propaganda ligt er dik op. Het programma bevat op het oogenblik in de eerste plaats een film van het graven van een nieuw kanaal van Moskou naar de Witte Zee door veroordeelden, die, als ze goed werken, gedeeltelijke of geheele vrijstelling van straf krijgen. Ze werken daarom op de film zóó hard, bij voorbeeld bij het doorzagen van boomen, dat het denken doet aan zekere belachelijke filmpjes uit de kinderjaren van deze uitvinding, die ons tegenwoordig voor ons amusement nog wel eens vertoond worden en waarop alles in vliegende vaart gaat. Dan komt er een feest van sportvereenigingen voor het Kremlin, op het bekende Roode Plein, waar de jonge mannen en vrouwen voor Stalin schitterend turnerswerk te zien geven, en waar men tevens kan constateeren, dat ten aanzien van persoonsvergoding het communisme aan het fascisme niets toegeeft... De derde film is dan eindelijk die waarom het ons te doen is: de hoogstmerkwaardige „Nieuwe Gulliver" van Poesjtko.

Men is het er over eens, dat de film nagenoeg onbegrensde mogelijkheden biedt tot het op het doek brengen van ook de meest fantastische bedenksels. Een geschiedenis als die van Gulliver in Lilliput biedt den verfilmer problemen, die niet moeilijker zijn dan die welke de cineasten zich gesteld zagen welke ons „Dr. Jekyll and Mr. Hyde" of Well's „Onzichtbaren man" hebben gegeven. Men kan zich daarvan zeker meer dan één oplossing voorstellen. Bijzonder interessant is die van den Russischen vakman, die met marionnetten heeft gewerkt en daarbij een ongeloofelijke perfectie heeft bereikt.

Men moet in den „Nieuwen Gulliver" twee dingen onderscheiden: het volkomen propagandistische van de voorstelling, en de wijze van uitvoering. Om het eerste te begrijpen moet ge even het verhaaltje hooren.

Een groep flinke, vroolijke, gezonde, sportieve jongens en meisjes in Sowjet-land (bij de „bourgeois" zouden ze padvinders heeten) hebben een boot gebouwd, en degenen die zich daarbij het best geweerd hebben krijgen een prijs. Zoo verwerft de misschien veertienjarige held van de geschiedenis een geïllustreerde editie van „Gullivers Reizen". Hij leest erin, valt in slaap, en droomt dat hijzelf Gulliver is, en in Lilliput komt.

Maar dat Lilliput is een land waar de communistische vrijheid nog geen eind gemaakt heeft aan de slavernij van den arbeid. Heel de wreedheid en onrechtvaardigheid van het oude regime, onderdrukking, kuiperij, imperialisme, tiert er welig. De koninklijke familie bestaat uitsluitend uit idioten, de hofmaarschalk is een kruiperige schavuit, de chef van de politie een bloeddorstige bruut. Slechts de onderdrukte arbeiders wekken zijn sympathie, en het is voor hun zaak dat hij opkomt, en zijn naar verhouding geweldige kracht aanwendt om het leger te verslaan, den Koning en zijn dienaren ten val te brengen, en „den arbeid te bevrijden". Als dit alles gebeurd is rukt hij de klok uit het koninklijke paleisje, luidt ze als voorzitters-schel, en zal juist het eerste sowjet-congres van Lilliput geopend verklaren, als het gelach van zijn kameraden hem wekt. En wanneer hij weer tot zichzelf gekomen is komt de uitroep waarmee de film besluit: „Wat hebben wij het hier in Rusland dan toch veel beter!"

De wijze waarop dit satirieke spel van den „man-berg" tusschen de Lilliputters verwezenlijkt is, is in hooge mate merkwaardig. De marionnetten, al behouden ze natuurlijk hun koddige stijfheid, maken volkomen menschelijke bewegingen, rijden op hun paarden, op hun fietsen en in hun auto's als groote menschen, loopen trappen op en af, klimmen, draven, springen, argumenteeren, boksen, alsof ze gedreven werden door hun eigen machinerie van binnen, in plaats van door den wil van hun maker. De opnamen zijn blijkbaar gemaakt op dezelfde manier waarop de teekenfilms ontstaan, een voor een, met een kleine verandering van houding er tusschen in. Men denke aan de zeldzame zorgvuldigheid, het ongelooflijke geduld dat daarvoor noodig geweest is! Maar bovendien bestaan de voornaamste figuren uit een soort van kneedbare stof, die het mogelijk gemaakt heeft het parodieeren nog zeer te verhoogen door uitdrukking te geven aan de gezichtjes, wat hoogst vermakelijk aandoet, maar op de moeilijkheden van de uitvoering nog een duchtigen exponent gezet moet hebben! Hoogtepunten van de vertooning zijn de passages waarop Gulliver vastgebonden op een wagen vervoerd wordt, zijn maaltijd, een zitting van het parlement, en het werk in een ondergrondsche fabriek van oorlogsmaterieel. Een buitengewoon krachtstukje van techniek is het optreden van nóg weer veel kleinere poppetjes, want de Lilliputters houden er voor hun amusement zelf nog weer eens dwergen op na.....

Voor zoover het satirieke deel betreft is dit alles prachtig en buitengewoon amusant van vondsten — zooals bij voorbeeld als de gramofoon breekt die voorziet in 's konings volstrekte onbekwaamheid om redevoeringen te houden, zoodat hij niets meer doet dan eindeloos herhalen „ik decreteer dus..." Anders wordt het als de propaganda „opbouwend" wordt. In deze sfeer van dwarsheid is het ons waarlijk niet mogelijk de poppetjes die de onderdrukte arbeiders voorstellen, en in die hoedanigheid vervuld zijn van nobelheid en alle dankbare deugden, eensklaps a u s é r i e u x te nemen. Die mannetjes blijven, in weerwil van den tekst, net zoo dwaas als de rest, en we gevoelen niets voor hun bevrijding. Dit niet voorzien te hebben lijkt ons, uit propagandistisch oogpunt, de groote fout van deze uit technisch oogpunt zoo bijzonder merkwaardige film.

Voor de voornaamste tafereelen zijn de platen uit de oorspronkelijke uitgaaf van Swift's satire tamelijk getrouw gevolgd, en men ziet dus als het ware oude bekenden terug, wat ook altijd aangenaam is.

Wat het propagandistische karakter van de Sowjet-bioscoop zelf aangaat, dit wordt nog aangedikt door het feit dat er iederen middag van half zeven een voorstelling gegeven wordt tegen een zeer verminderden uniformen entréeprijs. En te oordeelen naar het applaus dat onder het speciale publiek daarvan opklinkt als de groote Stalin op het doek verschijnt, of als uit het een of ander de superioriteit van het Sowjet-bewind blijken moet, valt die propaganda in goede aarde!

TEEKENINGEN VAN O. DE KAT

Kunstzaal Van Lier.

De heer Van Lier heeft in zijn bovenzaaltje een kleine expositie aangericht met teekeningen van Otto de Kat, een jongen schilder, die voor onze lezers geen onbekende is: in December van het vorige jaar gewaagde onze Romeinsche correspondent van het succes, door De Kat, samen met den lithograaf Escher, in het „Nederlandsche Huis voor Kunsten en Wetenschappen" te Rome behaald. Onze medewerker prees de evenwichtigheid van De Kat's teekenwerk en kenschetste den jeugdigen kunstenaar als „een stillen zoeker naar het kleine, nooit hevige, maar steeds lichtende en vriendelijke geluk dat de natuur, gezien door de oogen van een gevoelig mensch, geven kan."

Wie De Kat's teekeningen in de kunstzaal Van Lier beziet zal ongetwijfeld met het boven aangehaalde oordeel instemmen: het werk is, in zijn eenvoud, bijzonder sympathiek.

De sfeer van het Zuiden zal gedurende een verblijf in Italië en aan de Fransche Rivièra, waar de hier tentoongestelde teekeningen ontstonden, niet zonder invloed zijn geweest op de ontwikkeling van het fijnzinnig natuurgevoel, dat den beschouwer uit deze bladen tegenkomt.

Het zijn gezichten uit Cagnes, Antibes, La Colle: een haventje, een blank stadje gebouwd langs de wijnbergen, een wentelend straatje, een pleintje door wit gepleisterde huizen omsloten waar de milde blijmoedigheid van het Zuiden leeft; een landschap, open en wijd, met als sprekend accent een enkele rijzige cypres.

Het werk is nog wat ongelijk; niet in iedere teekening werd het heldere evenwicht van lijnen lichtwerking bereikt waarop de waarde van deze gevoelige kunst berust: men moet het beoordeelen naar de best geslaagde bladen, die, verre in de meerderheid, de volle maat geven van De Kat's belovend talent.

M. V.

DE FILM „LENTELIED"

Zooals indertijd is bericht, werd in de laatste week van Augustus de geheel voltooide montage van de film „Lentelied" door brand vernietigd. Het negatief van de film kon echter worden gered en de regisseur Simon Koster heeft de montage thans opnieuw voltooid. Dezer dagen zal met de nasynchronisatie worden begonnen, met muziek van Alex de Jong en Cor Lemaire. De première kan binnenkort worden verwacht.

„DE KOOPMAN VAN VENETIË"

In onze bespreking van de Amsterdamsche opvoering van „De koopman van Venetië" door „De Hagespelers" schreven wij in het Ochtendblad: „Maarten Kapteyn is thans niet meer de minnaar van Jessica, maar die van Nerissa". Dit is een vergissing: Kapteyn speelt thans de rol van den jongen Gobbo.

VERMEER-TENTOONSTELLING.

Zondag a.s., 20 October, zal het de laatste dag zijn, waarop de 145 schilderijen uit openbare en particuliere, binnen- en buitenlandsche verzamelingen van de tentoonstelling „Vermeer, oorsprong en invloed", in het Museum Boymans te zien zijn. Dinsdag j.l. is de 75.000ste bezoeker genoteerd.

CONCERTGEBOUW.

Op het eerste der Zondagmiddagconcerten (serie Z) van het Concertgebouw zal het orkest onder leiding van Bruno Walter uitvoeren ouverture du „Corsaise" van Berlioz en de Eerste Symphonie van Mahler. Solist is Jacques Thibaud, die het derde vioolconcert van Saint-Saëns zal voordragen.

BEETHOVENCYCLUS 'S-GRAVENHAGE.

Evenals te Amsterdam in het kader der Concertgebouw-kamermuziek, zal het Lener kwartet te 's-Gravenhage een cyclus geven van Beethoven's strijkkwartetten De data der concerten, in zaal Diligentia, zijn vastgesteld op 28 October, 1, 5, 8, 12 en 14 November.

LOTTE SCHÖNE.

De zangeres Lotte Schöne geeft Vrijdag 25 October een liederavond in de kleine zaal van het Concertgebouw, met medewerking van de pianiste Claire Lipman. Het programma bevat o.m. liederen van Mendelssohn Bartholdy, Schumann en Wolf.

NIEUWE UITGAVEN

Tooneel.

Bij de N.V. Hollandia-Drukkerij, te Baarn, verscheen in het Tooneelfonds „Comoedia", onder leiding van H. v. Wermeskerken, wederom een reeks tooneelstukken.

„Filmsterren Gevraagd" is van Johan Schmidt, die met deze „niet geheel verzonnen humoreske met een tikje moraal, in één episode en een prologoje" den lust om in een film op te treden, wel heel erg bespottelijk maakt. Door de overgroote mate van kluchtigheid verdwijnt de humor.

Ook Frans de Prez poogt al te kluchtig met „Luchtkasteelen" een blijspel in drie bedrijven te schenken. De opzet veronderstelt zóóveel naïveteit bij spelers en gehoor, dat het bij opvoering waarschijnlijk niet aan de verwachting van een blijspel kan voldoen. 't Is zelfs voor een klucht te gezocht, te tooneelmatig en daardoor te weinig „tooneel".

Het tegendeel kan worden gezegd van „De Stiefmoeder" en „De Woekeraarster", tooneelspelen in vier bedrijven, door A. Bromet. Die ziet men bij lezing spelen. De dialogen zijn levend en de figuren menschen! Al zijn de inhoud en de compositie er van niet nieuw, ze zijn in staat om de interesse gaande te maken en te houden van spelers en publiek, wie het om tooneelspel en niet om gewildmodern gedoe te doen is.

Van Willy Corsari twee een-acters: „Klokslag 10" en „Afrekening". Korte stukjes die toch wel inhoud hebben. In denzelfden bundel „Een reuzeidee", blijspel in twee bedrijven dat bewijst dat een oud gegeven nog wel in dezen tijd een modern spel kan worden; zelfs al wordt er wat erg veel in gepraat!

Tot slot „De Nacht van Bess", blijspel in drie bedrijven, door Eduard Veterman. Speelt in Egypte. Ademt daardoor al een aparte sfeer.

BOEKENNIEUWS

Bij Em. Querido te Amsterdam verschijnt binnenkort „Een huis zonder vensters", roman door Jef Last, „Kortsluiting, De Majoor zonder geheugen", roman door Jan Walch, „De Immoralist", roman door André Gide, in de vertaling van H. Marsman en een bundel verzen van Victor E. van Vriesland, getiteld „Herhalingsoefeningen".

SCHOOL EN OPVOEDING

„STIL-LEZEN" OP DE LAGERE SCHOOL

De intelligentie-proef op het toelatingsexamen. — Ter voorkoming van het mislukken.

WELKE STUKKEN ZIJN GESCHIKT?

Dr. F. C. Dominicus te Den Haag schrijft ons:

Het woord stil-lezen heeft langzamerhand een beteekenis gekregen, die het oorspronkelijk niet had. Ieder die niet in het schoolmeesterlijke jargon thuis is, zal eenvoudig zeggen: Stil-lezen dat is niet-hardop-lezen. Dit is echter niet geheel juist. Het woord heeft een veel uitgebreider beteekenis gekregen. Het duidt tegenwoordig niet meer aan: voor zichzelf lezen, maar in de eerste plaats datgene, wat daarop volgen moet, d.w.z. het beantwoorden van vragen, die naar aanleiding van het gelezene gesteld worden.

Het groote verschil tusschen de vroegere leesles en die, waarvoor thans, m.i. geheel terecht, veel propaganda wordt gemaakt is, dat men vroeger ook wel vragen stelde naar aanleiding van een gelezen stuk, maar dat deze meestal niet geheel zelfstandig beantwoord werden. De onderwijzer verbeterde een klemtoon of las zelf een deel voor, waardoor de tekst zonder veel inspanning lichter werd begrepen. Naar aanleiding van een antwoord werd een opmerking gemaakt, die het vervolg verduidelijkte enz.

Dr. F. C. Dominicus.

De nieuwe methode bestaat hierin dat men een stuk proza aan een kind voorlegt zonder eenige voorafgaande inlichting daarover te geven.

Het krijgt ruimschoots gelegenheid het stuk nauwkeurig te lezen en te bestudeeren, maar daarna stelt men een aantal vragen, die het kind schriftelijk moet beantwoorden.

Het verschil tusschen deze twee wijzen van doen is zeer groot, en het springt in het oog dat in het tweede geval veel meer van het verstand en het denkvermogen van den leerling wordt geëischt dan in het eerste, mits men de vragen goed stelt. Het zal toch duidelijk zijn, dat het bij deze vragen er vooral om te doen is uit te maken of de samenhang tusschen de verschillende deelen volkomen is begrepen. Men moet onderzoeken of betrekkingen van oorzaak en gevolg, reden en daad worden opgemerkt. Slaagt men er in zijn vragen zoo op te stellen dat men kan uitmaken of de leerling het vermogen bezit logisch te denken, dan is men heel wat verder dan tegenwoordig bij de beoordeeling van geschiktheid voor de middelbare school. Ik weet wel, dat er maar een zeer klein deel van de leerlingen der lagere school naar ander onderwijs overgaat, maar als men bedenkt, hoevelen van dit kleine percentage toch nog op de middelbare school mislukken, is het zeer stellig wenschelijk een betere wijze van selectie toe te passen.

Het spreekt echter vanzelf, dat niet ieder stuk proza voor dit doel kan dienen. Welke eischen men aan zulk een stuk stellen mag, zal ik hieronder nagaan, maar ik wil er eerst op wijzen, dat volstrekt niet juist is, wat zoo vaak wordt beweerd, als er sprake is van een betere selectie voor de middelbare school. Ik bedoel namelijk de klacht, dat in de hoogste klassen eener school die eindonderwijs geeft aan velen en voorbereidt voor het toelatingsexamen, de meerderheid aan de minderheid wordt opgeofferd.

* * *

Wat toch is het geval: Ingewikkelde zinsontleding, reeksen jaartallen en aardrijkskundige namen, waarmee men tot dusverre de candidaten voor het toelatingsexamen heeft geplaagd, zijn inderdaad van zeer weinig waarde voor degenen die op hun twaalfde of dertiende jaar de maatschappij ingaan. Wanneer dus op dorpsscholen of kleine scholen in het algemeen deze dingen moeten worden onderwezen ter wille van enkelen die naar ander onderwijs overgaan, dan hebben de ouders van degenen, bij wie dat niet het geval is, gelijk met hun klachten. Hier worden inderdaad aan hun kinderen (en misschien wel aan de anderen ook!) steenen voor brood gegeven.

Heel anders is het echter, wanneer geleerd wordt het verband tusschen gevolg en oorzaak te zoeken, wanneer dus logische conclusies moeten worden getrokken. Want is er in het leven iets belangrijkers dan dit?

Het Nuts-seminarie voor Paedagogiek te Amsterdam heeft de gedachte in een zeer uitvoerige brochure uitgewerkt en een paar voorbeelden gegeven. Dit was slechts een eerste proeve en natuurlijk kon deze niet geheel feilloos zijn. Er is m.i. dan ook niet genoeg op den voorgrond gesteld, welke soort van stukken het meest geschikt zijn om tot het voorgestelde doel te geraken. Misschien is dit niet gedaan, omdat voor een goed verstaander maar een half woord noodig is en men uit den aard der stukken wel kan opmaken, wat het Nuts-seminarie wenscht.

Toch is het misschien wenschelijk een oogenblik bij dit punt stil te staan, ook al omdat vaders, die hun kinderen wat leiding bij hun lectuur willen geven, daarmee hun voordeel kunnen doen.

Het is dan m.i. noodzakelijk, stukken uit te zoeken, die het kind boeien, in hooge mate belang inboezemen. Want alleen als de aandacht zich sterk concentreert, kan er uit het stuk datgene worden gehaald, wat er in zit. Alleen fel-gespannen oplettendheid ziet bijzonderheden, die aan den half-oplettende ontsnappen.

Men zal dus bij voorkeur geen beschrijvingen moeten geven van dingen, waarvoor een kind geen belangstelling heeft. Waagt men zich aan beschrijvingen, wat steeds eenigszins hachelijk blijft, dan moeten die uiterst nauwkeurig gesteld zijn en vooral liggen binnen den begrips- en gedachtengang van het kind. Maar ik meen dat men beter doet iets te geven in verhalende trant, iets, waar actie in zit, in één woord iets dat het kind kan meeleven. Dit is één voorwaarde.

Verder mag het stuk vooral niet te lang zijn. Volwassenen kunnen niet lang hun aandacht bij één zaak bepalen, wat zooveel tooneelschrijvers nog steeds niet begrepen hebben, maar voor kinderen geldt dit nog in veel grootere mate Dan mogen er geen onnoodige woorden of zinnen in voorkomen. Deze leiden de aandacht af en leeren de kinderen ook verbalistisch worden.

Op Engelsche scholen heeft men de gewoonte aan de leerlingen een stuk voor te leggen met de opgave het tot de helft of één derde van zijn omvang terug te brengen zonder dat dit aan den zin afbreuk doet. Een uitstekende stijloefening!

En ten slotte moeten de vragen bij voorkeur zóó worden gesteld, dat er niet zoozeer wordt gevraagd naar zaken die de leerling uit het hoofd kan hebben geleerd als wel naar zulke, die alleen zijn gezond verstand kan vinden. Men zal als inleidende vraag de eerste niet altijd kunnen vermijden, maar ze moeten uitzondering blijven. Indien men vooral ten opzichte van het toelatings-examen deze wijze van onderzoek meer en meer gaat toepassen, zal er ongetwijfeld een wending ten goede komen in de aantallen dergenen, die wèl slaagden voor het eerste examen, maar het jammerlijk moesten afleggen na één of twee jaar voortgezet onderwijs.

Zoo zou dan zonder eenige kosten een moeilijk vraagstuk een gelukkige oplossing hebben gevonden.

HULDIGING DR. P. PERSANT SNOEP.

Gistermiddag is dr. ir. P. Persant Snoep in de Stadsgehoorzaal te Leiden gehuldigd wegens zijn zilveren jubileum als leeraar in de natuurkunde aan de Leidsche H.B.S.

Achtereenvolgens hebben gesproken dr. Schalkwijk, directeur der school; de heer Noach namens het huldigingscomité uit de leeraren en de oud-leeraren; de heeren Elzinga en Coops, inspecteur en oud-inspecteur van het M.O.; prof. De Zwaan namens de commissie van toezicht; dr. Pohlmann namens de oud-leerlingen en de heer Duyvendak namens de leerlingen. De groote werkzaamheid van dr. Persant Snoep, zijn liefde voor de school, de frischheid van zijn lessen door telkens nieuwe proeven, zijn groote plichtsbetrachting enz. schetsten de sprekers. Hij ontving vele geschenken. Dr. Persant Snoep dankte ten slotte met een geestig speechje voor de hem gebrachte hulde.

ACADEMISCHE EXAMENS.

Amsterdam. (V. U.) Bevorderd tot doctor in de wist- en natuurkunde op proefschrift: „La notion de probabilité et la science actuarielle", de heer J. P. van Rooijen, geb. te Naarden.

Amsterdam. (V. U.) Propaedeutisch ex. theologie de heeren G. Rienks en R. A. Hoogkamp.

Leiden. Cand. rechten de heeren H. de Vries, H. Lagerwey, H. Gaarlandt, J. Houwink; cand. Indisch recht de heer A. Klaus; artsex. eerste ged. de heeren W. J. M. Bauer en W. Nanning.

STUURLIEDEN-EXAMEN.

's-Gravenhage. Geslaagd voor 3en stuurman Groote Stoomvaart J. Nilsson, R. Lerou, C. Edelenbos en P. R. Aschmoneit.

KERKNIEUWS

BAZELSCHE ZENDING OP BORNEO

Moeilijk zendingsveld. Toch veel vooruitgang. Christendom en islam.

Onze zendingsmedewerker schrijft:

De Bazelsche zending, die het in 1925 van de Rijnsche zending overgenomen zendingswerk op Z.O. Borneo geruimen tijd haar „Zorgenkind" genoemd heeft, is thans veel opgewekter in hare verslagen omtrent dit kind. Zeker, het werk blijft er veel zorg baren; er is strijd tegen het oude heidendom, strijd met den opdringenden islam, strijd ook met allerlei stroomingen van buiten, maar toch blijft de Dajaksche Kerk zich flink ontwikkelen. Dit is des te merkwaardiger, omdat de uitwendige omstandigheden eer het omgekeerde zouden doen verwachten. De algemeene armoede der bevolking neemt toe; er is groote schaarschte aan geld; overstroomingen hebben den oogst vernield; de kinderen zijn vaak ondervoed. Met hulp der regeering wordt de aanleg van natte rijstvelden bevorderd; bij de petroleum-maatschappijen is wel voor enkelen werk te vinden, maar door dit alles wordt de werkloosheid niet noemenswaardig verminderd. De hygiënische toestanden laten nog veel te wenschen; typhus, dysenterie en in den laatsten tijd ook de tuberculose maaien velen weg.

De wijze, waarop het heidendom zich nog vertoont, is in de stroomgebieden der rivieren, waar men de bevolking vindt, anders. Er zijn gebieden met kleine christengemeenten als eilandjes in een heidensche omgeving. Vooral in dagen van ziekte grijpt men nog terug naar de toovermiddelen. In het algemeen kan men echter zeggen, dat het met de ongebroken zekerheid van het heidendom uit is; het is murw en wormstekig geworden en wordt aan alle kanten ondermijnd.

Hiermede houdt een toenemende propaganda van den islam verband, die vorderingen maakt waar ook het christendom vooruitgaat. Het gaat hoe langer hoe meer om de vraag: islam of christendom? De islam openbaart zich hier in twee vormen. Het wezen van den ouden islam in Zuid-Oost-Borneo is dat van een starre, wettische orthodoxie. Er naast staat als nieuwe strooming het „mohammedija", vaak in heftigen strijd met den conservatieven islam. Dit mohammedija heeft een open oog voor vooruitgang en sociale verheffing. Voor zijn werkzaamheid heeft het dezelfde methoden als de zending. Het werkt door middel van scholen en medischen arbeid, door tijdschriften en lectuur. De overgang tot den islam wordt met een soort doopfeest gevierd. De religieuze aantrekkingskracht op de bevolking is groot. Ook in de christengemeenten ziet men mohammedija vaak als een anderen godsdienst, die wel niet zoo goed is, maar toch reden van bestaan heeft. Wel gaan er heidenen, maar geen christenen tot den islam over.

Het is nu honderd jaar geleden, dat de eerste zendelingen der Rijnsche Zending op Borneo den arbeid begonnen. Een kroon op hun arbeid is het zelfstandig-verklaren der Dajaksche Kerk. Aanleiding geeft mede het feit, dat thans de eerste vijf Dajaksche predikanten hun voorbereidende studie hebben voltooid. Hun kon dadelijk een eigen standplaats worden aangewezen.

Het aantal leden der Dajaksche Kerk was op 1 Januari 10.012, van wie 5517 tot het Avondmaal zijn toegelaten. Er zijn nog 914 personen in dooponderricht. In het vorige jaar werden 506 volwassen heidenen gedoopt en 170 heiden-kinderen, benevens 345 christen-kinderen. In Teweh gaf de eenvoudige prediking van twee Chineesche evangelisten aanleiding tot het onverwacht toetreden van 1100 Dajaks. (Dit getal is nog niet in de statistiek over 1934 opgenomen). Eigenaardig is ook, dat in het binnenland kleine gemeenten zijn ontstaan onder invloed van Ambonsche politie-soldaten, die er gestationneerd waren. Te Mandomai heeft in de verhouding tusschen christendom en islam de tegenstelling vrijen en slaven veel invloed. In de Christengemeenten wordt veel werk gemaakt van de opleiding der vrouwen door zgn. moedercursussen en meisjes-internaten. De Dajaksche Kerk heeft ook een eigen maandblad, „Brita Bakalap".

Te Koeala Kapoeas is het groote zendingsziekenhuis. In omliggende plaatsen zijn polikliniek. De polikliniek voor vrouwen er kinderen te Bandjermasin groeit spoedig uit tot een ziekenhuis.

NED. PROTESTANTENBOND

Afdeeling Amsterdam. — Belangstelling voor godsdienstonderwijs.

Gisteravond heeft de afdeeling Amsterdam van den Ned. Protestantenbond onder praesidium van den heer F. W. Ludwig vergaderd. De secretaris, mr. A. Molster, meldde in zijn jaarvergadering, dat de afdeeling thans op dertien openbare scholen facultatief godsdienstonderwijs doet geven; op de meer dan driehonderd openbare scholen van Amsterdam is dit aantal wel zeer gering. Uitbreiding zou men er gaarne aan geven, doch de financieele toestand maakt dit voorshands onmogelijk. De offervaardigheid voor dit doel blijft ver ten achter bij de ontegenzeggelijk sterk toegenomen belangstelling voor het godsdienst-onderwijs. Het is thans zelfs voorgekomen, dat het hoofd van een openbare school in Tuindorp-Oostzaan uit naam der ouders de afdeeling verzocht, dit onderwijs op zijn school te doen geven; van de ruim 70 leerlingen der vijfde en zesde klas van de school volgen er 31 dezen cursus. De afdeeling heeft voor het werk aan deze school ds. J. M. Roelofsen te Watergang bereid gevonden; op de overige scholen geven ds. P. v. d. Veer, ds. H. H. Dorgelo uit Naarden en mej. S. M. J. van Dam het onderwijs.

De toeneming van de vraag naar godsdienstonderwijs in den jongsten tijd, waarin de secretaris ook den invloed van de artikelen van den heer G. van Veen e.a. in het „Handelsblad" meent te zien, is zeer verheugend; nog meer verblijdend zou het zijn wanneer een groot aantal personen eenige bijdrage, al was het maar een kwartje, voor dit doel zouden willen storten op postgiro 230897 of gem. giro N. 1374 van den penningmeester der afdeeling. Wat de Jeugdkerk betreft, ook daarvoor is de belangstelling zeer bevredigend, ook voor de diensten die om de andere week in het Doopsgezind Wijkgebouw aan den Karperweg bij den Amstelveenscheweg worden gehouden.

Tot afgevaardigden naar de algemeene vergadering van den Bond op 28 en 29 October te Amersfoort benoemde de vergadering de heeren F. W. Ludwig en ds. O. L. v. d. Veen. Deze vergadering zal zich voornamelijk bezig houden met de verhouding tusschen den Bond en zijn afdeelingen eenerzijds en de kerkelijke gemeenten anderzijds.

„EXCELSIOR DEO JUVANTE"

Lustrumfeest.

Het Theologisch Literarisch Studenten-Gezelschap „Excelsior Deo Juvante" te Utrecht heeft gisteren zijn dertiende lustrum gevierd. Na ontvangst der reunisten in de morgenuren, vereenigde men zich aan een lunch onder presidium van prof. dr. M. J. A. de Vrijer. De voorzitter van het gezelschap, de heer E. van Bruggen, herdacht de sinds het vorig lustrum overleden eereleden, waarna ds. J. C. Oskam van Goinga eenige oude herinneringen ophaalde. 's Middags hield prof. dr. Th. L. Haitjema, eerelid van het dispuut, in het klein auditorium der Rijksuniversiteit een feestrede over het onderwerp: „Wie zijn wij, theologen, en wat is onze theologie?". Vervolgens sprak prof. dr. J. Severijn een gelukwensch namens de theologische faculteit.

Daarna recepieerde het bestuur in Maison Schmitz, waar o.a. verschenen de rector magnificus prof. dr. C. W. Vollgraff en de secretaris van den senaat, prof. dr. J. H. Baart de la Faille.

VARIA

De Paus heeft mgr. Ph. Bernadine, apostolisch gezant in Australië en oud-hoogleeraar van de universiteit te Washington, benoemd tot nuntius.

Men verzoekt ons te melden, dat bij de Diaconie der Ned. Herv. Gem. te Amsterdam onder letter B. A., van den burgemeester van Amsterdam een bedrag van *f* 285 is ingekomen; het is het gedeelte van een som, die de burgemeester ontvangen heeft ter besteding voor liefdadige doeleinden.

JONGEREN-VREDES-ACTIE.

Dinsdag houdt het Landelijk Comité der Jongeren Vredes Actie te Leiden, in den Foyer van de Stadsgehoorzaal, om 8 uur, een openbare bijeenkomst, waar letterkundigen zullen getuigen tegen oorlog en militarisme. Sprekers zijn: Emmy v. Lokhorst, Maurits Dekker, J. G. Schop en Garmt Stuiveling. Declamatie door P. Schuurs.

BIJEENKOMSTEN TE AMSTERDAM.

Theos. Genootschap. Het Theos. Genootschap houdt hedenavond 8.30 u. in het Odd Fellow-Huis, Keizersgracht 430, een openbare bijeenkomst. Onderwerp: „Is Mankind Helpless?" (wordt vertaald); spreekster: miss J. Tyberg, Point Loma, (Cal.).

Ned. Herv. Kerk. Bedankt. Voor Surhuizum, J. J. Poldervaart te Nigtevecht.

Ned. Herv. Kerk. Beroepen. Te Puttershoek, Th. Vollebregt te Hoornaar.

Aangenomen. Naar Zuidwolde in Drente, J. W. v. Barneveld te Warns.

Bedankt. Voor Herwen en Aerdt, H. Bax te Andijk.

LUCHTVAART

TRANSATLANTISCHE DIENST

Opening voorjaar 1936?

SYDNEY (Nieuw-Schotland), 18 October. (Reuter.) De president van de „Irish Trans-Atlantic Corporation", Glendinning, is voornemens een luchtdienst over den Atlantischen Oceaan te openen.

Hij stelt zich voor de basis voor Noord-Amerika te Sydney aan te leggen en den dienst in het voorjaar van 1936 te beginnen.

Er zou een bedrag van 1.700.000 dollars mee gemoeid zijn.

WETENSCHAP

HET TIJDSPROBLEEM

Voordracht prof. dr. M. C. van Mourik Broekman.

Voor de Studie-Vereeniging voor Psychical Research afd. Amsterdam is gisteren de tweede voordracht van den cyclus over het Tijdsprobleem gehouden door prof. dr. M. C. van Mourik Broekman. Zij betrof:

Tijd en Eeuwigheid als voorstellingen op religieus gebied.

Het begrip Tijd is moeilijk te bepalen, gelijk wel blijkt uit velerlei besprekingen op natuurphilosofisch terrein, maar de voorstelling Tijd is niet moeilijk te vormen, omdat zij ontleend wordt aan onze wereld van ervaringen. De voorstelling Eeuwigheid echter is wel moeilijk te vormen, omdat zij alleen als contrair aan Tijd in onze verbeelding opkomt, maar het begrip Eeuwigheid is weer gemakkelijker te bepalen omdat het een ordening van Werkelijkheid aanduidt, die niet de Tijdsordening is. Bij wijsgeerig nadenken en in religieus levensbesef moet men tot de conclusie komen, dat de Eeuwigheid de schoot is waaruit de Tijd stamt.

Hoe moeilijk het is de voorstelling én het begrip Eeuwigheid te omschrijven, blijkt o.a. uit de velerlei wijze, waarop de uitdrukking „eeuwig leven" in den Bijbel wordt gebruikt. Nu eens wordt er mee bedoeld een niet eindigend voortbestaan, dan — en dit is juister gezien — een anders-zijn. Zoo God als Eeuwigheid, Eeuwig Wezen wordt aangewezen, dan worden de qualiteiten van het menschelijke en natuurlijke bestaan weggedacht, en in een abstractie Gods wezen geponeerd.

PROF. DR. M. C. VAN MOURIK BROEKMAN.

Het duidelijkst krijgt men op religieus gebied met het begip Eeuwigheid te doen: Ten eerste in de Mystiek. Er worden extasen beleefd, waarin de menschelijke geest in die Werkelijkheid van Eeuwigheid doordringt, en daarvan later in herinnering beeldend getuigt. Ten tweede in de philosofisch georiënteerde religieusiteit; niet een naief realistische, maar eene, welke symbolen verstaat en heenwijst naar het Eene, den Eene, in Wien en uit Wien alle dingen zijn. Als vertegenwoordiger hiervan is bovenal te noemen Spinoza.

Het duidelijkst krijgt men op religieus gebied met het begrip Tijd te doen: I. in de Profetie, welke uitspraken doet omtrent wat in het Tijdsvak toekomst nog is; II in de Eschatologische voorstellingen van een nieuwe bedeeling, waarin geen tijd meer zal zijn. Kenmerkend is een uitspraak in het bijbelboek „De Openbaring": „Hij zwoer bij Dien die leeft in alle Eeuwigheid... dat er geen tijd meer zijn zal".

Als vraagstuk, waarin beide begrippen in onverbrekelijk-wisselenden samenhang voorkomen, is te noemen het Onsterfelijkheidsvraagstuk. Er is een verschil tusschen de ideeën „Sempiternitas", die een onbeperkt voortbestaan aanwijst en Aeternitas, welke met voortbestaan niet te maken heeft, maar een ander zijn dan het aardsche bestaan aanduidt. Een groot deel der verwarringen betreffende dit vraagstuk ontstaan doordat deze niet nauwkeurig van elkander onderscheiden worden. De populaire uitdrukking, dat de gestorvene „uit den tijd" is getuigt van wijs inzicht. Wanneer men zich rekenschap geeft van de motieven tot geloof in persoonlijke onsterfelijkheid, van de levens- en doodstendenzen in het menschelijk bestaan, van wat de parapsychologie leert verstaan van het wezen der ziel, zal men kunnen komen tot een juiste bepaling der voorstellingen Tijd en Eeuwigheid in het onsterfelijkheidsgeloof. De Eeuwigheid wordt het tenslotte, die den Tijd doorbreekt en opheft.

HEILGYMNASTIEK EN MASSAGE

Jaarvergadering 2 en 3 November.

De jaarlijksche wetenschappelijke najaarsbijeenkomst van het Ned. Genootschap voor heilgymnastiek en massage zal gehouden worden te Amsterdam op 2 en 3 November in de aula van het Anatomisch Laboratorium.

Prof. dr. M. W. Woerdeman spreekt over de bewegingsmogelijkheden van den schoudergordel; dr. J. H. O. Reys over bewegingsbeperkingen in dat gewricht; prof. dr. K. L. Gaulhofer over: „Einstellung und Aufbau"; dr. W. Mol over rheumatische aandoeningen; dr. S. v. Creveld over algemeene pathologie en massage; prof. dr. S. T. Bok geeft een anatomische beschouwing over bouwen en ordenen; de heer W. P. Nuyten een demonstratie van de Nederlandsche massage.

Bezoeken zullen worden gebracht aan het Anatomisch Museum en de tentoonstelling „De Mensch".

GEEFT UW KINDEREN ALTIJD WEER
HET **NIEUWSTE DEEL** VAN „BRUINTJE BEER"!

ONTBREEKT MISSCHIEN
THANS NOG **DEEL TIEN**?

SPORT

HULDIGING J. v. d. BERGH

De bekende sportjournalist Joris v. d. Bergh, die sinds een paar weken Den Haag voor goed heeft verlaten en deze plaats heeft verwisseld voor het Brabantsche Hulten, is gisteravond in intiemen kring te 's-Gravenhage gehuldigd.

De voorzitter van de Haagsche Sportpers, de heer Herman Levy, heeft collega v. d. Bergh toegesproken en er den nadruk op gelegd, dat Joris op zijn werk steeds zijn eigen stempel heeft gedrukt. Voorts getuigde de heer Levy van de groote collegialiteit van den scheidenden journalist.

Ten slotte bood de heer Levy hem een geschenk aan.

Daarna spraken de heeren Van Zant, Zuurbier, v. d. Horst, Raven en Coucke.

De heer v. d. Bergh, zeer onder den indruk van deze spontane huldiging, dankte in een gevoelig speechje.

TAFELTENNIS

TOERNOOI TE AMSTERDAM

Op 27 October in Bellevue.

Zooals te voorzien was, is het aantal inschrijvingen voor het nationaal tafeltennistoernooi, dat op Zondag 27 October in de groote zaal van Bellevue te Amsterdam wordt gehouden, buitengewoon groot. De vereeniging K.K.K., die de organisatie van dezen wedstrijd verzorgt, ontving reeds inschrijvingen uit Leiden, Lisse, Haarlem, Zaandam, Bussum, Hilversum, ja zelfs uit Venlo. Uiteraard zal Amsterdam zeer sterk vertegenwoordigd zijn.

Voor de eerste klasse schreven nu reeds in de internationals Lissauer, Clausen en Kappelhoff, en de vier sterkste dames van ons land, nl. mej. v. Wets, kampioene van Nederland, mevr. Kappelhoff, nummer twee op de ranglijst, mej. Kiek en mej. Sohn.

Oorspronkelijk zou de inschrijving gesloten worden op Zaterdag 19 October, doch op verzoek van eenige vereenigingen buiten Amsterdam, wacht men daarmee nog tot Woensdag 23 October.

Wij vernemen, dat de kampioen der heeren, Groenendijk, zooals ook zijn plan was, voorloopig nog niet in wedstrijden zal uitkomen.

LAWNTENNIS

KLARENBEEK EXIT....

Sportcentrum van belang te Arnhem.

Het tennispark Klarenbeek te Arnhem, heeft thans voor goed zijn poorten gesloten.

Het was in de eerste oorlogsjaren dat een enthousiast echtpaar aan het bestuur van den Arnhemschen Lawn Tennis Bond mededeelde voor Arnhem en de tennissport een park te willen stichten en daarom advies en samenwerking verzocht. Als resultaat van deze samenwerking ontstond dit sportpark, dat, wat ligging betreft, zijn weerga op het vasteland van Europa nauwelijks kent.

Wat al dierbare herinneringen wekt Klarenbeek niet op bij nagenoeg heel tennissend Nederland. De toenmalige voorzitter van den N. L. T. B., de heer jhr. Jan Feith was dermate verrukt, dat hij eenige weken te Arnhem vertoefde om het prachtige clubhuis eigenhandig te voorzien van fresco's.

De kampioenschappen zijn op Klarenbeek verspeeld in 1918, 1919, 1923, 1924 en 1925. Verder had twee maal een Davis Cupwedstrijd daar plaats en wel in 1920 tegen Zuid-Afrika (Winslow, Raymond) en in 1924 tegen Britsch Indië (Sleem, Jacob).

Het was ook op Klarenbeek, waar Henk Timmer zijn eerste Nationale kampioenschap won door op één dag jhr. C. van Lennep en daarna mr. Diemer Kool te verslaan. Ook Holland-België en Holland-Frankrijk zijn op Klarenbeek verspeeld. (1921).

Nu is dit niet te volprijzen tennispark al grootendeels verdwenen. Maar tennissend Nederland zal Klarenbeek niet vergeten en de heer en mevr. J. de Goeyen-Janssen kunnen er van overtuigd zijn, dat Arnhem en zeer velen in Nederland hun oneindig dankbaar zullen blijven, voor alles wat zij op Klarenbeek tot stand brachten.

WATERPOLO

WINTERCOMPETITIE K.N.Z.B.

U.Z.C. en Zwemlust naar Amsterdam.

Zooals wij hebben medegedeeld heeft de K. N. Z. B. besloten dezen winter een polocompetitie te organiseeren voor de eerste klasse clubs, waarvoor tien teams inschreven.

Onder de deelnemende zeventallen bevinden zich ook twee Utrechtsche clubs n.l. U. Z. C. en het dezen zomer gepromoveerde Zwemlust. Het eigenaardige feit doet zich thans voor dat deze teams hun thuiswedstrijden in Amsterdam zullen spelen en in de Domstad niet eenmaal te water zullen gaan. Utrecht bezit wel een overdekte zweminrichting — de O. Z. E. B. I. — doch het bad is voor eerste klasse wedstrijdterrein te klein. Zelfs de plaatselijke ontmoeting wordt niet in Utrecht gespeeld.

Toch is Utrecht de vierde stad van het land.

ZWEMMEN.

WEDSTRIJDEN TE STOCKHOLM

STOCKHOLM, 17 October. (A.N.P.) De eerste dag van het groote internationale zwemtoernooi, dat S.K.K.-Stockholm naar aanleiding van zijn 40-jarig bestaan organiseert, heeft de volgende uitslagen opgeleverd:

Heeren. 100 m. vrije slag: 1. Helmuth Fischer (Duitschland), 1 min. ½ sec.; 2. Sven Petterson (Zweden), 1 min. 1½ sec.; 3. Hietanen (Finland), 1 min. 2 sec.; 4. Heiko Schwarz, 1 min. 2 3/5 sec.

100 m rugslag: Heinz Schwarz (Duitschland), 1 min. 10 9/10 sec.; 2. Ferm (Zweden), 1 min. 15 4/5 sec.

100 m borstslag: Heina (Duitschland), 2 min. 49½ sec.; 2. Harling (Zweden), 2 min. 59 3/10 sec.

Dames: 300 m vrije slag: 1. Hoeger (Denemarken), 4 min. 25 2/5 sec.; 2. Arndt (Denemarken), 4 min. 25 7/10 sec.; 3. Bauer (Stockholm), 4 min. 33 3/10 sec., Zweedsch record.

SCHERMEN.

DEGENWEDSTRIJD TE UTRECHT.

Donderdagavond werd in de schermzaal Van Hulssen een propaganda-degenwedstrijd gehouden, welke was georganiseerd door de schermvereeniging „Utrecht" en waaraan leden van de schermzaal Van Hulssen konden deelnemen.

Er werd in twee klassen getrokken De uitslagen luiden:

Afdeeling I: 1. W. Driebergen; 2. jhr. Van Sasse van Ysselt; 3. Van Hoorn; 4. Van Hulssen Jr.; 5. lt. Hagens; 6. baron Van Lynden; 7. v. d. Graaf; 8. v. d. Roemer.

Afdeeling II: 1. Reuhl; 2. Visser; 3. Boland; 4. Van Boetzelaer; 5. Kroes; 6. Ten Cate; 7. Engel.

(Ingezonden Mededeeling.)

STARK's tand-pasta

VOETBAL.

OEFENWEDSTRIJD NED. ELFTAL

Tegen Watford F.C.

Voor den oefenwedstrijd, welke het voorloopig Nederlandsch elftal Woensdag 23 October a.s. te Rotterdam tegen Watford zal spelen, zijn door de keuze-commissie van den K.N.V.B. als reserves aangewezen de spelers Krieg (S.V.V.), Wilders (Blauw Wit), Breitner (Hermes D.V.S.), Vrauwdeunt (Feyenoord) en Westphal (Blauw Wit).

KANTOORVOETBAL AMSTERDAM.

Het programma voor morgen luidt:

Eerste klasse: Incasso Bank—Turmac; V. V. G. A.—De Kraaien; K. N. S. M.—Tw. Bank; Shell—R. A. V.

Overgangsklasse: Lippros—Ervea; Ned. Lloyd—V. V. G. A. II; Shell II—Amsterda.

Tweede klasse: Repairs—Ass. Cass; R. A. V. II—Luto; Shell III—K. M. V. Z.; Amsterda II—K. N. S. M. II; S. M. N.—S. N. M. B.; C. H. M.—De Nederlanders; De Kraaien II—B. I. M. S. A; Tw. Bank II—Incasso Bank II.

Derde klasse: Ervea II—Hagee; B. I. M. S. A. II—Nehamy; V. V. G. A. III—Shell V; H. B. M.—W. O. L.; Della—Ned. Lloyd II; Centraal Beheer II—R. A. V. III.

SPORTSNIPPERS

— Woensdagavond speelde Go Ahead te Arnhem op het Eendracht-terrein een avondwedstrijd bij kunstlicht tegen de Zuidelijke eerste klasser B. V. V. De Bosschenaren verloren met 6—4. Ruststand 4—4.

GEMENGD NIEUWS

DOOR VALLENDE STEENEN GEDOOD

(Van onzen correspondent.)

Heerlen, 18 October.

Hedennacht is er in de ondergrondsche werken van de mijn Oranje Nassau II te Schaesberg een doodelijk ongeluk gebeurd. Terwijl de arbeider S. Frederiks bezig was met het verwijderen van stutten, vielen er verscheidene steenen uit het dak, waardoor hij doodelijk werd getroffen. Frederiks was 41 jaar oud en woonachtig te Heerlen.

SIGARENFABRIEK AFGEBRAND

Dertig personen werkloos.

(Van onzen correspondent.)

Venlo, 18 October.

Te Horst is de sigarenfabriek „Archiva" in den afgeloopen nacht geheel uitgebrand. Toen de brandweer verscheen, had het vuur reeds zulk een omvang aangenomen, dat niet kon worden voorkomen, dat de fabriek met inhoud tot den grond toe afbrandde. De aangrenzende gebouwen bleven gespaard.

De brand moet ontstaan zijn in een der droogkamers. Het verbrande was verzekerd. Door dezen brand worden dertig personen werkloos.

VLAMMEN SCHEPPEN DUISTERNIS

Brand te Appeltern.

(Van onzen correspondent.)

Nijmegen, 18 October.

Vermoedelijk door een defect aan den schoorsteen is gisteravond brand ontstaan in de woning van den heer G. Burgers, aan de Mekkersteeg te Appeltern. Het vuur greep zóó snel om zich heen, dat de bewoners, die door buren werden gewaarschuwd, moesten vluchten zonder iets te kunnen redden. Het huis brandde tot den grond af. De geheele inboedel ging verloren. De schade wordt gedeeltelijk door verzekering gedekt. Door den brand geraakte de lichtleiding defect, waardoor het dorp den geheelen avond in het donker zat.

MOTORVRACHTBOOT GEZONKEN

(Van onzen correspondent.)

Dordrecht, 18 October.

In den driesprong gevormd door Noord Oude Maas en Merwede voor Dordrecht heeft hedenmorgen, half zes, een aanvaring plaats gevonden tusschen de vrachtboot „Merwestroom", geladen met stukgoederen en het Belgische sleepschip „Vierge Patens", dat door de Belgische boot „Louis III" werd gesleept. De „Merwestroom" stak dwars de rivier over en liep links op den linker voorsteven van het sleepschip. Daarbij werd het geraakt door het klipanker en begon te zinken. De kapitein, afkomstig uit Hardinxveld, en de stuurman, wonende te Giessendam, konden door op het sleepschip te springen zichzelf redden.

De Rijkswaterstaat treft maatregelen om het gezonken vaartuig op te ruimen.

VOGELS KREGEN HUN VRIJHEID TERUG.

De Zaandamsche politie heeft proces verbaal opgemaakt tegen een vogelkoopman uit Amsterdam, die op de markt beschermde vogels verkocht en daarvoor niet de krachtens art. 19 van de vogelwet vereischte vergunning had. De kooi met negen sijsjes en zes vinken werd in beslag genomen, terwijl de vogels op last van den ambtenaar bij het O.M. in vrijheid zijn gesteld.

RECHTZAKEN

VELDWACHTER GESTOKEN.

Een 59-jarige arbeider uit Oud-Gastel had in den avond van 5 Augustus duchtig kermis gevierd. Lastig wordend in een café, trachtten een rijksveldwachter en een marechaussee den man te verwijderen, waarop deze den rijksveldwachter met een mes een steek in de buikstreek toebracht. Het mes stuitte af op een hard voorwerp, dat de rijksveldwachter in den zak droeg.

De arbeider had zich hiervoor op 3 October voor de rechtbank te Breda te verantwoorden. De eisch was anderhalf jaar gevangenisstraf.

Gisteren deed de rechtbank uitspraak in deze zaak en veroordeelde den arbeider tot zes maanden gevangenisstraf.

LAATSTE BERICHTEN

Wat wil de cultuurtechnische dienst?

Concentratie van werkzaamheden op het gebied van ontwatering, landontginning en ruilverkaveling. — Het onderscheid tusschen de Ned. Heidemaatschappij als propageerend en als uitvoerend lichaam dient men in het oog te houden.

MEENING VAN IR. MESU

Critiek op beleid van regeering weersproken.

Naar aanleiding van de instelling van den cultuur-technischen dienst heeft een verslaggever van het A.N.P. in Den Haag aan ir. F. P. Mesu, directeur van dezen dienst en secretaris der centrale cultuur-technische adviescommissie, inlichtingen verzocht.

Met de instelling van een centrale cultuurtechnische adviescommissie en een cultuurtechnischen dienst beoogt men vooral, zoo zeide ir. Mesu, de cultuur-technische belangen, ressorteerende bij de directie van den landbouw, onder één leiding te brengen. Vroeger waren deze verdeeld over de drie colleges, nl. het Rijksbureau voor de ontwatering, de Centrale Commissie voor ruilverkaveling en de Commissie van advies inzake ontginning van woeste gronden.

De centrale cultuur-technische adviescommissie, vervolgt ir. Mesu, bestaat uit zeven leden. De directeur-generaal van den landbouw is voorzitter, tevens lid.

Aan den dienst zijn toegevoegd enkele ambtenaren, vroeger werkzaam bij het Rijksbureau voor ontwatering.

Door de nu bereikte concentratie hoopt de regeering te kunnen besparen, zonder dat de cultuurtechnische belangen in gevaar worden gebracht.

Geen geld voor ontwateringswerken.

Op het gebied van de ontwatering is het de bedoeling dat slechts adviseerend wordt opgetreden. In verband met den toestand van

IR. F. P. MESU.

's lands financiën kan de dienst niet langer ontwateringswerken subsidieeren.

Dit beteekent echter niet, dat de regeering uitvoering van ontwateringsen in het algemeen van cultuurtechnische werken niet meer zou steunen. Zooals bekend is, worden zeer vele cultuurtechnische werken in werkverschaffing uitgevoerd, waarvoor de regeering gewoonlijk een zeer hoog percentage in de arbeidsloonen geeft en soms zelfs nog voor een deel der overige kosten subsidie verleent. Er zijn dan ook nooit zoovele cultuurtechnische werken uitgevoerd als juist in de laatste jaren. Vele dier werken, zooals normaliseering van beken en waterleidingen, ontginningen enz., zijn uiterst geschikt als werkverschaffingsobject, omdat machinale uitvoering hiervan meestal niet mogelijk is, zoodat uitvoering met de schop niet „een stap terug" beteekent. Daarbij komt, dat, hoewel ook grondwerk geleerd moet worden, deze werken uitnemend geschikt zijn voor tewerkstelling van ongeschoolden, die na eenige oefening en met goeden wil tot een behoorlijke arbeidspraestatie kunnen komen.

Er is voorts samenwerking verkregen tusschen den ingestelden cultuurtechnischen dienst en de rijkswerkverschaffingen, doordat de directeur van den dienst tevens landbouwkundig adviseur voor werkverschaffing en steunverleening bij het departement van Sociale Zaken is. Deze samenkoppeling is zeer gelukkig.

Hoe de nieuwe dienst zich in de toekomst zal ontwikkelen, verklaarde ir. Mesu, is niet te zeggen, daar men vooral in deze tijden niet of slechts weinig kan vooruitzien. Er is evenwel op cultuurtechnisch gebied in ons land, wat verbetering van afwatering en van tertiaire wegen, ruilverkaveling, ontginning, enz. betreft, heel veel te doen. Ook de inrichting van waterschappen en de verdeeling van de lasten over de belanghebbenden, laat in talrijke gevallen nog veel te wenschen over, zoodat ook op dit gebied nog groot en nuttig werk valt te doen.

Daar vele cultuurtechnische werken waterschapsaangelegenheden betreffen, zal bij de voorbereiding en uitvoering ervan overeenstemming moeten worden verkregen met Rijks- en Provinciale Waterstaat.

Hoofdtaak adviseerend.

Omdat de taak van den dienst in hoofdzaak adviseerend is, ligt het in de bedoeling, bij de voorbereiding en uitvoering van cultuurtechnische werken samen te werken met ingenieursbureaux, de Nederlandsche Heidemaatschappij, de Grondmij. en andere lichamen, welke op dit gebied werkzaam zijn.

Hiermede kwam ir. Mesu op de critiek, in de jaarvergadering der Heidemaatschappij en in eenige bladen geoefend op de instelling van den cultuurtechnischen dienst en op de wijze waarop hij tot stand is gekomen.

Het secretariaat van de centrale commissie voor ruilverkaveling en van de commissie van advies inzake ontginning van woeste gronden berustte, zeide hij, bij de Nederlandsche heidemaatschappij. Dit leidde tot eenigszins eigenaardige verhoudingen. De secretaris van de centrale commissie voor ruilverkaveling, dit is de directeur der Nederlandsche heidemaatschappij, gaf als uitvoerder van de besluiten dezer commissie, dus als werkgever, opdracht tot uitvoering van werken aan de Nederlandsche heidemaatschappij, dus aanzichzelf. En als secretaris der centrale commissie moest hij toezicht op de uitvoering, dus op zichzelf, uitoefenen. Het spreekt vanzelf, aldus ir. Mesu, dat deze organisatievorm in beginsel onjuist moet worden genoemd.

De gevolgen bleven dan ook niet uit. Men vond het een natuurlijke zaak, dat, wanneer ergens tot ruilverkaveling was besloten, de uitvoering van de werken aan de Nederlandsche Heidemaatschappij werd opgedragen. De secretaris der centrale commissie, directeur der Nederlandsche Heidemaatschappij, heeft nooit onderzocht, of misschien andere maatschappijen of ingenieursbureaux of particulieren bereid waren, onder billijker voorwaarden, dus met minder kosten voor de eigenaren, de werkzaamheden uit te voeren.

Positie der Ned. Heidemij.

Er moet, merkte ir. Mesu op, scherp onderscheid worden gemaakt tusschen de Nederlandsche Heidemaatschappij als propageerend lichaam (hoofdafdeeling ruilverkaveling) en tusschen deze maatschappij als uitvoerend lichaam. Dit heeft het bestuur der Nederlandsche Heidemaatschappij in de critiek op den door de regeering genomen maatregel over het hoofd gezien. Op grond van de statuten der Nederlandsche Heidemaatschappij, welke o.a. bevordering van de ruilverkaveling als doel noemen, moet het voor het bestuur onverschillig zijn, wie de ruilverkaveling uitvoert. Hoofdzaak is, dat zij zoo goed en zoo billijk mogelijk tot stand kome.

Het bestuur der Heidemaatschappij, verklaarde ir. Mesu nog, behoorde het standpunt, volgens hetwelk een zoo goed en billijk mogelijke uitvoering van de cultuurtechnische werken hoofdzaak, en de vraag, wie ze uitvoert, bijzaak is, zelf toe te juichen. Nu dit blijkbaar niet het geval is, is het juist gezien van de regeering, dat zij de uitvoering van de ruilverkavelingswet en het toezicht op de uitvoering van de werken gescheiden houdt van de Nederlandsche Heidemaatschappij.

Er is nu in dit verband critiek geoefend op het beleid der regeering, maar het is wel merkwaardig, dat bijvoorbeeld de centrale landbouworganisaties, welke als vertegenwoordigsters van de landbouwbelangen toch wel in de eerste plaats hiertoe aangewezen waren, geen woord van protest tegen deze scheiding tusschen ruilverkaveling en Heidemaatschappij en ook niet tegen de verdere concentratie van de cultuurtechnische belangen in één Rijksdienst hebben laten hooren.

Blijkbaar, zoo besloot ir. Mesu, gaan zij met de instelling van dezen dienst accoord, terwijl toch niemand zal willen beweren, dat deze organisaties gesteld zijn op overheidsbemoeiing, wanneer deze kan worden vermeden.

VERVALSCHING VERIJDELD

Clichés voor drukken van banderolles achterhaald.

TWEE MANNEN IN ARREST

(Van onzen correspondent.)

Rotterdam, 18 October

De politie te Antwerpen en die te Rotterdam hebben, in samenwerking met de inspectie der directe belastingen te Amsterdam, het rijk voor een aanzienlijke benadeeling door het ontduiken van den accijns op cigarettenpapier weten te vrijwaren.

Dank zij de waakzaamheid der genoemde overheidsinstanties gelukte het dezer dagen in Antwerpen aan te houden een 29-jarigen Hagenaar, die drie clichés in zijn bezit had, waarmede men tezamen cigarettenpapier en banderolles kon drukken. Deze clichés waren afkomstig van een Antwerpschen clichémaker, met wien de Hagenaar via een drukker te Antwerpen in contact was gekomen.

De politie stelde een onderzoek in in de correspondentie van dezen drukker. Daarbij kwam aan het licht dat deze in relatie stond met iemand, die zich Pieter de Groot noemde, en als adres had opgegeven „Post restante Rotterdam". Zoo ging de recherche te dezer stede aan het werk om de identiteit van dezen man vast te stellen. Hij werd spoedig ontmaskerd als een 36-jarigen woonschipbewoner, die een geheel anderen naam droeg. Bij een inval in het schip ontdekte de recherche een tweede stel clichés. De man werd eveneens gearresteerd.

Noch de Hagenaar, noch de man uit het woonschip, hadden reeds kans gezien de banderolles gedrukt te krijgen.

VRACHTENMARKT.

LONDEN, 18 Oct. De markt inzake thuisvrachten wees gisteren weder weinig verandering aan. Zaken waren van geringen omvang, eensdeels ten gevolge van de gereserveerde houding van reeders, en anderdeels wegens de onzekere vooruitzichten. De afsluitingen bepaalden zich tot de volgende: van Montreal naar pp. Ver. Kon., s.s. voor 34.000 qrs. ad 2/1½ per quarter zwaar graan, 28 Oct./10 Nov. laden; van Kosseir naar Japan, s.s. van 8500 ton ad 11/- voor fosfaat, Januari laden; van de Zwarte Zee naar Ver. Kon./Continent, s.s. van 6600 ton ad 11/3 voor zwaar graan, twee loshavens 1/- per ton extra, Oct./Nov. laden; s.s. van 6000 ton ad 11/-, idem.

Voor uitgaande kolenvrachten was de markt kalm, maar ten volle prijshoudend. Van Wales werd geboekt voor 6800 ton naar Alexandrië ad 10/-, 30 Oct. gereed; van de Tyne voor 7000/7500 ton naar Algiers ad 8/4½, optie Oran 8/1½, begin-November laden.

SPAKENBURG, 17 Oct. Aangevoerd aan den vischafslag door 40 kuilders 3500 pond aal, prijs ƒ 0.16—0.20 p. p. en door 3 aallijners 112 pond lijnaal, prijs ƒ 0.24—0.30 p. p.; doo. 2 zijdenetters 47 pond bot, prijs ƒ 0.20 p. p.

BRAND AAN BOORD

Op Italiaansch mailschip „Ausonia" te Alexandrië.

ALEXANDRIË, 18 Oct. (Reuter.) Aan boord van het Italiaansche mailschip „Ausonia" (12.000 ton), dat vanmorgen uit Syrië is aangekomen, is brand uitgebroken.

Het geheele middenschip staat in vlammen.

Drie leden der bemanning vermist.

De bovendekken van het s.s. „Ausonia" zijn volgens een nader Reuterbericht volkomen door het vuur verwoest. Drie leden der bemanning worden vermist. De passagiers zijn evenwel allen in veiligheid.

De bemanningen van Britsche oorlogsschepen helpen het vuur bestrijden, doch de krachtige wind bemoeilijkt het blusschingswerk zeer.

De brand is ontstaan ten gevolge van een ontploffing in de machinekamer, die gevolgd werd door een ontploffing in de stookolietanks.

LUIT. H. L. VAN BOVEN VEROORDEELD

(Vervolg van bladz. 1.)

De overwegingen tot de sententie in het Hoog Militair Gerechtshof.

Zooals op pag. 1 gemeld heeft het Hoog Militair Gerechtshof het vonnis van den Krijgsraad tegen luitenant ter zee L. H. van Boven bevestigd.

Aan de overwegingen, welke tot deze sententie hebben geleid, ontleenen wij:

De Krijgsraad heeft het bewezen verklaarde gequalificeerd als: „als militair, getuige van een door een mindere gepleegd misdrijf, opzettelijk nalaten tegen den dader de door het belang der zaak gevorderde maatregelen van geweld naar vermogen aan te wenden, herhaalde malen gepleegd."

Het Hof heeft o.m. overwogen, dat het met den Krijgsraad van oordeel is, dat op grond van de in dit vonnis gebezigde bewijsmiddelen wettig en overtuigend bewezen is hetgeen in het vonnis als zoodanig is aangewezen, met uitzondering evenwel van een gedeelte. De Krijgsraad namelijk overwoog onder meer:

„hebbende beklaagde nog in het bijzonder te omstreeks 10 uur in den nacht van 4 op 5 Februari 1933, toen hij als officier van de wacht in bakboordswalegang van voornoemd vaartuig er getuige van was, dat meerdere tot zijn minderen behoorende schepelingen, in ieder geval ten getale van meer dan vier, van het voorschip uit opdrongen en bij de geweerrekken samenschoolden met de kennelijke bedoeling zich op ongeoorloofde wijze van aldaar aanwezige geweren meester te maken, vervolgens zijn bevel om de in hun bezit zijnde sleutels der geweerrekken af te geven opzettelijk niet opvolgden, waarbij de inlandsche matroos der 1e klasse Soediono uitdrukkelijk een weigerend antwoord gaf en de sergeant-bottelier Roomer door de opdringende manschappen met leergoed geslagen werd, opzettelijk nagelaten, eenigen maatregel van geweld naar vermogen tegen de daders van vorenomschreven — als misdrijf strafbare — handelingen aan te wenden, immers opzettelijk zonder eenigen gewelddadigen tegenweer tegen de daders te bieden, naar achteruit is gegaan, niettegenstaande onmiddellijk gewelddadig optreden tegen de daders van bedoelde feiten dringend vereischt was."

Te dezen aanzien overweegt het Hof, dat, daargelaten, dat van dit gedeelte niet is bewezen, dat beklaagde er getuige van was, dat de sergeant-bottelier Roomer door de opdringende manschappen met leergoed geslagen werd, zijnde immers, toen dit gebeurde, beklaagde reeds naar achteruit gegaan, niet is komen vast te staan, dat beklaagde, toen hij van de overige feiten in dit deel der telastelegging omschreven, getuige was, het vermogen had, tegen de daders van de gepleegde misdrijven geweld als door het belang der zaak gevorderd aan te wenden; dat hij op dat oogenblik toch, onvoorbereid op hetgeen gebeurde, geheel alléén stond tegenover een samenscholing van muitende manschappen, zonder dat hij van eenig wapen om tegen hen te kunnen optreden, was voorzien; dat hij dus, toen aan zijn bevel om de sleutels der geweerrekken af te geven, opzettelijk geen gevolg werd gegeven, niet anders kon doen dan naar achteruit te gaan om zich een wapen te verschaffen; dat immers een handgemeen worden met de muitende minderen niet zou zijn geweest een maatregel van geweld als door het belang der zaak gevorderd.

Voorts overweegt het Hof, dat het verweer, dat het bezigen van geweld niet geholpen zou hebben, den beklaagde niet kan baten, dat toch de bepaling van art. 143 van het Wetboek van Militair Strafrecht is duidelijk en eenvoudig en den meerdere tot dienstplicht stelt om wanneer hij getuige is door een door een mindere gepleegd misdrijf, tegen den dader maatregelen van geweld aan te wenden en wel zoodanige maatregelen als door het belang der zaak gevorderd worden en tot het aanwenden waarvan hij in staat is, dat het nu voor twijfel niet vatbaar is, dat, waar een toestand is ontstaan als in de bewezenverklaring is geschetst, en dus het misdrijf is gepleegd van muiterij aan boord van een oorlogsvaartuig, zich ergens bevindende waar geen onmiddellijke hulp te verkrijgen is, — ook blijkens de daarop gestelde straf een van de zwaarste misdrijven, die het Wetboek van Militair Strafrecht kent, — het belang van de zaak — behoud van het oorlogsvaartuig ter voorkoming van de vèrstrekkende gevolgen van muiterij als boven bedoeld — vordert, dat elke, ook de meest vèrstrekkende maatregel van geweld worde aangewend; dat daartegenover alle andere overwegingen als door den beklaagde en diens raadsman naar voren gebracht, moeten wijken; dat trouwens de beklaagde blijkens zijn houding dit ook zeer wel heeft ingezien.

CHINEES KRIJGT ÉÉN JAAR

Doodslag te Amsterdam.

De rechtbank te Amsterdam veroordeelde vandaag den Chineeschen zeeman Wong Lam, die op 27 Juli op het Oudekerksplein aldaar na een twist zijn landgenoot Lee Yin heeft neergeschoten, tot een gevangenisstraf van één jaar, met aftrek van de voorloopige hechtenis. Het O.M. had anderhalf jaar gerequireerd. Verdachte had zich beroepen op noodweer.

De architecten M. v. Beek en F. Vervest te Eindhoven hebben, in opdracht van de Zusters van Liefde te Schijndel, aldaar aanbesteed het bouwen van een klooster, school en pensiongebouw te Tilburg aan den Pelgrimsweg (Sacramentsparochie). Laagste inschrijvers: Gebrs. Struijcken, Tilburg, voor ƒ 191.900.

ETHIOPISCH CONFLICT

MOEILIJKHEDEN VOOR DE ITALIANEN

Op het Noordelijk front.

Van het Noordelijk front seint „Exchange" aan de „Manchester Guardian" eenige bijzonderheden omtrent de militaire positie op het front Aksoem—Adoea—Adigrat, waaruit blijkt dat het Italiaansche commando met drie groote moeilijkheden te kampen heeft. Deze moeilijkheden komen hierop neer: ten eerste de noodzakelijkheid van het beschermen van elk der vleugels van het front; ten tweede de mogelijkheid van tegenaanvallen door de engte van de rivier de Setit; en ten derde de positie van Gojjam (ten Zuid-Westen van Makalé), waar Ras Mailoeh, de vroegere heerscher in de provincie, die in 1933 door den Negus werd afgezet, in openlijk verzet zou zijn tegen den tegenwoordigen heerscher.

De bescherming van de vleugels is van bijzondere beteekenis, omdat de Abessiniërs reeds tegenaanvallen hebben gewaagd op den rechtervleugel van het Italiaansche leger, maar zijn teruggeworpen. Het land tusschen Aksoem en de grens van den Engelsch-Egyptischen Soedan is echter nog niet gezuiverd van Abessinische troepen, zoodat van deze zijde de bedreiging voortduurt.

De positie in Gojjam levert een ander probleem op. Er is weinig twijfel bij het Italiaansche opperbevel dat, wanneer het eenmaal in staat is troepen in dit gebied te nestelen, de plaatselijke bevolking haar onderwerping zal aanbieden, omdat Ras Mailoeh een groot aantal volgelingen heeft en de provincie in vollen opstand is tegen de regeering van Abessinië, althans volgens de Italiaansche inlichtingen.

Voor het oogenblik echter is een opmarsch naar de provincie Gojjam niet mogelijk wegens den af te leggen afstand en de bergachtigheid van het terrein, en wegens het feit dat een tegenaanval van de Abessiniërs onder Ras Sejoem op het tegenwoordige Italiaansche front wordt verwacht.

Naar geloofd wordt hebben de strijdkrachten van Ras Kassa en Ras Sejoem zich met elkaar verbonden, waardoor laatstgenoemde 100.000 man onder zijn bevel krijgt. Het gros van dit leger is geconcentreerd te Makalé.

Zoodat de taak van het Italiaansche opperbevel bestaat zoowel in de voorbereiding van een aanval als in de afweer van een verwachten tegenaanval, evenals in de gelijktijdige bescherming van de vleugels en de verbindingslijnen.

Munitie voor Abessinië.

BERBERA, 18 Oct. (A. N. P.) In den loop van deze week zijn hier meer dan zeven millioen geweerpatronen, voor het meerendeel van Belgisch fabrikaat, gelost en verzonden naar de Abessinische legermacht aan het Zuidelijk front.

Italiaansche krijgsraad.

ASMARA, 18 Oct. (A.N.P.) Donderdag zijn besprekingen begonnen in het Italiaansche hoofdkwartier tusschen veldmaarschalk Badoglio, chef van den generalen staf, en generaal De Bono, commandant van het Noordelijke leger. De heele militaire toestand wordt door beide krijgslieden onder het oog gezien.

DE MOORDEN TE OYEN EN TE BORGHEM

„De Rut" en „Den Ceel" zullen zullen 31 October te recht staan.

NOG EEN AANTAL ZAKEN

Op Donderdag 31 October zullen voor de Rechtbank te 's-Hertogenbosch de volgende Ossche strafzaken worden behandeld.

Tegen den 23-jarigen opperman H. A. van der Putten, bijgenaamd „De Rut", en den 23-jarigen landbouwer A. J. Hendriks, bijgenaamd „Jonge Toon de Soep", als verdacht van den overval met roof te Oijen in den nacht van 15 op 16 Mei 1934, waarbij een der gebroeders Verhoeven werd gedood;

tegen den 23-jarigen J. C. Ceelen, verdacht van den moord op den caféhouder Van der Pas te Berghem op 9 November 1932;

tegen Van der Putten, Hendriks, P. de Bie en Ceelen, allen verdacht van den overval met roof te Uden in den nacht van 20 op 21 Februari 1934 bij W. Boumans, waarbij ƒ 1900 werd gestolen en tenslotte

tegen den 45-jarigen T. J. L. Koolen, verzekeringsagent te Tilburg, verdacht van uitlokking van den overval met roof te Uden en van heling.

AMSTERDAM

TAXI'S MET MUZIEK

't Is nog niet zoo heel lang geleden, dat uit Parijs het bericht kwam, dat daar een aantal taxi's van radio was voorzien, zoodat de passagiers het genoegen konden smaken onder het genot van een opera-fragment of een jazz-melodie over de boulevards te rijden. Ook kon men op die manier in zijn taxi vernemen of er alweer een Fransch ministerie ten val was gebracht...

Indien taxi's-met-radio-aan-boord tot den inventaris van een wereldstad behooren, dan is thans ook Amsterdam op weg om dien titel te behalen. Want vandaag werd in een breede maar overigens zeer stille straat onze aandacht getrokken door radio-muziek, welke ditmaal niet uit een woningvenster naar buiten kwam. De oplossing van het raadsel bood een wagen van een particuliere taxi-onderneming, die al haar auto's van radio-installaties voorzien heeft. Zoodat men nu ook door de Amsterdamsche straten op vroolijke en ernstige melodieën kan toeren en bij de stopborden en -lichten de noodige tijdspasseering binnenswagens kan vinden!

DE ROL VAN HET BIER IN HET NEDERL. VOLKSLEVEN

Op Maandagavond 28 October a.s. des avonds 8 uur, zal voor het Kon. Oudheidkundig Genootschap de heer D. J. v. d. Ven uit Oosterbeek een lezing met lichtbeelden houden over het onderwerp: „De rol van het bier in het Nederlandsche volksleven."

Deze lezing wordt gehouden in de vergaderzaal van het Genootschap (Rijksmuseum, ingang Hobbemastraat).

ONZE OOST

NIEUWE PIJPLEIDING N.I.A.M.

Zal worden geopend door oud-minister Verschuur.

PALEMBANG, 18 Oct. Naar aanleiding van het feit dat gisteren oud-Minister Verschuur uit Holland naar Indië is vertrokken en deze, na aankomst alhier, een nieuwe pijpleiding van de Ned.-Indische Aardolie-Maatschappij officieel zal openen, memoreert het „Palembangsch Nieuwsblad" in een uitvoerig artikel de geschiedenis van deze leiding, welke 267 km lang is en thans bijna voltooid. In tien maanden tijd is deze leiding aangelegd; hiervoor moest bij Pladjoe en Tompino oerbosch worden weggekapt, een moerasbosch worden drooggelegd, en soms een titanische arbeid worden verricht. Geweldige boomen, omslingerd door armdikke lianen, werden geveld, terwijl de pijpleiding in hetzelfde tempo als het opruimen van bosch en opslag als een reuzen python zich slingerde naast den weg welke naast de leiding voor de noodige contrôle werd aangelegd. (Aneta.)

VELE ASPIRANT-HADJI'S

De „Tarakan" heeft bijna 1400 passagiers.

BATAVIA, 18 Oct. Morgen vertrekken 1380 pelgrims met de „Tarakan" naar Mekka terwijl op den 23sten de „Kota Agoeng" eveneens ruim duizend pelgrims zal vervoeren. Bovendien vertrekt na 2 November het s.s. „Phrontis" waarvoor reeds vele plaatsen door Mekka-gangers zijn geboekt. Tenslotte zal ook de „Malebaran" als pelgrim-schip vertrekken.

De vrees van de positie voor het Suezkanaal is echter nog niet geweken: dit blijkt uit de boeking voor de pelgrims-reizen, waarbij velen de laatste gelegenheid afwachten om meer zekerheid te hebben. (Aneta).

TE WEINIG WATER VOOR SOERABAJA

SOERABAJA, 18 Oct. In verband met de manoeuvres bij Bangil bleek de gewone hoeveelheid water uit de tweede hoofdaanvoerleiding van de Soerabajasche waterleiding onvoldoende. De militairen slaakten een noodkreet met het gevolg, dat Soerabaja zorgde voor vergrooting van den aanvoer via de z.g. Oemboelan-leiding. Ook het waterverbruik binnen de gemeente is zeer sterk gestegen, in verband met de groote hitte, doch de reserve-installatie op Ngagel in de onmiddellijke nabijheid van Soerabaja, is nog niet in gebruik genomen. (Aneta.)

AARDBEVINGEN TE MEDAN

MEDAN, 18 October. Gisteravond te 9.04 uur werden twee lichte aardbevingen gevoeld. De lampen zwaaiden heen en weer, klokken stonden stil en velen verlieten uit angst hun woning.

Het meteorologisch observatorium te Batavia registreerde te 10 uur 6 min. een matig sterke aardbeving uit Noord-Westelijke richting op een afstand van 2000 km. De haard van deze beving had dezelfde ligging als die, welke op 3 Augustus te Atjeh werd geconstateerd. (Aneta.)

H. J. W. VAN ROYEN OVERLEDEN

Gisteren is in den ouderdom van 88 jaar te Utrecht overleden de heer H. J. W. van Royen, gep. majoor der vestingartillerie in Ned. Oost-Indië, ridder Militaire Willemsorde 4e klasse.

De teraardebestelling zal geschieden op Zaterdag a.s. om 12 uur op de begraafplaats Nieuw Eik en Duinen te 's-Gravenhage. Vertrek van de rouwkamer Hooikade 46 om half 12.

MOTORWIELRIJDEN.

KAMPIOENSRIT K.N.M.V.

Drukte bij de start. — Veel deelnemers.

Vandaag (Vrijdag) en morgen laat de Koninklijke Nederlandsche Motorwielrijders Vereeniging de kampioensrit 1935 houden. Het is een betrouwbaarheidsrit, welke geleid wordt langs den openbaren weg met inlassching van eenige terreinritten en een snelheidsproef op het circuit van Assen. De rit stelt dus wel zware eischen, waarbij uithoudingsvermogen wordt getoetst aan routine, durf en meesterschap.

Er wordt allereerst gereden om het kampioenschap van solo-motoren en zijspan-motoren, maar daarnaast zijn er inschrijvingen voor: het clubkampioenschap, het merkenteam kampioenschap en het militair kampioenschap.

Het aantal deelnemers in elk dezer kampioenschappen bestaat uit een groep van drie personen.

Het getal inschrijvingen heeft de verwachtingen verre overtroffen. Voor het individueele kampioenschap schreven 63 deelnemers in en er verschenen Vrijdagmiddag om half twee aan den start op het Heuvelplein te Tilburg 56 rijders. Verder waren daar nog de volgende vijf club-teams: Deventer Automobiel- en Motorclub, Delftsche Studenten Motorclub, Motorclub Assen, Motorclub Zuid-Holland en Haagsche H.D. Club.

Het militaire team bestond uit de luits. R. de Boer en J. de Leeuw en den serg. J. v. d. Weide. Deze groep dong tevens mede voor het merken-team kampioenschap. En dan was er nog een team van het Vrijwillig Landstorm Corps, motordienst van de afdeeling Noord-Holland.

De bijeenkomst der motorrijders uit alle streken des lands bracht Vrijdagochtend groote levendigheid in Tilburg's centrum.

Op het Heuvelplein, waar anders niet geparkeerd mag worden, waren den deelnemers nu alle faciliteiten toegestaan.

De regeling was voortreffelijk in handen bij den heer Meijer, secr. van den Koninklijken Nederlandschen motor-wielrijders Vereeniging en haar sportcommissie, bijgestaan door den heer Vink, vorzitter der afd. Tilburg en tal van sportcommissarissen.

De politie zorgde voor het vrijhouden van de startplaats en was langs den weg in de stad overal aanwezig om aanwijzingen te geven. Klokslag half twee werd het sein tot vertrek voor den eersten deelnemer gegeven.

De muziek speelde en prachtig herfstweer bevorderde den toeloop van een groot aantal belangstellenden.

De geheele start had een vlot en goed georganiseerd verloop.

Binnen het uur was alles afgeloopen.

De eerste route hield al dadelijk een terreinrit van 40 km in, in de omgeving van Oirschot, maar daarna kon het linea recta naar Roermond gaan.

De eerste rijders werden daar omstreeks half zes uur verwacht.

(Ingezonden Mededeeling.)

Zware verkoudheid verdreven.

„Ik leed al tien jaar telkens aan zware verkoudheid en oorsuizingen en durfde dan bijna niet te gaan liggen uit angst voor benauwdheid. Tot mijn groote vreugde kan ik U echter mededeelen, dat reeds na twee kleine flacons Karsote zoowel de verkoudheid als de oorsuizingen verdwenen zijn. Ik kan U niet genoeg bedanken voor de weldaad, die ik door Karsote ontvangen heb." A. C.

Karsote is een aangenaam, nieuw bacteriëndoodend middel, dat de bacteriën in eenige minuten vernietigt. Sprenkel enkele druppels op een zakdoek en adem de aangename dampen in. Bij iedere inademing brengt U de zuiverende dampen tot in de meest afgelegen deelen van neus, keel en longen, terwijl alle kwaadaardige verkoudheidveroorzakende bacteriën opgespoord en gedood worden. Alle lastige verschijnselen, zooals verstopte neusgaten, slijm achter in de keel, tranende oogen, enz. verdwijnen terstond.

Karsote is verkrijgbaar bij alle apothekers en drogisten à ƒ 0.90 per flacon (zakformaat) en ƒ 1.35 per flacon (2 × de kleine maat), omzetbelasting inbegrepen.

WALLSTREETBERICHTEN

Atlantic Refining Company.

In het derde kwartaal heeft de nettowinst der Atlantic Refining Company $ 1.625.000 bedragen, $ 2.385.000 in het overeenkomstige kwartaal van 1934.

GIROKANTOOR DER GEMEENTE AMSTERDAM

Cijfers over September.

Giro's (eenzijdige vermelding) Girobetalingen aan gemeente-instellingen, aantal 37.227 (36.747), bedrag (in mill.) 10.9 (11.9); idem aan particulieren 162.539 (174.731), 16.4 (18.-). Geldomzet: incasso's en stortingen ten behoeve van gemeentebedrijven en diensten 852 (711), 0.8 (1.-); loonbetalingen 12278 (12687), (3.2 (2.9); Stortingen door particulieren 7198 (6880), 2.7 (3.5); betalingen aan particulieren 20.086 (19363), 2.5 (1.4); particuliere rekeninghouders (aantal einde der maand en gemiddeld saldo-tegoed over die maand) 55378 (52872), 20.8 (28.7); rekeninghouders, welke gelden voor één jaar vast hebben gedeponeerd (aantal en bedrag) 3863 (3977), 9.2 (10.-).

NOTEERINGEN EDELE METALEN

(Medegedeeld door de fa. Drijfhout & Zn.)

	18 Oct. (in guldens)		17 Oct.	
Goud				
Baren à 12½ kg	1648.—	1653.—	1648.—	1653.—
Ind. (1000)	1645.—	—.—	1645.—	—.—
Gouden Ponden	12.25	12.35	12.25	12.35
Gouden Dollars	2.49½	2.51½	2.49½	2.51½
Zilver:				
Baren à 32 kg	30.30	31.30	30.35	31.35
Voor de Ind. ...	29.75	—.—	29.75	—.—

EXECUTORIALE VERKOOPEN

ƒ 1000 aand. Senembah Mij. 162⅞.
3 à ƒ 1000 Cert. Deli Mij. 156⅜, ⅞.

Rubber. Crêpe en sheet p. ½ kg	18 Oct.	17 Oct.	16 Oct.	15 Oct.
Oct.	21¼	21	21	20¾
Nov.	21¼	21	21	20¾
Dec.	21½	21¼	21¼	21
Jan.	22	22	22	21½
Febr.	22	22	22	22
Maart	22¼	22¼	22¼	22
April	23¼	23	23	23
Mei	23½	23	23	23
Juni	23¾	23¼	23¼	23
Juli	23¾	23½	23½	23¼
Aug.	23¾	23¾	23¾	23¼
Sept.	24	23¾	23¾	23¼
Stemming	prijsh.	kalm.	vast.	vast.

Omzet 7.500 kg. Weekomzet 75.000 k.g.

LONDEN 18 Oct. (R.O.) Metalen

Tin.	18 Oct.	17 Oct.	16 Oct.
Offic. slotnot.	£	£	£
Stand cash	226.—/-	232.—/-	228.—/-
3 mnd.	217.15 -	221.5 -	217.—/-
Koper.			
Stand cash	35.5/-	34.18/9	31.17.6
3 mnd.	35.12.6	35.6/3	35.2.6
Electrol. cash	*	§	†
Wirebars	40.—/-	40.—/-	40.—/-
Zink prompt	16.11.3	16.1/3	16.2.6
levering	16.7.6	16.7.6	16.8.9
Lood (buitenl.)			
prompt	17.17.6	18.—/-	18.2.6
levering	17.17.6	18.—/-	18.2.6

* 39.10/- à 40.—/- § 39.-/- à 40.—/- † 39.—/- à 40.—/-

BERLIJN, 18 Oct. (R. B. D.) Metalen. (Slot.) Koper Electr. 50½. Koper geraff. loop. mnd. 44¼, nom. 44¾. Lood loop. mnd. 23¼, nom. 23¼. Ruw zink l/d. vr. hand. 21, nom. 21. Aluminium 144, 99 % 148. Nikkel 269. Zilver baren 53¼—56¼.

WATERSTANDEN

Vrijdag 18 Oct.

Waarnemingspunten	Gemidd. zomerst. 1921—1930	Waterhoogte 8 u. v.m.	Sedert Gisteren hooger	Sedert Gisteren lager	Amsterdam
Keulen (6 uur	38.21	37.60	—	0.09	*Kanaalwater*
Lobith	10.95	10.31	—	0.01	8 u 0.39 M ÷ AP
Nijmegen	8.65	7.93	—	—	12 0.38 M ÷ AP
St. Andr. Waa	3.02	2.60	—	0.03	1 0.38 M ÷ AP
Arnhem	8.60	8.09	—	—	*Stadswater*
Vreeswijk (l.w	1.10	—.—	—	—	8 u 0.39 M ÷ AP
Westervoort	9.18	8.57	—	0.01	12 0.38 M ÷ AP
Deventer	3.08	2.39	0.02	—	1 0.38 M ÷ AP
Kampen	0.20	0.21	0.20	—	*Amstelwater*
Eijsden	46.50	46.00	0.06	—	8 u 0.39 M ÷ AP
Maastr. H. sluis	41.65	—.—	—	—	12 0.38 M ÷ AP
¹) Borgharen	41.30	40.71	0.46	—	1 0.38 M ÷ AP
Grevenbicht	28.56	27.85	0.17	—	*IJselmeerwater*
Venlo	9.75	10.84	0.02	—	8 u 0.23 M ÷ AP
Grave stad	5.81	—.—	—	—	12 0.14 M ÷ AP
²) Sluis	5.70	4.21	0.08	—	1 0.17 M ÷ AP
St. Andr. Maas	1.86	0.60	1.08	—	

IJSELMEERWATER van vorigen dag 1 uur n.m. tot hedenmiddag 12 uur.

Hoogste stand 0.11 ÷ AP.
Laagste stand 0.42 ÷ AP.

1) De waterstand aan de hoofdsluis wordt geacht 0.40 m hooger te zijn bij geheel geopende stuw.

2) De waterstand aan de peilschaal te Grave (stad) wordt geacht 0.10 m hooger te zijn bij geheel geopende stuw.

BREISACH	1.56—0.02 m
KEHL	2.64—0.07 m
MANNHEIM	3.07—0.14 m
BINGEN	1.82—0.08 m
CAUB	1.90—0.10 m
RUHRORT	0.30—0.06 m
KEULEN	1.75—0.09 m

Onze groote Mantelverkoop

JEUGDIGE MANTEL van velours diagonaal, met groote bubi-kraag van seal-electric of nutriette, mooie strikgarneering, geheel met marocain gevoerd, in zwart, marine, bruin, groen en wijnrood, maten 38 tot en met 46
14.50

VLOTTE MANTEL van diagonaal-rayé, met moderne kraag- en jabotgarneering van Lincolnlam, geheel met marocain gevoerd in zwart, lichtmarine, bruin, groen en roest, maten 38 t.m. 46
19.75

MODERNE MANTEL van chenille-bouclé, met nieuwe jabot-kraag van mol en lederen ceintuur, geheel met marocain gevoerd in alle moderne tinten, maten 38 t.m. 46
26.50

APARTE MANTEL van bouclé noppé, met groote bubi-kraag en royale mouwgarneering van nutriette, mooie leeren ceintuur, met marocain gevoerd, in div. modekleuren, maten 40 t.m. 46
29.50

CHIQUE MANTEL van prima velours-diagonaal, met groote voskraag, prima atelier-afwerking, geheel met zijde gevoerd, in alle modetinten, maten 40 tot en met 48
39.50

ELEGANTE WINTERMANTEL — van bouclé diagonaal, met 2 groote Kamschatka roodvossen, prima afwerking, in bruin, groen en marine maten 40 tot en met 48
49.50

de Bijenkorf
AMSTERDAM

MAATKLEEDING
Overjassen f 48.-
Winter costumes „ 52.-
VRAAGT STALEN
P.v.d. BRUL
Amsterdam
Nieuwendijk

CENTRALE MAGAZIJNEN VAN MILITAIRE KLEEDING EN UITRUSTING

AMSTERDAM.

De Directeur van bovenbedoelde magazijnen zal, onder nadere goedkeuring van den M. v. D., de navolgende aanbestedingen houden:

Donderdag 31 October 1935

10 uur voorm. 6000 stuks dekens voor draagbare tenten.
11 uur voorm. 3000 stuks linnen beddelakens hospitaaldienst.
10.000 stuks linnen beddelakens, leger-model.
20.000 stuks linnen beddezakken.

Vrijdag 1 November 1935

10 uur voorm. 20.000 stuks Woolsponsen, in 2 perceelen van elk 10.000 stuks.
10.30 uur voorm. 30.000 stuks veldflesschen.
11 uur voorm. 20.000 stuks tricot borstrokken.

(Zie ook de „Ned. Staatscourant" van 18 Oct. 1935 nr. 204.)

(Kostel. plaats, wegens onverm.)

De Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam, Eerste Kamer, heeft op 16 October 1935 het faillissement der N.V. Bouw- en Exploitatie Maatschappij „Jacobus V" te Amsterdam opgeheven wegens gebrek aan baten. De curator: Mr. A. J. W. van Reyen.

SCHOUWBURGEN, BIOSCOPEN ENZ.

CENTRAAL THEATER — Tel. 31814
VAN AF DINSDAG 22 OCTOBER 8.15
SLECHTS KORTEN TIJD
JUSHNY'S BLAUER VOGEL
GEHEEL NIEUW PROGRAMMA.
Prijzen: f 1.— tot f 2.75 / Reservering
Matineeprijzen: f 0.75 tot f 2.— inbegrepen.
Zondag 2.15 Matinée — Plaatsbespreking van af heden.

CONCERTGEBOUW
Serie Z.
ACHT ZONDAGMIDDAG-CONCERTEN

1935

20 October:
Dir. BRUNO WALTER
Solist: JACQUES THIBAUD
BERLIOZ: Ouv. du Corsaire
SAINT-SAËNS: Vioo concert
MAHLER: 1e Symphonie

10 November:
Dir. WILLEM MENGELBERG
Solist: ALEXANDER TANSMAN
J. C. BACH: Sinfonia D gr. t.
TANSMAN: *Concertino voor pano en orkest. *Tryptique voor strijkorkest.
SAINT-SAËNS: 3e Symphonie (met orgel).

24 November:
Dir. EDUARD VAN BEINUM
Solist: EMANUEL FEUERMANN
REGER: Balletsuite.
HAYDN: Cello-concert.
BRAHMS: Vierde Symphonie

8 December:
Dir. WILLEM MENGELBERG
Soliste: TO VAN DER SLUYS
J. C. BACH: Cantate „O hoader Tag"
ALBAN BERG: *Suite „Lulu"
BEETHOVEN: Achtste Symphonie

1936

19 Januari:
Dir. EDUARD VAN BEINUM
Solist: MARINUS FLIPSE
MOZART: Symphonie
A. WEBERN: *Passacaglia
ROUSSEL: *Pianoconcert
CHABRIER: España

9 Februari:
Dir. GEORG SZÉLL
Solist: E. v. TELMANYI
HAYDN: Symphonie C gr. t.
SIBELIUS: Vioolconcert
STRAUSS: Till Eulenspiegel

1 Maart:
Dir. BRUNO WALTER
Solist: FRANZ OSBORN
SCHUMANN: Eerste Symphonie Pianoconcert

29 Maart:
Dir. WILLEM MENGELBERG
Soliste: ODA SLOBODSKAYA
TSAIKOWSKY: Roméo et Juliette
BORODINE: Maria's
MOUSSORGSKI: Maria's
WAGNER: Siegfried Idyll
STRAUSS: Salome's Tanz en Slotscène uit „Salomé"

ABONNEMENTEN à f 14.— / alle rechten en vestiaire inbegrepen
Toegangsprijs per concert f 2.50 /
Abonnement- en Kaartverkoop ZATERDAG van 10-3 uur en aan de Middagkas

Carré
Telefoon 53800
Iederen avond 8 u.
Zaterdagmiddag 2½ uur
Forensen Matinée

Lou Bandy in de Nationale Revue
dat doet je weer goed!
Matinée prijzen
30 ct. tot 1.50
recht inbegr

Centraal Theater
Tel. 31814 — 8.15
Het Blijspelgezelschap o. l. v. Kerckhoven en v. Praag
Heden t m Maandag 21 Oct.
5 Volksvoorstellingen
van het lach-succes
HOOGE SCHOOL der LIEFDE
Prijzen: 0.30 - 0.60 - 0.90
Zondag 20 Oct. 2.15 Matinée

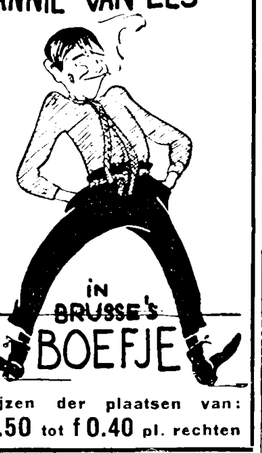
Nederl. Concert dir. J. BEEK
CONCERTGEBOUW Kl. z.
Zaterdag 19 Oct. 20.15 u.
PIANORECITAL
LAWRENCE
TRAVERS
Krt. en pl. bespr. dag. a. d. zaal

TENTOONSTELLING „DE MENSCH"
APOLLO-HAL
HET WONDER VAN ONS MENSCHELIJK LICHAAM
De wereldberoemde „GLAZEN MENSCH"
DAGELIJKS GEOPEND VAN 10—6 EN 8—11 UUR
Toegangsprijs 75 ct, alles inbegrepen

CONCERTGEBOUW ZATERDAG 26 OCTOBER 8 UUR 15
GALA-AVOND VAN DE VERMAARDE
WIENER SÄNGERKNABEN
Programma:
MOTETTEN — VOLKSLIEDEREN — WALSEN
Opera:
DE APOTHEKER van JOS. HAYDN
Kaarten f 0.75 tot f 2.50. Dagelijks verkrijgbaar.

STADSSCHOUWBURG
N.V. Amsterdamsche Tooneelvereeniging
Art. Leiding: A. van Dam sun en A. Defresne
HEDENAVOND, ZATERDAG 8 UUR EINDE 11.15 UUR
DE GEBORDUURDE BAL
door S. I. Hsiung
Regie: A. Defresne
CHARMANT, GEESTIG, ONDERHOUDEND, PRACHTIG AANGEKLEED
PRIJZEN, ALLE RECHTEN INBEGREPEN.
ZONDAGAVOND 20 OCTOBER 8.15 UUR
PYGMALION
ELIZE DOOLITTLE ... CHARLOTTE KOHLER
PROF. HIGGINS ... ALB. VAN DALSUM
ZONDAGAVONDPR. ALLE RECHT. INB. 10.50 - 12.—

Stadsschouwburg
Ver. R'd. Hofstad-Tooneel N.V.
Dir. Cor van der Lugt Melsert
Maandag 21 October 8.15
492 ste vertooning
ANNIE VAN EES

IN BRUSSE's BOEFJE
Prijzen der plaatsen van: f 1.50 tot f 0.40 pl. rechten

tentoonstelling paul bromberg
woning - inrichting
zaterdag laatste middag
botticellistraat 5 tram 24

Grand-Théâtre
Dir. B. A. Mullens
Vrijdag 18 Oct. en volg. av. 8.15 u.
DE NEDERLANDSCHE REVUE presenteert
Louis Davids
in de
REVUE
der dwaasheden in 1 prol. en 20 tafr.
Auteur: Jacq. van Tol
„Hoe maller, hoe mooier"
Cor Smit — Kees van Dam
Tini Visser — Tim Tellby
Hilde Alexander e. a.
16 Helena Bell Stars
Orkest en Arr. FRED. MAN
Schitterend gemonteerd.
Prijzen v. 0.50—2.- recht. inb.
Plaatsbespreking dag. 10—7 uur
Zondag 2 uur Matinee, verm. prijzen.

STADSSCHOUWBURG
ZONDAGMIDDAG 20 OCT. - 2 UUR
Op veler verzoek herhaling
Charlotte Köhler
uit het Oude Testament
PREDIKER HOOGLIED PSALMEN
Prijzen f 0.50—f 2.50 alles inbegrepen.
Bespreking dagelijks 10—3 uur tel. 32932

Maandag 21 Oct. 8 uur 15 Concertgebouw, Kl. Zaal
RECITAL VAN DE FRANSCHE CELLISTE
JACQUELINE ROUSSEL
Werken van LOCATELLI, BACH, DEBUSSY, NIN, e.a.
Prijzen der plaatsen f 2.00 (rechten inbegrepen).

OPERA ITALIANA
THEATER CARRÉ
Zondag 20 Oct. - 2 uur
TRAVIATA
CIRILLO, RUBINO, BIASINI
Prijzen f 1.— tot f 2.50 r. inbegr.
Plaatsbespr. dag. 10—4 uur.
STADSSCHOUWBURG
Dinsdag 22 Oct. - 8 uur
TOSCA
SCUDERI, SINNONE, BIASINI
Maestro VINCENZO MARINI
Pr. f 1.20 tot f 3.— a. r. inb.
Plaatsbespr. dag 10—3 uur.

Conc. dir. Dr. G. DE KOOS N.V.
MUZIEK LYCEUM
Vrijdag 25 Oct. 20.15 uur
LIEDERAVOND
Sybil
CRAWLEY
Aan den vl. GEZA FRID.
Kaartverk. en bespr. à f 1.25 a. i. dag. a. h. Muziek Lyceum

Rika Hopper Theater
Dir. Jacq. van Hoven. Tel. 31117
NIEUW SCHOUWTOONEEL
Prod. heft. Ko van Dijk en Frits Bouwmeester
IEDEREN AVOND 8.15 UUR
ONDERWERELD
Scenario: Jan Lauers en S. de Vries Jr.
Pr 0.60 tot 2.- Ger. Club 2.50 r. inb
Zond. 2.15 Mat. verm. pr.

Stadsschouwburg
25-jarig tooneeljubileum
MIEN VAN KERCKHOVEN KLING
Woensdag 23 Oct. 8.15
De Demi-Monde
Pr. 2.50-0.50 alle kosten inbegr.
Plaatsbesp. kas of tel. 32932
Reeds per circulaire of anderszins beste plaatsen gereserveerd voor Woensdag a.s. aan de kas af te halen!!!

Voor
BESTEKKEN
N.V. Drukkerij JAC. VAN CAMPEN
O Z Voorburgwal 87-89, Amsterdam
Telefoonnrs. 32983 - 32721 - 33721
ZEER VLUG - BILLIJK

AMSTERDAM

EEN VEILIGE HAVEN

Voor misdeelde kleuters.

Een lichte, vroolijke zaal die uitziet op een tuin. Voor de openslaande ramen bloeiende planten, langs de wanden kleurige dierenschilderingen, en overal in het ruime vertrek lage tafeltjes met houten fauteuiltjes, waarin de jeugdige gasten zich neervleien tegen dat het middagmaal wordt opgediend.

Elken dag herhaalt zich hetzelfde tafereeltje: witgeuniformde helpsters, die rondgaan met pannen vol voedzamen kost, jongens en meisjes, die verlangend kijken en zich, zoodra het bord is volgeschept te goed doen aan het eenvoudige, smakelijk bereide maal, volkomen berekend op wat de kleuter behoeft.

Maar… wat zouden deze kinderen nu wel opgediend krijgen als de crêche zich niet over hen ontfermde? Want, wat kan er van hun maaltijd terecht komen, als moeder des ochtends vroeg reeds de woning moet verlaten, omdat de geringe gezinsinkomsten haar noodzaken ook buitenshuis een arbeidsterrein te zoeken?

En het is ten slotte niet alleen een voedzaam maal, en uitstekende lichamelijke verzorging die dezen kinderen door de bemoeiingen van de Vereeniging Zuigelingeninrichting en Kinderhuis in het gebouw, Plantage Middenlaan 31 wordt geboden, immers naast materieele hulp krijgt het ook geestelijke leiding in een milieu waar alles er op gericht is het misdeelde menschenkind datgene te geve n,waaraan het juist in de eerste levensjaren zoo dringend behoefte heeft…

De tijdsomstandigheden zijn oorzaak, dat de aanvragen voor toelating tot de crêche voortdurend toenemen. In het afgeloopen boekjaar werden in de Middenlaan 281 kinderen opgenomen, waarvan 225 van Joodsche en 56 van niet Joodsche ouders ,tegen 273 in '33 en 261 in '32.

Op zich zelf is het verheugend te kunnen constateeren, dat de inrichting in staat blijkt, dat steeds groeiende aantal kinderen op waarlijk voortreffelijke wijze te verzorgen. Jammer genoeg echter houden de inkomsten met de uitbreiding der werkzaamheden bij lange na geen gelijken tred… Die inkomsten bewegen zich namelijk in dalende lijn, ten gevolge van het betreurenswaardige feit, dat de jaarlijksche contributies, en het gemeentelijke subsidie sterk zijn ingekrompen terwijl ook de toevallige baten kariger vloeien.

Ondanks alle zoover mogelijk doorgevoerde bezuinigingsmaatregelen is er een tekort, dat, wil het bestuur in staat blijven de inrichting geopend en op peil te houden, dringend moet worden aangevuld.

Woensdag aanstaande worden de bewoners der hoofdstad door middel van een straatcollecte in de gelegenheid gesteld een steentje bij te dragen voor dit zoo bij uitstek goede doel en van harte hoopt het bestuur, dat de macht van het kleine zich dien dag op daadwerkelijke wijze zal manifesteeren.

In het belang van al die tientallen kleuters, voor wie een veilige haven zoo dringend noodig is…

ARTISTEN MET DE LENS

Actualiteiten in Cinéac.

Wie de beelden in een actualiteiten-theater als Cinéac voor afwisseling ook eens beschouwt, zonder zich te verdiepen in hun beteekenis, kan op die manier wel weer eens een nieuwen kijk krijgen op het respectabele werk, dat de mannen van de camera, de ontwikkelkamer en de schaar, nog afgezien van hun bewonderenswaardige activiteit, verrichten…… zooals men een goed geschreven artikel óók wel eens kan genieten om den stijl, zonder zich met den inhoud al te veel bezig te houden.

Inderdaad kan men van de beste der tegenwoordig geprojecteerde filmjournalen getuigen, dat ze „stijl" hebben. De tijden, dat de woperateurs lukraak draaiden, wat voor hun lens kwam en het publiek, overweldigd door het technisch wonder, dat alles met graagte in zich opnam, zijn voorbij. Tegenwoordig wordt aan de belichting, montage enz. van een filmreportage, ondanks het gedwongen vlugge tempo van werken, nauwelijks minder zorg besteed dan bij het prepareeren van een speelfilm.

Men beschouwe, in het Cinéac-programma van deze week, bijvoorbeeld eens aandachtig de opnamen, in het Eclair-journaal, van de sloopingswerkzaamheden aan het Parijsche Trocadéro, de inwijding van regenwater-reservoirs, en vergelijke dit in gedachten met wat de operateurs uit het begin van deze eeuw van zoo'n onderwerp zouden hebben gemaakt. Zelfs aan het Abessijnsche front verliezen de coderne camera-men hun artistieke oog niet; de frappante tafereelen, die deze week uit het Afrikaansche oorlogsgebied worden vertoond en de wijze, waarop deze met korte natuuropnamen, snapshots en met de fascistische massa-regie te Rome zijn vermengd, doen in suggestieve kracht voor een fragment uit de beste kunstfilms niet onder.

In een Duitsch sportfilmpje is het de tegengestelde richting der voorbijsnellende raceauto's, die, in het tijdsbestek van luttele seconden, een frappante sensatie te weeg roept; de jongste politieke gebeurtenissen in Griekenland verschaffen den cinéast gelegenheid, tusschen de koppen van een generaal en een koning door, enkele treffende extérieurs te plaatsen.

Natuurlijk leent niet ieder onderwerp zich voor een dergelijke bewerking en zoo zijn er ook ditmaal weer tal van bewegende foto's, voornamelijk interessant om de portée van het vertoonde. Zoo leert ons Cineac dat in Amerika een vroege winter is ingevallen en dat daar, evenals bij ons, de strijd tegen onveilig en lawaaierig verkeer met kracht wordt voortgezet. De treurige resten van een door noodweer verongelukt vliegtuig der Imperial Airways herinneren ons aan de stormen in ons eigen werelddeel en uit het vaderland vragen ditmaal vooral de ceremonieën der Lumièreweek onze aandacht, als daar zijn de opening der Barnstijn-studio te Wassenaar, de aankomst van den Franschen uitvinder op Waalhaven en het arriveeren der congressisten — onder wie men den directeur der Cinéac herkent — in het Koloniaal Instituut.

Nevens deze actueele gebeurtenissen speelt een teekenfilmpje van oorlogszuchtige muizen zijn spel-der-fantasie en een documentaire uit Marokko voert ons binnen in de Oostersche sfeer op vreedzamer wijze dan wij tegenwoordig gewoon zijn. De camera-reporters hebben zelfs toegang gekregen tot een harem en collega Nypels moge gelijk hebben, dat, in Turkije, een dergelijk bezoek slechts teleurstelling wekt, voor deze Marokkaansche Kemenade geldt dat allerminst!

„PARADIJS VOOR IEDEREEN"

Derde Nelson-revue in la Gaité.

Nelson, die ons per veertien dagen een nieuwe revue voorzet, heeft zijn derde productie, welke niet meer of minder dan „Het Paradijs voor iedereen" is, niet op die kracht weten te brengen, als zijn twee eerste werken. Misschien moest op den succesvollen inzet noodgedwongen even een kleine inzinking volgen — en waarlijk, het is geen gemakkelijke taak per twee weken een revue te leveren, die in klein bestek en met eenvoudige middelen voor het voetlicht moet komen.

De originaliteit en geest uit de voorgaande werken is hier wat spaarzamer doorgekomen, doch niettemin is er als steeds veel kostelijks, dat volop amuseert. En bovendien is het aan de medewerkers van het Nelson-cabaret in goede handen toevertrouwd sketches, waarvan het succes slechts door de uitvoerenden kan worden bezorgd, met smaak en ten slotte met veel bijval op de planken te brengen. En in dat opzicht kon de derde revue nauwelijks voor de twee voorgaande onderdoen.

Een vlot tempo, alles licht getoetst als een intermezzo, veel vroolijke beweeglijkheid, dat waren weer de kenmerken, die in dit geval het paradijs voor ieder tot een prettige verblijfplaats maakten. Kurt Lilien sloeg er zich met een vermakelijke dwaasheid door, Dora Paulsen had dit keer zich bepaald tot wat lichter werk — de ernst bleef achterwege — en speelde een weergaloos goed rolletje in het dolle scenetje, waarin alle voor- en nadeelen van de gezelligheid in den huiselijken kring worden getoond.

Eva Busch trof ditmaal door een zeer goede voordracht en dan kan men ter completeering noemen Fritzi Schadl, Harold Horsten en Peter Staub, die met elkaar in volle vaart een uur amusement deden voorbijstuiven, waarvan men ook nu weer vaststelt, dat het door den opgewekten en verfrischten toeschouwer met veel dank wordt geincasseerd.

WIELRIJDSTER AANGEREDEN.

Gistermiddag is een wielrijdster ter hoogte van de Reyer Anslostraat door een motorrijder aangereden. Beiden reden in dezelfde richting toen plotseling de wielrijdster naar links wilde afslaan en geen teeken daartoe gaf. Hierop werd zij aangereden waardoor zoowel zij als de motorrijder gekwetst werden. Het tweetal werd in het Tesselschadeziekenhuis verbonden.

(Ingezonden Mededeeling.)

Jecovitol levertraan wetenschappelijk de beste levertraan voor U en Uw kind.

JECOVITOL

Verkrijgbaar bij apothekers en drogisten à f 0.75 per flacon.

AMSTERDAM—SCHIPHOL

Met 3 km bekort.

De A.N.W.B. meldt:

Over eenige weken kan de openstelling worden tegemoet gezien van het eerste gedeelte van den auto-snelweg Amsterdam—Den Haag, nl. van den Sloterweg, ten zuiden van den Ringspoorweg om Amsterdam, tot den Spaarnwouderdwarsweg in de Haarlemmermeer.

Deze weg, welke in de verbinding naar Schiphol en Hoofddorp een belangrijke verbetering beteekent, doordat de bochtige Sloterweg, de bebouwde kom van Sloten en de smalle brug over de Ringvaart worden vermeden, verkort den afstand van de hoofdstad naar het vliegveld met bijna 3 kilometer.

Door het aanleggen van afzonderlijke rijbanen van elk 6 m breedte voor het op- en afgaande verkeer, gescheiden door een middenstrook, waarop een beplanting zal worden aangebracht, zal de veiligheid van het verkeer in hooge mate worden bevorderd. Helaas kon op de brug over de Ringvaart het stelsel van twee gescheiden banen niet meer worden toegepast; hier is de gezamenlijke rijweg slechts 9 m breed en wordt dus een gevaarlijke „trechter" gevormd.

De Spaarnwouderweg wordt door de nog in aanleg zijnde voortzetting van den snelweg naar Den Haag gekruist met een viaduct, dat, evenals vele andere kunstwerken verderop, reeds gereed is. De verbinding tusschen beide wegen wordt door een viertal opritten tot stand gebracht, op elk waarvan weer éénrichting-verkeer is ingesteld.

TUNNELBOUW

Boekje verschenen.

De directeur van de Fordfabrieken, de heer G. J. J. Both, heeft toen het rapport van de IJ-oeververbindingen gepubliceerd werd, in het blad de „Ford Wereld" een serie artikelen geschreven over tunnelbouw. Deze artikelen trokken sterk de aandacht omdat men de overtuiging kreeg, dat iemand aan het woord was, die er over kon meepraten en er in het buitenland studie van gemaakt had. De heer Both beschreef de constructie van een aantal tunnels en hield over dit onderwerp een lezing met lichtbeelden voor een groot aantal industrieelen van de overzijde van het IJ.

Deze tunnelbouwserie is nu bij de firma Nijgh en Van Ditmar te Rotterdam als boekje uitgegeven, waarin behalve de artikelen ook schema's, grafieken en een reeks mooie foto's voorkomen.

ONGEVAL BIJ EEN BRANDJE

Bewoner loopt kwetsuren op.

Gisteravond is brand ontstaan in perceel Gerard Doustraat 109. In een der vertrekken was kleeding, welke bij een kachel hing te drogen, in brand geraakt. Het vuur deelde zich ook mede aan eenige gordijnen. De brandweer slaagde er in met behulp van eenige emmers water de vlammen te doen verdwijnen. Ook de 29-jarige bewoner had bluschpogingen aangewend, doch liep daarbij brandwonden aan gelaat en hoofd op. De brandweer verbond hem, waarna hij zich ter verdere behandeling naar het Binnengasthuis begaf.

GEVAARLIJK PUNT AAN LEIDSCHEKADE.

On de 2e Leidschekade te Amsterdam bestaat voor het verkeer, komende van de Marnixstraat, gevaar, in het water te rijden, vooral des avonds, omdat de verlichting daar schaarsch is.

De A. N. W. B. heeft nu tot het gemeentebestuur het verzoek gericht, in de bocht langs den waterkant een rood-wit geverfde seinplank of dergelijk beveiligingsmiddel te doen aanbrengen en de verlichting te verbeteren.

MAN GEVALLEN.

Gistermiddag is in het Sportfondsenbad in de Linnaeusstraat een man gevallen, waardoor hij een onderarm en een elleboog brak. Hij is in het Binnengasthuis opgenomen.

BRANDEN.

Sedert de vorige opgave bluschte de brandweer kleine binnenbranden 1e Hugo de Grootstraat 11, Tolstraat 56, Kerkstraat 264 en schoorsteenbranden 1e Jan Steenstraat 68 en Czaar Peterstraat 136.

WETHOUDERS-SPREEKUUR.

De wethouder voor de Financiën, Belastingen, Brandweer en Gemeentebedrijven is verhinderd op Maandag 21 October zijn gewone spreekuur te houden.

ASTORIA

M. Maurice Sins, een der bekendste Chef-Cuisiniers van Parijs, heeft de algeheele leiding van onze keuken. Elk diner is een feestdiner! Lunch 1.50 Diner 3.- Souper 1.50

HET BROOD WORDT DUURDER

Met ingang van Maandag a.s.

De samenwerkende broodbakkerspatroonsvereenigingen te Amsterdam, te weten De Voorzorg, St. Clemens, A. B. P. C., Christelijke Patroonsbond, Locale Werkgevers afdeeling Amsterdam en de Vereeniging van Volksbakkers deelen mede, dat met ingang van Maandag 21 October de netto-minimum-prijzen voor wit waterbrood, alsmede tarwe- of bruinbrood, afgehaald aan den winkel, zijn bepaald op 14 cent; gesneden brood 1 cent hooger. De overige broodprijzen worden dan eveneens met 1 cent verhoogd. Voor bezorgd brood wordt ten minste 1 cent meer berekend.

In aansluiting aan het voorgaande kan verder worden medegedeeld, dat de vergadering van deze samenwerkende organisaties het vraagstuk van de inkoopsprijzen van brood door wederverkoopers onder oogen heeft gezien, aangezien juist de knoeierijen met de inkoopsprijzen de arbeidsloonen ernstig in gevaar brengen. Ten einde het publiek een goed product te kunnen blijven aanbieden, werd het voor de bonafide bakkerij, gezien de sterk verhoogde bloemprijzen, een noodzakelijkheid geacht, tot verhooging van den broodprijs over te gaan.

AMSTELS BOUWVEREENIGING

Vraagt B. en W. overleg.

In een zeer uitvoerig adres, bij den Raad door het bestuur van Amstel Bouwvereeniging ingediend, naar aanleiding van de verschenen voordracht van B. en W. inzake het uitbreidingsplan:

„Bosch en Crommer", herinnert adressant aan de vele pogingen zijnertijds sedert 1932 bij B. en W. aangewend, om met de vakvereeniging van bouwers en huiseigenaren die zij vertegenwoordigen, in daarvoor in aanmerking komende gevallen namens het dagelijksch gemeentebestuur met A. B. V. overleg te doen plegen.

In het adres worden deze pogingen in den breede uiteengezet, en er op gewezen, dat de overheid allerwege overleg pleegt met de vakorganisaties van ondernemers.

Ten slotte verzoekt Amstels Bouwvereeniging:

een instantie voor permanent overleg terzake als in het adres genoemd in te stellen; en om alsnog in de gelegenheid te worden gesteld tot zcodanig overleg, incidenteel, ten aanzien van „Bosch en Lommer", alvorens de Raad een besluit neemt op de desbetreffende voordracht.

CHRISTELIJKE AMBTENAARSBOND.

Tot voorzitter der afdeeling Amsterdam van den Algemeenen Nederlandschen Christelijken Ambtenaarsbond is gekozen de heer S. P. C. van Erk, in plaats van den heer Joh. Straub, die voor deze functie heeft bedankt.

De heer Van Erk is lid van de Centrale Commissie voor Ambtenaarszaken der gemeente Amsterdam, voorzitter der vakgroep gemeente personeel en lid van het hoofdbestuur van dien Bond.

„DAT DOET JE WEER GOED".

Zaterdagmiddag 19 October om half drie geeft de Nationale Revue in het theater Carré, een populaire matinée van de revue „Dat doet je weer goed".

MUSEA (19 OCTOBER)

Rijksmuseum, Stadhouderskade, 10—16 u.
Stedelijk Museum, Paulus Potterstr. 13. 10—16 u.
Mus. Aziatische Kunst (Sted. Mus.), 10—16 u.
Museum Fodor Keizersgr. 609. 10—16 u.
Amst. Hist. Mus., Nieuwmarkt. Waag. 10—17 u.
Scheepvaartmuseum. De Lairessestraat. 10—16 u.
Mus. Amstelkring. O. Z. Voorburgwal, 10—12 u.
Wijnkoopersgildehuis. Koestraat 10 14—16 u.
Bijbelsch Mus., Hemonylaan 79A, 10—12, 14—17 u.
Rembrandthuis, Jodenbreestraat. 10—17 u.
Mus. v. d Arbeid. Rozengr 224. 10—16 u.
Veiligheidsmuseum. Hobbemastraat 22 10—16 u.
Museum Kol. Instituut, Linnaeusstr., 10—17 u.
Ned. Schoolmus., Prinsengr. 151, 10—17 u.
Allard Pierson Mus., Sarphatistr. 129, 13—16 u.
Ned. Pers Mus. N. Z. Kolk 28, 14—16 u.
Bilderdijk Mus., Keizersgr. 164, 14—17 u.
Vondel en Multatuli Mus., Univ. Bibl., 13½—16½ u.

ONZE OOST

IN DEN VOLKSRAAD

Sfeer en humor.

DAT de Volksraad graag parlementje speelt heeft men vaak kunnen constateeren. Kort geleden nog toen hij den wensch kenbaar maakte naar een recht van interpellatie. Daarvoor voelt de Indische regeering niets. Wij, gelijk bekend is, ook niet. Geen parlementaire verantwoordelijkheid, geen parlementaire bevoegdheid, dat is het in een notedop.

Dat neemt niet weg, dat de Volksraad zijn eigen waardige gebruiken en gewoonten heeft, zijn eigen sfeer. Dat kon ook niet anders, want als men de donkere schimmenhal van het Binnenhof vergelijkt met de verblindende blankheid van de Volksraadszaal, begrijpt men onmiddellijk, dat in die zaal een andere traditie, een andere sfeer moest groeien dan in ons parlement. Een sfeer, die meer licht en helderheid heeft, maar die ook misschien de hoofden wel eens wat te licht heeft gemaakt. Dat andere, meer ongebonden gebruiken ontstonden ligt ook voor de hand, zooals kort geleden bleek, toen de voorzitter in zijn sluitingsrede een noodkreet slaakte over het uitblijven van de ontwerp-ordonnantie op aardolieproducten.

Als men in de zaal komt, wordt men bijna overweldigd door de massale structuur van de voorzittersbank, van waar de president als de kapitein op de brug van een schip, zijn leden ment en in bedwang houdt. En inderdaad er is een discipline en hoffelijkheid, die men op het Binnenhof wel eens mist. Niet dat incidenten uitblijven of dat men zelden interrumpeert. Integendeel. Maar de toon is gewoonlijk gemoedelijk en men heeft het te warm om zich ernstig boos te maken over kleinigheden.

De publieke tribune bestaat uit rijen de hoogte in gaande banken, waar een enkele arme verslaggever troont en af en toe een verdwaalde wandelaar. Het is niet aan die rijen kale banken, dat de Volksraad zijn bijnaam in den volksmond dankt, al zou men dat op het eerste gezicht denken.

De volksmond namelijk spreekt niet van d e w a n r a j a t, Volksraad, maar van k o m e d i o m o n g: „smoestheater".

Tegenover de publieke tribune vindt men op een keurige galerij enkele stoelen. Dat is de gereserveerde tribune, waarop de leden, die iets belangrijks te vertellen hebben, of meenden dat te hebben, hun vrienden en verwanten een plaats geven. Vandaar kan men de vreemde sensatie beleven van sprekers te z i e n, maar ze niet te h o o r e n. Want de acoustiek in de zaal is allerslechtst. Wil men een redenaar volgen, dan moet men het oor te luisteren leggen aan een der luidsprekers en dan hangt het nog af van de richting, waarin de spreker praat, of men zijn stem hoort donderen of schorrig fluisteren.

In de sfeer, die den raad kenmerkt, komt het zelden voor, als men ten minste dicht genoeg bij een microfoon zit, dat men een spreker niet kan verstaan, door het gebrek aan beleefdheid of attentie van zijn medeleden. Is een speech erg vervelend of onbelangrijk, dan gaat men — als hier te lande — verpoozen in de koffiekamer of men houdt een praatje op de galerij of op de gereserveerde tribune.

Tegenover de voorzittersbank staan de hooge stoelen van de hooge regeering, die slechts enkele malen per jaar het gewicht van een menschelijk lichaam voelen. Zij staan daar als stille getuigen van het hoogste gezag tegenover den voorzitter. In de diepte staan de banken der leden en tegenover den voorzitter het kathedertje met een stoel en een tafel erbij, vanwaar de regeeringsgemachtigden het woord tot den raad richten. Naast de voorzittersbank staat het spreekgestoelte der leden.

Ook al is er vaak een frissche en vroolijke strijd van de fracties onderling of voor of tegen een regeeringsgemachtigde, over het algemeen kenmerkt een zekere onbevangenheid de debatten. Het veelvuldig interumpeeren leidt zelden tot een vermanenden hamerslag van den voorzitter zelden tot een persoonlijke incident, hoewel de interrupties lang niet altijd malsch zijn. Eenige voorbeelden? Hier zijn ze:

De heer Van Baalen, de Indische middenstander, is aan het woord. Hij prijst een deel van de rede van een vorigen spreker en de heer Ratu Langi interumpeert: „Dat dacht ik al," waarop de heer Van Baalen prompt risposteert: „Mijnheer de voorzitter, ik constateer, dat de heer Ratu Langi dacht."

Het is nogal scherp, maar wordt pikanter als men weet, dat de naano Ratu Langi zooiets als „hemelvorst" beteekent en dat genoemde heer in zijn lange filosofisch getinte redevoeringen, die niemand, ook hij zelf niet, geheel kan begrijpen, zelden met beide beenen op den bodem der werkelijkheid blijft. Althans blijft hij gewoonlijk met het hoofd in de wolken.

Dit kruisvuur verwekt een kort gegnuif onder de leden. Geen voorzittershamer valt neer, geen persoonlijk feit. Niets daarvan; alleen de stenografen van den raad teekenen zulke intermezzo's getrouwelijk op, zoodat wij er van mee genieten.

Verderop in zijn rede wordt de heer Van Baalen weer door den heer Ratu Langi geinterrumpeerd als hij dezen heer citeert. „Mijnheer de voorzitter," zegt de hemelvorst, zoo heb ik het niet gezegd." „Neen, mijnheer de voorzitter," zegt de heer Van Baalen, „zoo m o o i heeft de heer Ratu Langi het niet gezegd, maar zoo bedoelde hij het toch."

De nieuweling Kerstens, die niet kon ophouden te spreken, heeft het nogal zwaar te verantwoorden gehad.

Hij meende de oudere leden al vrijmoedig te mogen behandelen. Dat ging echter niet. Hij citeert een spreuk, die op het Amsterdamsche Barlaeus-gymnasium staat en zegt, dat hij die terwille van den heer Van Baalen (die is immers maar een middenstander) in het Nederlandsch zal geven: „De tucht is de steunstaf van het leven." De heer Van Baalen: „Zegt u het nu ook eens in het Latijn." De heer Kerstens: „Disciplina vitae scipio." Waarop de heer Van Baalen droogjes aan den voorzitter mededeelt, dat hij het vrij slecht uitgesproken vindt. (Groote hilariteit.)

De eindelooze rede van den heer Kerstens gonst door de zaal: hij citeert meterslang. De voorzitter wordt er weer heelemaal wakker van. „Is dat nog altijd een citaat?", vraagt hij belangstellend.

„Ja, mijnheer de voorzitter," antwoordt de heer Kerstens, maar het is bijna uit."

Daarop de voorzitter weer: „Dat is wel noodig!"

De heer Kerstens gaat toch nog even door. Hij citeert nu niet langer en zegt: „dat de wereld liever de al te wilde vleugels van het bedrijfsleven gekortwiekt ziet, dan dat ze toe zou staan, dat het opnieuw als een roofdier vernietigend en verslindend over de wereld vliegt."

Deze pathos wordt onderbroken door den ironiseerenden heer Kan, het bekende Chineesche lid; die langs zijn neus weg opmerkt: „U moet hier krachtige taal gebruiken."

Laten wij het hierbij. Ernst en luim wisselen in den Volksraad op aangename wijze af. En als de vermoeiende zitting tegen het einde loopt, is het al net als hier en herbergt de koffiekamer het meerendeel der leden.

(Ingezonden Mededeeling.)

Ober! mij ook 'n DE KUYPER Aº 1695

PORTRET VAN GOUVERNEUR-GENERAAL

In het avondblad van 3 Mei schreef onze ∩-correspondent over de portretten van vorige gouverneurs-generaal, waarbij zeer goede en zeer slechte zijn. Van de laatste categorie spant wel dat van Van Heutsz de kroon „het afgrijselijk slechte conterfeitsel" van onzen kolonialen Napoleon. In de „Java-Bode" lezen wij, dat de schilder Jan Frank, die ook copieën maakte van schilderijen van vroegere gouverneurs-generaal, waarvan onze ∩-correspondent schreef, dat zij zeer goed zijn, bezig is aan een portret van den huidigen G.-G.

Het is bestemd voor de portrettengalerij in het Landvoogdelijk Paleis te Batavia.

De Landvoogd heeft een groot aantal malen voor den schilder geposeerd, in zittende houding.

Thans wordt door den heer Frank de laatste hand gelegd aan dit schilderij, waarvan tevens twee copieën — van klein formaat — worden gemaakt, bestemd voor het Paleis te Buitenzorg en het ministerie van Koloniën te Den Haag. Over enkele weken zal de schilder hiermede geheel gereed zijn.

Te oordeelen naar ander werk, dat wij van Jan Frank zagen, o.a. herinneren wij ons een havenbeeld met groote figuren op den voorgrond, dat meesterlijk van lijn, kleur en stemming was, belooft het portret van Zijne Excellentie De Jonge een der zeer g o e d e exemplaren te worden, in de rij van beeltenissen, die het paleis te Batavia opluisteren. Wij zien met belangstelling de eerste reproductie tegemoet.

ZEE- EN LANDMACHT

MUTATIES.

De luitenants ter zee 1e kl. E. E. B. Lacomblé en U. J. K. Versfelt en die der 2e kl. A. Kroese, uit Ned.-Indië in Nederland teruggekeerd, zijn ter beschikking gesteld.

De luitenants ter zee 3e kl. mar. res. J. J. Thomas en L. P. H. de Jong, zijn van hunne oefening bij den onderzeedienst te Willemsoord ontheven.

UIT HET LEVEN

van

JEAN BAPTISTE JULES BERNADOTTE.

Van soldaat tot koning. Zijn verhouding tot Napoleon.

„Het huis Bernadotte dat thans in Zweden regeert, is het eenige spoor dat Napoleon heeft nagelaten." Deze uitspraak is even onjuist als die van andere historici, die, onder Franschen invloed, de rol van den stamvader van het Zweedsche koningshuis willen zien als die van een eerzuchtig man, die van niets door Napoleon tot iets gemaakt werd en zich trouweloos van zijn weldoener afwendde toen hij eenmaal tot kroonprins van Zweden verkozen was.

Op 20 October is het 125 jaar geleden dat Maarschalk Bernadotte den bodem van zijn nieuwe vaderland, betrad.

I.

VAN gemeen soldaat in het leger van Lodewijk XVI tot Koning van Zweden en Noorwegen, van vurig republikein tot monarch — tusschen deze uitersten ligt de wonderlijke carrière van Jean Baptiste Jules Bernadotte. Hij was de jongste zoon van den procureur du Roi te Pau en zou later in het kantoor van zijn vader, mr. Henri Bernadotte, worden opgenomen. Of den romantisch aangelegden jongen een toekomst als advocaat toelachte of niet, een feit is, dat hij geen ijverig leerling was van de Benedictijnerschool; hij spijbelde schrikbarend en zwierf bij voorkeur door de ruige landstreek van de Basses Pyrenées, of hielp bij den postmeester de paarden tuigen en inspannen. De brave burgers van Pau spraken er schande van: „Een jongen van zoo goede familie *), die bij voorkeur met postillons omging…"

Toen hij 17 jaar was liep de jonge Bernadotte van huis weg. Zijn vader was gestorven en de gedachte dat hij afhankelijk zou zijn van zijn moeder en zijn oudsten broer Jean, die het kantoor van zijn vader voortzette, was hem ondragelijk. Hij wilde voor zich zelf zorgen en droomde van een schoone toekomst in het leger. Toch bleef zijn verhouding tot zijn familie goed en de brieven aan zijn broer, die gedeeltelijk bewaard zijn gebleven, waren hartelijk van toon. Op een Septemberavond van 1780 liet hij zich inschrijven in het Koninklijk la Marine-regiment dat speciaal gebruikt werd voor den dienst op de eilanden en in de havensteden. De oude soldaat, die hem zijn uniform hielp aantrekken, spotte: „Uit jou zal nog wel eens een maarschalk van Frankrijk groeien." Het was niet als voorspelling bedoeld, maar werd gezegd omdat in dien tijd een jonge man, die niet vierkwart adellijk bloed in de aderen had, onmogelijk officier kon worden en de hoogste rang, dien een gewoon soldaat bereiken kon, was die van 2e regiments-adjudant. De vooruitzichten van den jongen Bernadotte, die in 1785 twee maal promotie maakte — in Juni werd hij korporaal en in Augustus sergeant — waren niet aanmoedigend. Geen wonder dat hij gretig kennis nam van de nieuwe theorieën over een republiek, waarin het uitsluitend van bekwaamheid zou afhangen of een man vooruitkwam. Hoezeer ook republikein in zijn hart, bleef hij loyaal tegenover den Vorst in wiens dienst hij stond en eens, toen een groep demonstranten hem op straat een cocarde in de revolutionnaire kleuren aanbood bevestigde hij die aan zijn degen, maar weigerde haar inplaats van de Koninklijke op zijn hoed te dragen: „De witte cocarde blijft op mijn hoed tot ik bevel krijg die er af te nemen." Kort daarna brak er muiterij uit in zijn regiment, de soldaten wilden den kolonel afzetten en kozen unaniem Bernadotte tot commandant. Deze echter dankte zijn kameraden voor hun vertrouwen, maar weigerde den post en spoorde hen aan de discipline te herstellen.

JEAN BAPTISTE JULES BERNADOTTE, de latere Koning Karel XIV Johan van Zweden,

Republikein maar loyaal.

Na elf jaar in de lagere rangen gediend te hebben bracht de revolutie Bernadotte, die intusschen regiments-adjudant geworden was, de kans om vooruit te komen. Niet langer zou de officiersrang voor soldaten onbereikbaar zijn. Bekwaamheid zou den doorslag geven bij promoties en de bekwaamheid van Jean Bernadotte werd door niemand betwijfeld. Zijn prestige was groot bij gelijken zoowel als bij meerderen en dat laatste ondanks zijn revolutionnaire sympathieën die algemeen bekend waren. De soldaten van het Koninklijk la Marine-regiment wisten niet dat de familie waaruit sergeant Belle Jambe — zooals zijn bijnaam luidde — gesproten was, reeds in 1590 in de nobilaire de Bearn vermeld wordt*) maar hun erkenning van zijn superioriteit lag in het feit, dat ze hem aanspraken met „monsieur," ook toen hij nog gewoon soldaat was.

In April 1792 werd Jean Baptiste Bernadotte benoemd tot luitenant van het 36e reg. infanterie en van dat oogenblik af klom hij snel op. Door eigen verdienste — welke vooral bestond in de discipline waartoe hij de noordelijke troepen wist te brengen, maar ook doordat verschillende legeraanvoerders wegens werkelijke of vermeende vergrijpen hun hoofd onder de guillotine moesten laten. In den oorlog tegen Oostenrijk was niet het Oostenrijksche leger de sterkste vijand van Frankrijk, doch de terreur en het onderling wantrouwen, die als zwarte onweerswolken boven de republiek hingen, terwijl het mes der guillotine als een voortdurende bliksemschicht flikkerde boven de hoofden van allen, die gezag bekleedden. Kolonel Bernadotte, wiens strenge discipline door de vertegenwoordigers van het volk in het revolutionnaire jargon als „despotisch" ingrijpen in de vrijheden zijner ondergeschikten" gerapporteerd werd, ontkwam door een toeval aan het lot dat vóór hem zoovelen getroffen had. Men stelde zijn arrestatie uit tot na een beslissenden slag en de spion, die tot taak had hem te bewaken, was er bij tegenwoordig toen op een kritiek oogenblik het regiment wilde terugtrekken. Bernadotte sprong voor zijn troepen en moedigde ze aan, zonder succes echter; toen rukte hij zijn epauletten af en riep zijn soldaten toe: „Als jullie je zelf onteeren door een vlucht, dan wil ik niet langer jullie kolonel zijn". De soldaten raapten de epauletten op, gaven ze den comandant terug en over een vlucht werd niet meer gedacht! Deze gebeurtenis, naar Parijs gerapporteerd, deed de meening over den „despotischen" commandant veranderen. St. Juste zelf bood Bernadotte kort daarop den generaalsrang aan, welke deze weigerde omdat hij meende daarvoor nog niet in aanmerking te kunnen komen. Na den slag bij Fleurus in 1796 nam hij den generaalstitel echter aan.

De eerste ontmoeting.

Terwijl Bernadotte tot taak had de grens van Frankrijk in het Noorden te verleggen tot aan de „natuurlijke grens de Rijn", was generaal Bonaparte naar Italië gezonden. Vandaar uit vroeg hij om versterking onder een bekwaam generaal en Bernadotte kreeg bevel zich met 20.000 man naar het Zuiden te begeven. In de eerste dagen van Maart 1797 ontmoetten Napoleon en Bernadotte elkaar voor het eerst in La Favorita bij Mantua. Over het gesprek tusschen den korten en den langen generaal is niets bewaard gebleven. Wel echter het oordeel van den een over den ander: „Een Fransche kop en een Romeinsch hart, een republikein geënt op een Fransch kavalier", zei Napoleon die Bernadottes zuidelijke uitbundigheid critiseerde en deze, zes jaar ouder dan Bonaparte, was ontdaan: „Een man van 25 of 26 jaar die de allure heeft van een vijftiger, dat voorspelt weinig goeds voor de Republiek". Toch, hoewel ze beiden verrast en eenigszins verbaasd waren is er niet direct een antipathie tusschen hen ontstaan; wel doorzag Napoleon snel, dat hij hier niet alleen met een goed soldaat te doen had, maar ook met een intelligent man die er een eigen wil en een eigen meening op na hield, een onafhankelijk karakter, waarmee hij later herhaaldelijk en zelfs pijnlijk in botsing zou komen. Openhartig sprak Bernadotte steeds zijn meening over Napoleon en diens daden uit, tegenover anderen zoowel als tegenover hem zelf. Hij critiseerde openlijk Napoleons terugkeer uit Egypte, waar deze zonder toestemming van zijn superieuren zijn leger achter liet en hij weigerde beslist aan Napoleons plannen voor de omverwerping van het Directoire deel te nemen. Toen Bonaparte hem op 16 Brumaire zeide zich achteraf te houden bij de komende gebeurtenissen, werd hij boos: „Generaal, ik ben een man dien men doodt maar dien men niet tegen zijn wil terughoudt!" Later toen Napoleon Keizer werd, schreef Bernadotte aan Lucien Bonaparte: „Nu zal er geen eer meer bestaan dan bij, met en — helaas — door Napoleon!"

De keizer heeft waarschijnlijk nooit geweten, wat hij aan Bernadotte had. Diens populariteit bij het leger en zijn aanzien in Frankrijk beschouwde hij als elementen van gevaar voor zijn eigen streven en hij zag over het hoofd, dat Bernadotte's eerzucht niet gericht was op een machtspositie in het land en dat zijn critiek een uiting was van een openhartig, onafhankelijk karakter en van een intelligenten geest. Napoleons houding tegenover Bernadotte wisselde voortdurend; nu eens stelde hij vertrouwen in den generaal, dan weer liet hij hem bespionneeren en geloofde grif de verdachtmakingen, die tegen hem geuit werden. Hij was ontstemd toen hij vernam, dat Bernadotte minister van Oorlog geworden was; later toen hij — Eerste Consul — naar Italië vertrok, schreef hij aan Bernadotte: „Als ik val, zal in uwe handen het lot van de republiek liggen"; hij bood Bernadotte een post als gezant in de Vereenigde Staten aan, doch verminderde de beteekenis daarvan weer door den verkoop van Louisiana en was boos, dat Bernadotte den post toen weigerde.

Hoewel Bernadotte hem openlijk gezegd had geen sympathie voor zijn regime te voelen, doch loyaal met hem te willen samenwerken, benoemde Bonaparte hem tot maarschalk en op 5 Juni 1806 verhief hij hem tot vorst van Ponte Corvo. Toen echter door een fout van den keizer, Davout bij Auerstadt het Duitsche leger versloeg, een slag die Napoleon zelf had willen winnen bij Jena, weet hij dit aan Bernadotte. Later, toen de koningsquaestie in Zweden aan de orde kwam, poogde Napoleon zijn steun te geven aan alle candidaten, behalve aan zijn maarschalk, en eerst toen hem bleek, dat Bernadotte's kans de grootste was, legde hij zich bij diens candidatuur neer. Waarom hij, op het toppunt van zijn macht, zich toen niet is blijven verzetten tegen een benoeming van den man, die na Wagram openlijk in ongenade gevallen was? Het is mogelijk, dat de herinnering aan zijn vroegere verhouding tot mevrouw Bernadotte zijn handelwijze beïnvloedde.

Oude liefde…

In 1794 ontmoette Napoleon te Marseille de 15-jarige Désiree Clary, de a.s. schoonzuster van zijn broer Joseph, dochter van een rijken zijdekoopman. Hij verloofde zich met haar en men kwam overeen, dat het huwelijk voltrokken zou worden zoodra Désiree zestien jaar was, maar Napoleon verbrak het engagement toen hij onder de bekoring gekomen was van de coquette weduwe de Beauharnais. Désiree was over deze handelwijze zeer teleurgesteld, maar zij vergaf haren ontrouwen verloofde en heeft tegenover hem nooit de minste rancune gekoesterd. Verschillende generaals uit het Fransche leger deden later aanzoek om haar hand, ook Bernadotte, die een vriend van Joseph Bonaparte was. Toen zij dezen beroemden generaal ten huize van haar zwager — bij wien zij na den dood van haar vader was komen wonen — ontmoette, was het niet de eerste keer dat ze hem zag: in 1787 had een lange sergeant bij den koopman François Clary om inkwartiering verzocht, maar de deftige mijnheer Clary meende aanspraak te kunnen maken op de huisvesting van een officier en hij weigerde den sergeant in zijn huis op te nemen. Bij deze scène was de toen zesjarige Désiree aanwezig geweest en de sergeant was de latere maarschalk van Frankrijk, aan wiens zijde Désiree Clary dertig jaar later als koningin van Zweden zou worden ingehuldigd.

TINE LEPOUTRE.

*) De oorspronkelijke geslachtsnaam der familie was du Poly, maar toen in 1615 Juandon du Poly huwde met Geraine de Latour Darae de Bernadotte, namen de kinderen uit dit huwelijk den naam van deze heerlijkheid als familienaam aan.

DE KORTE GOLF

HET ZELFPORTRET

ZE hadden gekibbeld... zóó gekibbeld, dat ze zonder afscheid te nemen uit elkaar waren gegaan. Met een vluchtig „adju" was Johan naar den overkant verdwenen en Lennie was de kade langzaam afgewandeld naar de teekenacademie. Met een onverschilligen rug, haar handen in de zakken van haar tweedmanteltje, schuifelde Lennie voort, alsof ze genoot van elken stap alleen. Heur haar woei los om haar gezicht, ze droeg nooit een hoed.

Hoewel ze wist, dat het niet zoo was, had ze het gevoel dat Johan haar nakeek... hij hield eigenlijk niets van kibbelen en was ook nooit degeen, die er mee begon of dien draai aan de gesprekken gaf, die maakte dat je het niet samen eens kòn zijn.

Maar zij vond het noodig, precies te zeggen wat ze vond... zoo maar dadelijk, ronduit. Ook al was het niet prettig voor dien ander. „Eerlijk gezegd vind ik..." begon ze dan. En in haar oordeel was ze critischer en scherper dan menig volwassene. Maar ze was er trotsch op. „Ze weten precies wat ze aan me hebben, ik wind er geen doekjes om..."

Ze had er al heel wat vriendschappen door gebroken, maar wat was er aan te doen als je op de wereld gezet was met een dosis spotlust en behoefte aan critiek? Ze was nu eenmaal zoo...

Ze floot zachtjes terwijl ze zichzelf steeds bekeek in de hooge spiegelruiten van de winkels; als een schim zag ze zich wandelen langs de vensters van de benedenhuizen, langs de autogarages... klein, energiek, sportief, en een tikje nonchalant.

In de teekenklasse waren de meesten al aanwezig. Lennie kwam haast altijd op het nippertje, ze hield niet van wachten.

Het model zat al, een klein frêle figuurtje met een maskertje voor. Professor Cram, terwijl hij zijn teekenjas aantrok, maakte een vriendschappelijk praatje met haar en veranderde iets in haar houding. Het werd stil in het groote lokaal, waar iedereen wist wat hem of haar te doen stond.

Lennie zocht langzaam alles samen, sleep punten, zocht punaises en kruiste haar armen over elkaar, het kleine model door haar oogharen bekijkend.

Naast zich en schuin voor zich, hoorde ze Tineke en Koert zachtjes, bewonderend praten.... Tineke bewonderde altijd, en accepteerde alles zooals het was.... zelfs als er een leelijke oude vrouw model zat, ontdekte ze er iets bijzonders in.

„Meen je dat nu heusch?" temperde ze dan. En eens had Tineke gezegd: „Vind je dan niet dat ook het leelijke schoonheid bevatten kan, zoodra je het leelijke als zoodanig accepteert en... dan nog dieper kijkt?"

„Idealiste," had Lennie gezegd.

„Juffrouw Punt," noemde Tineke haar, als ze Lennie overbodig scherp vond.

Koert lachte altijd zonder een woord te zeggen stilletjes voor zijn werk, hij vond Lennie wel amusant, en vermoedde haar goede hart.

„Ze is zoo fijn gebouwd, zoo snoezig en teer," hoorde ze Tineke fluisteren. Tineke fluisterde altijd, als ze iets erg mooi vond....

„Een beetje bottige dame," begon Lennie, terwijl ze zacht neuriënd haar papier begon te verdeelen. Tineke moest zoo af en toe een gezonden domper op haar enthousiasme hebben. „Een beetje meer vet hier en daar is meer mijn smaak. Venus van Milo was per slot ook weldoorvoed...."

Tineke teekende onverstoorbaar verder, met heel dunne lijntjes, slechts aanduidend, alsof ze respect had voor het meisje, dat voor haar poseerde, bang het verkeerd te doen.

Lennie maakte een paar forsche contouren, nu niets meer zeggend, ze was een ijverige leerlinge, vol ideeën en durf....

Professor Cram, die met zijn handen op zijn rug langs de vele rijen van bezige menschen liep, bekeek haar. Er was iets van haar te verwachten... jammer, dat ze naast haar nuchteren kijk, die haar steeds reëel en klaar de dingen deed neerzetten, iets miste... iets jongs en zachts, iets wat getuigde van wat meer eerbied en wat minder zelfverzekerdheid... ze kon toch niet ouder zijn dan twintig.....

Door het hooge venster kwam het late licht van een winterzonnetje naar binnen. De dagen werden steeds korter.

Toen hij een uur later de lichten opknipte en de jonge gezichten met onbarmhartige felheid beschenen werden, kreeg hij een inval. Rustig heen en weer ijsberend voor zijn klasse, bleef hij staan voor het raam en naar buiten kijkend als sprak hij tegen een onzichtbaar iemand in het schemerige duister, zei hij: „Ik wilde dat jullie de volgende week een kleine gezichtsstudie maakten... en wel jullie zelfportret. De besten zoek ik uit voor een kleine tentoonstelling van leerlingenwerk..."

Toen de bel ging, sprong het kleine model van het podium, sloeg met een vlugge beweging een donker manteltje om, en verdween achter professor Cram als een klein, schichtig vogeltje...

In haar kamer zat Lennie, bij het licht van haar schemerlamp en schetste, voor haar toiletspiegel, haar eigen gezicht.

Wel al drie keer had ze willen beginnen en was er weer mee opgehouden. Vreemd, zij die altijd met flinke lijnen resoluut begon, aarzelde, nu ze zichzelf moest teekenen.

Heel licht tikkelde ze haar gezicht, het was ovaal van vorm, met een puntige kin.

Terwijl ze die teekende, hoorde ze Tineke's vermanende stem: „Juffrouw Punt, niet zoo critisch..."

„Jawel dame, die kin hoort bij me..."

Haar oogen waren vreeselijk licht, en zoo'n moeilijke uitdrukking... wat drukten ze eigenlijk uit?

Och niets als een soort scherp waarnemen natuurlijk, want ze tuurde, tuurde terwijl ze teekende... Ook haar wenkbrauwen kon ze moeilijk op de juiste plaats krijgen, terwijl ze zichzelf teekende, waren ze heel hoog opgetrokken... twee halve boogjes, die naar haar voorhoofd wezen, in een vraag.

Onwijs eigenlijk, zoo je eigen gezicht neer te zetten, maar het leek tòch. Haar neus, klein en een beetje wippend, was haar groote verdriet. Het leek of ze zichzelf een soort rapport gaf, ze werd er onrustig van. Nu haar mond... ze had heel dunne lippen, de hoekjes trokken iets naar boven, spottend.

Zóó moest ze er uit gezien hebben, toen Johan tegen haar zei: „Wees toch eens gewoon, oordeel toch eens zachter", toen ze hem haar meening zei over een vriend van hem, die een conflict met thuis had gehad. Johan kon zich met zoo'n diepen ernst en nauwgezetheid indenken in de moeilijkheden van zijn vrienden, er op ingaan of het hemzelf gold. Haar irriteerde dat, het nam tijd en was overdreven. Had niet iedereen zijn eigen problemen?

„Niemand kan in het leven van anderen ingrijpen", had ze gezegd, „jij niet en ik niet, en als hij moeilijkheden heeft moet hij dat alleen probeeren te verwerken."

„Nee, we moeten elkaar helpen, zoover dat in onze macht is."

„Dominee".

Verbaasd, bezeerd, had hij haar aangezien en zij, voelend dat ze te ver was gegaan, had snel over wat anders willen beginnen.

Maar met een vluchtig „Adju" was Johan weggegaan. Ze hadden gekibbeld... en het was háár schuld geweest.

Ze schetste verder, zoo nu en dan het boek op een afstand houdend. Ze geloofde dat het wel goed werd, maar ze zag er zoo scherp en strak op uit. Ze doezelde een paar lijntjes... teekende ingespannen verder, onderdehand denkend. Je kwàm tot denken bij zoo'n zelfportret en het erge was... je kreeg steeds meer hekel aan je eigen gezicht.

Haar voorhoofd was vlak en blank, twee rimpeltjes boven haar neus.....

Terwijl ze ze teekende, zag ze het kleine meisje van haar Zaterdagsche clubje voor zich staan, huilend boven haar plakrondjes, die scheef op het papier zaten:

„Juf, ik kan niet plakken as u me soo ankaikt... met die rimpels op u' neus".....

Zou elk trekje, elk lijntje eigenlijk samen hangen met iets van binnen?

„Dominee"... zei ze tegen haar spiegelbeeld.

Nee, ze kon er niet om lachen, ze voelde zich tekort schieten in alles, die kibbelpartij vanmorgen en o, al die duizenden keeren, dat ze met genot uitgevallen was tegen duizenden menschen, die maakten (ze hield de teekening weer op een afstand) ...dat ze nu zoo schrok van haar eigen gezicht, dat haar koud, spottend en toch zoo gelijkend, aankeek.

Opeens zag ze zichzelf op de tentoonstelling hangen... bezoekers stonden er voor stil: „Wie is dat meisje met dat uitdagende gezicht?"

„Hélène Verhagen ... Ken je haar niet?"

„Knap maar koud."

En Tineke zou zeggen: „Juffrouw Punt..."

Toen professor Cram de volgende week de teekeningen ophaalde en bij Lennie staan bleef, zag hij haar voor het eerst verlegen. Ze legde geen teekening in zijn uitgestoken hand...

„En?" vroeg hij. Juist naar Lennie's werk was hij benieuwd... er zat zoo'n durf in.

Ze schudde haar hoofd en was héél klein nu.... „Professor... ik kon het niet..." Hulpeloos keek ze hem aan, in haar gezichtje was een trek dien hij er nog nooit in gezien had.

Professor Cram, die een goed menschenkenner was, maakte het haar niet moeilijk en deed of hij juist iets op het bovenste blad van het pakje teekeningen zag.

„Geen inspiratie gehad?... tja, kunst kunnen we niet forceeren hè? En een zelfportret is iets heel persoonlijks, nietwaar?"

Terwijl hij verder liep, langs de teekenplanken met de vele jonge menschen, dacht hij: Nu is ze op den goeden weg... dit heeft ze eens nièt aangedurfd... en als ze goed beseft heeft wàárom, dan heeft ze waarschijnlijk meer gepresteerd als dit heele stapeltje schetsen bij elkaar waard is...

S. LADAL.

(Nadruk verboden. Auteursrecht voorbehouden.)

Het raadsel van Vondel

Anderhalve goede oplossing.

OP het raadsel van Vondel, opgegeven in het avondblad van 5 October, zijn in totaal maar twee goede oplossingen gekomen. Dat was de geheele oogst. Hoeveel jonge oogen tevergeefs geprobeerd hebben er uit te komen, is niet bekend. Maar dat er slechts twee goede inzendingen zijn, is toch wel raadselachtig. Goed bekeken zijn het er maar anderhalf.

Geheel juist was het antwoord van Greta Timmer, 13 jaar, uit Meppel, die al vele jaren tot mijn trouwe medewerksters behoort. Ze schreef: „Het is een ganzeveer, waarmee de menschen vroeger schreven."

Jo B. uit Vlissingen — mijn oude oogen kunnen haar achternaam niet ontcijferen — schreef het geheele raadsel in dichtvorm, zooals het in de krant stond, over, wat geheel overbodig was, en liet daarop volgen: veer.

Greta had haar briefje keurig geschreven; van het meisje uit Vlissingen moet ik tot mijn spijt het tegendeel verklaren. Het is heel erg en beide meisjes kunnen niet hetzelfde geschenk krijgen. Meer wil ik er niet van zeggen. Laten we hopen op netter schrift bij een volgende gelegenheid.

En nu geef ik het raadsel met toelichting.

Ik droeg mijn moeder, zij droeg mij,
Van jongsaf hing ik aan haar zij.

De vleugelveeren van de gans droegen de gans als ze vloog, en omgekeerd droeg de gans de veeren. Die vleugelveeren droeg de vogel aan de beide zijden.

Toen zij vermoord werd en geplukt,
Ben ik van hare zij gerukt.

Deze regels zullen wel geen uitleg behoeven: nadat de gans gedood was, werden de veeren en de slagpennen er uit gerukt.

Hoewel ik stom geboren ben
En geene talen spreek, nog ken
Nog spreek ik klaar in ieders hand
En vliege van mijns meesters hand.

De ganzeveer kan niet spreken en kent geen talen, maar de schrijver maakt er toch zijn meening kenbaar mee, terwijl zijn pen over het papier vliegt. De gans vliegt niet meer, de pen (veer) wel.

Mijn lafenis is bitt're gal.
Inkt, de lafenis, de drank voor de pen, werd voorheen van gal(appels) gemaakt.
Ik dien de menschen overal.
Deze regel is duidelijk genoeg.
Al heeft men mijn natuur besneên
Nochtans bemint mij iedereen.

Om van een ganze veer een pen te maken, moet die afgesneden worden, maar ofschoon ze dus verminkt is, minacht niemand er haar om.

Kan iemand raden wie ik ben,
Die drukt mijn naam uit met de pen.

Het meisje uit Meppel heeft het goed geraden en gedaan, wat Vondel vroeg: den naam met de pen uitgedrukt.

Nu we dan toch bij de ganzepen verzeild zijn, wil ik den jongen oogen laten lezen, hoe men pennen maakte, dan kennen ze het kunstje. Ik zal een deel van het voorschrift maar in den stijl van vroeger geven:

„Een Penne kan bekwamelijk gemaakt en tot Schrijven bereyd worden / met vier sneden / te weeten / aldus. Men zet de scherpte van 't Pennemes op de Buyk der Schagt / en sneyd het voorste eynde schuyns af / 't welk de eerste snede is. Daar na doet men een kleyn sneedje in de rugge van de Schagt / om de Glep of Spleet te maaken", enz.

Dit, jonge oogen, is pas het begin. Wie tot zoover klaar is met het fabriceeren van zijn pen, moet mij maar even schrijven, dan zeg ik wel, hoe het verder moet.

Maar vele aanvragen verwacht ik niet, eigenlijk niet een.

Wij zullen ons maar houden aan onze stalen pen of aan den toch gemakkelijker vulpenhouder.

De Romeinen gebruikten al bronzen pennen, maar die hebben het later afgelegd tegen ganzepennen.

In 1830 ontstonden in Engeland groote pennefabrieken en toen kwamen ook hier stalen pennen in gebruik. Maar zooals ik met mijn boorden deed — ik heb het al eens verteld, ik was altijd op zijn minst één mode achter en heb nog lang „vadermoorders", boorden met vooruitstekende punten, gedragen — zoo ging het ook met mijn pen. Ik heb nog lang met ganzepennen geschreven en kon die zelfs goed „vermaken", dat wil zeggen, aanpunten en daarvoor diende het bekende „pennemes", dat nog altijd bestaat.

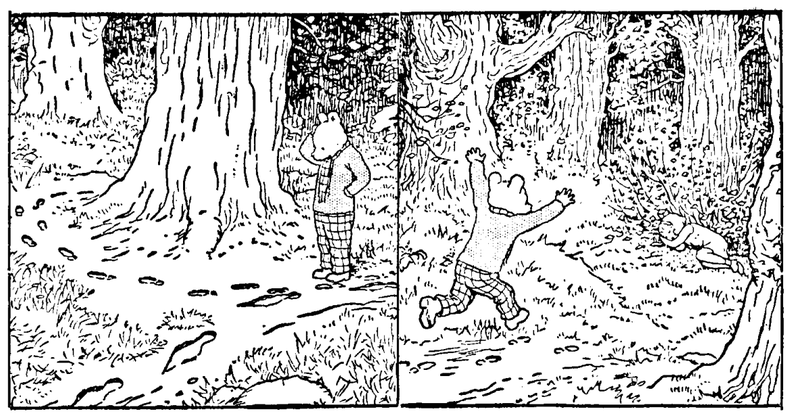
Maar dat is nu lang voorbij. Ik schrijf al tientallen jaren met een vulpen, nadat ik eerst tientallen jaren met stalen pennen gewerkt heb.

En met mijn vulpen schrijf ik hier een vriendelijken groet voor de jonge oogen.

Of ze het zien kunnen, hangt af van de zetterij. Gebruikt die het cliché van mijn handteekening hieronder, dan ziet men het schrift van mijn vulpen. Dat moeten we nu maar afwachten.

Dr Lin Yutang

BRUINTJE BEER'S HERFSTAVONTUUR

No. 11 — Dus is ze er toch! Bruintje krijgt weer moed; als hij haar nu maar vinden kan, dan komt alles wel weer goed. Bij een kruispad blijft hij verwonderd staan, als hij weer sporen ziet: de vreemde, wonderlijke en die van kleine Net. Maar tot zijn verbazing ziet hij, dat die niet langer denzelfden kant uitgaan.

Misschien heeft Net den anderen weg genomen, omdat ze graag weer thuis wilde komen.....

Bruintje volgt de sporen van zijn vriendinnetje en het duurt niet lang of daar, onder een boom, ziet hij haar liggen op den grond. Ze is vast in slaap..... Wat is Bruintje blij als hij Nettie vindt, dat onvoorzichtige kind, ongedeerd en volkomen gezond.

(Morgenavond vervolg.)

BANGE HANS

Hans moet in zijn badje
't Is niets naar zijn zin.
Hans is bang voor water
Hij wil er niet in.

Huilend zegt hij: „Moeder,
Het is veel te koud,
En u weet toch ook wel
Dat 'k er niet van houd."

„Toe", zegt moeder, „flink zijn,
Huil je dáár nu om?
Kom, zoo'n groote jongen,
O, wat ben jij dom!

Je moet zind'lijk blijven,
Foei Hans, schaam je wat.
Zoo! nu is 't in orde."
(Hans stapt in zijn bad).

Eerst rilt hij nog even,
Dan vindt hij het fijn,
Nu begrijpt hij zelf niet
Dat hij bang kon zijn.

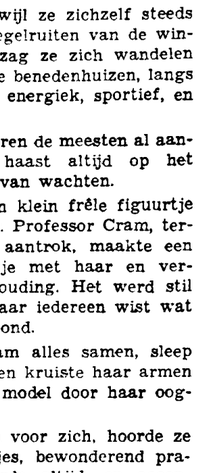
Kijk hem daar eens zitten,
Spartlend in het rond,
Heele plassen water
Morst hij op den grond.

Als hij eind'lijk klaar is,
Moeder zegt „Vooruit",
Zegt Hans, hè nog even,
'k Wil er nog niet uit.

PHIKO.

(Ingezonden Mededeeling.)

ZIT ALS GEGOTEN
ASCOT-COUPE

WINTERJAS
naar maat voor:
F. 29.- F. 35.- F. 40.-
COSTUUM
naar maat voor:
F. 35.- F. 40.- F. 45.-

2x PASSEN

KALKER'S maatkleeding

AMSTERDAM: Kalverstraat 100-106
Heiligeweg 47
DEN HAAG: Passage 64-66
t. o. Bagatelle

Een gezellige kinderjurk

In gedachten hooren wij de tantes en al de anderen, die een zwak hebben voor kleine zus, in verrukking uitroepen: „Neen, maar, wat een schattig jurkje heeft het kind aan". En dan is het voor moeder toch wel een gróóte voldoening te mogen zeggen, dat zij zelf dat toiletje heeft gemaakt.

Och, 't is zoo'n simpel kleedingstuk en het levert bij het knippen en naaien zoo weinig moeilijkheden op, dank zij het ruim vallende modelletje met zijn wijde plooien en zijn knoopsluiting aan den voorkant, die door de jeugdige draagster wel bijzonder gewaardeerd zal worden, omdat zij bij het open- en dichtdoen niemands hulp noodig heeft. Het kraagje dat wij, wanneer wij een Schotsch ruitje kiezen, van wit piqué maar ook van een donkere kleur zijde kunnen maken, wordt aan den voorkant zigzagsgewijze geknipt; op den rug daarentegen behouden wij het klassieke matrozenmodel, al bestaat er niet het minste bezwaar om de halsdecoratie in haar geheel rond te knippen.

(Ingezonden Mededeeling.)

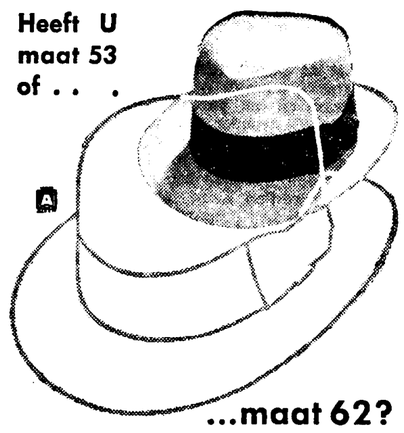
Naast de alom bekende z.o.Genever thans een nieuw type (extra droog)

HULSTKAMP
ZWART MERK
proeft U eens!

(Ingezonden Mededeeling.)

Heeft U maat 53 of . . .

...maat 62?

Meuwsen kan U altijd helpen aan een hoed. U slaagt er op de beste en voordeeligste manier. Prijzen vanaf f 5.50 Loop er eens 'n keertje langs!

MEUWSEN

AMSTERDAM: Damrak 87-88, Leidschestr. 2, DeClercqstr. 44
ROTTERDAM - DEN HAAG - ARNHEM - EINDHOVEN

23

TWINTIGSTE TOONEEL.

Op den voorsteven.

Het duikapparaat, dat miss Whitestone zich door tusschenkomst van Worthington, Worthington en Pine had aangeschaft, was een modern Amerikaansch product, een verbeterd exemplaar van het oorspronkelijke ontwerp van Augustus Siebe, een ontwerp, dat de proef der tijden met glans heeft doorstaan.

Het bestond uit een drie-cylinder, enkelwerkende luchtpomp, geschikt voor werk in diep en ondiep water, een helm met borstplaat gemaakt van koper, onder hoogen druk geplet en vertind, met glasplaten, in gunmetal gevat en vast aan den helm, het voorglas met scharnieren, de beide zijglazen zonder het metalen kruis, dat bij sommige soorten helmen wordt gebruikt en dan het gewone duikerpak met een paar verzwaarde schoenen benevens borst- en ruggewichten en een buigzame luchtslang van een soort, die niet kan kinken.

Miss Whitestone, die bij het koopen niet op kosten had gekeken, had op raad van Valcour ook een telefoon aangeschaft, waarvan de kabel in de signaallijn van den duiker lag. Daardoor was een voortdurende uitwisseling van gedachten tusschen den duiker en de menschen in de sloep mogelijk, kon inspecteur Valcour persoonlijk leiding geven aan het doorzoeken van het gezonken schip en de duiker van elke nieuwe ontdekking onmiddellijk melding maken. Het geheele apparaat was geborgen op het laagste dek, in een veilig gesloten ruimte voorin.

De duiker, eveneens door tusschenkomst van de veelzijdige firma, Worthington, Worthington en Pine gehuurd, was een magere, ineengeschrompelde maar toch wel gespierde jongeman, Stumpf genaamd. En hij was tevens, ofschoon dat noch miss Whitestone noch mrss. Worthington, Worthington en Pine bekend was, de eenige zwakke schakel in den overigens sterken ketting. Stumpf was gedurende zijn duikersloopbaan twee keer het slachtoffer geweest van de gevreesde caissonziekte — éénmaal tijdens het bouwen van een brug, waarbij hij had moeten werken onder een druk van vier en een halve atmosfeer en den tweeden keer bij reparatiewerk aan een pier, waar de druk wel aanzienlijk minder was geweest, maar waar hij als gevolg van een te snelle vermindering ervan een langdurigen en hevigen aanval van spierkramp had gekregen plus een duikersverlamming met neiging tot braken en dergelijke gevaarlijke symptomen. Na dit laatste geval was hij nooit meer de oude geworden en alleen ernstige financieele moeilijkheden hadden hem er toe gebracht de eigenaresse van de „Helsinor II" ten opzichte van zijn gezondheidstoestand willens en wetens te misleiden en het baantje van duiker aan boord van het jacht aan te nemen. Dit had hij gedaan in de volle overtuiging, dat hij niet meer dan vijftig procent kans had om het gevaarlijke experiment te overleven en het eenige wat hij vurig hoopte, was, dat het gezonken jacht op niet té groote diepte mocht liggen.

Geen wonder dus, dat hij op den avond van de aankomst ter plaatse het tooneel voor hem aandachtig bekeek: het nog vrij ver verwijderde eiland met het beruchte rif er om heen, dat in den schemer den indruk maakte van een frêlen, witkanten kraag.

Hij stond op den voorsteven, met zijn ellebogen op de verschansing en zijn magere, uitgeteerde handen — de handen van een ouden man! — ineengevouwen onder zijn wegvallende, slappe kin. De schemering had zich als een sluier over het landschap uitgebreid; alles was vergrauwd en vervaagd tot de maan straks met een zilveren penseel de silhouetten zou doen herleven... Maar hij was op dezelfde plaats blijven staan, tè diep weg in zijn sombere gedachten om op de verandering in het tooneel voor hem acht te slaan en het plotseling materialiseeren, vlak naast hem, van miss Ash, als een geestverschijning in witte crêpe georgette, paste zoo goed in zijn stemming, dat hij niet eens schrok.

„U bent de duiker, niet?" begon miss Ash het gesprek.

„Ja."

„Is het gevaarlijk?"

„Niet als je routine hebt, mevrouw."

„En u heeft zeker routine?"

„O ja. Meer dan genoeg!"

„Het lijkt me eenig, om de dingen op den bodem van de zee op je gemak te bekijken — de visschen en al het andere. Ik heb prachtige films ervan gezien."

Zijn longen en zijn lichaam sidderden nog na bij de herinnering aan de resultaten van dat staren naar wat die juffrouw naast hem prachtige dingen noemde. Ze zou zelf maar eens zoo'n karweitje moeten opknappen — het repareeren van een pier bijvoorbeeld en eens kijken, hoe ze zich voelde als ze met het bloed druppelend uit haar oogen en haar neus boven kwam!

„Och... 't heb zijn voor- en nadeelen, zooals alles!" zei hij lakoniek.

„Dat begrijp ik. Het is natuurlijk reuzegevaarlijk. Stel je voor, bijvoorbeeld, dat iemand het in zijn hoofd haalt om de buis, waardoor je de lucht toegevoerd krijgt, door te snijden."

„Dat zouen ze maar niet zoo één, twee, drie klaarspelen," was het antwoord.

„Waarom niet?"

„Gewapende slang in canvas en gevulcaniseerd rubber... daarom niet!"

De omkrullende lippen van Lilian Ash leken in het onzekere licht op de lippen van een negerin. „Dat wist ik niet," zei ze langzaam. „En hoe staat het met die ruitjes, waar je door kijkt? Zouden die nooit stuk kunnen gaan?"

„Misschien wel... als je ezelachtig genoeg was om zelfmoord te willen plegen."

„U bedoelt, dat je ze zelf zou kunnen inslaan?"

„Ja. Dat is ongeveer de eenige manier. Ze een tik geven met een van de gewichten of iets dergelijks."

„Vertelt u me eens... op welken datum bent u geboren?"

„Den twaalfden Maart, negentien vijf."

„Dat dacht ik wel."

„Wat dacht u wel?"

„Hoe heet je?"

Stumpf had op het punt: particuliere jachten niet veel ervaring, maar hij was een veelbelezen man en als zoodanig wist hij, dat jonge en rijke vrouwen — en alle vrouwen aan boord van een particulier jacht hoorden in die categorie thuis — vaak schoon genoeg van alles krijgen en dan jacht gingen maken op krachtige, stoere exemplaren van de mannelijke sekse — dit bij wijze van afwisseling op de Bobbies en Raggies en andere frivole leden der autocratie, met wie ze door hun gewone leven dagelijks in aanraking kwamen.

„Stumpf," zei hij.

Ze ging met de — voor hem — vreemdsoortige hofmakerij voort. „Hoe spel je dat?" (Hij spelde zijn naam). „En nu de voornaam?"

„Arthur." Verduiveld, waarom eigenlijk niet? Al was het alleen maar om zijn gedachten van het karweitje, dat hem te wachten stond, af te leiden. „Hoe heet u?"

„Stoor me asjeblieft niet! Ik denk na!" Miss Ash maakt vlug een paar samengestelde berekeningen en keek opeens weer gewoon uit haar oogen. „Je mag niet meer duiken," verklaarde ze beslist.

De koude rillingen liepen Stumpf over den rug. Geen vijf minuten geleden had hij zich precies datzelfde staan vertellen. Als miss Ash opeens een geschubden staart had gekregen en in haar natuurlijk element met zijn blauwe golvende oppervlakte was teruggeplonst, zou het hem hoegenaamd niet verwonderd hebben. Hij lachte even, en zei: „Wat u zegt!"

Met een doodernstig gezicht ging miss Ash voort: „Ik ben een bekend numerologe, mr. Stumpf, en ik geloof niet, dat ik te veel zeg, als ik verklaar, dat uw duikerpak uw doodshemd zou worden."

Wat ze was — hij had het woord trouwens niet eens verstaan — kon hem bitter weinig schelen, maar dat doodshemd trok hij zich bepaald aan. Ze was blijkbaar niet zóó van Lotje getikt als ze eruit zag.

„Bent u een detective?" vroeg hij. Ten slotte was het heele jacht ongeveer vol met detectives en op de hun eigen neuswijze manier konden ze zijn verleden wel eens opgerakeld hebben.

„Alleen ten opzichte van de dingen, die ik door middel van de wetenschap, die ik beoefen, kan openleggen, mr. Stumpf."

Hij was een boon als hij begreep wat ze daarmee bedoelde. Maar omdat hij van klare koffie hield, vroeg hij: „Wel... als ik het aandurf, wat gaat het u dan aan wat ik doe of niet doe, als ik vragen mag?"

Zij keek hem strak aan en als antwoord probeerde ze een van de gezegden, waarmee ze af en toe de merkwaardigste resultaten had bereikt. „Was het erg?" vroeg ze.

Hij vertelde haar alles van de ellendige ervaringen die hij had opgedaan. Met een merkwaardige openhartigheid bediscussieerde hij de intieme dingen van zijn anatomie en toen hij zweeg, had miss Ash den indruk gekregen, dat mr. Stumpf niet veel beter was dan een wandelend skelet.

„Arme man! Als je dus morgen naar beneden gaat, staat het practisch gelijk met zelfmoord!"

Het zielige van die voorstelling, het idee, of hij een willoos werktuig was in de meedoogenlooze hand van het noodlot, won het van zijn anders toch wel nuchter verstand. Hij haalde zijn magere schouders op en nam zijn toevlucht tot de gewone gemeenplaats. „Wat kan je der ân doen!"

Miss Ash zei verstrooid: „Dank u wel!"

En nog altijd verstrooid, wandelde ze, als een steeds vager wordende wolk witte crêpe georgette het gezichtsveld van mr. Stumpf uit. Ze ging de trap op, gevolgd door den hofmeester, die haar moest bewaken en begon, met de handen op den rug, het dek op en neer te loopen.

Wat, overdacht ze, zou er gebeuren, als Stumpf plotseling weer een lichten aanval van zijn oude kwaal kreeg?

(Wordt vervolgd.)

REGELMAAT VOOR TREFFERS

TREFFERS kosten per 3 regels, compres gezet (circa 90 letters of leesteekens) ƒ 1.—. Elke regel (circa 30 letters of leesteekens) meer ƒ 0.50.

Voor opschriften of vette regels tusschen den tekst, voor zooveer deze in de Treffers kunnen worden opgenomen, geschiedt de berekening volgens nevenstaande regelmaat. Treffers worden uitsluitend over één kolom geplaatst.

Abonnés van het Algemeen Handelsblad kunnen éénmaal per jaar een Treffer plaatsen (niet hooger dan 20 regels, geen Handels-advertentiën) voor halven prijs.

TREFFERS PER TELEFOON. Tusschen 9—17½ uur kunnen Treffers per telefoon worden opgegeven, No. 30404. De voor 11 uur (Zaterdags 9½ uur) opgegeven Treffers worden nog denzelfden avond geplaatst. Eventueele fouten door telefonische opgave niet voor verantwoordelijkheid van het Handelsblad.

TREFFERS kunnen eveneens worden opgegeven aan advertentiebureaux, boekhandelaren, kiosken, alle agentschappen en bijkantoren van het Algemeen Handelsblad en rechtstreeks aan

ALGEMEEN HANDELSBLAD
AFD. ADVERTENTIËN, AMSTERDAM C.
Telefoon 30404 (5 lijnen) Postbus 596.

TE KOOP AANGEBODEN

„Pelta" is weer kampioen!
1000 BONTMANTELS, VOSSEN en CAPES v. ENGROSPRIJS!
Ook reparaties m. schr. garantie. Gefil. catalogus gratis.
„PELTA" - PRINSENGR. 1079.... 15 jaar.... reeds daar
tusschen Utrechtschestraat en Amstel. Bez. 6ók 's avonds en Zondags!

Waarom zoudt U geen bont koopen?
Tegen onze ENGROS-prijzen moet U slagen. Bekijkt vrijblijvend onze enorme collectie Bontmantels, Vossen, Capes onder volle garantie.
PELTERIJENFABRIEK „RENARD"
PRINSENGRACHT 770—72 bij Utrechtschestraat.

Te koop wegens omstandigheden. In de kop van N.-H., in een der drukste winkelstraten, een BESTAANDE ZAAK IN RADIO- EN VERLICHTINGS-ARTIKELEN. Koop winkelband verrieschte. Prijs zeer billijk. Br. T 21957, Handelsbl.

D. K. W. '35 te koop
ingeruild bij STOEWER, Imp., Amstelveenscheweg 288. Tel. 91161.

Wegens liquidatie ter overname:
1 Lips Brandkast 165×80×70
1 Lips Brandkast 203×93×77
Beide in prima staat.
Brieven T 22037, Handelsblad.

NOG MAAR TWEE
Van onze schitterende HEERENHUIZEN TE KOOP, gelegen aan het mooie RAPHAELPLEIN No. 3 en 5.
Bev. Kamer en suite, hall, keuken, vestibule, badkamer, 5 slaapk., 2 W.C.'s zolder, groote kelder en tuin. Het geheel is voorzien van een prima centr. verwarming en warmwaterinstallatie enz. enz.
Iedereen dag te bevragen Raphaelplein 3 en telefoon 20317 — 84007.

TE KOOP OF TE HUUR AANGEBODEN EN GEVRAAGD

Villa & Landhuis te koop.
Weg. vertr. ZEER VOORDEELIG TE KOOP vrijst. VILLA, hal, 3 gr. benedenkam., serre, keuk., keld., bijkeuk., el. l., waterl., gas, 4 gr. slaapkamers, balcon, autogarage, schuur, 2700 M2. siertuin en moestuin en boomgaard m. 90 volslagen vruchtbomen, slechts ƒ 10.000.—.

WEG. STERFGEVAL SPOTKOOPJE, LANDHUIS, hal, 2 kam. (suite), keuk., bijkeuk., 2 gr. slaapk., schuur, fl. tuin, el. l., waterl., gas, mooie stand, slechts ƒ 3500.—.

TE HUUR BIJ BOSCH MODERNE VILLA, hal, 2 gr. kam. (suite), keuk., keld., bijkeuk., 3 slaapk., vaste wasch-tafels, badkam., ingem. bad, bodenkam., gr. zold., garage, fl. tuin, p. m. ƒ 45.—. LANDH. van af ƒ 25.— p. mnd. Vr. gr. en fr. geïll. Woninggids. P. MAN, Steenhofstraat 5 bij station SOESTDIJK.

CONFECTIE.
Groot Heerenhuis te koop of te huur aan de HEERENGRACHT 54. Atelier- en magazijnruimte, totaal 1400 M2. Tuin 400 M2. Te bevragen aldaar, Tel. 48082, bij MÜLLER, SIEGMUND & SCHOGT, Heerengracht 442, Tel. 37187 en MAKELAARSKANTOOR P. EVEROUT, Singel 450, Telefoon 34444—33330.

TE HUUR GEVRAAGD

WONING, BENEDEN- of VRIJ BOVENHUIS, 6 kam., badk., keuken, liefst met centr. verw., k. en w. stroom. water. Brieven met prijsopg. T 22036, Hbld.

Gemeubileerde SUITE GEZOCHT
per 1 Nov. door echtpaar, op eersten stand. Met of zonder pension. Brieven m. prijsopg. T 22019, Hbl.

Gevr. d. l. Isr. j. dame 15 Nov. keur., mod. inger. zit-sl.k. m. ontb., str. w., bad, tel., liefst Z. Br. J. K., Ag. Hbl., Rotterdam, Nieuwe Binnenweg 331.

TE HUUR AANGEBODEN

BIJ VERPLEEGSTER MOOIE GROOTE KAMERS, modern comfort, beschikbaar. Brahmsstr. 15 huis, Amsterdam-Z.

Te huur tegen matige prijs HUIS met bel-étage, 6 kamers, badk., keuken en kelder, Joh. Verhulststr. 210. Dagel. te bez. Sleutel 208 hs.

MICHEL ANGELOSTRAAT 56, parterre Flat, bev. 5 kam., badk., keuken, drogen kelder, grooten aangelegden tuin, centr. verw. en warmw.voorz.
MICHEL ANGELOSTRAAT 52, 3e étage, Flat, 6 groote kamers, badk., keuk., veranda en zolder, centrale verwarming en warmwatervoorz.
MICHEL ANGELOSTRAAT 54, vrije belétage, Flat, 6 kamers, badkamer, keuken, veranda, zolder, centrale verwarming en warmwatervoorz.
EUTERPESTRAAT 41, vr. bovenh., 6 k., badk., keuk., centr. verw.-install.
EUTERPESTRAAT 43, vrije 1e étage, Flat, 6 kamers, badkamer, keuken, veranda, centrale verwarming-installatie.
ZUIDER AMSTELLAAN 7, part. Flat, bev. 5 kam., badk., keuk. en tuin.
ZUIDER AMSTELLAAN 11 II, Flat, 6 k., badk., keuk., veranda en zolder.
Dagelijks te bezichtigen van 2—4 uur.
Bevragen Keizersgracht 738, Telefoon 34493, na 6 uur 54488.

TE HUUR nabij Station
HEEMSTEDE
HEERENHUIS met TUIN ƒ 450.— Met GARAGE ƒ 550.—
Inlichtingen B. J. DE RIDDER, Zandvoorter Allee No. 1.

TE HUUR RUIM WINKELHUIS UTRECHTSCHESTR. 40
Lage huurprijs. Direct te aanvaarden. Bevragen Makelaar A. B. M. v. d. ELSAKER, Ceintuurbaan 336, Telefoon 25822.

KANTOORLOKALEN
te huur aangeb., gelegen direct a. d. Kalverstr. v. af ƒ 125 p. j., incl. centr. verw. Te bevr. Kalverstr. 12.

Droge Pakhuisruimte aan diep vaarwater, 3 zold. m. vliet. 450 M2., ƒ 12.50 p. week. Br. T 21837, H.blad.

Mooi Koopmanshuis
MET GROOTE KLUIS,
Kloveniersburgwal 75.
LAGE HUUR. Door centr. ligg. v. vele doeleinden geschikt. Inl. mak. A. Cune, Amstellaan 36, Tel. 91001.

Rust. ZIT-SLAAPK. m. pr. pens., stroom. water, bad, ƒ 50 per maand. P. C. Hooftstraat 14 boven.

Kantoorlokalen Keizersgracht.
RUIME KANTOORLOKALEN TE HUUR in deftige Heerenhuizen, Keizersgracht 756 en 330. Te bevr. Mij. „Hoeksteen", Keizersgr. 330, Tel. 46426.

Zeer gunstig gelegen Hoekwinkelhuis met aangrenzend onderstuk
FERD. BOLSTRAAT 85
hoek 1e Jan Steenstraat 89. Totale vloeroppervlakte ruim 200 M2. Huurprijs ƒ 3750.— per jaar. Inlichtingen bij de Makelaars: M. I. van Engelen & Zoon, Keizersgracht 115, Tel. 42762 en 40762.

TE HUUR
Bennebroek, Laan No. 3
Pracht Benedenhuis,
5 kamers, groote serre, keuken, badkamer en garage. Mooi punt.
Adres: „Vredehoeve", Bennebroek.

Vrij Eerste Bovenhuis
TE HUUR a/d da Costakade. Huur zeer billijk. Te bevragen bij den Makelaar BEUKS, Telefoon 80058.

WONINGBOUW GEBR. WAJER
Koninginneweg 8 — Telef. 26340
FLATS centrale verw., liften enz.
Huur v. a. ƒ 75 + 35 per maand.
Sleutels Minervalaan 58 IV.
FLATS, centrale verw. en warmw.
Huur v. a. ƒ 60.— + 20 per maand.
Sleutels M. Angelostr. 63 hs. 2—4.
Sleutels N. Amstellaan 180 huis.
Argonautenstr. 92 hs. ƒ 32 + 15.
FLATS met centr. warmwater.
Huur v. a. ƒ 37 + 5 per maand.
Sleutels Deurloostraat 59 I.
Sleutels Maasstraat 81 hs.
Vraagt gratis Woningcourant.

GESTOFF. SUITE, centr. verw., k. en w. str. water, badk., tel., event. m. vrije keuk. of ontbijt. Murillostr. 6 I.

HOLBEINSTR. 5, 1e ét., Telef. 28832 Hypermoderne Zit-Slaapkamer aan daktuin, laagbouw, bij partic.

Te huur KAMERS met volledig pension, ƒ 60—ƒ 65 p. m. Alle comf. Van Baerlestraat 126 bov.

ZIT-SLAAPK., m. str. k. en w. w., centr. verw., bad. tel., pr. pension, p. m. ƒ 55.—. Z. Amstellaan 254 II.

GEM. KAMER, str. w., v. Dame b.b.h.h., met pr. pens., ƒ 55.— p. m. Alex. Boersstr. 26 b/Concertgebouw.

Te huur chic gem., vrije voor-zit-sl.-kam., w. en k. str. water, bad, Tel. 90604. Wilhelm, Scheldestraat 3.

MODERNE FLATWONINGEN EN WINKELHUIZEN
met centrale verwarming en warmwatervoorziening.
Zuider Amstellaan 242-270 W. Scheldeplein 1-6
Scheldestraat 177-189 Dintelstraat 108-118
Niersstraat 45-63
bevatt. 6 kamers, badkamer, keuken, veranda enz.
Huurprijzen v.a. ƒ 47.50 p.m. (excl. centr. verw. en w. water)
Bez. dagel., ook Zaterd. en Zond. te bevragen. Z. Amstellaan 264.
Telefoon: 28419 — 32415 — 34418 — 24376 — 84507

RUIME SUITE EN ZIJKAMER TE HUUR.
Gemeub., stroom, water en telefoon. HEMONYLAAN 19 huis.

GESTOFF. SUITE met voll. pens., zeer geschikt voor echtpaar, bij verpleegster. Euterpestr. 145hs. Tel. 93127

Te huur mod. ZIT-SLAAPKAMERS met pension, alle comfort. Bachstraat 20. Telef. 91957.

2e (bovenste) Bovenhuis Joh. Verhulststraat
bij Corn. Schuijtstraat.
bevatt. 3 kamers, keuken, veranda.
ƒ 36.— per maand. Sleutels 119 I.

TEH. VOOR OUDEN VAN DAGEN. Vakk. verpl., ritueele keuken. Zr. v. Leeuwen, tel. 91679, Lomanstr. 51 hs.

WEGENS VERTREK naar buiten huurovername groote flat, 7 kamers, 2 badk., centr. verw. en w. w.voorz., en fietsenstalling. Beethovenstraat 124 III, Tel. 23042.

APOLLOLAAN
Zeer eleg. gem. gr. zonn. zit-slaapk. of zitk. m. kl. slaapk. Telef. 93535.

HILVERSUM
MOOIE RUIME VILLA, VOOR- EN ACHTERTUIN.
ƒ 42.50 per maand.
Prachtige omg., 5 min. v.a. Station. Dagel. bez. Javalaan 18.

EUTERPESTRAAT 115.
VRIJ BOVENHUIS, 8 kamers, (ged. met parketvloeren), badk., keuken, zolder, centr. verw.-install. Levering van warm water. Huurprijs ƒ 83.33 p. m. plus water. Bevr. HENDRIKS & SPRINGER, N. Amstellaan 117. Tel. 22055.

BETREKKINGEN GEVRAAGD

HUISHOUDSTER, 25 j. (Oostenr.), v.g.h., zoekt dagbetrekking, liefst bij Dame of Heer. Br. T 22001, Hbl.

Fl. Huisnaaister, bek. m. het maken v. mant., jap. en kinderkl., ƒ 3.- p. d. De beste ref. Br. T 22013, H.blad.

Gedipl. Coupeuse maakt Jap. en Mant. Fr. maatwerk. Bill. prijs, le kl. ref. A. Freytag, Postjeskade 195 III.

Oostenrijksche, 35 j., zelfst. koken en werken, tevens de fijne keuken, tegen 1 Nov. Br. lett. H., Kiosk R. Hartpl.

Amerikaansche dame wenscht vertegenw. v. Holl. Fa., liefst Modebr. voor New York. Br. T 22008, Hbld.

BOEKHOUDINGEN - BELASTINGZAKEN d. gedipl. erv. vakman, v. a. ƒ 50.— per jaar. Pr. ref., str. discr. Brieven T 21928, Handelsblad.

WERK GEZOCHT door M. T. S.-er, 24 j., ongeh., dipl. Electrotechn. en Werktuigbouwk., pract. ervaring montage div. machines, ankerwikk., gieten, vormen, transformator-, collector-, stempelfabr., telefonie, waterl. In bezit rijbewijs A en B (2 jaar ervaring). Brieven T 22018, Handelsbl.

MEISJE, 18 jaar, P. G., dipl. 5-j. H. B. S., steno en typen, zoekt werkkring. Onverschillig wat. Brieven T 22000, Handelsblad.

BETREKKINGEN AANGEBODEN

Gevr. per 1 Nov. NET MEISJE, zelfst. kunn. koken en werken en v. g. g. v. Vossiusstraat 29 hs.

REIZIGER GEVRAAGD
voor den verkoop van
houtbewerkingmachines en gereedschappen;
bekendheid met de branche vereischt. Brieven met volledige refer. onder T 22048, Handelsblad.

Confectiefabriek vraagt flinken
MAGAZIJN-BEDIENDE.
Alleen zij, die in de branche werkzaam waren en over goede getuigschriften beschikken, kunnen reflecteeren. Salaris naar bekwaamheid. Brieven T 22052, Handelsblad.

KANTOORJUFFROUW (tijdelijk) voor steno-typen, corresp. (hoofdzakelijk Engelsch) en administratie. Eigenhandig geschreven brieven m. opg. van leeftijd, verl. salaris, enz. T 22043, Handelsblad.

LESSEN

Instituut voor Individueel Onderwijs
Inl. b/d. admin. Dra. R. WALVIUS—TACONIS, Moreelsestraat 9, Tel. 91145.

HAPPY HOME, Fr. v. Mierisstr. 111, Tel 21381. AUTORIJLES à ƒ 1 per ½ uur. Leswagens met dubbele bed. VERHUUR zonder chauffeur.

Apprenez le Français
tel qu'on le parle en France
INSTITUT FRANÇAIS
PAUL CORNET
30 — le Weteringplantsoen — 30
(Coin Weteringschans.)

BOEKHOUDLES door Leer. M.O. ƒ 5.- p. m. Boeken in bruikleen. Br. T 22056, Handelsblad.

FRANSCHE DAME geeft Fransche les. Mevr. DE JONG, Leidschekade 55.

WISKUNDE door Dr. Wis- en Natuurk., prima ref. rect. en dir. ƒ 1.50 per uur. Br. T 22015, Handelsblad.

Jeannette Massée leert U in den kortst mogelijken tijd dansen. Leidschegracht 114. Telef. 31451.

VOORAANSTAANDE ZANGLEERARES
Ital. meth. Stemconsult gratis. Mat. condities. Br. T 22009, Handelsblad.

Typen ƒ 10 Steno ƒ 15
Singel 376 — Tel. 32914.
INSTITUUT KNOEF.

ENGELSCH en DUITSCH door leerares ƒ 3.— per maand. Mej. Vassent, Amstell. 89, tel. 28931

Fransch in 6 mnd.
Prof. VASSENT Parijs conv. hand. corr. ex. opl. privéles ƒ 6 p. maand. Vraagt zijn onmisb. voll. werkwoordenboek, Amstellaan 89, Tel. 28931.

BOKSEN ALS SPEL.
HOBBEMASTRAAT 4. Tel. 25406.

CURSUS TOT RIJBEWIJS ƒ 15.— HESSELING—HOLZHAUS.
Hoofdweg 405 Tel. 80905
Amstellaan 39 Tel. 92545

CLUBS

FILMCLUB vraagt dames en heeren v. medewerk. als dilettant in sport-, strand-, dansfilms etc. Contr. ƒ 3 à 5 p. m. Ev. opleid. v. beroep. Brieven T 22003, Handelsblad.

Who wants to join
English Conversationclub?
Apply T 22005, Handelsblad.

DIVERSEN

Mej. N. M. MIDDELBEEK Flat Zorgvliet, Haag, geeft sinds ruim 12 jaar t. verg port inl Zwitsersche Hotels, pens., chalets, kostsch. en Fam. (de laatste 2 soorten ook in andere landen, meeste zelf bezocht)

Zonder Chauffeur.
HAPPY-HOME, Fr. v. Mierisstr. 111 Tel. 21381. Verhuur nieuwe wagens all-risk verzek., per dag, week, maand en jaar.

CHEVR. '35, '33, '32
te huur. Ven & Co., tel. 53547-52539

Uw matras slecht?
BEL EVEN OP 49154
Spec. reparatie-inrichting
VAN BEEK, Rozengracht 54 en 58.
Laat Uw veerenbed 3-d. maken.
Al ons werk 10 jaar garantie.

POSITIE aangeboden.
In uitgeversbedrijf met ruime perspectieven, centr. v/h. land, bestaat gelegenheid opgenomen te worden als medew. of stille vennoot. Uitv. brieven onder T 22047, Handelsblad.

NED.-INDIË. Zakenman met 20-jarige routine, uitst. ingev. in Indië, einde dezer vertr., zoekt nog één goede vertegenwoordiging, ook opdrachten. Uitst. ref. Br. T 22044, Handelsblad.

PHILANTHROOP.
Heer v. g. huize vraagt v. korten tijd financieelen steun voor behoud effecten, desgew. ruime rente. Onroerende goederen en zaken voor onderpand aanwezig. Brieven T 22016, Handelsblad.

Jongedame, 26 j., zoekt nette vriendin. Brieven lett. H., Agentschap Handelsblad, Herculesstraat 134.

Verhuren, koopen, verkoopen
van alle soorten Meubelen, Stoelen, Tafels, Glaswerk, Ledikanten, Beddegoed enz. GER. DOUPLEIN 21 — TELEFOON 29175.

Voor uitbreiding van bestaande boekhandel (vrouwelijke leiding) liefst vrouwelijke compagnon gezocht. Benoodigd kapitaal ƒ 5000.—. Brieven T 22041, Handelsblad.

KAPITAAL.
Door gevorderde leeft. financ. deeln. gez. in 40 jaar best. firma, 10 à 12 mill. 6% rente en belangr. aand. winst. Brieven onder No. 9450, Max R. Nunes, Amsterdam.

Een net persoon,
eigen zaak,
vraagt ƒ 500.- ter leen
tegen hooge rente en aflossing. Groote overwaarde. Br. T 22039, Hbl.

LOONCONFECTIONAIR kan flink quantum japonnen, jurken, peignoirs enz. fabriceeren. Brieven T 22065, Handelsblad.

LOONCONFECTIE. Goed geoutilleerde fabriek vraagt werk (pyama's, schorten, lingerie. enz.). Br. T 22064, Handelsblad.

HUWELIJK. Voor ongeh. veertiger, acad. graad, deftige familie m. voorname Staatsbetrekking, zonder fortuin, w. k. gez. dame, deftigen stand, financieel onafh. Bemiddeling door bejaard, hooggepl. persoon vertrouwensvol. Brieven No. 67060, BOLREK, Amsterdam C.

HUISDIEREN

WEGGELOOPEN kortharig, slank, bruin HONDJE, teefje, middelbare grootte. Naam Mikkie. Tegen belooning terug te bezorgen De Lairessestraat 93.

GEGROEPEERDE AANKONDIGINGEN

Gevraagd ENERGIEK ZELFSTANDIGE KRACHT
BEKEND MET BEURSARTIKELEN,
kunnende correspondeeren. Geheimhouding verzekerd. Br. met alle bijzonderheden onder lett. S. R. A. aan NIJGH & VAN DITMAR's Adv.-Bur., Rotterdam (C.).

ENERGIEK, BESCHAAFD VERKOOPER
Momenteel werkzaam in den kantoormachinehandel, ook bekend met andere branches en administratief onderlegd, zoekt wegens onvoldoende vooruitzichten een andere betrekking. Hij is bereid en in staat zeer hard en systematisch te werken indien daardoor een levenspositie kan worden opgebouwd. Brieven onder No. 48822, Administratie Alg. Handelsblad.

Het Nederlandsch Octrooi No. 23181
ten name van: Joseph Herbert James Wood, te Davenport (Engeland) betreffende een: „Molen voor het malen en/of het mengen van natte of droge materialen", wordt ter overneming of ter licentieverleening aangeboden. Reflectanten gelieven zich te wenden tot:
N. V. OCTROOIBUREAU VRIESENDORP & GAADE,
Nieuwe Uitleg 3, 's-Gravenhage.

MODERNE INTERIEURKUNST
Voor de geheele leiding van een filiaal eener exclusieve meubelzaak wordt een volkomen zelfstandig persoon gezocht. Br. No 48892, Adm. Handelsbl.

FINANCIEELE DEELNAME
HANDELSMAN, administrateur, ZOEKT WERKKRING door opname als firmant, directeur, procuratiehouder of vertegenwoordiger. Beschikbaar kapitaal ƒ 20.000,—. Brieven door tusschenkomst van het Accountantskantoor J. H. M. H. DE RODE, Heerengr. 180, Amsterdam

ZWITSERSCHE ONDERNEMING ZOEKT
KAPITAAL
in groote posten. Eerste klasse zekerheid door hypotheken en obligaties.
Brieven onder No. OF 952 Z aan Orell Füssli-Annoncen, Zürich.

TE HUUR
een Heerenhuis met tuin te Haarlem
gelegen FLORASTRAAT. Totaal gemoderniseerd. Centr. verwarm. met koud en warm water. Beg. grond: Hall, ruime kamer, keuken, bijkeuken. 1e Verd.: 4 kam. 2e Verd.: 4 kam. en badkam. 3e Verd. 2 kam. Rustige en gunstige ligging nabij den Hout en electr. tram A'dam—Zandvoort. Aanv. terstond. Te bevragen: NIEPHAUS & BLANSERT, Makelaars, Kruisweg 68a, Haarlem, telefoon 10269.

DEELGENOOT.
ASSURADEUR te Amsterdam, met groeiend bedrijf, wenscht ter uitbreiding van zaken, als DEELGENOOT in zijne firma op te nemen energiek jongmensch van zeer goeden huize, liefst meester in de rechten. Strenge discretie. Geen tusschenpersonen. Br. ond. No. 48744, Adm. Handelsbl., met uitgebreide inlichtingen.

Wegens gebrek aan opvolger ter overname aangeboden zéér oude, gevestigde
BOUWMATERIALENHANDEL
in het Noorden des lands.
Brieven van serieuze reflectanten, die over voldoende kapitaal beschikken, o. No. 48830, Adm. Hbl.

Prima ingev. vertegenw. in de lederwarenindustrie ZOEKT
HOLLANDSCHE fabriek te vertegenwoordigen
welke katoenen en kunstzijden moirévoerings fabriceert om damestasschen te voeren. Uitsluitend provisiebasis. Br. No. 48912, Adm. H.bld.

CONSERVEN COMESTIBLES
Agentsch. voor Haarlem en omstr. gevraagd. Voorraadruimte aanw. Brieven No. 48812, Adm. Handelsbl.

DRUKWERK
LIEVER OPLAGEN VAN 1.000.000 DAN VAN 100 EXEMPLAREN
LIEVER IN 4 KLEUREN DAN 1 KLEUR
LIEVER 1.000 PAGINA'S DAN 1
MAAR
VOOR ALLE ORDERS, GROOT OF KLEIN
FRAAIE AFWERKING
VLOTTE BEDIENING
LAAGSTE PRIJZEN
N.V. DRUKKERIJ JACOB v. CAMPEN
O.Z. VOORBURGWAL 87-89, AMSTERDAM
TEL. 32983-32721-33721

VERKOOPINGEN.

BUSSUM-NAARDEN.
Veiling wegens sterfgeval.
De Notaris P. SCHEFFELAAR KLOTS, gevestigd te Bussum, zal op Woensdag 30 October 1935, des avonds 7.30 uur, in het Hotel DE ROZENBOOM te Bussum, publiek veilen en verkoopen:
1. DE HELFT EENER DUBBELE VILLA met aanhooren, ondergr., erf, tuin en garage, REMBRANTLAAN 46 te Naarden, gr. 5.36 Aren. Voorzien van centrale verwarming.
2. DE HELFT EENER DUBBELE VILLA met aanhooren, ondergr., erf, tuin en garage, JOZEF ISRAËLSLAAN 35 te Bussum, gr. 4.97 Aren.
Verhuurd tot 1 Mei 1937 voor ƒ 80.— per maand.
Beide perceelen zijn voorzien van gas, electrisch licht en waterleiding.
Perceel 1 is in gebruik en genot, perceel 2 in genot te aanvaarden bij de betaling der kooppenningen.
Te bezichtigen des Dinsdags, Donderdags en op den verkoopdag, telkens des namiddags van 2—4 uur, op vertoon van een toegangsbewijs, te verkrijgen ten kantore van genoemden Notaris SCHEFFELAAR KLOTS, Eslaan 2, Bussum, waar alle verder gewenschte inlichtingen worden verstrekt.

De tegen Maandag 21 October a.s. ten overstaan van den Notaris S. SIERKS aangekondigde veiling van de perceelen:
Vaartstraat 26 en 28
is tot nader order
UITGESTELD.
Directie-Makelaars:
WILH. JOHS. DRAYER JOHzn.
en WILLEM J. JONKER.

De Makelaars W. LANGHOUT Gzn., W. C. DEENIK Jr., c.s., zullen op MAANDAG 28 OCTOBER 1935, des avonds na zes uur, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van den candidaat-Notaris Mr. J. C. A. M. VAN GASTEL, waarnemende het kantoor van den Notaris W. J. A. R. RICHARDSON BENNERNAGEL in openbare veiling brengen:
Het WINKEL- en WOONHUIS met Kelder en Erve aan de
Prins Hendrikkade 89
Kad. Sectie G. no. 435,
groot 40 Cent.
Hetzelve is onlangs geheel nieuw gebouwd en is te aanvaarden na de betaling der kooppenningen.
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.
Nadere inlichtingen Regulierscracht 57, Tel. 41320 en 33020.

SIMON BROUWER, Wouwermanstraat 24, en E. ECKKESTIKKER, Maasstraat 119, Makelaars, zullen op Maandag 28 October 1935, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van Notaris ARNOLD VAN DEN BERGH, in veiling brengen:
Het WINKELHUIS met kelder en drie bovenhuizen en erve, aan de
Nieuwe Kerkstraat 83,
bij de WEESPERSTRAAT, groot 69 c.A.
Bezichtiging Dinsdags en Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.
Aan soliden kooper kan 60 % der opbrengst als 1e hypotheek worden verstrekt tegen 4¼ % per jaar, zonder afkortprovisie en met 2 % aflossing per jaar.

P. VAN DIJK c.s., Makelaars, zullen op Maandag 21 October 1935, des avonds na zes uur, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van de Notarissen N. SCHRÖDER en J. WILKENS, in veiling brengen:
Het Café-Restaurant
„HET OUDE KALFJE"
met annexe gebouwen, tuin en erve, aan den
AMSTELDIJK 352-354
hoek van en aan de KALFJESLAAN te Amsterdam, Kadaster sectie A F No. 515, groot 76 Are 60 Centiare en No. 795, bekend als weg, gedeeltelijk groot 1 Are 39 c.A., waarop de rechten worden betwist.
Nog te bezichtigen op den Verkoopdag van 2—4 uur.
Nadere inlichtingen Sarphatipark 30, Tel. 26015.

De Makelaars W. LANGHOUT Gzn. en W. C. DEENIK Jr., c.s., zullen op Maandag 21 October 1935, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van den Notaris L. J. VAN ROOSENDAAL, in veiling brengen:
Het HUIS ingericht als Onderstuk met groote werkplaats, Bovenhuis, Tuin en Erve, aan de
GOV. FLINCKSTRAAT 400
Kad. Sectie R. No. 4818, ter grootte van 2 ARE 10 CENT.
Nog te bezichtigen op den Verkoopdag van 2—4 uur.
Nadere inlichtingen Reguliersgracht 57, tel. 41320 en 33020.

De Makelaars Z. DEENIK & ZOON en H. VAN DAM AZN. & ZONEN c.s., zullen op MAANDAG 28 OCTOBER 1935, des avonds na zes uur in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van de Notarissen W. H. VOSKUIL en H. A. WARMELINK in het openbaar verkoopen:
Het zeer gunstig gelegen Winkelhuis met afz. opgang naar de Bovenverdiepingen, overdekte Plaats, achterhuis, open Plaats en Erve, aan de
PALEISSTRAAT 31
Kad. Sectie F. No. 1767,
groot 1 ARE 22 CENT.
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.

J. D. HAALMEIJER Dzn., WILH. J. DRAYER JOHzn. en WILLEM J. JONKER, Makelaars, zullen op Maandag 4 November 1935, des avonds na zes uur, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van den Notaris M. F. M. DEURVORST, in veiling brengen:
Het HEERENHUIS met Tuin en Erve, aan de
Plantage Muidergracht 23
Kad. Sectie O. Nr. 3231, groot 1 Are 25 Cent.
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en op den Verkoopdag van 2—4 uur.

VEILING WEGENS STERFGEVAL
op Maandag 28 October 1935, na 6 uur, in „Frascati", van het zeer goed onderhouden HUIS met afz. verh. Bel-étage, twee Bovenhuizen, tuin en erve
1e Jan Steenstraat 112
groot 1 Are 70 Cent.
Huurophrengst ƒ 1633.— p. j.
Breeder bij biljetten.
Bez. Dinsdags, Donderdags en Verkoopdag van 2—4 uur.
Notaris M. KLUWER.
Nad. inl. b/d. Directie-Makelaars D. J. Haverman, J. Baneke Gzn. en J. W. Levendig.

VEILING.
JAN BROUWER, c.s. Makelaars, zullen op Maandag 21 October 1935, des avonds na zes uur, in „Frascati", ten overstaan van den Notaris ARY VAN RIEL in veiling brengen:
Nos. 1 à 4. Vier WINKEL- EN WOONHUIZEN, elk met drie afz. Bovenhuizen, Tuin en Erve, aan den
AALSMEERWEG 19, 21, 27 en 29,
resp. groot
1 Are 43 Cent., 1 Are 43 Cent., 1 Are 51 Cent., 1 Are 59 Centiaren.
De perceelen worden in comb. geveild.
Voor soliden kooper is 70 % hypotheek beschikbaar.
Te bezichtigen op den Verkoopdag van 2 tot 4 uur.
Nadere inl. bij de Firma J. BROUWER & ZOON, Paulus Potterstraat 18, Telefoon 28201.

H. F. HULMAN,
REM. OUDES.
Makelaars, zullen op Maandag 21 October 1935, des avonds na zes uur, in het Verkooplokaal „Frascati", ten overstaan van de Notarissen W. H. VOSKUIL en H. A. WARMELINK, in veiling brengen:
Nr. 1. Het HEERENHUIS met tuin en erve te Nieuwendam, Gemeente Amsterdam, aan den
Nieuwendammerdijk 319
Kad. Gem. Nieuwendam, Sectie A. Nr. 1444, groot 2 Aren 70 Cent. Verhuurd tot 1 April 1940 voor ƒ 825.— p. j. plus waterverbruik.
Nr. 2. Het HEERENHUIS met tuin en erve te Buiksloot, Gemeente Amsterdam, aan den
Buiksloterdijk 188
Kad. Gemeente Buiksloot, Sectie A. Nr. 1066, groot 3 Are 40 Cent. Verhuurd tot 31 Oct. 1936, bovendien met 2 opvolgjaren voor ƒ 750.— p. j. plus waterverbruik.
Nr. 3. Het HEERENHUIS en erve, thans in tweeën verhuurd, aan de
Weesperzijde 183
Kad. Gemeente Watergraafsmeer, Sectie A. 948, groot 3 Are 80 Cent.
Het huisgedeelte verhuurd voor ƒ 27.50 p. m. en het overige voor ƒ 33.33 p. m.
Nog te bezichtigen op den Verkoopdag van 2—4 uur.

P. H. M. KUYPER, T. LAMMERS c.s., Makelaars, zullen op Maandag 18 November 1935, na zes uur, in „Frascati", ten overstaan van den Notaris G. TH. GRAAFLAND, in veiling brengen:
Het WINKELHUIS met woning, open Plaats en Erve,
OUDE LELIESTRAAT 6
Kad. Sectie F. no. 508, groot 79 Cent.
Winkelhuis, waarin Kapperszaak, is verhuurd tot 30 April 1936 voor ƒ 624.— p. j. Lasten ƒ 174.25 p. j.
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en Verkoopdag van 2—4 uur.

WILLEM J. JONKER, W. C. DEENIK Jr., T. LAMMERS c.s., Makelaars, zullen op Maandag 18 November 1935, na zes uur, in „Frascati", ten overstaan van den Notaris G. TH. GRAAFLAND, in veiling brengen:
Het WINKELHUIS met woning, vrij Bovenhuis, open Plaats en Erve,
OUDE LELIESTRAAT 4
Kad. Sectie F. 507, groot 58 Cent.
Winkelhuis met 1e verdieping is verhuurd tot 30 April 1936 voor ƒ 65.— p. m.
Het vrije Bovenhuis is verhuurd voor ƒ 21.— p. m.
Totale huuropbrengst ƒ 1032 — p. j. Lasten ƒ 187.03.
Bezichtiging Dinsdags, Donderdags en Verkoopdag van 2—4 uur.

Veiling wegens sterfgeval.
G. J. NIJENHUIS,
TH. GROENENDIJK,
L. BLAAUW Lzn.
c.s., Makelaars, zullen op Maandag 21 October 1935, na zes uur, in „Frascati", ten overstaan van de Notarissen H. J. HARTING en K. ABMA, in veiling brengen:
Het HUIS, bestaande uit: Beneden Werkplaats, afz. verh. woning, twee Bovenhuizen en Erve, aan den
AMSTEL 328
Kad. Sectie I, Nr. 4003, groot 1 ARE 35 CENT.
Solide koopers kunnen op Hypotheek rekenen van 70 % der koopsom op nader overeen te komen voorwaarden.
Bezichtiging op den Verkoopdag van 2—4 uur.

BERICHT VAN INZET SCHAGERBRUG.
De BOERDERIJ van de Erv. Wed. K. SLIK nabij Schagerbrug in de Zijpe, groot 19.94.86 Hectare, is in elf perceelen INGEZET op
ƒ 25087.08.
De afslag, combinatie en eindtoewijzing blijft bepaald op Woensdag 23 October, 's nam. 1 uur, in het Café KUIPER te Schagerbrug.
H. DE BOER,
Notaris, Hoogwoud.

ADMINISTRATIE CENTRALE VOOR MEDICI EN TANDARTSEN
(ADMINISTRATIE-BANK)
REKENINGEN-COURANT DISPOSITIËN
Amstelstraat 14-18. — Amsterdam C.
Telefoon 32000. (6 lijnen). Toestel 16
Bankrelatie: TWENTSCHE BANK.
CONDITIËN OP AANVRAAG

BURGERLIJKE STAND

AMSTERDAM

(Aangifte van 17 October.)

GETROUWD: L. C. Water en R. J. de Bont; J. H. den Ouden en J. C. Cramer; A. A. Meijer en G. A. P. van de Laar; P. J. J. Serné en J. C. den Hartog; D. de Wit en J. E. Schurink; H. L. H. Sleeboom en S. E. J. Wiemers; J. Th. Veenboer en A. G. Okx; J. Th. F. Steijger en E. Meijer; J. G. Simons en V. M. H. Scheffer; J. Tops en A. M. Krook; D. A. M. van der Fluit en A. H. Ton; G. P. A. Rutte en C. H. Giacomini; K. C. Selter en G. Bening; J. Rietveld en C. J. Pennekamp; M. J. E. van Rossum en G. Kerseboom; A. van Laviere en A. C. Roetman; W. F. Lagerwaard en G. Vos; D. Boschar en J. E. Hansen; P. J. van Santen en C. A. M. Obée; J. Roos en C. Bouwman; G. G. Portier en J. de Vries; G. A. van Ankeren en E. van Dijk; L. Lammertse en E. Zoetelief; C. J. van Baalen en J. M. W. Bruijnse; J. Hopman en M. Buitenhuis; B. Geers en B. M. C. Steenman; J. H. A. Tempelaars en A. G. H. Verweij; L. M. Borgart en G. F. Bootes; P. Amesz en J. E. de Klerk; J. G. Brinkman E. Schaden; J. G. Arts en S. M. G. Zijfers; J. F. Altvater en A. W. M. Bonsen; W. H. Honders en A. M. Gerritsen; H. J. Gerrits en C. Kuipers; J. van Geem en Th. C. Wagter; H .C. Dopheide en J. H. Grijn; W. Bes en Y. van der Veen.

BEVALLEN: C. H. Fenneman—Stol, z.; A. M. v. Brummelen—Van Rijen, z.; A. M. Otter—Does, z.; N. Bremer—Holtring, z.; E. Bosch—Voss, z.; M. A. M. Distelbrink—Durville, z.; H. M. Bibo—v. Maren, z.; G. H. Lanting—v. Butzelaar, z.; J. A. P. Croiset—De Graef, z.; A. Moed—Riem, z.; V. L. Langenhoff—Anderson, z.; H. Wildschut—De Graaff, z.; M. van Es—Wassenaar, z.; C. Bakker—Vlaar, z.; C. H. Bosman—Sprong, d.; M. de Haan—v. d. Heide, d.; E. J. v. Zijverden—v. Breukelen, d.; W. Karman—Bedoe, d.; J. Willems—Wijnberg, d.; A Raaijen—Hopster, d.; M. Th. F. Schulte Fischedick—Sondermeijer, d.; M. Onstenk—Bolsinger, d.; J. M. v. Kasteren—v. d. Poel, d.; S. Lefering—Isaac, d.

OVERLEDEN: M. E. Brinkman, geh. L. Chr. Ahlheid, v., 81 j.; J. G. van Riel, m., 72 j.; J. S. Gleusteen, m., 73 j.; W. van der Star, m., 79 j.; J. Ofeigssen, m., 61 j.; J. G. Schouten, geh. S. F. Schmidt, v., 64 j.; M. Rademaker, wed. C. J. Johansen, v., 71 j.; G. Ippel, m., 63 j; S. Visser, m., 87 j.; M. Sweers, geh. W. J. Bouman, v., 59 j.; A. Voorzanger, m., 58 j.

(Nadruk verboden.)

(UIT VERSCHILLENDE BLADEN.)

GETROUWD: G. J. K. Bouma en M. J. Veenbaas, Leeuwarden; J. F. van de Sloot en P. Roepman, Rotterdam.

BEVALLEN: Vrouwe Quarles van Ufford—Van Meeuwen, z., Amersfoort; De Graaf—De Jonge, z., Singaradja, Bali.

OVERLEDEN: H. Wijts, m. 33 jr., Haarlem; F. v. d. Berkhof—Walsmit, v., Utrecht; C. L. de Waard, v. 76 jr., Den Helder; A. Beckmann, v. 58 jr., Rotterdam; M. E. van Waegeningh—Bocage, v. 69 jr., Rotterdam.

ADVERTENTIEN *f* 0.75 per regel (Corps 7, min. 2½ mm.) Handelsadvertentiën *f* 0.70 p. r. Zaterdagavond, Zondagochtend, Feestdagen en daaraan voorafgaande av. *f* 0.10 p. r. extra. Bewijsn. 10 c. en 10 c. disp. kosten Contractprijzen volg. afz. tarief. INGEZONDEN MEDEDEELINGEN dubb. tarief; voor spec. plaatsen enz. vrage men tarief. Min. aantal regels voor Advertentiën 4, voor Ing. Med. 3. „TREFFERS" (kleine advert.) *f* 1.— (3 regels). Een bepaalde plaats in het blad, door inzenders voor hunne advertentiën opgegeven wordt niet gewaarborgd.

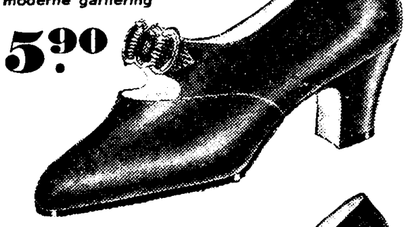
ADVERTENTIËN.

ARTI ET AMICITIAE
NAJAARSTENTOONSTELLING
10—4 uur. Toegangsbewijzen f 0.30.
Openingsdag 19 October 2½—4 uur f 1.—.

N. Y. K.-LIJN
(Japan Mail)
Directe afvaarten van ROTTERDAM naar: Port Said Singapore, Hongkong, Shanghai, Kobe, Osaka en Yokohama.
s.s. Matsumoto Maru ..... 26 Oct. (verandere datum)
s.s. Toyohashi Maru ..... 30 Nov.
s.s. Tshuruga Maru ..... 31 Dec.
Mailbootendienst van ANTWERPEN naar: Port Said Singapore, Hongkong, Shanghai, Kobe en Yokohama.
s.s. Katori Maru laden te Rotterdam tot 22 Oct.
s.s. Kashima Maru „ „ „ „ 5 Nov.
m.s. Yasukuni Maru „ „ „ „ 19 Nov.
Wijzigingen in de afvaarten etc. voorbehouden.
Lading kan ten allen tijde worden bezorgd.
Passage naar Straits (Nederl. Indië) China en Japan.
PASSAGIERS kunnen embarkeeren te Londen Gibraltar Marseille en Napels.
Plaatsen kunnen bij de Passagebureaux besproken worden.
DE AGENTEN DER NIPPON YUSEN KAISHA:
Rotterdam: Phs. van Ommeren's Scheepvaartbedrijf.
Amsterdam: Van Es & Van Ommeren.

Voordelige Aanbieding!
Dames mollière van bruin boxcalfleder, fraai geperforeerd
2.95

Wandelschoen van bruin chroomleder, m. geperforeerde neus, zeer elegant
3.90

Comfortabel model van zwart en blauw suède- of chroomleder, met moderne garnering
5.90

Zeer chic model van zwart en blauw suède- of chroomleder, opengewerkt, pr. pasvorm
5.90

MODEMAGAZIJNEN
Gerzon

Muziek en dans in alle café's en hotels. Men drinkt
Düsseldorfer Patenwein
den edelen drank, die de prijs waard is.

THEEVEILING

DONDERDAG 31 OCT. 1935
in het Lokaal „DE BRAKKE GROND" te Amsterdam
6560 Kisten
JAVA, SUMATRA EN INDO-CHINA THEE
PAKHUISMEESTEREN VAN DE THEE.

Strandvonderij Terschelling.

Tweede oproeping: 3.

Gemerkt: 96 planken, 3 schroten, 11 platen, 15 battings en 26 delen H.S.U.S.; 1 vat steenkool Emden Heringsfischerei A.G. Emden; 2 planken C-R en 1 vaatje B—5;

ongemerkt: 6 tengels, 3 luiken, een partijtje wrakhout, 4 props, 1 bus olie (verm. patent-olie), 82 planken, 188 schroten, 4 ribben, 15 battings, 147 stuks stouwhout en 1 breel.

Tweede oproeping: 4.

Gemerkt: 1 balk 28;

ongemerkt: 6 battings, 19 planken, 19 schroten en 1 rib.

Eerste oproeping: 5.

Gemerkt: 28 ribben, 22 schroten, 10 battings en 1 plank B.W.C., 6 battings, 4 delen, 1 rib en 29 schroten TO-F-RS; 1 reddingboei Rusfiena Dnkerq U E;

ongemerkt: 26 schroten, 2 ribben, 3 planken, 3 delen, 1 batting, eenige stukken oud zeil, 1 giek, 1 balkje en 61 props.

Terschelling, 16 October 1935.

De Burgemeester-Strandvonder:
RIJNDERS.

De Griffier der Arrondissements-Rechtbank te Haarlem maakt bekend dat bij beschikking dier Rechtbank van 15 October 1935 aan **JAN ELSHOFF, ARY ELSHOFF, LEENDERT ELSHOFF**, allen bouwondernemers, wonende te Haarlem, Hendrik Roozenlaan 21, en de Handelsvennootschap onder de firma **GEBROEDERS ELSHOFF**, gevestigd te Haarlem en kantoorhoudende aldaar aan de Hendrik Roozenlaan 21, definitief **surséance van betaling** is verleend voor den tijd van anderhalf jaar, ingaande 20 Augustus 1935, met benoeming van Mr. SILVAIN GROEN, advocaat en procureur te Haarlem, tot bewindvoerder.

Door het verbindend worden der 2e, tevens slot-uitdeelingslijst, is het **faillissement** van de **N.V. Gloeilampenhandel W. DIJKMAN & Co.** geëindigd.

De curator:
Mr. J. PH. VAN ERK,
Keizersgracht 434.
Amsterdam, 16 Oct. 1935.

De Griffier der Arrondissements-Rechtbank te Haarlem maakt bekend, dat bij beschikking dier Rechtbank van 15 October 1935 aan **JOHANNES NEDERKOORN**, bouwmaterialenhandelaar, wonende te Haarlem, aan de Kamperlaan No. 19, definitief **SURSÉANCE VAN BETALING** is verleend voor den tijd van één jaar, ingaande 27 Augustus 1935, met benoeming van Mr. G. E. MELLEMA, advocaat en procureur te Haarlem, tot bewindvoerder.

(Kostel. plaats. wegens onverm.)

Bij beschikking van de Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam, 1e. Kamer, d.d. 16 October 1935, zijn de faillissementen van B. A. Dammers, wonende te Amsterdam aan de v. Speyckstraat 91, bel-étage; J. L. Dammers, wonende te Amsterdam aan de v. Renselaarstraat 19; W. R. Dammers, wonende te Amsterdam aan de J. P. Heyestraat 118, te zamen aldaar handel drijvende onder de handelsvennootschap onder de firma Gebr. Dammers, gevestigd J. P. Heyestraat 118, opgeheven wegens gebrek aan baten. Mr. J. W. Spyer, curator.

Prijzen naar de tijd!
Een overjas kopen blijft een kwestie van vertrouwen. De naam Hollenkamp, die thans bijna een halve eeuw een reputatie voor kleding heeft, staat voor kwaliteitswerk. Onze prijzen zijn aan de tijdsomstandigheden aangepast!
Overjassen
Elegante modellen, warme tinten. Uitmuntend door degelijkheid, moderne coupe.
9.75 15.75 24.75
32.75 EN HOGER
Hollenkamp
Vijzelstraat
Kalverstraat 108
Damstraat

Verkoop
van Rijksmarken, Hong. Pengös en Oost. Schillingen tegen voordeeligen koers voor reis- en andere doeleinden.
Aan- en Verkoop
van Kreditsperrmark-cheques.
Behandeling
van Hollandmarken-cheques.
INCASSO-BANK N.V.
te Amsterdam
en hare bijkantoren.

Norddeutscher Lloyd BREMEN — Hamburg-Amerika Linie HAMBURG
Gecombineerde Dienst
VAN ROTTERDAM NAAR OOST-AZIË
EERSTVOLGENDE AFVAARTEN (o.o.v.)

S.S. „ISAR" (N.D.L.)	Colombo, Belawan 2), Penang, Port Swettenham, Singapore, Manila, Ilo-Ilo, Hongkong, Shanghai, Dairen, Tientsin (Taku Barre), Tsingtau, Yokohama, Nagoya, Kobe, Osaka.	24 Oct.
S.S. „NORDMARK" (H.A.L.)	Penang, Port Swettenham, Singapore, Manila, Hongkong, Shanghai, Dairen, Kobe, Osaka, Yokohama, Nagoya.	31 Oct.
S.S. „MAIN" 1) (N.D.L.)	Colombo, Belawan 2), Penang, Port Swettenham, Singapore, Haiphong, Hongkong, Shanghai, Dairen, Tsingtau, Yokohama, Nagoya, Kobe, Osaka, Keelung, Takao.	7 Nov.
m.s. „DUISBURG" (H.A.L.)	Colombo, Penang, Port Swettenham, Singapore, Manila, Hongkong, Shanghai, Dairen, Kobe, Osaka, Yokohama.	15 Nov.
m.s. „RUHR" (H.A.L.)	Colombo, Penang, Port Swettenham, Singapore, Manila, Hongkong, Shanghai, Dairen, Kobe, Osaka, Yokohama.	21 Nov.
S.S. „NECKAR" (N.D.L.)	Colombo, Belawan 2), Penang, Port Swettenham, Singapore, Manila, Hongkong, Shanghai, Dairen, Tsingtau, Yokohama, Nagoya, Kobe, Osaka.	28 Nov.

1) Gelegenheid naar Nieuw-Guinea. 2) Bij voldoende aanbod van lading.
Goederen worden eveneens met overlading aangenomen naar de voornaamste hierboven niet genoemde havens in Nieuw Guinea, Britsch Noord-Borneo, Siam, Indo-China, Philippijnen, China, Japan en Siberië.
Vaste laadplaatsen te ROTTERDAM waar goederen doorloopend kunnen bezorgd worden:
LOODS I, MERWEHAVEN (Spoorsdr.: Rechter-Maasoever, Loods 1, Merwehaven, Waterzijde) | MAASHAVEN N.Z. loods Maashaven, Terrein Thomsen's Havenbedr., Station R'dam Feijenoord
NORDDEUTSCHER LLOYD: Wm H. MÜLLER & Co. N.V. Rotterdam/Amsterdam.
DE AGENTEN:
HAMBURG-AMERIKA LINIE: LENDERS & Co., N. V., Rotterdam. WAMBERSIE & ZOON, C. V. o. A., Amsterdam.

VOOR
PROEFSCHRIFTEN
N.V. Drukkerij Jacob van Campen - Amsterdam
O.Z. Voorburgwal 87-89 - Telefoonnummers 32983 - 32721 - 33721
FRAAIE UITVOERING - ZEER BILLIJKE PRIJZEN

De Vereeniging van Leeraren in de HANDELSWETENSCHAPPEN
deelt aan belanghebbenden mede, dat haar
57e Practijk-Examen
in BOEKHOUDEN EN HANDELSCORRESPONDENTIE zal worden afgenomen op 16, 17 en 18 December, 's avonds in AMSTERDAM, en pl.m. 40 andere plaatsen.
Opgericht in 1907. INSCHRIJFGELD 2.50 GLD.
Prospectus b. d. Heer H. BROEDERS, Zocherstraat 66, A'dam (W.). Tel. 82437, en Brinkman's Boekhandel, Hartenstraat 12, Amsterdam-C.
Op dezelfde data: EXAMEN HOOFDCORRESPONDENT.
AANMELDING TOT 26 NOVEMBER

N.V. MAATSCHAPPIJ „HOTEL DES INDES"

6 % Hypothecaire Obligatieleening.

In de op 9 October j.l. te Batavia gehouden uitloting van obligaties werden voor aflossing op 2 Januari 1936 aangewezen de volgende nummers:

50,	168,	176,	216,	243,	389,
396,	412,	499,	501,	518,	533,
564,	598,	613,	641,	670,	676,
785,	796,	811,	812,	820,	857,
966,	970,	977,	999,	1029,	1035,
1037,	1040,	1217,	1220,	1354,	1385,
1417,	1518,	1541,	1711,	1732,	1947,
2005,	2011,	2027,	2106,	2111,	2119,
2122,	2192,	2203,	2231,	2272,	2301,
2325,	2336,	2388,	2513,	2524,	2528,
2569,	2651,	2667,	2671,	2713,	2783,
2788,	2830,	2864,	2894,	2906,	2914,
2929,	2936,	2959.			

De betaalbaarstelling zal nader worden geadverteerd.

De Trustee.
Nederlandsch-Indische Escompto-Maatschappij N.V.
Amsterdam, 18 October 1935.

(Voortoopig kosteloos.)

Bij vonnis van de Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam, 1e. Kamer, d.d. 16 October 1935, is verklaard in staat van faillissement J. Köhlman, garagehouder, wonende en zijn bedrijf uitoefende aan de Karel du Jardinstraat No. 26 te Amsterdam, met benoeming van den E.A. Heer Mr. J. J. ter Maten tot Rechter-Commissaris en van den ondergeteekende tot curator. Mr. J. W. Spyer, Raadhuisstraat 4, A'dam C.

Cultuur Maatschappij „BOENGA MELOER"

Het **DIVIDEND** over boekjaar 1934/35 ad I. C. *f* 25.— per aandeel, is tegen inlevering van dividendbewijs No. 30 van aandeelen A en No. 23 van aandeelen B tot parikoers betaalbaar bij A. C. FRASER & Co. te Rotterdam.

Rotterdam, 17 October 1935.

PADANG RUBBER MAATSCHAPPIJ N.V.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING van AANDEELHOUDERS op 1 November a.s., 12 uur, Heerengracht 364, alhier.

Aandeelhouders hebben toegang, indien zij hun aandeelen uiterlijk 26 October a.s., vóór 12 uur, gedeponeerd hebben ten kantore der Maatschappij, alwaar de agenda ter inzage ligt.

DE DIRECTIE.

Amsterdam, 18 October 1935.

HANDELMAATSCHAPPIJ LONADAM N.V., Amsterdam.

Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Aandeelhouders op Zaterdag 2 November 1935 om 11 uur voorm., ten kantore der Vennootschap, Heerengracht 412, Amsterdam.

DE DIRECTIE.

BANKIERSKANTOOR M. VAN EMBDEN N.V.

gevestigd te AMSTERDAM.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING van AANDEELHOUDERS op Dinsdag 29 October a.s.: voor Houders van Aandeelen A des namiddags te 5 uur, en voor Houders van Aandeelen B des namiddags te 5.30 uur, ten kantore der Vennootschap.

De punten van behandeling voor deze Vergadering liggen ten kantore der Vennootschap voor Aandeelhouders ter visie.

Voor toelating tot deze Vergadering worden Aandeelhouders verzocht hunne Aandeelen uiterlijk op 25 October a.s. ten kantore der Vennootschap te deponeeren ingevolge Art. 18 der Statuten.

De Raad van Commissarissen.
Amsterdam, 18 October 1935.

N. V.
MAATSCHAPPIJ
tot voortzetting der zaken voorheen
FUCHS en RENS
(FUCHS & RENS, Ltd.)
gevestigd te BATAVIA.

JAARLIJKSCHE ALGEMEENE VERGADERING van AANDEELHOUDERS op Donderdag 19 December 1935, des namiddags 2.30 uur, ten kantore der Vennootschap, Keizersgracht 727, Amsterdam, C.

Punten van behandeling:

1. Uitbrengen van het verslag.
2. Goedkeuring der rekening en verantwoording.
3. Benoeming van een Commissaris (periodieke aftreding).

De stukken op deze vergadering betrekking hebbende liggen van 4 December 1935 af ter visie van Aandeelhouders aan bovengenoemd adres.

Aandeelhouders, die deze vergadering wenschen bij te wonen, moeten, ingevolge het bepaalde bij de statuten, hunne bewijzen van aandeel minstens zes dagen van te voren gedeponeerd hebben ten kantore hooger bedoeld, dan wel onder derden met goedvinden van het Bestuur.

Amsterdam, ——— 18 October 1935.

Batavia, HET BESTUUR.

DE TWENTSCHE BANK N.V.

KAPITAAL . . f 40.000.000.—
RESERVE . . . „ 11.500.000.—

HOOFDKANTOOR te AMSTERDAM:
Spuistraat 138-150
Raadhuisstraat 2-6 (Wisselkantoor)

BIJKANTOREN te AMSTERDAM
Prins Hendrikkade 138-139
Van Baerlestraat 30
Overtoom 52
Waterlooplein 103-105
Amsteldijk 108
Meidoornweg 2 (overzijde v. h. IJ)
Jan van Galenstraat 16 (Centrale Markthallen)

Deposito-rente te Amsterdam:
Direct opvorderbaar . . . . 2½ pCt.
Andere termijnen en groote bedragen volgens overeenkomst.

RECTIFICATIE.

KONINKRIJK BELGIË

7 % STABILISATIELEENING 1926.

In advertentie in Ochtendblad van heden staat onder OBLIGATIEN van £ 100 No. 45522.

Dit moet zijn: 45523.

AMSTERDAMSCHE BANK N.V.

AMSTERDAM.

WIJZIGING
der
DEPOSITO-RENTE
met ingang van 19 October 1935.

Direct opvraagbaar	2½ % p.a.
met 1 maand opzegging	3 % p.a.
met 3 maanden opzegg.	3 % p.a.
voor 3 maanden vast	3 % p.a.
met 6 maanden opzegg.	3½ % p.a.
met 1 jaar opzegging	4 % p.a.

Voor andere termijnen volgens overeenkomst.

Bij vonnis van de Arrondissements-Rechtbank te Amsterdam, 1e Kamer, dd. 16 October 1935, is verklaard in staat van faillissement de N.V. VONDELGARAGE, gevestigd en kantoor houdende te Amsterdam aan den Overtoom No. 36/40, met benoeming van den E.A.Heer Mr. J. J. TER MATEN tot Rechter-Commissaris en van den ondergeteekende tot curator.

Mr. J. W. SPYER,
Raadhuisstraat 4,
Amsterdam C.

Iedereen

heeft belang bij goede reclame, maar 'n zakenman wel het meest.
Goede reclame is die, welke met de minst mogelijke kosten de beste resultaten oplevert.
Om goede reclame te kunnen maken, dient iedere zakenman op de hoogte te zijn van de eischen waaraan ze moet voldoen.
Stelt U daarvan op de hoogte door voor *f* 15.- p. jaar lid te worden van het
GENOOTSCHAP VOOR RECLAME
KEIZERSGRACHT 28-34
AMSTERDAM-C.

BEURS EN NIJVERHEID

NEDERLAND EN KOLONIEN

PHILIPS' GLOEILAMPEN-FABRIEKEN

Nadere uiteenzetting omtrent uitstel der dividend-declaratie. Uitvoer naar Italië slechts in compensatieverkeer.

ITALIAANSCHE DEBITEUREN GROOTENDEELS GEDEKT.

In de hedenmorgen gehouden jaarlijksche aandeelhoudersvergadering van Philips Gloeilampenfabrieken waren aanwezig 21 aandeelhouders vertegenwoordigende 88.951 aandeelen en uitbrengende evenveel stemmen.

De voorzitter, de heer G. van Mesdag, legde allereerst de volgende verklaring af in zake het uitstel van dividenddeclaratie:

Alvorens over te gaan tot bespreking van de punten, voorkomende op de agenda, stel ik er prijs op u de motieven te noemen, welke er toe hebben geleid, dat wij na de commissarisvergadering van begin September j.l. niet onmiddellijk publiciteit gaven aan ons voorstel tot dividenduitkeering.

Op dat tijdstip werd door ons gerekend met de mogelijkheid dat de moeilijkheden, tusschen Italië en Abessinië gerezen, zich internationaal zouden uitbreiden, terwijl wij redenen hadden om aan te nemen, dat de toespitsing van het conflict zich spoedig zou openbaren.

Het is duidelijk, dat onze onderneming met haar uitgebreide en veelzijdige internationale belangen op alles voorbereid diende te zijn en zich paraat moest houden om tegenover de schadelijke gevolgen van een eventueele uitbreiding van het conflict zoo sterk mogelijk toegerust te zijn.

Sindsdien kregen wij o. a. uit het verloop van de besprekingen te Genève den indruk, dat een uitbreiding van de internationale moeilijkheden binnen toen afzienbaren tijd niet behoefden te worden gevreesd.

Aangezien dit beteekende, dat een verder afwachten van het verloop als consequentie zou hebben, dat aan onze aandeelhouders voor langeren tijd het dividend of een gedeelte daarvan zou moeten worden onthouden, hebben wij gemeend tot publicatie van het dividendvoorstel te moeten overgaan.

Hierna waren de jaarstukken over 1934/35 aan de orde; deze werden zonder discussie goedgekeurd, terwijl het dividend werd vastgesteld op 11 % op de gewone en 7 % op de cum. pref. winstd. aandeelen.

De heer C. H. Minor werd als commissaris herkozen, terwijl de heer ir. F. J. Philips werd benoemd tot onderdirecteur der N. V.

Daar verder niemand het woord verlangde, sloot de voorzitter de vergadering.

Daarop werd gehouden de gewone aandeelhoudersvergadering van Gemeenschappelijk Bezit van aandeelen Philips Gloeilampenfabriek. In deze vergadering welke werd gepresideerd door dr. A. F. Philips waren tegenwoordig of vertegenwoordigd 21 aandeelhouders, representeerende 11.929 aandeelen, uitbrengende evenveel stemmen.

De jaarstukken werden zonder discussie goedgekeurd en het dividend vastgesteld op 11 % op de gewone en 7 % op de pref. aandeelen.

Herkozen werden als lid van den Raad van Bestuur dr. A. F. Philips en de heer G. van Mesdag, terwijl als twee nieuwe leden van den Raad van Bestuur, tot welke uitbreiding tevoren was besloten, werden gekozen mr. H. F. van Walsum en ir. F. J. Philips.

Bij de rondvraag verzocht een der aandeelhouders eenige mededeelingen omtrent de verhouding tusschen de productie en export, speciaal ten aanzien van Italië.

Dr. A. F. Philips deelde in antwoord hierop mede, dat het meerendeel van de productie te Eindhoven afzet vindt in het eigen land, terwijl de export steeds minder wordt.

Wat de debiteuren in Italië betreft heeft de maatschappij het meerendeel kunnen dekken. Transfermoeilijkheden zijn er reeds lang in Italië geweest, zoodat dit geen nieuwen factor vormt. De uitvoer naar Italië gaat thans slechts door middel van compensatie.

De onderdirecteur, ir. Van Otten, deelde in aansluiting hierop nog mede, dat geen goederen naar Italië worden verzonden dan in compensatie met gelijktijdigen uitvoer uit Italië. Wanneer sancties tegen Italië zullen worden getroffen dan zullen de fabrieken van Philips aldaar zich zoo goed mogelijk zien te helpen.

ONZE EXPORT NAAR SPANJE

Betaling laat tengevolge van deviezenmoeilijkheden lang op zich wachten.

Men schrijft ons:

Het is gewenscht de bijzondere aandacht van belanghebbenden te vestigen op de langdurige wachttermijnen, welke ontstaan alvorens betaling van Nederlandsche goederenleveranties naar Spanje plaats kan vinden; wachttermijnen die — tengevolge van 's lands ongunstige deviezenpositie — voortdurend grooter worden. De termijn, welke thans verloopt, alvorens de Nederlandsche export betaling zijner vorderingen vanuit Spanje verkrijgt, bedraagt in vele gevallen 5 à 6 maanden.

Het spreekt vanzelf, dat een zoodanige langdurige credietverleening, onder de tegenwoordige zoo weinig stabiele verhoudingen, met bijzondere risico's gepaard gaat. En het is dientengevolge gewenscht, dat de Nederlandsche exporteur zich terdege rekenschap geeft van deze situatie, alsmede van de onaangename gevolgen, welke daaruit voor hem kunnen voortvloeien.

ARNHEMSCHE PETROLEUM MIJ. IN LIQ.

In de heden gehouden buitengewone algemeene vergadering van aandeelhouders te Amsterdam, werden de rekening en verantwoording van de liquidateuren met algemeene stemmen goedgekeurd. Op de aandeelen zal een uitkeering van 12½ % of *f* 12.50 per aandeel van *f* 100 plaats vinden.

INDISCHE LANDSMIDDELEN

Opbrengst in Augustus verminderd.

BATAVIA, 18 Oct. (Aneta.) De opbrengst der Landsmiddelen over Augustus 1935 bedroeg *f* 29.800.000 (v. j. *f* 33.900.000). De totale opbrengst over de eerste acht maanden was *f* 245.700.000 (v. j. *f* 256.500.000).

De teruggang in Augustus 1935 werd in hoofdzaak veroorzaakt door belastingen, welke in Augustus 1935 *f* 17.400.000 en het vorige jaar *f* 18.100.000 opbrachten.

Dit is de eerste maal van dit jaar, dat de belastingopbrengst minder is dan het vorige jaar.

Verder viel een teruggang te constateeren van: voor monopolies *f* 300.000, producten *f* 400.000, voor bedrijven *f* 700.000 en voor diverse middelen *f* 1.200.000, alles in vergelijking met deze maand van het vorige jaar.

VERKOOPEN VAN JAVA-SUIKER

SOERABAJA, 18 Oct. De N.I.V.A.S. verkocht voor export 1200 tons superieur en 2443 tons bruine suikers.

Voorts verkocht de N.I.V.A.S. 1168 tons afgekeurde superieur.

Tweedehandssuikermarkt. Superieur ready Oct./Nov. *f* 5.90 vraag, *f* 5.95 aanbod. Hoofdsuiker ready Oct./Nov. *f* 5.25 vraag, *f* 5.35 aanbod. De markt was stil. (Aneta.)

BEURS TE BATAVIA.

BATAVIA, 18 Oct. Aneta.

	18 Oct.	17 Oct.		18 Oct.	17 Oct.
Kon. Petr. ...	189	189	Redj. Leb.	—	—
C. Ned. H.Mij	121	119	N. I. S.	27	26
N. Ind. Hb. ..	80	78	Simau	—	—
Cert. N. Esc.	63	63	Deli Spoor....	47	46
Internatio ...	92	90	Kol. Bank.....	43	42
H.V.A.	195	194	E.M.N.I.	127	127
Schv. Unie ..	40	39	Moeara Sip...	—	—
Kon. Paket ..	81	80	Jav.SumHmij	—	—

FAILLISSEMENTEN

(Opgegeven door v. d. Graaf & Co. N. V. (afd. Handelsinformaties).

Uitgesproken 19 Oct.:

17 Oct. A. Berkhout, koopman, Uitgeest, Cornelisstraat 6. R.-c. mr. W. A. Ubbens; cur. mr. H. Scholten, Alkmaar.

— Lambertus Johannes Albers, winkelier, den Helder, Ooievaarsstr. 36. R.c. mr. J. Krabbe; cur. mr. J. A. E. Buiskool, Schagen.

— Willem Bruin, wagenmaker, De Waal op Texel. R.c. mr. A. M. Ledeboer; cur. mr. J. A. E. Buiskool, Schagen.

— A. C. Knip, kapper, Groesbeek, Dorpstr. 8. R.c. mr. C. van Nievelt; cur. mr. W. H. Meuwissen, Nijmegen.

— M. A. Staring, slager, Arnhem, Rappardsplein 39. R.c. als voren; cur. mr. J. A. Barbas.

— H. J. Lok, koopman, Arnhem, Weverstr. 31. R.c. als voren; cur. mr. B. ten Cate.

— H. G. Schimmel, stalhouder, Ede, Nieuwe Stationsstr. 5. R.c. als voren; cur. mr. L. H. van Essen, Veenendaal.

— A. Wattenberg, kolenhandelaar, Nijmegen, Floraweg 73. R.c. als voren; cur. mr. W. H. Meuwissen, Nijmegen.

— Jacob Brouwers, brandstoffenhandelaar, Munnikezijl. R.c. mr. D. G. Kortenbout v. d. Sluys; cur. mr. W. Ruitinga, Dokkum.

— De nalatenschap van Jacob Visser, in leven vrachtschipper, Schiermonnikoog. R.c. als voren; cur. als voren.

— Age Kok, kleermaker, Sneek. R.-c. als voren, cur. mr. P. C. Andreae.

— Rouke Kooiman, werkman, Sneek. R.-c. als voren, cur. mr. A. W. Haan.

— P. Sevenich, Kerkrade, Hoofdstr. 67. R.-c. mr. Hustinx, cur. mr. v. d. Hoek, Maastricht.

— W. Stracke, timmerfabrikant, Mierlo—Hout. R.-c. mr. J. Jurgens, cur. mr. C. A. Rutgers, Helmond.

— Jos. Crijns, Swalmen. R.-c. als voren, cur. mr. Th. Janssen, Roermond.

— L. van Rijssem, autoverhuurder, Epe. R.-c. mr. H. L. Mees, cur. mr. W. S. Kalma.

Opgeheven wegens gebrek aan actief: 17 Oct., W. van Wagensveld, Ede; A. D. Kilsdonk, Nijmegen; D. Mulder, wed. F. van Elk, Nijmegen; A. F. Esvelt, eenig vennoot van de firma Joh. v. d. Meijden, Arnhem; J. J. Overberg, Leeuwarden; M. H. Quanjel, Lutterade—Geleem; M. Boltong, Simpelveld; G. Dahmen, Heerlen; H. Vernes, Maastricht.

Arr. Rechtbank Den Haag.

17 Oct. H. J. M. de Bruijn, koopman, Delft, Kolk 4a. R.-c. mr. H. W. E. Klomp, cur. mr. B. K. Spanjaard, Delft.

— W. Hellestein, aannemer, Delft, Twee Molentjeskade 16. R.-c. mr. J. R. Thorbecke, cur. mr. D. Rens, Delft.

— N. J. Kurvers, winkelier, Den Haag, Thomsonlaan 88. R.-c. mr. H. Haga, cur. mr. A. de Lauwere, Den Haag.

— H. J. van Barneveld te 's-Gravenhage, van Kinsbergenstr. 124. R.-c. mr. J. H. van Laer, cur. mr. J. K. Schellenbach, Wassenaar.

— Flora Perel, laatstelijk 's-Gravenhage, Nieuwe Parklaan 163, thans zonder bek. woonpl. R.-c. mr. H. van Wageningen, cur. mr. E. A. Kan, Den Haag.

— A. A. Tholens, vleeschh., Den Haag, Frederik Ruijschstr. 69. R.-c. mr. A. B. Bommezijn, cur. mr. H. J. Sasburg te Voorburg.

— W. F. Legeer, caféh., Voorschoten, Haagweg 4. R.-c. mr. A. J. Paulus, cur. mr. J. Blom, Wassenaar.

Vernietigd het faillissement van:
W. van Rijn, Den Haag.

Opgeheven de faillissementen van:
T. Veldhuis, Delft; E. Licht, huisvrouw A. Balcke, Den Haag; M. H. G. van Nieuwenhuizen, Den Haag; N. Dames, Den Haag; Y. Teekens, Den Haag; C. A. Duijvesteijn, Delft.

SPOOR-, MIJN- EN ANDERE OPBRENGSTEN.

Mijnbouw-Mij. „Simau". Sept. Getaxeerde waarde prod. *f* 221.000 (v.m. *f* 229.000); expl. kosten *f* 107.000 (v.m. *f* 109.000). Uitgaven voor nieuwe mach. *f* 4000 (v.m. *f* 6000) en voor prospecteeren der Lelangi-concessies *f* 4000 (v.m. *f* 4000).

Surplus van in het loopende jaar gerealiseerde producties *f* 105.000 (v.m. *f* 103.000).

Mijnbouw Mij. „Redjang Lebong". Sept. Getaxeerde waarde prod. *f* 86.000 (v.m. *f* 93.000); expl. kosten *f* 63.000 (v.m. *f* 73.000). Surplus van in het loopende jaar gerealiseerde producties *f* 21.000 (v.m. *f* 20.000).

Ned. Ind. Rubber & Koffie Cult. Mij. Sept. 875 (v.m. 2051, v.j. 1200) pic. koffie, 6882 (v.m. —, v.j. 14.250) kg rubber en 64.881 (v.m. 67.771, v. j. 75.529) h.kg thee. Sedert Jan. 12731 pic. koffie, 108.328 kg rubber en 690.142 h.kg thee.

Sumatra Caoutchouc Mij. Sept. 167.273 (v.m. 179.067, v.j. 258.862) lbs. rubber. Sedert Jan. 1.667.063 (v.j. 2.154.199) lbs. rubber.

FEDERALE RESERVEBANKEN (R. O.)

New York (in $ 1000)	17 Oct.	10 Oct.
Totale goud-reserves	2,892.300	2.829.490
Gedisc. wissels	6.780	7.210
Wissels gekocht o/d vrije markt	1.790	1.800
Amerik. Staatsfondsen	744.320	744.320
Totaal wissels en fondsen	760.240	760.680
Deposits „Memberbanks"	2,644.000	2.574.190
Totale reserve in procenten van deposits en biljetten in omloop	80.8	80.4

Alle Fed. Res. Banken (in $ 1000)	17 Oct.	10 Oct.
Goud-reserves	7.136.010	6.952.160
Gedisc. wissels	9,420	9.590
Wissels gekocht o/d. vrije markt	4,680	4.680
Amerik. Staatsfondsen	2.430.190	2.430.210
Totaal wissels en fondsen	2.476.950	2.477.880
Goud in het buitenland	—	—
Totale activa	10.495.510	10.022.010
Biljetten in omloop	3.504.560	3.498.790
Deposits „Memberbanks"	5.534.330	5.329.810
Totaal deposits	5.895.650	5.708.020
Gest. kapitaal en surplus	298.700	298.870
Totale reserve in procenten van deposits en biljetten in omloop	75.9	75.6

VERGADERINGEN EN KORTE VERSLAGEN.

JURGENS WAALSTEEN FABRIEKEN. In de vergadering van houders der 5 % obligaties was niet het vereischte aantal obligaties vertegenwoordigd om besluiten te kunnen nemen. Een tweede vergadering zal noodig zijn, welke zal worden gehouden op 30 October a.s.

Java Caoutchouc Cie. Sept. 17.746 kg rubber (v. m. 12.000).

BUITENLAND

LONDEN LUSTELOOS

Zeer sterke terughoudendheid. Het £ zwakker.

(Van onzen financieelen correspondent.)

Londen, 18 October.

Naar aanleiding van rescontre van heden heerschte groote terughouding op de beurs te Londen. De twee laatste dagen worden beschouwd als de twee rustigste sedert het begin van het buitenlandsche politieke conflict. De koersen toonden neiging tot dalen. Bovendien werpen de op midden November bepaalde verkiezingen voor het Lagerhuis hun schaduwen op de beurs-activiteit. De buitenlandsche politieke toestand wordt vooral met het oog op de onzekere houding van Frankrijk zeer ernstig beoordeeld.

Britsche staatsfondsen daalden heden over het algemeen met ¼ à ⅜, de 3½ % oorlogsleening daalde tot 103⅜. Ook Britsch-Indische leeningen waren over het algemeen met ½ pt. gedaald. Binnenlandsche spoorwegen daalden met ⅛ tot ½. Van de internationale industrieele waarden daalden Canadian Pacific tot 9 5/32, de overige waarden waren over het algemeen onzeker. In de afdeeling buitenlandsche leeningen waren Duitsche fondsen prijshoudend, daarentegen daalde de 4½ % Oostenrijksche leening tot 77½.

Goudmijnen waren stil en flauw, evenals petroleum- en rubberwaarden. Binnenlandsche industrieele waarden waren veronachtzaamd. Kunstzijde- en tabakswaarden daalden iets. De koersschommelingen bij ijzer- en staalaandeelen waren vrij groot. De nieuwe schuldbekentenissen van de New Foundland Power and Paper Cy. werden heden voor den eersten keer met 1½ % disagio genoteerd.

Het £ flauwer gestemd.

Hedenvoormiddag was het £ weer iets zwakker. Het daalde ten opzichte van den $ van 4.92 1/16 tot 4.91 15/16, ten opzichte van den franc van 74.70 1/16 tot 74.62½, ten opzichte van den gulden van 7.26½ tot 7.26.

Goudprijs lager.

De goudprijs daalde met 2½ d. tot 141/3½ d. per ounce. £ 432.000 goud werd aangeboden en verkocht. Dit beteekent een premie van 6½ d. ten opzichte van den franc bij een koers van 74.68¾ doch geen premie ten opzichte van den dollar bij een koers van 4.92.

Goederenmarkten prijshoudend.

De goederenmarkten waren bij kalmen handel prijshoudend. De rubberprijs te Londen noteerde onveranderd 6 9/32 d. per lb.

Geld- en discontomarkt.

Op de disconto- en geldmarkt steeg de noteering voor driemaandsbankwissels iets en wel met 1/16 tot ⅝ %. Wissels met korten looptijd noteerden met 1/16 %, daggeld was bij matige vraag tegen ½ % verkrijgbaar.

DE POSITIE DER KOPERMARKT

Onzekere vooruitzichten.

De prijsbeweging op de kopermarkt heeft in den laatsten tijd sterk de aandacht getrokken. De stijging schijnt wel wat te snel te zijn verloopen en heeft speculanten aanleiding gegeven tot belangrijke winstnemingen, waartoe zij ook besloten wegens de sancties tegen Italië. Verbruikers hebben zich eveneens terughoudend getoond, daar zij zich voor groote hoeveelheden hebben gedekt. De prijzen zijn dezer dagen echter wederom iets aangetrokken. De overheerschende factor op de kopermarkt blijft de voorziening van Italië, dat wellicht koper zal kunnen blijven koopen in landen, die niet aan de sancties deelnemen.

Doch ook indien de koperuitvoer naar Italië geheel zou worden gestaakt, dan is de kans groot, dat in de andere deelen der wereld het verbruik zou stijgen. In dit verband verdient vooral het streven naar grooter bewapening aandacht. Het zal nog moeten blijken, welken invloed dit op de kopermarkt zal hebben. De positie der kopermarkt heeft een vermindering der wereldvoorraden tot gevolg gehad van geraffineerd koper met 18.200 t. tot 431.600 t. Dit zijn echter slechts de voorraden der producenten. Hierbij komt nog de voorraad der handelaren, welke op 100.000 t. wordt geraamd, en de voorraad ruw koper. In totaal wordt de wereldvoorraad tot dekking der behoefte geraamd op een hoeveelheid, voldoende voor ongeveer vier maanden. De productie zal in de Ver. Staten nog toenemen, hetgeen mag worden afgeleid uit de plannen tot heropening van mijnen en stijging der ertswinning. Ook buiten de Ver. Staten zullen de producenten de ertswinning vergrooten.

De nog vrij hooge voorraden en de plannen tot uitbreiding der productie maken de vooruitzichten eenigszins onzeker, aangezien men vreest, dat het evenwicht tusschen vraag en aanbod verstoord zou kunnen worden.

FABRIQUE NATIONALE D'ARMES DE GUERRE

Productie van automobielen gestaakt.

(Van onzen correspondent.)

Brussel, 18 Oct.

Naar men ons mededeelt is de Fabrique Nationale d'armes de guerre voornemens haar afdeeling automobielbouw definitief te liquideeren. Als gevolg van het Belgisch-Amerikansche handelsverdrag, waarbij de invoerrechten op automobielonderdeelen aanzienlijk werden verlaagd, is de fabriek niet meer tegen de concurrentie van de Amerikaansche montagefabrieken in België opgewassen.

Naar het schijnt, heeft zij de fabricage van personenauto's reeds gestaakt, terwijl de bouw van vrachtauto's nog slechts korten tijd zal worden voorgezet. De Belgische automobielindustrie, die reeds zoo zwaar werd getroffen door de financieele débâcle van de Minerva, verliest thans door het genoemde besluit haar belangrijkste steunpilaar.

KASBILJETTEN ANTWERPEN

Verlenging met één jaar.

(Van onzen correspondent.)

Brussel, 18 Oct.

Naar verluidt is de stad Antwerpen voornemens de fr. 32 mill. 6 %-kasbiljetten die op 2 November a.s. vervallen, met medewerking van het Antwerpsche bankconsortium en het Gemeentecrediet voor den tijd van één jaar te verlengen. De rentevoet zal teruggebracht worden tot 4½ % en de kasbiljetten zouden tegen een koers die ietwat beneden pari ligt aan het publiek aangeboden worden.

CONVERSIE VAN NOORSCHE DOLLAR-LEENINGEN.

Volgens buitenlandsche bladen heeft de Noorsche regeering het voornemen de 5 % en 6 % dollarleeningen te converteeren in 4 % à 4½ %-leeningen.

Te Amsterdam is niet-officieel genoteerd de 6 %-leening 1922/1952.

PARIJS ONREGELMATIG

Koper-aandeelen vast. De positie der Fransche staatsfondsen.

(Van onzen financiëelen correspondent).

Parijs, 18 Oct. (per tel).

Het publiek onthoudt zich volkomen. Het is nog te vroeg om te weten, hoe de Fransche publieke opinie zal reageeren op de Fransch-Engelsche toenadering van gistermiddag, die trouwens nog moet kristalliseeren in een nota, welke Laval na den ministerraad a.s. Maandag aan den Britschen ambassadeur zal overhandigen. De Amsterdamsche arbitragewaarden zijn goed gestemd. Na de eerste koersen is de stemming onregelmatig, maar de koperaandeelen zijn vast.

Het koersverloop.

De koers van 3 % Fransche rente was 75.70—75.80 tegen 75.55; 4½ % serie A 86.10—86.30, 86.10, 86.20 tegen 85.75; 4 % 1918 78.55 tegen 78.20; Banque de Paris et des Pays-Bas 858—870 tegen 855; Crédit Lyonnais 1607 tegen 1598; Suezkanaal 17000-17075 tegen 17025; Rio Tinto 1298—1310 tegen 1299; Kon. Petr. 1937—1945—1935; Philips 1883 tegen 1878; Amsterdam Rubber 1075 tegen 1072; Forges et Aciéries du Nord et de L'est 336 tegen 335; Tréfileries du Hâvre 555 tegen 546; Péchiney 1030 tegen 1022; Montecatini 124 tegen 125; Youngleening 345 tegen 341; Union Minière pref. 1485-1499 tegen 1491; Goldfields 241—243 tegen 241.50.

De technische positie van de Parijsche beurs.

De haussepositie op de Parijsche beurs te weten ruim fr. 1.300.000.000 wordt vrijwel geheel gevormd door Fransche staatsfondsen. Hiertegenover staat een contraminepositie van ruim fr. 300.000.000. Dit waren de cijfers tot Dinsdag en het is waarschijnlijk, dat sedertdien de contramine zich nog verder gewaagd heeft. De financieele pers wijst eensgezind op het abnormale van dezen toestand, die. hoe abnormaal deze ook moge zijn, zich toch week in week uit bestendigt.

De geldmarkt.

De noteeringen luiden als volgt: daggeld 1⅜ % onv., tweedaagsch geld 2½ % tegen 2 %. De leeningsrente op nationale verdedigingsbons beloopt 2 11/16 %, voor een maand tegen 2 11/16 %, op eenmaandsschatkistbons bedraagt 2½ % tegen 2⅝ %, voor twee maanden 2¾ % tegen 2 11/16 %, voor drie maanden 3 % (onv.).

De oorzaak der koersstijging van het pond sterling.

De stijging van het £ in dezen tijd van het jaar, heeft velen hier verwonderd. Het is waarschijnlijk, dat men eensdeels te maken heeft met dekkingen van contramineurs, die een snelleren val van het £ verwacht hadden, en andersdeels is er een zekere kapitaalsuitvoer van Frankrijk naar Engeland in verband met het weer bijeenkomen der Kamers, en de vrees dat thans ook de rechtsche partijen het de regeering Laval moeilijk zullen maken, nu dit kabinet aan Engeland medewerking beloofd indien agressie in de Middellandsche Zee plaats vindt.

De Journ. Ind. schrijft over het £ : Men verklaart te Londen, dat de stijging van het £ veroorzaakt wordt door hfet feit, dat het Britsche valuta-egalisatiefonds goud naar het buitenland verkocht heeft en zijn ponden sterling niet in dollars heeft omgezet, zoodat toen het buitenland ponden sterling kocht ten einde dat goud te betalen, het £ vanzelf omhoog moest. Het schijnt ons echter onwaarschijnlijk, dat het Britsche fonds goud verkocht heeft; het fonds heeft immers al zooveel goud moeten afstaan naar Amerika, en men bedenke, dat het fonds maar één doel heeft: zijn goudvoorraad aanvullen na elk verlies. Tot zoover de „Journ. Ind.".

Pond en dollar weinig veranderd.

Het £ noteert 74.67 tegen 74.65; de reports zijn 17 ct. tegen 15 ct. voor een maand en 99 ct. tegen 81 ct. voord rie maanden. De $ noteert 15.175 tegen 15.1775.

Eenmaandsdollars noteeren 4¾ ct. tegen 4¼ ct. en driemaandsdollars noteeren een report van 25 ct. tegen 22 ct.

Het disagio op den gulden is teruggeloopen van 5 p. tot 4 p. voor een maand en van 11 p. tot 8 p. voor drie maanden. De contante gulden is hoog op 1027.50 (onvver.)

BERLIJN BETER

Kooporders van beroepshandel en publiek.

BERLIJN, 18 Oct. (R.B.D.) De koersen waren reeds voorbeurs hooger dan de vorige slot-noteeringen. De stemming werd gunstig beïnvloed door een kalmer beoordeeling van den politieken toestand, doch in sterker mate maakten de berichten uit handel en nijverheid een goeden indruk. De beurs werd beheerscht door den beroepshandel, doch ook het publiek plaatste kooporders.

De vaste stemming voor kunstzijdefondsen, waartoe de houding der Amsterdamsche beurs voor dit soort waarden bijdroeg, deed ook in andere afdeelingen haar gunstigen invloed gevoelen. Aku trokken reeds onmiddellijk met 2¾ aan en liepen later nog ⅜ % op, Bemberg was 3½ % hooger. Montanwaarden waren nauwelijks prijshoudend, de meeste koersen waren ¼ %—⅝ % beneden het vorige slot. Slechts Harpener Bergbau en Rheinstahl waren ondersch. ⅜ en ½ % hooger. Doch ook deze afdeeling kon zich later herstellen. Kaliwaarden werden wegens gebrek aan omzet niet genoteerd.

I. G. Farbenindustrie verloor ⅜ %, maar kon later dit verlies inhalen. Overwegend vaster waren electriciteitsfondsen en openbaar nutsbedrijven, Schuckert was 1½ %, Siemens 1 %, Licht und Kraft ½ en A.E.G. ⅜ % hooger. In kabel-, draad- en automobielwaarden ging niets om. Scheepvaartwaarden waren in tegenstelling met vorige dagen iets zwakker. Hapag verloor ⅜ en Norddeutscher Lloyd ½ %. Aandeelen der Rijksbank konden met ½ % verbeteren. De obligatiemarkt was stil doch opgewekt.

UNION CHIMIQUE BELGE

Nieuwe vergadering omtrent statutenwijziging noodig.

(Van onzen correspondent.)

Brussel, 18 Oct.

De buitengewone vergadering van de Union Chimique Belge, die vandaag te Brussel zou worden gehouden, omtrent de voorgestelde wijziging der statuten, kon niet doorgaan omdat het quorum niet was bereikt. Er zal een nieuwe buitengewone algemeene vergadering, waarschijnlijk tegen 7 Dec., worden uitgeschreven.

KORTE BERICHTEN

ISTANBOEL, 18 Oct. (Reuter.) Het Italiaansch-Turksche handelsverdrag, dat morgen zou afloopen, is verlengd tot 20 November.

WALLSTREETBERICHTEN

General Electric Co.

In de eerste negen maanden van 1935 bedroegen de ontvangsten der General Electric Co. $ 0.60 per aandeel tegen $ 0.41 per aandeel in de eerste drie kwartalen van 1934. De verkoopen beliepen $ 149.173.000 tegen $ 121.735.000.

Atlantic Refining Co.

In het derde kwartaal heeft de Atlantic Refining Co. een netto-winst behaald 61 $cts. tegen 89 $cts. in het derde kwartaal van 1934.

Int. Business Machines.

De president der International Business Machines Co. heeft medegedeeld, dat de productie in September j.l. de grootste was in de geschiedenis der mij.

Aandeelenbezit General Motors.

Volgens inlichtingen die de Securities Exchange Commission heeft verkregen, bezaten de hooge functionarissen van de General Motors op het tijdstip van het onderzoek $ 36.28 mill. aandeelen van hun eigen Mij.

Onjuiste berichten omtrent aankoop Russische petroleum.

In verband met berichten, dat Amerikaansch-Britsche olie-belangen, onderhandelen zouden tot aankoop van de geheele Russische olie-productie teneinde de wereldpetroleummarkt te stabiliseeren, kan het volgende worden gemeld:

In gezaghebbende kringen wordt er op gewezen, dat de recente besprekingen zuiver van informatieven aard waren. Bovendien leidden ze tot de slotsom, dat het onmogelijk is zaken met de Sowjet-regeering te doen.

Vervanging automobielleder door rubber.

Uit Detroit wordt gemeld, dat model 1936 van de Plymouth (Chrysler) een chassis zal hebben, dat met rubber zal zijn afgewerkt. In totaal zal de wagen meer dan 400 rubberonderdeelen tellen, totaal wegende ongeveer 40 lbs., exclusief de binnen- en buitenlanden. Het rubber zal gebruikt worden om het leer te vervangen. Eenige jaren geleden werd in de zelfde wagens slechts 3 lb. rubber gebruikt. De fabrieken kunnen in 1936 500.000 Plymouth-wagens fabriceeren. Daarvoor zou dan 80 mill. lbs. rubber gebruikt kunnen worden, incl. 60 mill. rubber voor de banden.

Levering van benzine aan Italië tegen contante betaling.

Gebleken is, dat benzine niet voorkomt op de door President Roosevelt opgestelde lijst van artikelen, welke niet mogen worden uitgevoerd, aangezien zij voor oorlogsdoeleinden kunnen worden gebezigd. De mijen zullen daarom voortgaan met leveren, mits zij contant worden betaald.

DE SANCTIES TEGEN ITALIË

Staking van petroleumuitvoer uit Roemenië een gevolg van wanbetaling.

De toepassing der sancties tegen Italië door Roemenië zal wat den uitvoer van petroleum betreft slechts een toestand bevestigen, die reeds bestond. De Roemeensche petroleummijen. hebben inderdaad reeds de verzending van petroleum naar Italië gestaakt, doch dit is louter een gevolg van het feit, dat de schuld, die Italië heeft aan Roemenië uit hoofde van petroleumlevering en die reeds tot 10 mill. lire is opgeloopen, onbetaald blijft.

Bezwarende credietvoorwaarden van den Duitschen handel.

Duitsche exporteurs hebben besloten veel bezwarender crediet voorwaarden bij den verkoop naar Italië te stellen. Zij eischen bij het plaatsen van orders een storting in contanten van niet minder dan 60 % en 40 % bij levering van goederen. Deze drukkende voorwaarden hebben thans nog geen vermindering van den uitvoer naar Italië tengevolge. Inzonderheid neemt de uitvoer van kolen toe.

SCHEEPSTIJDINGEN

BINNENLANDSCHE HAVENS

AMSTERDAM, aangek. 17 Oct. (Coenh.) Gateshead, S., Newcastle, stukg., carg. Ver. Cargadoorsk. (Zeeb.k.) Gendal, S., Londen, stukg., carg. idem. (Sum.k.) Achilles, S., Griekenland, stukg., carg. idem; Orpheus, S., Hamburg, stukg., carg. idem; Alcida, m.b., Leiden, ledig, carg. W. Salomons. (Levantk.) Cottica, S., W.-Indië, stukg., carg. Vrachtmail. (Trompk.) Junior, m.b., Hengelo, zout, carg. Kampman's Bevr. Bedr. (H.k.) Vechtstroom, S., Hull, stukg., carg. Holl. Stoomb. Mij.; Alt, S., Goole, stukg., carg. Gebr. Scheuer. — 18 Oct. (H.k.) Hontestroom, S., Londen, stukg., carg. Holl. Stoomb. Mij.; aZanland, S., Z.-Amerika, stukg. carg. W. H. Müller & Co. (Rietl.) Beyerland, S., Newcastle, steenk., carg. Scheepv. & Steenk. Mij. (Sur.k.) Alkmaar, S., Chili, stukg., carg. Vrachtmail.

IJMUIDEN aangek. 18 Oct.: Beijerland, Newcastle; Zaanland, B.'Ayres; Alkmaar, Liverpool; Sambre, m.b. Rott.

Vertr. 18 Oct.: Stanja, Bergen.

Uitgaande vastgemaakt: Junior, m.s.

IJMUIDEN. Vertr. 18 Oct.: Ransdorp, ms., Nordenhamm.

ENKHUIZEN. Aangek. 17 Oct.: Neerlandia, m.v., Emden n. Overschie.

Vertrokken: Janna Cornelia, m.v., Franeker n. Armentières.

MAASSLUIS, Nieuwe Waterweg aangek. 17 Oct.: Bernisse, Hamburg; — 18 Oct.: Maas, Hamburg; Orion, Amst.; Tiberius, Amst.; Boschfontein, Kaapstad, l. v. Antw.; Amazone, Amst.; Optima, Raumo, l. v. Bremen; Lanrick, Leith; Ruhr, Kobe, l. v. Antw.; Sverre Nergaard, Stockholm, l. v. Antw.; Harry G. Seidel, Baytown; Prague, Harwich n. H. v. H.; Bajamar, Londen; Springfontein, Mombassa, l. v. Antw.; Zeeland, Kotka; Sileno, Manchester; Batavier II, Londen; Oranjepolder, id.; Hugin, Antw.

Vertr. 17 Oct.: Vienna, Harwich. — 18 Oct.: Theano, Dublin en Belfast; Gotenhof, Stettin.

MAASSLUIS aangek. 18 Oct.: Fastat, Leith; Trondanger, Vancouver, l. v. Loonden; Lumme, Antwerpen; Yarmouth Trader, Yarmouth; Regulus, Kotka, l. v. Londen; Cerens, Havre, l. v. Antw.; Mr. Harm Smeenge, Anklam.

Vertr. 18 Oct.: Everita, Wilmington; Avance I, Hull; Wallonia, Gothenburg; Ida Yoerk, Rostock.

VLISSINGEN, 17 Oct. Vertr. Lutgerdina, m.b., Londen.

Gepasseerd naar Antwerpen Catharina, m.b., Londen; Atlantic, m.b., idem; Westland, m.b., idem; Suomen Neito, Havre.

Gepasseerd van Antwerpen Sirius, m.b. Londen; Voorwaarts, m.b., idem; Memel, Havana; Gaza, Buenos-Aires.

Gepasseerd naar Terneuzen The Sultan, Millom.

STOOMVAARTLIJNEN

STOOMV. MAATSCH. NEDERLAND.

JOHAN DE WITT (uitr.) 17/10 te Genua.
POELAU TELLO (uitr.) 17/10 te Bremen.
TABINTA (thuisr.) 18/10 te Londen.

KON. HOLL. LLOYD.

ZAANLAND 18/10 v. B. Ayres te Amst.

KON. NED. STOOMB. MAATSCHAPPIJ.

ALKMAAR 18/10 v. Corral l. v. Liverpool te Amsterdam.

AMAZONE 18/10 v. Amsterdam te Rotterdam.
BACCHUS 18/10 v. Civita Vecchia te Napels.
BODEGRAVEN (uitr.) 17/10 v. Arica n. Mollendo.
CALYPSO, v. Rott. n. Oran, pass. 18/10 Gibr.
CERES, Rott. /Patras; pass. 17/10 Gibraltar.
CORNELIA ms. 16/10 v. Bremerh. te Hamburg.
DEUCALION 17/10 v. Alexandrië te Fethiye.
ESPERANCE ms. 16/10 v. Cuxhaven n. ......
GANYMEDES 17/10 v. Volo n. Salonica.
HELDER 17/10 v. Barcelona n. Tarragona.
MARS 17/10 v. Alicante n. Candia.
NANNY ms. 16/10 v. Cuxhaven n. ......
ORESTES 18/10 v. Amsterdam te Hamburg.
ORION 18/10 v .Amsterdam te Rotterdam.
STUYVESANT (uitr.) 17/10 v. Madeira n. Paramaribo.
TIBERISUS 18/10 v. Amsterdam te Rotterdam.
TRAJANUS 17/10 v .Beyroth n. Alexandrië.
VESTA 18/10 v. Amsterdam te Hamburg.
VULCANUS 18/10 v. Palermo te Venetië.

HOLLAND-AMERIKA-LIJN.

DELFTDIJK 17/10 v. Rott. te Seatle.
EDAM, Vancouver n. Rott. 17/10 v. Liverpool.

HOLLAND—WEST-AFRIKA-LIJN.

MAASKERK (thuisr.) 17/10 te Havre, 18/10 n. Rotterdam.

SILVER-JAVA PACIFIC-LIJN.

SIANTAR, Batavia n. Vancouver, 16/10 te Los Angeles.

JAVA—NEW YORK-LIJN.

TALISSE, v. Batavia n. New York. 17/10 v. Kaapstad.

ROTTERDAMSCHE LLOYD.

BALOERAN (thuisr.) 17/10 v. Tanger.
DEMPO (uitr.) 17/10 v .Colombo.
MODJOKERTO (thuisr.) 18/10 v. Padang.
SLAMAT (thuisr.) 18/10 v. Singapore.

STOOMVAART MIJ OCEAAN.

ANTENOR, Japan/Rott.; 18/10 te Shanghai.
MEMNON, Japan/Rott.; 18/10 te Penang.

VEREENIGDE NEDERL. SCHEEPVAART MIJ.

(Holland-Afrika-Lijn.)

BOSCHFONTEIN 18/10 v. O. Afrika, l. v. Antw. te Rott.
NIJKERK (uitr.) 17/10 te Beira.
SPRINGFONTEIN 18/10 v. O. Afrika l. v. Antw., te Rott.

(Holland—Australië Lijn.)

TAJANDOEN 18/10 v. Hamburg n. Rott.

(Holland—Br.-Indië Lijn.)

STREEFKERK (thuisr.) 18/10 te Suez.

(Holland—Oost-Azië Lijn.)

JAGERSFONTEIN 18/10 v. Beira te Durban.
MEERKERK 17/10 v .Antw. te Hamburg.
SEROOSKERK (thuisr.) 17/10 v. Genua.

NEDERLANDSCHE SCHEPEN

AGNITA 18/10 v. Houston te Hamburg verwacht; verder n. Rouaan, dan n. Fayal (v. o.).
ALDEGONDA 14/10 v. Pladjoe n. Singapore.
ALETTA 13/10 v. Balik Papan n. Hongkong.
ANASTASIA 15/10 v. Singapore n. Soesoe.
ANGELINA 16/10 v. Amoy n. Tamsui.
APOLLONIA 18/10 v. Constanza te Port Said verwacht.
ARTEMIS 18/10 v. Napels, te Constanza verwacht; verder n. Rotterdam.
BETA 17/10 Holtenau gep., Southampton n. Gdynia.
EBAN, m.b., 17/10 v. Leatherkennet te Ayr.
FLYING NORSEMAN 17/10 v. Ballina te Sligo.
GADILA 18/10 v. Rott. te Port of Spain verw.
GENOTA 15/10 v. Curaçao n. Lissabon en Engeland.
HERMES 17/10 v. Constanza te Gravosa verwacht; dan dokken te Triëst.
IJSELHAVEN 17/10 v. Antw. n. Savannah.
JOSEFINA 16/10 te Pladjoe.
JUNO 16/10 v. Pladjoe n. Batavia.
MAARTJE, m.b., 17/10 v. Nakskov te Kildalton.
MACUBA 20/10 v. Curaçao te Rotterdam verwacht; daarna n. Rouaan; dan dokken te Rotterdam.
MAGDALA 17/10 v. Cristobal te Curaçao verwacht; daarna n. Amsterdam en Rotterdam.
MALVINA 18/10 bij Key West verwacht, Montreal n. Tampico, Engeland en Rotterdam.
MAJA 18/10 v. Rouaan te Curaçao verwacht; daarna n. Hamburg.
MAMURA 20/10 bij St. Kitts verwacht; Messina n. Curaçao, daarna n. Gibraltar (v. o.).
MANVANTARA 19/10 bij Key West verwacht; Montreal n. Baytown.
MARPESSA 17/10 te Las Palmas; verder n. Barbados (v. o.), Curaçao, Nederland.
MEGARA 21/10 bij Key West verwacht, Rotterdam n. Houston.
MIRZA 16/10 v. B.'Aires te Curaçao verwacht; daarna n. Engeland en Rouaan; dan dokken te Rotterdam.
MIJDRECHT 17/10 v. Houston te Helsingborg; 18/10 n. Stockholm.
MOORDRECHT 17/10 260 mijl Z.W. v. Ouessant, Haifa n. Grangemouth.
MURENA 16/10 v. Haifa te Pauillac.
PETRONELLA 15/10 te Bangkok.
PHOBOS 23/10 v. Curaçao te Thameshaven verwacht; verder n. Purfleet; dan Amsterdam voor dokken.
SCOPAS 17/10 v. Suez te Perim verwacht; verder n. Abadan en Bombay.
SELENE 18/10 v. Palermo te Curaçao verwacht; daarna n. Gibraltar (v. o.).
SEMIRAMIS 21/10 v. Singapore te Rotterdam verwacht.
STAD DORDRECHT 17/10 v. Porto Ferraja n. Seriphos.
STAD ZWOLLE 17/10 Gibraltar gep., Vlaardingen n. Palermo.
SUNETTA 17/10 te Shellhaven verwacht.
THEMISTO 17/10 v. Vlissingen te Swansea.
TOWA 17/10 Ouessant gep., Bahia n. Havre.
TUVA 17/10 v. B. Aires te Montevideo.
VEERHAVEN 17/10 v. Rio n. Havre.

BUITENLANDSCHE HAVENS

Van en naar Nederlandsche havens.

BALBAO A. 17/10 Vifanger, Vancouver n. Rott.
DAIREN A. 18/10 Sauerland, Rott.
DUNGENESS gep. 18/10 Ebani, Beira n. Rott.
GIBRALTAR gep. 18/10 Winfred, Levant n. Rott.
HAMBURG A. 16/10 Iserlohn, Piraeus l. v. Rott.; Saale, Japan l. v. id.; Kurt Hartw. Siemers, Rott; Ludwigshafen, Santa Fé l. v. Rott.; Matsumoto Maru, Japan l. v. id. 17/10 Malkah, Rott.; Behar, Japan l. v. Rott.; Mannheim, Rotterdam.
KINGSTON (Ja) V. 16/10 Erin, Rott.
MAKASSAR A. 18/10 Tsuruga Maru, Japan n. Rott.
MANILA V. 15/10 Rheinland, Japan n. Rott.
MONTEVIDEO A. 16/10 Eifel, B. Aires n. Rott.
NEW ORLEANS V. 17/10 City of Joliet, Rott.
SANTA MARTA V. 12/10 Reventazon, Rott.
SINGAPORE V. 17/10 Burgenland, Rott. n. Japan, Hakone Maru, Japan n. Rott.
SUEZ A 18/10 Clan Macquarrie, Galle n. Rott.
SUEZ A. 17/10 Usambara, Beira n. Rott.
VANCOUVER A 17/10 Moldanger, Rott.
VANCOUVER A. 16/10 A. 16/10 Portland, Portland (Ore) n. Rott.
WALVISCHBAAI V. 16/10 Ubena, Rott. n. Beira.
YOKOHAMA V. 16/10 Ramses, Rott.

Van en naar Buitenlandsche havens.

BANANA V. 16/10 Mayumbe, Antw.
CUXHAVEN V. 16/10 Wahehe, W. Afrika; 17/10 Hamburg, New York; Belmorra, Shanghai; Llanstephan Castle, Beira; Parana, Santos.
HAMBURG A. 16/10 Vardefjell, Chicago; City of Baltimore, Baltimore. 17/10 Bourges, W. Afrika; F. H. Bedford Jr., Aruba.
HAVRE A. 16/10 Askania, Brazilië; Adalia, W. Indië; Afoudria, Mobile; Manhattan, New York. V. 16/10 Normandie, New York.
MATADI A. 16/10 Elisabethville, Antw.
RIO GRANDE V. 16/10 Bahia, Hamb.

PASSAGIERS v/h. m.s. „Baloeran", 15 Oct. van Batavia te Marseille aangekomen. De reis tot Rotterdam zetten voort: fam. G. B. van Alsté; fam. J. F. Abell; A. J. Beminaar en 3 knd.; fam. G. Buntsma; fam. P. W. F. Berretty; A. Boelhouwer m. e.; F. de Bruyn m. e.; fam. ir. H. C. A. van Duuren; F. H. Davidsz; W. van Donkelaar; mevr. J. C. van der Esch en 2 k.; fam. H. G. A. Huis in 't Veld; J. F. H. Hamm m. e.; M. L. Kempeners m. e.; fam. F. W. C. N. van Mens; M. Mann; fam. A. H. J. Mul; W. Philippsthal m. e.; fam. C. W. Portier; fam. A. Prins; jhr. mr. M. L. Quarles van Ufford; Th. M. Vaillant; fam. A. F. Vacquier; J. D. de Vries m. e; ds. W. J. Wegerif; mevr. H. D. Wessels van Haften; fam. dr. ir. J. Th. White. (Voor volledige lijst zie Ochtendbl. 1 Oct.).

RADIO-TELEGRAFISCHE VERBINDINGEN.

De navolgende schepen zijn Zaterdag, 19 Oct., radio-telegrafisch te bereiken via het kuststation „Scheveningen Radio": Alchiba — Aldabi — Alwaki — Baloeran — Chr. Huygens — Colombia — Costa Rica — Crijnssen — Dempo — Indrapoera — Johan de Witt — Kota Baroe — Kota Gede — Poelau Laut — Poelau Roebiah — Slamat — Spaarndam — Statendam — Stuyvesant — Veendam — Venezuela — Volendam.

OFFICIEELE PRIJSCOURANT

AMSTERDAM, Vrijdag 18 October.

Obligatiën, Pandbrieven, Premieleeningen en Certificaten daarvan.

STAATSLEENINGEN. NEDERLAND.	V.k.	1.30-2.30
Ned. 100 1931 4	97	97½
Ned. 500 1931 4	97	97½
Ned. 1000 1931 4	96⅜-½gl	96 11/16-7gl
Ned. 100 1933 4	97	96-7½
Ned. 500 1933 4	97	96-7½
Ned. 1000 1933 4	96⅜-½gl	96 9/16-7gl
Ned. 100 2e l.'33 4	97	97½
Ned. 500 2e l.'33 4	97	97½
Ned. 1000 2e l.'33 4	96⅜-½gl	96 11/16-7gl
Ned. 100 1934 4	97	97½
Ned. 500 1934 4	97	97½
Ned. 1000 1934 4	96⅜-½gl	96 11/16-7gl
Ned 500-1000 '11 3½	90⅞	91
Ned. 1000 '98/05 3	83⅜	83⅞
Ned. C v.i. 1000 3	83 7/16	83¼
Ned.N W S.1000 2½	73¾	74½
Ned.Gr b O.1000 3	83⅜	83⅞
Ned.Gr b.O.1000 2½	73¾	74½
OOST-INDIË.		
O.-Ind.1000N '30 4½	95¾	95¼
O.-Ind. 100 '31 4½	95⅜	95
O.-Ind. 500 '31 4½	95⅜	95 7/16
O.-Ind. 1000 '31 4½	95⅜	95¼
O.-Ind. 100 34 4	93⅝	94
O.-Ind. 1000 '34 4	94⅜-¾gl	94¾gb-5gl
O.-Ind.100 '34 A. 4	93⅝	94
O.-Ind.500 '34 A. 4	93½	94gl
O.-Ind.1000 '34A. 4	94⅜-¾gl	94¾gb-5gl
O.-I. 100 3e l. '34 4	93⅝	94
O.-I. 1000 3e l. '34 4	94⅜-¾gl	94¾gb-5gl
O.-Ind. 100 '35 3½	88b	88½
O.-Ind. 500 '35 3½	88b	88½
O.-Ind. 1000 '35 3½	88b	89
BELGIE.		
Stabil.leen. 1926 7	62	62¼
Belg. ƒ 5-1000 '30 4½	73gb	73½
BULGARIJE.		
Bulgar. Vlucht. 7	7⅜	7¼
Hyp.leen. 1892 6	4	4
Zegelleen. 1904 5	3⅜	3⅛
Bel.vr. G.O. '07 4½	3⅞	4
O. 5000-10.000 '09 4½	3⅛	3¼
DENEMARKEN.		
Denem. 1926 O. 5	78½	78gl
Bel. v. 20-100 '12 4	66¼	66½
Binn.Obl.5-1000 3	41	41
DUITSCHLAND.		
Duitschl.£100 24 7	19½	19¼
Dschl.£100(m.v.) 7	20¾	20⅜
Duitschl. $ 1924 7	20¼	21½
Beieren(Vst.) O. 6½	19¼	19¼
Bremen 1925 ... 7	20¼	19 7/16
ENGELAND.		
F. Loan 5 50-200 4	67⅜	67⅜
Engel. 50-200 '32 3½	62	61½
FINLAND.		
St.sp.weg 5-2000 3½	77¼	78¼
FRANKRIJK.		
Frankr.Sch.O'32 4½	79¾	80 1/16
LUXEMBURG.		
Luxemburg O. 5	91 11/16	92
Luxemb.'32 RvO 5	102½	102
VOORMALIG OOSTENR.-HONGARIJE. Caisse Commune leeningen.		
Oost. G. '76-'93 4	12¾	12⅝
PORTUGAL.		
Port. 1e ser. afg. 3	40¼	41 1/16
RUSLAND.		
Goudl. '59 £ 100 3	⅛gb	1/16
TSJECHO-SLOWAKIJE.		
Tsj. Slow.'22 O. 8	62⅝	62
TURKIJE.		
Turkije 2eTr.'33 7½	51	53
ZWEDEN.		
Zwed. 5-1000 '31 4	60	60
Obligatiën 1900 3½	66	65
ZWITSERLAND.		
Zwitserland '26 4½	96	96¼
AFRIKA.		
Egypte O. 1876 4	59	60-¼
Egypte O. 1890 3½	54	59 1/16
AZIE (CHINA).		
Sp.l. £ 20-100 '12 5	47	47
AZIE (JAPAN).		
Jap.500/1000 24 6½	55⅝	56¼
N. AMERIKA (Rep. Cuba).		
Cuba 15½-j.G.O. 5½	20¼	20⅝
Rep.Cuba'09 O. 4½	54½	54½
Z. AMERIKA (Arg. Rep.)		
Arg. Rep. $ 100 4	58½b	59
BOLIVIA.		
Bolivia 1927 O. 7	3⅝	3⅞
Bolivia 1928 ... 7	3¾	3⅞
BRAZILIE.		
Brazilië 1926 ... 6½	11¼	11¾
Brazilië £100'27 6½	12	11
Brazilië 1895 ... 5	7⅛	7⅛
Obl. 1903 £ 100 5	11¼	12¼
Obl. 1913 £20-100 5	7¼	7½
F.Ln.'14 £20-100 5	30b	30¼
Obligatiën 1883 4½	7	7⅛
Obligatiën 1889 4	7	7gl
Bahia '89 fr. 500 5	1⅛gb	1¼
Bahia'04£20-100 5	4 1/16	4⅛
Rio de Jan. '05 5	12½	12gb
Sao Paulo 1921 8	16	16½
São Paulo Coff. 7½	10¾	10 9/16
SãoP.'04 £20-100 5	11	11
São P.Sp.w.l.'05 5	9	6
CHILI.		
Chili 1927 6	7⅜	7 1/16
Chili 1928 6	7⅜	7 1/16
Chili5-1000'30R. 6	7¾	7 1/16
COLUMBIA.		
Columbia G. O. 6	13	13¼
DOMINICAANSCHE REP.		
Douaneleen. '26 5½	38	38¼
REPUBLIEK NICARAGUA.		
Afgest. Oblig.... 5	37	37½
PANAMA.		
Panama (Readj. Plan) 1928 ... 5	29	29
PERU.		
Peru 1927 Obl. 7	11	11¼
Peru G. Obl. '27 6	8¼	8½
Peru G. Obl. '28 6	8½	8½
URUGUAY.		
Uruguay G. O. 6	23¼b	23¾
PROV. EN GEM. LEENING.		
Aalsmeer 1931 4	92	93
Alkmaar 1934... 4	93¼	93¼

	V.k.	1.80-2.30
Amsterdam 1932 5	98	98⅛
Amst. 2e l. '32 5	98	98⅛
Amst. 3e l. '32 5	98 7/16	98⅛
Amst. 4e l. '32 5	98	98⅛
Amsterdam 1933 5	98 7/16	98½
Amsterdam '34 4½	95	94½
Amst. 1900-'01... 4	90⅞	92⅜
Amsterd. 1904... 4	90	92⅜
Amsterdam '30 4	90	91 1/16
Amsterdam 1931 4	90	91 1/16
A'dam 2e l. '31 4	90	91 1/16
A'dam 3e l. '31 4	90	91 1/16
A'dam 4e l. '31 4	90	91 1/16
A'dam 5e l. '31 4	90	91 1/16
Amsterdam '34 4	90	91 1/16
Amsterdam '35 4	90	91 1/16
Apeldoorn 1934 4	93¼	93¾
Arnhem 1924 ... 6	100⅞	101
Arnhem 1933 ... 4	92⅜	96¼
Arnhem 1934 ... 4	94⅜	96¼
Bandoeng '30... 5	93⅜	93⅛
Batavia 1930 ... 4½	90¼b	91 1/16
Batavia 1931 ... 4½	91¼	91 1/16
Breda 1932 5	100	100⅛
Deventer 1934 4	92	93¼gb
Dordr. 2e l. '30 4	95	94
Dordrecht 1934 4	93b	94
Dordr. 2e l. '34 4	95b	94 1/16
Eindhoven 1930 4	89⅞	90⅛
Eindhoven 1931 4	89½	90⅛
Enschede 1932... 5½	100	99 15/16
Enschede 1934 4	86¾	87
Enschede 1935 4	86½	87
Enschede 2el.'35 4	86¾	87
Gelderland 1931 4½	90½	90⅝
Gelderland 1934 3½	91b	91 1/16gb
Gelderland 1935 3½	—	90 1/16gl
Gelderl. 2e l. '35 3½	85	90 1/16g
Goes 1930 4	92¼	93
's-Grav. 5-j. '32 5	100⅛	101
's-Grav. 6-j. '32 5	100¾	101
's-Gravenh.1929 4½	99	99
's-Gr. 1908-1914 4	96	96 1/16
's-Grav.h.'30-'31 4	95⅝	96 1/16
's-Grav. 2e l. '31 4	94	96-½
's-Grav. 4-10 '33 4	93⅜	96 1/16gl
's-Gravenh. '34 4	95⅝	96 1/16
's-Gravenh. '35 4	95⅝	96 1/16
's-Gravenh. '35 3½	87½gb	89
Gron. Gem. 1932 5	99⅛	100
Haarlem 1933 4	93	94½
Heemstede 1932 5½	100¼	99¼
Heerlen 1930 ... 4½	93¼	93¾
Heerlen 1930 ... 4	89l	80
Hillegom 1932 5	96	96¼
Hilversum 1932 5	100gb	100
Kampen 1913 ... 4	—	94
Leiden 1931 ... 5	99 15/16	99 15/16
Leiden 1911 ... 4	93⅛	94
Leiden 1933 ... 4	93	94
Leiden 2e l. '34 4	92	94
Middelburg 1931 4	92¼	93
N.-Holland 1916 4	96b	97½
N.-Holland 1930 4	95	97½
N.-Holl. '34-'35 3	88⅝	89½gb
Nijmegen 1934 4	92	93¼
Rott. 1914-1915 4½	90	91
Rott. 1916-1917 4½	90	91
Rotterdam 1918 4½	90	91
Rotterdam 1925 4½	90	91
Rott. 1926-'30... 4½	90	91
Rott. 1900-1913 4	87 11/16	88
Rotterdam 1931 4	87 11/16	88
Rott. 1898-1909 3½	85gl	86
Schiedam 1934 4	92	92¾
Semarang 1915 5	92¼	93⅛
Semarang 1925 5	92 1/16	93¼
Soerabaja 1927 5	92½	93gb
Tilburg 1934 ... 4	92	92⅛
Buitenland.		
BELGIE.		
Antw. Am.R.'28 .	58¼	58
Atw. 1/5-1/11'30 5	61¾	61¾
Antw.'30 C.v.O. 5	61¾	61¾
Luik 6	65l	61 15/16
DENEMARKEN.		
Kopenhagen '26 5	75	74¾
Kopenh. £100 '01 4	69	76
Kop.20-100'10-11 4	64⅜	64¼
DUITSCHLAND.		
Berlijn 1926 ... 6½	16⅝	16¾
Keulen 1925 ... 6½	16⅛	16⅛
Münch. '28 CvO 6	—	19½
FRANKRIJK.		
Parijs 1932 ... 5	88¾	90
Parijs '32 C.v.O. 5	89¼	90¼
Parijs '32 C.v.O. 4	70⅜	69¾
HONGARIJE.		
Budapest 1914... 4½	34¾	35
NOORWEGEN.		
Christ. 20-100 4½	83gb	83½gb
Oslo 5-1000... O. 5½	57	57¼
Oslo 30-j. 1930 5	54	54
Oslo (Noor.) '31 4½	85	85
ZWEDEN.		
Stockholm 1913 4½	84¼	95
Z. AMERIKA (Arg. Rep.)		
B.-Ayres'28 afg. 6	34¼	34¼
Rosario £25-100 4	26⅛b	26¼
POLDERS, WATERSCH. EN VERD. PUBL.RECHT. LICH.		
Buitenland.		
DeenschRwf'26 5	75	74½
DeenschRwf'27 5	75	74½
Regie v.T&Tv.B 5	82⅜	82¼
Ruhrv.1/2-1/8R. 7	21	21½
Ruhrv. 1/4-1/10 7	21b	21½
KERK. en LIEFD. INSTELL.		
's-Heeren Loo 4	94¼	95¼
R.K. Ziekenv. H. 5	98	96½
BANK- EN CREDIETINST.		
Alg. Mij. Gr.cr. 5½	67	68
Bk.v.N.Gem.'30-1 4	92	93 1/16-11/16
Bk. v. Onr. Zak. 5	100	100
C.Wrkg.Ris.Bk. 4	87	88½
Friesl. Holl. B. 5	84	85gb
Gem. Cr. (M.v.) 4	92½	93 1/16
Gem. Cr. (M.v.) 3½	86 1/16	86½
Koloniale Bank 5	94¾	95¼
Nat. Voorsch.b. 4½	36¼	85¾
P. Cr. & Sp.b. 5	91	91¼
Buitenland.		
Cr. C. B. 5-1000 6	66⅛	66 1/16
C. C. Belg. 5000 6	66⅛	65 13/16
Cr.C.Belg. 10000 6	66⅛	66gl
Ldsb. Rh. Pr.O. 7 (Rh.Giroz.-.Pr.Bk)	27¼	28
Norges Kombk. 5	59¾	59 1/16
V. D.sche Sted.l. 7	16¾	16¾

HYPOTHEEKBANKEN. (Werkzaam in Nederland.)	V.k.	1.30-2.30
Alg.Fr. H. Pbr. 4	90¾	90½
Amst.Hyp. Pbr. 4	85	86
Arnh. Hyp.bnk. 4½	89¼	89⅞
Dordr.Hyp. Pbr 4½	92	92⅛
Fr.-Gr. 1/3-1/9 4½	96b	96⅛
Fr.-Gr. 1/1-1/7 4½	97¼	96⅛
s-Grav.H. s.A. 4½	92b	92½
Haarl.H.(v u. 4) 4½	88¾	85⅞
Haarl. Hyp.bk. 4	81¼	85½
Holl. Hyp. Pbr. 5	88¾	80½
Holl. Hyp. Pbr. 4	85¼	87¼
Hyp.v. Ned. s.B. 4	81b	85¼gb
Hyp.v. Ned. s.K. 4	81b	85¼gb
Insul. Hyp.bk. 4½	85½b	86¼gb
Mij.vHCr.i.Ned. 4½	83	84
Mij.vHCr.i.Ned. 4	82½	82½
Nat.Hyp.b. Pb. 5	93½gb	93½
Nat.Hyp.b. Pb. 4½	89¼	88¾
N.-H. Veend.Pb. 4½	91½	95
Res. H. v. Ned. 4½	56½gb	58½
Rotterd. Hyp.b. 5	83	83⅞
Rotterd. Hyp.b. 4½	79¾gb	79¾gb
Rotterd. Hyp.b. 4	79¼b	80
Rotterd. Hyp.b. 3½	74	75
Utr. Hyp. A.s. 4½	88¼	88⅛
Utr. Hyp. (v.u.) 4	88½b	90
Westland. Hyp. 5	93¼	93½
Westland. Hyp. 4½	91	91
Westland. Hyp. 4	90	91
Zeeuw.Hb.ABC 4½	89	90
Zeeuw.Hb. D.E. 4½	89	90
Zeeuw.Hb. N.W. 4½	89	90
Zuider Hb. Pbr. 5	89	89
Zuider(2%uitl.) 4	84½	86
Zuider(1%uitl.) 4	86	86
Zuid-Holl.(v.u.) 4½	88½gl	88¼
(Werkz. in het Buitenland.)		
Holl. Bank Pbr. 4½	6½	6¼
Holl. Can. H. ƒ 5	29l	28½gb
Ned. O.Fr.Hp.b. 6	25	27
N. Ned.Am.H.b. 5	12¾gl	12½gl
Ver. Trans Hyp. 3	33⅜gb	34½
Scheepsverband Mijen.		
Amst.S.verb. P. 4½	60	60
Holl.S.verb. 100 5	—	58
Holl.S.ver.5-1000 5	58	58
Ned. Sch.h.b. P. 4½	65gb	64½
BUITENL. HYPOTHEEKB.		
HypB.v.Bogota 7	11⅝	11
HYPOTH.BANK., TEVENS BANK- EN CREDIETINST.		
Luxemb.St.H.b. 5	99	99
M. VB5-1000 af. 4½	2⅛	2
Pr. Pf.br.Bk. P. 7	33gb	33
INDUSTR. ONDERNEMING.		
Amstel Bier ... 5	101¼	100⅜
Bergh'sFabr.'31 4½	100gb	99½
v. Berkel's Pat. 5	85gb	85gb
Calvé-Delft '25 5½	100	101gb
Dr.Hoefijz.Bbr. 7	104	104
Emb.fab.& Hth. 5½	46½gb	45½
Emb.fab.& Hth. 4½	24¾	24
Fr. Gr. C. Bw.f. 5	100	100¼
HeroCons. C. O. 5½	70¼	71
Holl. St. Meelf. 7	100	100½
Leerd.Glasfabr. 5	62¾	62⅞
Lever'sZeepMij. 4½	99 11/16	100 1/16gb
Meelf. Ned.Bak 6	101¾	101¾
Phil.Gl.l. 5-1000 5	99¾	99½
Rh. Kohlens ... 4½	98⅜	98¾
Vollenh. Bier'27 5	49l	49gl
Werkspoor '06 4	85l	81
West. Suik. '10 4½	99	99⅛
Wilton's Mach. 5	64½gb	64⅛
Wilton's Mach. 4½	96gb	97¼
Z.-H. Bierbr.'26 5	51½	51
Buitenland.		
Aciér.Réun. afg. 7	90b	90gb
Aciér. Réunies 5½	89⅜	88⅛
Aciér.Réun. 500 5	95⅛	96
Angleur-Athus 5½	50⅝gb	50⅝gb
Ass.RayonCorp. 5	43	44
Bethl. Steel Cy. 5	68 11/16	69
Bosch Akt.Ges. 7	36l	34¾
Brit. Bemberg 6	21¾	21⅝
Cockerill S. A. 6	58 1/16gb	58½gb
D. Linoleum O. 7	24	23
Gelsenk.Bergw. 6	33½b	33¼
Gelsenk.Verl.Nt. 6	28b	29½
Gutehoffn.hütte 7	20⅜	20¼
Harpener 20-j. 6	21¼	21⅛
Hoboken 6	82gl	83½
Ilsed.HütteRvO 6	20	19½
Kali D. 20—100 7	36½	36½
Kali D. 20-100 6½	37¼	38½
LautaroConv.O. 6	11 1/16	11⅞
Ougrée Marih. 6½	61 1/16gb	61⅞gb
Rhein Elbe ... 7	20¾	20½
Siem. & Halske 6½	24⅞	25
Soc. S. Moselle 6	66	66⅜
Soc. S. Moselle 5½	57½gb	58gb
Un. Chim.Belge 5½	66	65
Ver.Stahlw25-j. 6½	21	20⅜
Ver.Stahlw20-j. 6½	21	20⅜
Ver.Stahlw.s.C. 6½	21	20⅜
VogelDr.Kab.O. 7	25	25½
ELECTR., GAS, TEL., TELEGR. WATERL. MIJEN		
Arnh. Waterl. 4½	99¾l	99⅝
N.-Ind. Gas '23 5	100½gb	100⅜
N.-Ind. Gas '27 4½	98⅛	97¾
Noorsche Gas... 5	34¼	34¼
Utr. Waterl. O. 5	101½	101⅝
Buitenland.		
AmForPow NP 5	41½	41⅜
Ass.Gas&El.Cy. 5½	17⅜	16⅞-7⅛
Centr. Stat. El. 5½	31½	31¾
Cent.Pow.Light 5½	38½	38⅛
Centr.ElFlandr. 6	78⅛gb	79gl
Cère Hydro El. 5	60⅛	60½
Cit.Serv. G.Bds. 5	32¾	31⅞
Cit.Serv. 30-j.O. 5	32⅛	31⅞
Cit. Serv. 1969 5	32⅛	31⅞
Cons. Belge '27 6	72gb	71½gb
Cuban Tel. C. 5	—	46
Electrobel. C.G. 6	83gb	83
I.HydroElRvoO 6	26¾	27¼
Kat. Hydro El. 6	83 11/16	84gl
N. Y. Tel. ... $ 4½	66 7/16	65¾gb
NorthAm.Cy. O. 5	60⅜	60⅜
Rh.Westf.El.'25 7	21½	21
Rh.Westf.El.'31 7	21⅛	21
Rh.Westf.El.'27 6	20⅝gb	20½
Rh.Westf.El.'28 6	20⅝gb	20½
Rh.Westf.El.'30 6	20⅝gb	20½
Sächs.Werke O. 6½	18⅜	18½
Ver. Saar-El. ... 6	20	19¾
HANDELSONDERNEM.		
Or.Nass.im&Ex 6	72½	72¼
MIJNBOUW-ONDERNEM.		
Limb.St.M.1eH. 5½	85	85½
Buitenland.		
Carol Magnus 6½	55½l	54
Eschweiler O. 6	23¼	23⅝
Kat. Un. Min. 6	87gb	87¼

PETROLEUM-ONDERNEM.	V.k.	1.30-2.30
K.N. Petr. $100 4	71¼	72¼
RUBBER-ONDERNEM.		
Amst. Rubb.Cit 6	100¼	100⅛gb
Bandar Rubber 6	103	101
Hessa Rubber 5½	111½	112gb
SCHEEPVAART-MIJEN.		
Kon. Ned.St.bt. 5	37½	37gb
Stmv. Mij Ned. 4½	94¼	94¼
Buitenland.		
Int. Merc. Mar. 6	40⅛	40 1/16
Messag. Marit. 6	90	90
Messag. Marit. 5	82½	83
Messag. Marit. 4½	80½gb	81⅛
SUIKERONDERNEM.		
Moorman & Co. 5	44¼	43
Panggoongr. O. 7	13gb	15
DIV. CULTUUR-ONDERN.		
Ver. Java Hth. 5½	29¼	30
DIVERSEN.		
Amst. Ball. Mij. 6	90b	93
Blaauwh. V. '14 4½	91¼	91½
Gooisch Nat. 33 4½	97⅛	97¾
's-Grav. Pass. 4	—	90
Hill. Bloemb. .. 5	88½	88⅝
Landb.k. Mij.O. 5	28⅜	28½
Müller & Co. ... 3	70¼	71
Ned.Grondbr.b. 5	58½b	59¼gb
Schev. Expl. ... 4½	96	96½
Stadh.l.(oorspr.5½; t/m. '36 2½ %)	23⅞	23 11/16-4 1/16
Vriesseveem O. 4	94¼	94½
Vriesseveem O. 3½	93	93⅛
Buitenland.		
Au Bon Marché 5	65	65gb
C.I. WagonLits 6	49⅞	49¾
Hmb. Baukasse 6½	27½	27½
Hav. v. Tanger 7	89	89⅛
Int. Mortg. Inv. 7	24	24½
BELGIE.		
Belg. Buurtspw. 3	48½	49
FRANKRIJK.		
Ch.deF.deP.L.M. 5	86½	85¼
Ch.deF.deP.L.M. 4½	79¼	79¼
Ch.deFerduMidi 5	87	87⅞
Par.-Orleans O. 6	87⅜gb	88¾
Par.-Orl. C.v.O. 6	88¼	89¼
Par.-Orleans O. 5	82½	81⅝
Par.-Orl. C.v.O. 5	83¼	83
Spw. Elz. Loth. 5	80b	80½
Elz.-Lothar. '32 4½	74¼	74¼
PORTUGAL.		
Tr.Afr. Spw. C.v.O.	2¼	2¼
RUSLAND.		
Wlad.'94 GR 625 4	1/16	⅛
AFRIKA.		
Marok. Spw. O. 7	94¼	94½
SPOORWEGEN.		
Deli Spoor 1902 4	86 1/16	86¾
Deli Spoorw. '31 4	82½	82¾
Holl.El.Sp. 1898 4	19¾l	19gl
Holl.IJz.Sp.1926 4½	86 11/16gb	87 11/16gl
H.IJz.S. 1907-08 4	84½gb	86¼
H.IJz.S. 1910-13 4	84½gb	86¼
H.IJ.S.M. ƒ 250 (z.uitl.)2e l.'31 4	80gb	80¼
H.IJ.S.M. ƒ 1000 (z.uitl.)2e l.'31 4	79gb	80gb
H.IJz.S. 1889-02 3½	80¼	80½
Mij.Ex.S.1913-26 4½	86 11/16gb	87½gb
Mij.t.Ex. S. 1923 4½	87	90
M.t.Ex.S.1901-13 4	84½gb	86¼
M.t.Ex.S.1903-07 4	85gb	86¼
M.E.S.1890-91-93 3½	83¼	82⅞
Mij.t.Ex. S. 1898 3½	84⅛	84½
Mij.t.Ex. S. 1900 3½	84	81½
M.t.Ex.S.1894-95 3	81	81
N.Brt.Sp1900-07 4	28½	28¼
Ned. Cent. Sp. 4	78½	79-½
Ned.Id.Sp. 1914 5	87⅝	86⅞gl
N.-I. Sp. 1913-14 4½	69⅛gb	70½gb
N.-I. Sp. 1901-06 4	64⅞	66
Ned.-I. Sp. 1912 4	64 13/16	66½
Buitenland.		
AMERIKA.		
At. T. Alg. H.O. 4	63¾	63¾
Ch. Milw. Mrg. 5	7	6¾
Ch. Milw. AMB 5	2⅝	2½gb-1/16gl
Cuba Rrd. 1eH. 5	28½	28⅜
Illin. C.O. p.1953 4	36¼	36
Mex.IntPr.L.af. 4½	⅝gb	½
Mis. K.&T. 1e H. 4	83¾	85gb
MissouriPacific 4	4¼	4⅛
N. R. Mex. afg. 4½	1⅛	1¼
Norf. W. G. 1e h. 4	68⅛	68⅛
StLouis-S.F.s.B. 5	7½	7½
South. Pac. (met kettingverkl.)	66½	66½
Un.Pac.Goud-B. 4	65½	65
CANADA.		
Can. Pac. G.O. 4½	61¾	60 9/16
Can. P.C.P.C.S. 4	49¾	50
BRAZILIE.		
Br.R£20-1001eH. 4½	5⅛	6
Vict.Min. fr.500 5	1¼	1⅜
Vict.Min fr.2500 5	1⅜	1⅜
TRAMWEG-ONDERNEM.		
Haagsche Tr. .. 4½	90	90½
Madoera St.tr. 7	83	82
Modjok. St.tr.... 4	15⅛	15
O.-Java St.tram 5½	5⅞	5⅞
Samar.-Joana . 4½	13½	12⅛gl
Sem.Cher. '15 .. 5	33⅛	32gl
Sem.Cher. '18 .. 5	33⅛	32gl
Sem.Cher. '26 .. 5	33⅛	32gl
Semar. Cher. .. 4½	28⅞	27⅛
Semar. Cher. .. 4	28	26¾gl
Serajoedal 4½	15gb	15¼gl
PREMIE-LEENINGEN.		
NEDERLAND.		
Amst.1874 (kl.) 3	109¾	108¼
Amst.1874 (gr.) 3	109⅛	107
Amst. Ol. 100 3	97⅛	98
Gem.Cred. 1871 3	120¼	119
VOORL. GENOT. FONDSEN.		
Bat.Petr. 5-1000 4½	68¼	68¾
Belg. H.st. gr.'19 4	67	67⅛
Belg. H.st. kl.'19 4	67	67⅛
Belg.Bn.lg. kl.'20 4	68⅛	68⅜
Belg.Bn.lg.gr.'20 4	68⅜	68⅜
Belg.Cs.lg. kl.'21 4	67	67⅛
Belg.Cs.lg. gr'21 4	67	67⅛
België p.'55 afg. 4	72	72⅛
België p.'56 afg. 4	70	70
Belg. '25-'55 afg. 4	66⅜	67 1/16
Belgie C.v.O.'32 4	73	71⅞
Cedul.H. s.A. '33 5	34¾gb	34⅜
Cedul.H. s.C. '33 5	34⅜	34⅛
Ch.deFerduMidi 4	67⅞	68⅛gl
Chili 1000 '30 R. 6	11b	11¼
Christ. 5000 '18 5	—	51⅛
Cr. C. Belg.1000 5	64¼	64¼
Cr.C.Belg.10000 5	64¼	64¼
Cr. C. Belg.1000 4	63¾	63 1/16
Cr.C.Belg.10000 4	64	64

	V.k.	1.30-2.30
Cred. Arg. s.A. 5	31¾	31½
DepSeine 50-100 4½	62¾	62¼
Dominic Rep 5½	40½	40½
Frank.af.25-j.'24 7	—	103
Frankrijk 1932 4½	81½	88¼
FrankrSch O '33 4½	86½	88⅞
Fr. 1-25 000 18 4	76¾	75½
Hongarije Obl. 7½	21¾	22½
Int.Pow Sec.Co. 6½	27½	27
Japan '24 6	54	51
Joannes de Deo 7	21	22½
Mil. $ 500-1000 6½	25	24
M.K.Tex.P.G B. 5	18	18
M.K.Tex.P.G.B. 4	14	15
MissouriPacific 5	12½	12½
Münster 7	25⅝	25⅞-6
Oostenrijk 1930 7	48⅝	48⅜
Oostenr 34/'59 4½	72⅛	73
RiodeJan G.O 6½	7¼	7¼gb
Schluchseewerk 6	21	20½
SiemHalske$400 6	35¾	36
SocIdrPiemonte 6½	27 9/16	28
Zwitserl. 1000 3	67	66¾
Zwitserl. 5000 3	67	66
AFFAIRES OP LEVERING.		
Belg.G.Sch. 1eS. 4	67	67

Duitsche fondsen met Cert. voor Couponbl.

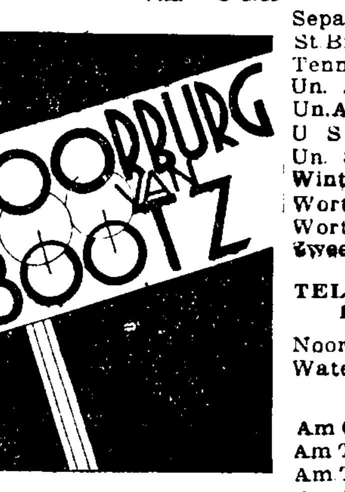
STAATSLEENINGEN.		
Baden (Vrijst.) 6½	24	24½
Beieren(Vst.)O. 6½	16⅛	16⅜
Bremen 1925 ... 7	18 3/16	18 3/16
Pruisen 1926 O. 6½	15	15
Pruisen 1927 O. 6	15¼	15¼
PROV. EN GEM. LEENING.		
Berlijn 1925 ... 6½	15¼	15¼
Dresden 1925 ... 7	17¼	17¼
Keulen 1925 ... 6½	14¾	15
Leipzig 1926 ... 7	17¾	11
POLDERS, WATERSCH. EN VERD. PUBL.RECHT. LICH.		
Ruhrv.1/2-1/8R. 7	20¼	20⅛
Ruhrv. 1/4-1/10 7	20¼	20⅛
Ruhrverb. '27... 6	20¼	20⅜
KERK. en LIEFD. INSTELL.		
Jozef Stichting 8	17½	17½
BANK- EN CREDIETINST.		
Dsch. R.b. 1927 6	17	17½
Ldsb. Rh. Pr.O. 7 (Rh.Giroz.u.Pr.Bk)	26¼	26¾
V. D.sche Sted.l. 7	14¾	14⅞
HYPOTH.BNK., TEVENS BANK- EN CREDIETINST.		
Bayer. H.W.bk. 7	30¼	30gb
INDUSTR. ONDERNEMING.		
Gelsenk.Verl.Nt. 6	28l	26½gl
Gutehoffn.hütte 7	21⅜	21¾
Harpener 20-j. 6	22¼	22½gb
Ilsed.HütteRvO 6	19	19
Rhein Elbe ... 7	18½	18¼
Ver.Stahlw25-j. 6½	18⅛	18⅛
Ver.Stahlw20-j. 6½	18	18
Ver.Stahlw.s.C. 6½	18¼	18⅛
Victor Stickst. 6½	23¼	23½
VogelDr.Kab.O. 7	25	24⅛
Zeiss Sticht. O. 7	30⅜	30¾
ELECTR., GAS, TEL., TELEGR. WATERL. MIJEN.		
Rh.Westf.El. '25 7	20¾	20
Rh.Westf.El. '31 7	20¾	20¼
Rh.Westf.El.'28 6	20⅛	20
SächsWerke O. 6½	18	17
MIJNB.-ONDERNEMINGEN.		
Eschweiler O. . 6	20¾gb	21 3/16
DIVERSEN.		
Hmb. Baukasse 6½	26½	26½
VOORL. GENOT. FONDSEN.		
Bonn 1926 8	22¼	21
Francisk. v.Nw. 7	12	10gb
Trinitatis St. O. 8	14¼	14¾

Duitsche fondsen met Kettingverklaring.

PROV. EN GEM. LEENING.		
Münch. '28 CvO. 6	19⅝	19½
KERK. en LIEFD. INSTELL.		
Dionysius RvO. 8	13⅛	13¾
Mar.Hosp.Düss. 7	14¼	14½
INDUSTR. ONDERNEMING		
Wintersh. Akt. 6½	36	37½
ELECTR., GAS, TEL., TELEGR. WATERL. MIJEN.		
Badische Elekt. 6	22½	23
VOORL. GENOT. FONDSEN.		
Schluchseewerk 6	23	24½
Siem. & H. Wd. 6	34⅛	32½

AANDEELEN WINSTBEW. e.d.

BANK- EN CREDIETINST.	V.k.	2-2.45
Amsterd. Bank A.	108¾	103⅜
Amst. Liq.kas A.	58	60gb
Bank-enFin.CvdA.	108¼	109-½
Geld. Cred.Ver. A.	80	80
Holl. Bk.-Unie A	67¼gb	67¼gb
Incasso Bank A.	84½	81¼
Ind. Disc. s. A. A.	13b	13gb
Ind.Disc. s.A. CvA.	12l	12
Javasche B. C.v A.	244	243
Kas-Vereenig. A.	122¼	124½gb
Kolon. Bank C. A.	43	44
MählerB.ser.B. A.	95¼	95¼
N. I. Esc. Mij. A.	63	63½gb
N.-I.Hb. ƒ 100 CvA.	83	84½
Ned. B. 100 C.v.A.	141	140¼
Ned. B. 1000 C.v.A.	140½	140
Ned.B.Z.A. ƒ 500 A.	92½gb	93
Ned.H.M. 100 CvA.	124	124
N.-H. Ld.b. Cr. A.	31	31
Onderl. Crediet A.	104	103½gb
TwentscheB. CvA.	80	80¼

INDUSTR. ONDERNEMING.	V.k.	2-2.45
A. Kunstz.U. CvA	21	26¼
Alg Norit ...... A	210	207
Allan & Co. ... A.	7	7¼
A.Letterg Tett. A	141	142
Amst. Dr.dok A	37½	38
Autom. Screw. A	10½gb	10½gb
Batava Marg.f. A	44	45½gb
Berghfabr. C.v.A	175½	176½
v.d.B. 200 A P. W	104¼	104¼
v.d.B. 1000 A P. W	100⅛	100⅜
v.d.B. 200 B.P. W.	96¾	97½
v.d.B. 1000B P. W.	97½gb	97
v.Berk.P. afg.CvA.	47	47
Breda Mach.f. A.	12	13
Calvé-D. Pr. W. A.	91¼	94
Cart.f.Scholten A.	82	82½
Centr. Suik C.v.A.	37¼	37½
Electro Zuurst. A.	87¼l	87
El.mot.f. Dordt A.	73¼	73¼
Emb.fab. & Hth. A.	7gb	6½
Enkes N.V. ... A.	55⅛	55½
Gerofabriek ... A.	36	36
Gerofabriek P. A.	82l	90
Gouda Kf. P.W.A.	98	100
Gruyter A. Pr. A.	108¼	110
Hero Conserv. A.	24½	29gb
Hoek's Mach.f. A.	216	216
Holl. St. Meelf. A.	19⅛	19¼
Hollandia Melk A.	48⅜	48½gb
Holl. Beton Mij. A.	175⅛	175
Holl. Draka... A.	40	40½
Holl.Marg.p.w. A.	90½	90
Holl.Marg. Pr. A.	98gb	98⅞
Int. Gw. Beton A.	35¼	35
Jurg. ƒ 1000 P. A.	94½gb	93⅞
Jurgens P.w.A. C.	94¼	92¾
Klene & Co. A.	20½	20½
Kon. Beyn. G. A.	12¾	12⅝
Kon. Beyn. P. A.	35	34¼
Kon. Grofsm.... A.	26b	26⅛gb
Kon. Zoutind. A.	305l	301
K. Br. Stheem. A.	169l	169
K.Ph.BrSt. C.v. A.	168¼	173½
Kwatta .... A.	69¾	68¼
Lyempf Leeuw. A.	112	111¾
Lijm & Gel. C.v.A.	6¼	6⅛
Lijm&Gel. C.v.p. A.	16½	16¾
Mijnb. Werk CvA.	2 11/16	2¾
N. Hoogenstr. A.	14½	14⅝
N. Gist Spirfb. A.	391	393gb
Ned.Gist Sp. C. A.	396	396
Ned. Kabelfab. A.	344	344
Ned. Kabel C.v.A.	345	345
Ned. Scheepsb. A.	21gb	21¼
N. Springst. C.v.A.	94	96
Ned. Staalfabr. A.	8	7⅛
PalembangInd. A.	11⅛	11¾
Ph. 75 at. G.B.CvA.	248	248gl
Phil. 75 af.G.B.p.A.	145	150
Rh. Kohlens ... A.	62	62¼
Rott. Droogd. A.	112½	111¾
Rott. Droogd. CvA	114	114
Rutten's Bierb. A.	72l	70
Schelde NBvA GA.	20⅞gl	18
Smit Transf. A.	91	91¾
Soerab. Dr.d. A.	21	21¾
St.sp.vh.Spanj. A.	37⅛	37½gb
Stokvis P. A. A.	21⅝gb	21⅝gb
Stokvis Pr. A. B.	8¾gb	9⅛gb
St.v. ƒ 1000 P.A.B.	8⅝gb	9⅛gb
Stork & Co. . A.	33	32⅛
Tab. Philips G. A.	39	—
Tab.Philips Pw.A.	27	27¼
Twijnstra'sPW. A.	98¼	99
Unilever 100 CvA.	99	98
Unilever 1000CpA.	104⅛	103⅞gl
Ut. Asph.f. p.w. A.	24	24½
Veenend.St.-Sp. A.	10⅛	10
Ver. Blikfabr. A	104	104gb
Ver. Glasfabr. A.	31¼	32½
Ver.K.P.Gelder A	41⅛gb	40½
Ver. K.P.Geld. p.A.	82½	82½
Ver.Ned.Rubb. A.	51½	51½
Ver. Touwf. G. A.	8¼	8¾
Ver. Touwf. P. A.	42gb	44
Vlissing. Kat... A.	25	25
Vollenh. Bier G.A.	8¼	8½
Werkspoor s.A. A.	15⅛	14⅞
Wester Suiker A.	51	51½
WestSuik. C.v. A.	51½	51⅛
Wilton Feijn. A.	17	15
Zeepf. B Pr.W. A.	92½gb	91
Z.H.Bierb. P.W.A	13	12⅞
Buitenland.		
Am.Bembergc.v.A.	2⅜gl	2⅜gl
Am.Bemb.B. c.v.A.	2⅜gl	2⅜gl
Am.Bemb. C.v.p.A.	18½gl	18⅝
Am. Can. C.g. A.	84½	86½
Am. Car C. v. A.	12¼	11⅞-2
Am.Car. C.v.p. A	30	28⅞
Am. Cryst. Cv10A	8 1/16	7⅞
Am. Cryst. C.pr.A.	—	51
Am.Enka C.v10 A.	12¼	12 5/16-½gl
Am. H.de C.v. A.	2⅜	2 7/16
Am. Hide C.pr. A.	25½gb	25 1/16gb
Am. Sm. C. v. A.	30⅞	31
Am.Tobac.B C.v.A.	62½gl	62½
BayukCig.Cwp A.	66¼	66¼
Bethl. St.C.v.p. A.	62	62⅜
BoeingAirpl. CvA.	9¼gb	9⅝
Bürm&W.2000 A.	8	8
ChryslerC. Cv10A	47 1/16gb	46 11/16
Cont.Linol Un. A.	65	65¼
Farb.ind.I.G.c.v. A.	29¼	29¼
FiskRubb.C. C.v.A.	3 1/16	3 1/16
Gen.Cig. C.v10g.A.	33⅞	33⅞
Gen. Electr. C.v.A.	20 11/16	20⅞
Gillette C.v.10 A.	11gl	11gb
Gulf St. C.v.1ep.A.	40	40
Huds. Mot. C.10 A.	9 1/16	9 1/16
Int.Hos.M. Cv10 A.	15 11/16	16gb
Keesp.(Mc) C.10A.	72⅛	72
Le Linoleum... A.	2¼	2¼
Nat. Cash Reg. $	11 5/16	11 5/16
Nat.SteelCp. C.v.A.	42 9/16	42½
North Am. A. g.A.	10 1/16	10⅜-½gl
North Am. B. g.A.	10 1/16	10⅜-½gl
North Am. prior A.	25⅛	26½
Novadel Ag. C.v.A.	18½	18⅝gl
Proct.GamblC10 A.	31⅞	31⅞
Repl.Steel Gew. A.	10½gl	10gb
Repl.Steel Pref.A.	44¾	45½
RevCopp.Br. C10A.	5⅛	5⅛
Schl. Portl.Cem. A.	22¼	20

	V.k.	2-2.45
Separator B. A.	43½	43½
St.BrandsRvC10A	8⅝gl	8 13/16
Tenn. Corp. C.10A	3⅛gb	3 1/16
Un. Aircraft CvA.	11½	11⅞-2⅛
Un.AirLin.Tr CvA	6¼gb	6⅛
U S Rubb. C v A.	8⅛	8⅛
Un. Steel C.v p. A.	66⅞	66
Wintersh. Akt. A.	18	17¼
Worth C. v. g. A.	10⅛	10⅛
Worth C. v. p. A.	21	19½
ZweedscheLuc. A.	37	36⅞
TELEGR. WATERL. MIJEN ELECTR., GAS, TEL.		
Noorsche Gas... A.	1	1
Waterl. Mij P. A.	77	77¼
Buitenland.		
Am C.P.L. Cv.10 A.	2⅛	2 1/16
Am T (TK) C.v.A.	86⅛	86¼*
Am T(H&C) C.v.A.	85	86¼*
Am.W WorksC10A.	10 1/16	10 1/16
Cit.Serv. C 10pr. A.	12¼	12⅛
Int. Tel.&T C 10A.	6 3/16	6⅛gb
North.Am.C.v.A. $	12⅜	12 1/16
P. Publ. S.5-10 A.	1⅜	1¾
P. Publ. S. 10 p A.	10¼	10½
Unifet .... A.	43	44
UnitedCorp. C.10A.	3⅛	3
HANDELSONDERNEM.		
A. K. v. Ind. Z. A.	7⅞	7⅞
BandaC. Pr.W. A.	5⅞	6½gb
Borneo Sum H. A.	133⅛	132⅝
Cur. Hand Mij. A.	74	74gl
H.M.Guntz Sch. A.	70	65-6
H. v/h. Maintz A	126	128
Hd.ver. Holland A.	19⅝	19gl
Hand.ver. Java A.	11	10gl
Hand Reiss ... A.	26⅛	27¼
Int.Cr&H.Rott. A.	92gb	90½
Int.Cr&H.Rot.C.A.	95	98
Linde & Teves A.	65¼	65
Linde&Teves C.A.	67	67
Moluk. H venn. A.	47	47½-8½
Ned. Wol M. B. A.	90¼	91¼
N.Afr. Hand.v. A.	6½gb	6½-7gb
Zélander's El. A.	24⅛	24⅛
MIJNB.-ONDERNEMINGEN.		
Billiton 1e rub. A.	379¼	378
Billiton 2e r. C. A.	323	324¾
Singkep Tin ... A.	86	86½
Buitenland.		
C.Diam.Min. CvA.	23	23
Pittsb. Coal G. A.	5⅞	5 11/16gb
Z-Afr.Goudm.CvA	695	696
PETROLEUM-ONDERNEM.		
D. Petr. 100 C.v.A.	179	173¼
Kon. N. ƒ100 O. A.	189	188⅛
K.N.Petr. 100 CvA.	183¾	189
Moeara Enim A.	239½	240gl
Moeara En. 1 W.b.	190	190.-
Moeara En. 4 Wb.	770	760
Moeara En. Opr.b.	1800	1850
Panolan Mij. Cert.	660	665
Buitenland.		
Mid.ContPtr.C10A.	7 1/16	7 3/16gl
PhoenixOil C.v.A.	21⅞	21½
Stand.Oil $ 250 c.A.	26¾	27⅛gb
SCHEEPVAART-MIJEN.		
JavaChina Jap. A.	28¾	28½gb
Java Ch. Jap. C.A.	29½	29½
Kon. Paketvrt. A.	80⅜	80½
Maas ...... C. v. A.	24	25
N.Sch.Unie C.v.A.	38	39
Nievelt Goudr. A.	24⅛	27
Rott. Lloyd ... A.	34½	34½gb
Stv. M. Nederl. A.	33⅜	33⅝gb
Buitenland.		
Int.M.Mar. 10 g. A.	2⅝	2⅝gb-½
Int.M.Mar. Cv10A.	3 1/16	2 11/16
SUIKERONDERNEM.		
Bodjong .... A.	1⅞gb	2⅛gb
Cult. Vorstl. P.A.	62gb	64¼
Gendeng C. Mij. A.	122	125½
H.V. A'dam C. A.	201	200½
Kaliwoengoe ... A.	16¾	18gb
Krian Suikerf. A.	38gb	38
Lawoe Ond. C.v.A.	38¾	39gb-¼
Medari ... C.v. A.	18gb	18⅛
Moormann ...... A.	12gl	12½gb
Moorm. A. Fwd. A.	13⅝gb	13⅝gb
Moorm. B. Pwd. A.	13⅝gb	13⅝gb
N.I.Suik. U. C.v.A.	102gb	104
Pagottan C. M. A.	102gl	101¼
Suiker C. Mij. A.	23⅛	24¼
Suiker C. M. C. A.	24¾	24½
Tjew. Lestari A.	68	67½
Tjoekir Suik.f. A.	114gb	112
Watoet. Popp. A.	120gb	125gb
Wonolangan ... A.	44	44
TABAKSONDERNEMINGEN		
Arendsburg ... A.	240gb	242gb
Arendsburg C.v.A.	238	240
Deli-Batavia C. A.	140	139¼
Ngoepit L. Mij. A.	79	79¼
Senembah ... C. A.	163¼	163¼
Soekowono ... A.	77⅛	79
Temoeloes .... A.	73	72¾
THEE-ONDERNEMINGEN		
Amst. Thee ... A.	46⅛	45¾
Balapoelang ... A.	173	173
Banj. T. & R. A.	35	36gb
Banjoew. P. w. A.	94 15/16	96½gb
MalabarAssam A.	253½	253½
Marywattie ... A.	72¾	70
Masw. Ct. Mij. A.	145	145
Melangbong ... A.	67½	65¾
Melattie .... A.	129	129
Pasir Kan ...... A.	88¾	88¼
Pasir-Karet ... A.	22¾	23⅝
Sambawa Cult. A.	154	149
Sindangsarie . A.	119	117
Telaga Pateng. A.	98gl	93¼
Tjimonteh Clt. A.	161½gb	161⅝
Tjiranggon .... A.	78gb	77gb
Tjitamboer Clt. A.	26⅛	25⅞
DIV. CULTUUR-ONDERN.		
Ins. Clt. Synd. A.	81⅝gb	82½gb
Kali Tello ...... A.	137⅛	137¼
Kali Tello ... C. A.	139	141
Kertowono Clt. A.	70	70
Koerintji Cult. A.	5⅞gb	6
Mij. v.Ond.N.-I. A.	25½	26gb
Michiels Arn. A.	118gb	119½gb
Modajac Cult. A.	15⅞	15⅞
Ngombezi Cult. A.	39	40gb
Ngredjo .... A.	139¾	142
Pas. Mal. Kina A.	—	135
Pasir Pogor ... A.	32⅞	31⅞
Pengadjaran . A.	46	47⅞
Preanger Reg. A.	78¾	80
Radjamandala A.	84	83
Serdang C. Mij. A.	13⅛	14¼
Soemb. Agoeng. A.	46⅜	46¼
Soemb. Moedj. A.	13	13
Tjilangkap M. A.	39¼	38¼
Tjilongk. Kina A.	118	115¼
Westkust Sum. A.	2¼	2¼
DIVERSEN.		
Blaauwh. Vries A.	40gb	40¾
Brakke Grond A.	8⅛	8

	V.k.	2-2.45
Bijenkorf Pr. A.	97	97½
l'Europe Hotel A.	9⅞	9⅞
Gem Eigendom A.	16 1/16	16¼
G Eigend. P w. A.	28	28¾
Gem.Eigend. Pr. A.	27½	27¾
Geveke & Co. A.	13¼	13¼
Gouda Kaas ... A.	76½	76½
Holl.DakotaLb. A.	2⅞	3gb
Hh.vhG Alberts A.	21	21
H h. W.Pont g. A.	14¾	14¾
Maxw Ld. Gr. A.	50⅜	50⅝
Muller & Co. ... A.	30	29⅞
Muller B.v.U. A. A.	10.—	10.-
Nat. Bel dep. C	197.-	197.-
Ned. Fonds ... A.	24¼	24⅞
Ned. Veem ... A	11½	11¼
Ver Fonds.bez. A.	23gb	23⅝
Wijers .... A.	76⅛	75¾
Zeeh K. Sab. c.v.A.	37¾	41
Zeeh.K.Sab. ƒ 1000	40¾	40¼
Buitenland.		
Ass.Dry C.1e p. A.	64¾	64⅛
Commonw. C.v.A.	1 1/16gb	1⅛gb
Diversfied R. v. C.	2⅛gb	2 1/16gb
Marshall C.v.10 A.	6¼	6⅜
M Ward C. 10 A.	19¾	19⅞
NYForeign CvPA.	5⅝	5¾
NatsCum 10-25 A.	1 1/16	1 1/16
NatsCum 50-100 A.	1 1/16	1 1/16
NatsCum250-500A.	1 1/16	1 1/16
Nats Dis. 10-25 A.	1 1/16	1 1/16
Nats Dis. 50-100 A.	1 1/16	1 1/16
NatsDis. 250-500 A.	1 1/16	1 1/16
Peruv Corp. CvA.	1⅜	1⅜
Peruv. C. C. p. A.	5⅜	5⅛-6
Srs.Roeb. C. g. A.	35¼	35¼
Swift Co. ... C. A.	10⅜	10¼
Wilson C. gew. A.	3 13/16	4 3/16gb-⅝gl
SPOORWEGEN.		
Deli Spoor ... A.	47gb	47⅝
Ned.-Ind. Sp. A.	26¾	27
Buitenland.		
BELGIE.		
N.Belg.Sp. fr.12500	71¼	71¾
AMERIKA.		
Atch.Top. C.v.g.A.	29	28⅛
Balt. Ohio C. v. A.	8⅛gb	8⅜
Ches. Ohio C. v. A	27¼	27 1/16
Ch. Gr. W. C. v. A.	⅜	⅛gb
Erie Spoor ... A.	6⅛	6⅛
Erie Sp. 1e pr. A.	8⅛	8⅛
ErieSp. C.1e pr. A.	8⅛	8⅛
Illin. Centr. C. A.	9 7/16	9⅛gb
Kans. C.S.R. G. A.	3½gb	3½gb⅝
Kans. C. S. C. A.	3 13/16	3¾
Kans. C. S. Pr. A.	5 7/16	5 7/16
Kans. C. S. C.p.A.	5 7/16	5 7/16
Mis.K.&T. C.v.p.A.	5⅜	5
Miss.Pac. C.v.P.A.	1 1/16gb	1⅛
N.Y. Central C. A.	13⅝	13¼gb
N Y Ont. & W. A.	2 3/16	2⅛gb 3/16
Norf. &W. C. G. A.	114	113⅞
Penns.10à50 $ CvA.	16½	16¼
St.L. & S.F. C.p.A.	1 1/16gb	1gb
South. Rw. G. A.	5¼	5 1/16
South. R. ... C. A.	5⅜	5 3/16
South. R. ... P. A.	7⅜	7⅛
Union P. R. C. A.	56¼	57⅝
Union P. ... P. A.	—	52¼
Union P.R. C.P. A.	53 1/16	52¾gb
Wabash pr...A" A.	1⅝gl	½gb-1/16
West Pac. R. g. A.	⅛	¾
West Pac. R. pr.A.	1⅛	1⅛
CANADA.		
Can. Pacif. C.v.A.	5 3/16	5 1/16
ARGENTINIE.		
Centr. Arg. C. A.	5⅛	5⅝
TRAMWEG-ONDERNEM.		
Kediri St. Mij. A.	50½gb	53gb
Mad. St.tr. P. A.	5⅞	6
Mal. St.tr. M. A.	30gb	31¼
Modj. St.tr. M. A.	¾	⅞
Samar. Joana A.	3gb	3⅛
Semar. Cher. A.	9⅛	10gb
CLAIMS.		
Am. Cit. Pow. B.	0.75	0.75
Am. Cities B.D. 9	1.50	1.50
Int. Hydro C v.A.	0.50	0.50
Kon.NF.Gerr.&vK.	2 50	0.50
North. Am. D 1-27	7.50	7.50
North.Am. D.28-31	5.60	5.60
North.Am. D.32-36	2.75	2.75
VOORL. GENOT. FONDSEN.		
Am.Steel F C.v.A.	10⅛gl	10 1/16
Born.Sum.H. CvA.	133	133½
Colgate P.C.v.10A.	11	10⅞
Colgate P.C.v.P.A.	64¼	64¼
C.Diam. M. C.pr.A.	61	61
Cont.Can.Cp. CvA.	53⅛	53½
Dep. v. Rubb. Mij.	117	16-118.50
Ford(Can.)Cv10A.	15⅞	15 11/16-11/16
Gamewell C.v10 A.	5⅜	5⅛
Gen.Gas&El. CvA.	⅛gb	7/16gl
GoodyearT.R. C.A.	11	11
Gotham Silk C.v.A.	4⅛gl	4⅜
Grondstof A.-Dep.	267	267
Holl. Beton C.v.A.	182	175¼
Holl. Draka C.v.A.	42	41
Int.Nickel C.v.10A.	18 7/16	18 7/16gb
Int. Tobis-Mij. Wb.	35.10	39.—
Lorillard(P.) CvA.	15¼	15⅛
Nat. Dairy C v A.	10⅞	10 11/16
Param. Pict. CvA.	6⅛gl	6⅜-7/16
Pittston C. v. 10 A.	1⅜	1⅜
ShellU. CvC.Pr. A.	56gb	55⅜
Studebaker C.v.A.	3⅝	3 7/16
Woolworth C.v.A.	35⅞	35⅞

GELDKOERS.

Prolongatie 4¼ pCt.

* Ex dividend. † Ex claim
** Ex coupon.

Noteeringen van 1.30-2 u.

Gaboes A. 14½ gb.
Peudanea A. 5½.
Pref. Zuid-Perlak ƒ 6.
Cert. Radio Corp. $ 4 13/16-5 gl.
Am. Enka shrs. 12⅛—½ gl.
Comm. North Am. Rayon Corp. A en B 10 1/16—⅛ gl.
Pagotton Cult. Mij. 101.
Cert. Verg. Lawoe Ondern. 39 gb.—40 gl.

SLOTKOERSEN GROEP A

Ned. Hand. Mij. (ƒ 250) C. v. Aand. 123½.
Id. (ƒ 1000) C. v. Aand. 123½.
Alg. Kunstzijde Unie Aand. 26½ gb.

NOTEERINGEN VAN GROEP A.

(Noteering in aandeelen waar niet anders aangegeven).

STAATSLEENINGEN. Duitschl.	V.k.	1.30-40	1.40-50	1.50-2	2-2.10	2.10-20	2.20-30	2.30-45
Obl. '30 5½	19½b	19½b	—	—	—	—	—	—
Id. m.kett.	23¾-⅜	23⅛-3/16	—	—	—	23gb	—	—
BANK- EN CREDIETINSTELLINGEN.								
Kol Bk. A	43½gb-4gl	44gb½gl	43½-¼	43¾	43½	—	43½-¾	43⅝-4gl
N.-I. H.b	81⅛gl	81½-2gl	81¾-⅞	80¾gb-1½	81	80½gb-1	81-¼gl	81-½gl
N. H. M.								
Id. 250 c.	123¼	122-1	—	122¾-3	122½-3	123¼	122¾-3	122¾-3½
Id. 1000 c.	123¼	122-½	—	122¾-3	122¾-3	—	122¾-3	122¾-3½
250-1000 r.	119⅛	—	—	—	—	—	—	—
INDUSTRIEELE ONDERNEMINGEN.								
Aku	25⅞-6⅛	6½gb½gl	26gb-⅜	26¼	—	26⅜-½	26½	26¾gb
Berk Pat.	46⅝	—	—	—	—	—	—	46½gb
Calvé	57⅞	—	—	—	—	—	—	—
Calvé Ct.	59⅞	—	—	—	—	—	—	58⅞
Ctr. Suik.	37¾	—	—	—	—	—	—	37¼
H. Kz. I	55½gl	—	—	—	—	—	—	55
Int. Visc.	—	—	—	—	—	—	—	32¼*
Ford Aut.	254½	—	—	—	—	—	—	250½
Phil.af.gb.	245-¼	246gb-7gl	246½-⅞	246gb	246½	246gb	246gb	246gb-½
Phil. af.pr.	147⅛	—	—	—	—	—	—	153
Unilever..	97⅛	97gb-⅜	96⅝-7	—	96¾-7	—	97¼-½gl	97⅜-⅝
Buitenland.								
Anac. Ct.	12 3/16gb⅝	2⅝gb 13/16gl	—	2¾-11/16gl	—	12¾-13/16gl	12¾	12 11/16-¾
Bethl. St	22¾-13/16	22½	—	22½	22½	—	22 7/16-½	—
GenMotCt	29 5/16	—	—	—	—	—	—	29gb
Kenn.Cop	15 3/16gb-½	15 5/16-⅜	—	15¼gb-5/16	—	15 5/16	15 5/16-⅜	15 5/16-⅜
U S Leath	5 7/16	—	—	—	—	—	—	5⅜
U.SteelCt.	27⅛-½gl	26 9/16gb-⅝	—	—	—	26⅝	—	26⅝
ELECTR., GAS-, TELEPH., TEL. EN WATERLEID. MAATSCH.								
AnlemNB	148½	—	—	—	—	—	—	149¾
N.-I. Gas	144	—	—	—	—	—	—	—
dito N.B.	145¼	—	—	—	—	—	—	147
Buitenland.								
Ass.Gas O	⅝gb	—	—	—	—	—	—	9/16gb
Cit.Serv.C	1½gb-1/16gl	—	—	—	—	—	—	1¼gb
MIJNBOUW-ONDERNEMINGEN.								
Alg. Expl.	166⅝	—	—	—	—	—	—	167gb
Boston M.	30gl	—	—	—	—	—	—	28l
Redj. Leb.	150⅛	—	—	—	—	—	—	151
PETROLEUM-ONDERNEMINGEN.								
Dordr. Pg	176⅛	—	—	—	—	—	—	174¾gl
Dordr. Pp	188½	—	—	—	—	—	—	189
Kon. Petr	188½-⅞	88½-9gl	—	188⅝	88½gb-¾gl	188½	188¼	188½-⅝
PerlakPet	80gb	—	—	—	—	—	—	—
Buitenland.								
Cont. OilO	12 11/16	12 11/16-3gl	12⅞	—	—	12 13/16-3gl	12 13/16	12 13/16
PhillipsP.	18¼	—	—	—	—	—	—	17 13/16-8 1/16
Shell Un.	5 13/16gb	—	—	—	—	—	—	5 13/16
Tide Wat.	5 13/16	5 11/16gb-¾	—	5⅝	5 11/16gl	—	—	5 11/16
SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJEN.								
Kon.St.M.	6⅛gb	—	—	—	—	—	—	6½
K.Stb.nw.	6½gb	—	—	—	—	—	—	6½
N.Schv.U.	39⅞-40½	39 9/16	39 9/16	—	39⅛	—	40gb	40gb
SUIKER-ONDERNEMINGEN.								
C.Vorstl.g	21⅝	21½gb-2gl	1½gb-⅞	21⅜	21¾	21⅝gb-¾	21½-⅝	21⅝-⅞gb
C.Vorst.w	13.50gb	—	—	—	—	—	12.50-13	—
H.V.A. ...	197-⅛	200gb-2½gl	201-½	201-¼	200¾-1	01-¼	200¾-2	01½-2¾gl
Jav. Ct.M.	114	117-½gl	116½gb-7	—	115½gb-6	116	116	115½gb-8gl
N. I. S. U.	101¾-2gl	3gb-4gl	103gb-½	02¾gb-3	2½gb-¾	102½-3	102½-3	103¼-5gl
TABAKS-ONDERNEMINGEN.								
Deli Bat.	140⅛	138	—	138	—	138gb	—	—
DeliMij.C.	158½-¾	—	157¼	157gb	—	—	157½-½	157-¾
Senembah	163⅛	—	—	163-⅛	—	164	163⅛	—
SPOORWEGEN.								
Ch. Mw.g.	⅝gl	—	—	—	—	—	—	9/16gb
Ch. Mw.p.	1gb	—	—	—	—	—	—	—
Mis.K.&T.	2¼-5/16gl	—	—	—	—	—	—	2 3/16
Wab. Rv.	13/16	—	13/16-⅞gl	—	—	—	—	13/16
RUBBERONDERNEMINGEN. Alg. Belg.								
Java	88⅛	—	39¼	—	—	—	—	38¾-9¼
Ambaloet	46¾	—	—	47⅛	—	—	—	47
Amst. 100	—	—	—	—	—	—	—	—
Amst.1000	105½gb-⅝	5¼-⅜gl	5⅝-⅜gl	5⅝gb	05¼-⅝	05gb-¼	4¾gb5gl	5gb-½gb
Amst.R.C.	104½-6	—	—	—	—	—	—	105¾
AmstJava	12¼	12⅜	—	—	—	—	—	12⅜
A. Langsa	—	—	—	—	—	—	—	—
Amst.Tap	12	—	—	—	—	—	—	11⅝-¾
Andjasm.	19	—	—	—	—	—	—	—
Bandar R.	105gb	107¾	—	—	108gl	—	—	—
BasilamR	64	—	—	—	—	—	—	—
Bat.Djam	32½-3½	—	—	—	—	—	—	—
Batoe Sm.	30¾gb	30½gb	—	30¾	—	—	—	30½gb
Belg.NCit.	—	—	—	—	—	—	—	—
Deli Bat.	67½	—	68gl	—	—	—	67-½gl	67
DeliBatCt	71¾	—	—	—	—	—	—	—
Fr.Nd.Kol	23	—	—	—	—	—	—	—
Goen. An.	56	—	—	—	—	—	—	56
Gogo Niti	64	—	64	—	—	—	—	—
Gondang	—	—	—	—	—	—	—	—
Hessa Rb.	83⅛	—	—	—	—	—	—	85
Ind. Rub.	87b	90	90-2	92gb	92	—	—	92
Indragiri	37	—	87⅛	—	—	—	—	—
Jav.Catch	78gb	—	78gb	—	—	—	78gb	—
JavaRubb	27¼	—	27⅛	—	—	—	—	27½-8gl
Kali Bak.	132	—	133½gb	133½gb	133½gb	—	—	134-½gb
Kali Tel.	120½-1½gb	—	121	—	—	—	—	122gb
K. Lemb.	130-1	—	—	133b	—	—	—	34½gb-¾gb
Lah. Datu	38gb	—	—	—	—	—	—	—
Lamp. Sm	75	—	—	74¾	—	—	—	—
Lamp. (de	10½gb	—	10⅞	—	—	—	—	—
L. Pr. Wd	51-½	—	51⅞	51⅞	51⅞	—	—	—
Link Born	11¾gb	—	11⅞gb	—	—	—	—	—
Majangl.	76	—	—	—	76¾	—	—	—
Maj.l. Ct.	80	—	—	—	—	—	—	78
MalabarR	—	—	—	—	—	—	—	—
Ned.Am.R	7⅞gb	—	—	—	—	—	—	—
N.I.R.&K.	68½-9⅛	—	—	—	—	—	69¾	—
Noorsche	53⅛	—	—	—	—	—	—	54
Oost-Java	110gb-⅛	—	110½-11½	—	111-½	—	—	111½gb
Oostk100o	31⅛	—	—	—	—	—	—	29
Id. 1000 o	31gb	—	—	—	—	—	—	30⅛
Preanger	36⅛gb	—	—	36⅛	—	—	—	—
Priok CM	10¼	—	—	—	—	—	—	—
Rott. Tap.	41¼	—	41⅛	—	—	—	—	—
Rott.T.pr.	88	—	87¾	—	—	—	—	—
Sal.Pl.CM	10gb	—	—	—	—	—	—	10½gb
Serb. Sum	59gb	—	—	—	—	—	—	—
Silau Sum	65	—	—	—	—	66⅛	—	—
Soerowin.	145	—	—	—	—	—	—	—
Sum.Ctch	68gb	—	—	—	—	—	—	68gb
Sum. Rub.	137⅛gb	—	—	141½-2½	142⅛	—	—	142½
Tjibantjet	28⅛	—	29¾	—	—	—	—	29½
Tjiboeni	29⅛gb	—	—	80gb	—	—	—	—
Tjoeroeg.	9gb	—	—	—	—	—	—	—
V. L. C. O.	110⅛	—	—	—	114-5	114⅛-5	—	—
Wai Sum	117-8¾	—	—	—	—	120½-¾	—	120½
Waringin	89l	—	—	—	—	—	—	88
W.Borneo	16gl	—	—	—	—	—	—	—
Z. Preang.	55	—	—	55b	—	—	—	55⅝gb
Buitenland.								
All.Sum. ƒ	40	—	—	—	—	—	—	41⅜
All.Sum. ƒ	41	—	—	—	—	—	—	41
Int.Rub.C.	1 1/16gb	—	—	1 1/16gb	—	—	—	1 1/16gb

gl gedaan en laten; gb ged. en bied.; l laten; b bieden; * Ex div.

BEURSOVERZICHT

STEMMING GOED PRIJSHOUDEND

In verband met de koersstijging van den gulden leidt de geldmarkt tot verdere verruiming. — Suikerwaarden blijven vast. — Indische bankaandeelen prijshoudend.

Eenige dagen geleden spraken wij reeds de verwachting uit, dat het naar het buitenland gevluchte kapitaal geleidelijk zou terugkeeren, nu zich allerlei teekenen voordoen, dat het vertrouwen zich meer en meer herstelt. De vooruitzichten van het Pond sterling worden in verband met de op Italië toegepaste sancties allerminst gunstig beoordeeld en het is wellicht ten deele in verband hiermede, dat er omzettingen plaats hebben van Pondensaldi en Engelsche fondsen in guldens. Ten aanzien van den dollar is men vooralsnog niet bevreesd, dat Amerika de thans bestaande goudpariteit zal loslaten, aan den anderen kant bestaat er toch nog geen zekerheid, hoe zich de monetaire politiek van dat land in de naaste toekomst zal ontwikkelen.

Er bestaat dan ook zeker geen aanleiding om onder de huidige omstandigheden uit vrees voor den gulden saldi in buitenlandsche valuta aan te houden. Deze opvatting dringt ook meer en meer tot het publiek door en men kan ook in de Amerikaansche afdeeling van onze markt bemerken, dat er nagenoeg geen animo bestaat. Veeleer treedt er hier en daar, ondanks de op zich zelf bevredigende berichten uit Amerika eenig aanbod in Amerikaansche fondsen aan den dag. De koersen bewegen zich dan ook niet meer zoo belangrijk boven de New Yorksche pariteit dan te voren het geval was.

Indien de beweging van terugvloeiing van middelen uit het buitenland aanhoudt, dan zal de verruiming van de geldmarkt, die er heden weer viel waar te nemen, ongetwijfeld verdere vorderingen maken. De thans aangekondigde inschrijving op schatkistpapier tot een bedrag van ƒ 35 mill. zal zeer waarschijnlijk op belangrijk gunstiger voorwaarden kunnen worden geplaatst, dan den vorigen keer het geval was. De rente van de schatkistbiljetten heeft men evenwel op dezelfde hoogte als de vorige maand, nl. 4½ %, gehandhaafd.

De vastere stemming voor den gulden, die tot uitdrukking kwam in de lagere wisselkoersen voor het Pond, dollar en den franc, maakte natuurlijk een gunstigen indruk. Bij deze koersbeweging is waarschijnlijk ook van invloed, de omstandigheid, dat de importhandel zich in den tijd, toen de spanning het grootst was, in grootere mate op termijn heeft gedekt, dan gebruikelijk is, d.w.z. dat voor toekomstige behoeften op termijn wisselmateriaal werd gekocht.

Nu men op het oogenblik eerder rekening houdt met een daling dan met een koersstijging van het Pond, heeft deze beweging een einde genomen. Dientengevolge is de vraag op het oogenblik geringer dan onder normale omstandigheden het geval zou zijn.

Er had weder een verdere verruiming plaats van de geldmarkt, hoewel de koersen niet belangrijk teruggliepen. Particulier disconto was 4⅜ tot ⅝, terwijl de prolongatiekoers zich ½ % lager stelde op 4½ %.

Op de beurs bleef een aangename stemming bestaan. De handel was echter kalm, althans veel minder levendig dan de vorige dagen. Voor suikeraandeelen bleef echter nog redelijke goede vraag bestaan. De toonaangevende soorten waren alle eenige procenten hooger. H.V.A.'s stonden in het middelpunt van de belangstelling en sloten ca. 3½ à 4 % boven het niveau van gisteren. Ook Nisu, Javasche Cultuur een paar procent beter.

Daarentegen ondergingen de koersen voor Indische bankaandeelen niet veel veranderd. De ondertoon was echter aan den vasten kant.

Andere cultuurwaarden waren meerendeels weinig veranderd. Thee-aandeelen echter aan den vasten kant op den gunstigen uitslag van de gisteren gehouden theeveiling.

Tabaksaandeelen waren voor Deli Batavia eenige procenten lager en ook Deli Mij. eerder iets luier. Senembah prijshoudend.

In rubberaandeelen was heel weinig beweging. Alleen Bandar, Deli Batavia en Oost-Java aan den vasten kant. Amsterdam Rubber echter nagenoeg onveranderd.

Van de industrieele fondsen waren Philips goed prijshoudend.

De heden gehouden vergadering heeft weinig belangrijks opgeleverd. Van beteekenis was evenwel de mededeeling, dat de vorderingen op Italiaansche debiteuren grootendeels waren afgedekt, zoodat uit dien hoofde geen groote verliezen zijn te verwachten.

Aandeelen Unilever goed prijshoudend. Ned. Ford eenige procenten lager. Aku's die iets meer belangstelling trokken, waren nagenoeg onveranderd.

Van Amerikaansche kunstzijdeshares was de stemming aan den vasten kant. Alle soorten waren een fractie hooger. De berichten uit de Amerikanasche kunstzijdeindustrie blijven dan ook gunstig luiden.

Beleggingswaarden vast gestemd, onder den invloed van de dalende geldkoersen.

Geld op prol. 4½ %.

Part. disconto 4⅜—4⅝.

(Ongecorrigeerd)

VERBETERING PRIJSCOURANT

Donderdag 17 October.

Rotterdam 1900—1913 4 % 87 11/16; id. 1931 4 % 87 11/16; Bierbrouwerij „Drie Hoefijzers" Obl. 7 % 104; Grand Mag. A l'Innov. wd. obl. 6½ % B. 2000 76½gl.; Philips' Gloeil.fabr. G.B.v.A. 1.30—1.40 243½gb 245gl.; Cult. Mij. Kali Bakar 2 u.—2.10 132; id. 2.30—2.45 —; Ned. Indische Suiker Unie 1.40—1.50 100gb. 100½; Holl. Bank Unie A 67½gb.; American Tel. (Tr.k.) C.v.A. 86½.

AMSTERDAM, Vrijdag 18 October.

Oliën. Noteering per 100 kg. Raapolie vliegend ƒ 28½. Lijnolie vliegend ƒ 48½, Nov. ƒ 15, Dec. ƒ 15, ƒ 15½, Jan./April ƒ 15½, Mei ƒ 15½, Mei/Aug. ƒ 15½, Sept./Dec. ƒ 15⅝, 15½.
Koffie. Loco Superior Santos 15½ c., loco Robusta f.a.q. 13½ c.
Suiker kalm, Oct./Dec. ƒ 4½ geboden, April/Mei ƒ 4⅝ en Aug. ƒ 4¾ te koop.
Copra. (Not. van 2 u. 30.) Ned.-Indië f.m.s. Oct. ƒ 10⅜, Nov. ƒ 10½, f.m. Oct. ƒ 9⅞, Nov. ƒ 9⅞, Straits f.m.s. Oct. ƒ 10½, Nov. ƒ 10⅝, f.m. Oct. ƒ 9⅞, Nov. ƒ 9⅞; Ceylon f.m.s. Oct. £ 17.—, Nov. £ 17.—; netto.

ROTTERDAM, 18 October.

Maïs. (Slot.) Nov. ƒ 54⅞, Jan. ƒ 56, Mrt. ƒ 57⅞, Mei ƒ 57⅞.
Tarwe. (Slot.) Nov. ƒ 4.72½, Jan. ƒ 4.72½, Mrt. ƒ 4.62½, Mei ƒ 4.65, laten.
Lijnolie. Vliegend ƒ 18⅞, Nov. ƒ 15½ ƒ 15, Dec. ƒ 15½ ƒ 15, Jan./April ƒ 15½, Mei/Aug. ƒ 15½.

AMSTERDAM NIET-OFFICIEEL

Div. noteeringen (niet officieel.)

Dollar bankpapier 146½—148½, Marken bankpapier 38.50—39.50, Oostenrr. Bankp. in (100 Schill.) 27.30—27.80, Belg. Francs 495—501½, Finsche mark 317½—322½, Eng. Bankpapier 7.24½—7.28½, Fr. Bankpapier 972½—977½, Praag 610—615, Madrid 2010—2025, Italië 1195—1205, Japan (Yen) 0.42—0.43, Warschau 0.27⅝—0.28, Buenos Ayres 0.39½—0.41½, Indië cable 100—100½, Zwits. Bankpapier 48.05—48.15, Portugal 6½—6⅝.